

A PÜSPÖKLADÁNYI ERDÉSZETI TERVEZÉSI KÖRZET MÁSODIK ERDŐTERVE

ÉRVÉNYES: 2010. január. 1. – 2019. december 31.

Felelős tervező: **Szabó Péter**

Tervezők: **Balogh Lajos
Beszedá Ferenc
Nagy Antal
Szabó Szilárd
Tóth Korcsmáros Lajos
Tóth László**

Ellenőrizte: **Gábor Edit**

igazgató

Dátum: 2013. április 18.

A terepi felvételt végző dolgozók helységhatáronként

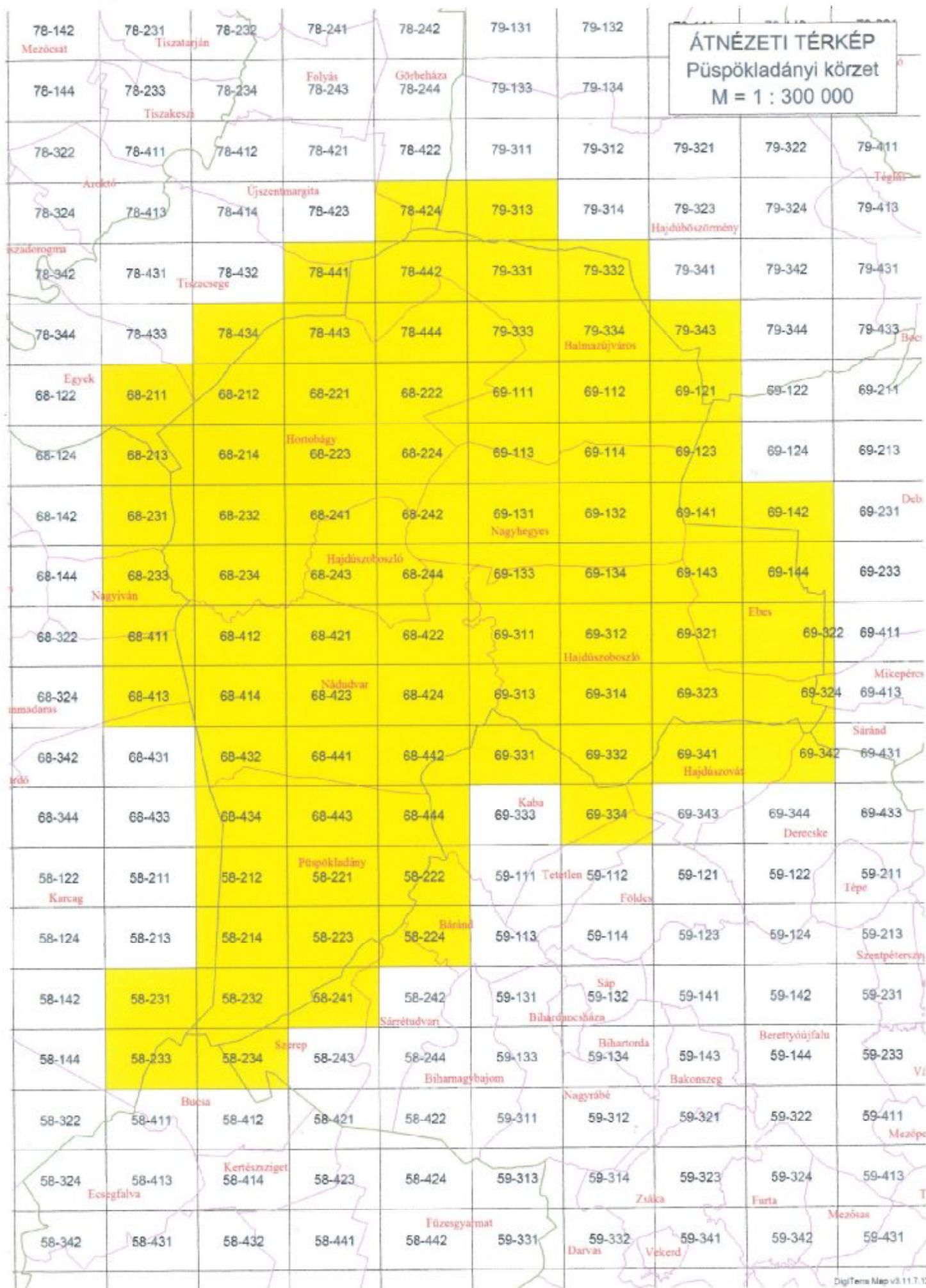
KÓD	HELYSÉGNÉV	DOLGOZÓ	
3500	Balmazújváros	Nagy Antal	
3503	Hortobágy	Balogh Lajos	Beszeda Ferenc
		Nagy Antal	Szabó Péter
		Szabó Szilárd	Tóth László
3524	Ebes	Nagy Antal	
3529	Hajdúszoboszló	Tóth Korcsmáros Lajos	
3541	Nagyhegyes	Nagy Antal	
3544	Nádudvar	Tóth Korcsmáros Lajos	
3546	Püspökladány	Balogh Lajos	Tóth Korcsmáros Lajos

Tartalomjegyzék

Bevezető. A körzeti erdőtervezés	7
1. Hatósági eljárások	9
1.1. Előzetes jegyzőkönyv	10
1.2. Zárójegyzőkönyv	45
1.3. Határozatok	63
2. Táblázatok, statisztikák a körzet teljes területére	104
2.1. Területi adatok	104
2.1.2. Helységhatáros területkimutatás	106
2.1.3. Rendeltetések kimutatása – elsődleges és további rendeltetések együtt (Halmazott terület)	107
2.1.4.A. Elsődleges rendeltetések területkimutatása	108
2.1.4.B. További rendeltetések területkimutatása I.	109
2.1.4.C. További rendeltetések területkimutatása II.	110
2.1.5. Egyéb részletek területkimutatása	111
2.1.6. Területváltozás a körzetben	112
2.2. Termőhelyi adatok	113
2.2.1. Termőhelytípus-változatok megoszlása	114
2.2.2. Faállománytípusok klímák szerint	115
2.3. Állapot adatok	116
2.3.1. Korosztály táblázatok	117
2.3.2.A. Vágásos erdők – korosztály táblázat fafajonként	123
2.3.2.D. Faanyagtermelést nem szolgáló erdők – korosztály táblázat fafajonként	124
2.3.3. Faállománytípusok megoszlása fatermőképességi csoportok szerint	126
2.3.4. Vágásérettségi korokhoz tartozó terület fafajok szerint	127
2.3.5. Vágásérettségi csoportok területe fafajok szerint 100 évre	130
2.3.6. Vágásérettségi csoportok terület és fakészlet adatai fafajok szerint 30 évre	133
2.3.7. Záródás minősítése faállománytípusonként	136
2.3.8. Erdőterület megoszlása károsítók szerint	137
2.3.10. Állapotadatok változásának áttekintő táblázata	140
2.3.11. Faajok terület- és fakészlet adatainak változása	141
2.3.12. Faajok átlagos vágásérettségi korának változása	142
2.4. Tervadatok	143
Hosszú távú tervadatok	143
2.4.1.A. Távlati célállománytípusok – jelenlegi faállománytípusok mátrix	144
2.4.1.B. Távlati célállománytípusok – erdőszítési célállománytípusok (középtávú) mátrix	145
2.4.1.C. Távlati célállománytípusok és a jelenlegi faállománytípusok részletező táblázata	146
2.4.2. Korlátozások területkimutatása üzemmódonként	148
2.4.6. Erdőfelújítási mátrix	149
3. Szöveges értékelés	150
3.1. Területi adatok	150
3.1.1. Területi adatok ismertetése	150
3.1.2. Területváltozások értékelése	153
3.1.2.1. Területváltozás (2.1.6. tábla)	153
3.1.2.2. Rendeltetések területi változásai (2.1.3. és 2.1.4. táblák)	155
3.1.3. Terület-elszámolás (2.1.7. és 2.1.8. táblák, a részletes terület-elszámolás)	158
3.1.4. Geodéziai munkák és feldolgozásuk	159
Az érintett térképszelvények	160
3.2. A termőhelyi viszonyok értékelése	161
3.2.1. Földrajzi fekvés, erdészeti táj	161

3.2.2. Geológiai és domborzati viszonyok	162
3.2.3. Klíma (2.2.2. tábla)	163
Jellemző meteorológiai adatok	163
3.2.4. Hidrológiai viszonyok, vízjárások (2.2.1. tábla)	164
3.2.5. Talajviszonyok	167
3.2.6. Természetes erdőtársulások	170
3.2.7. Tipikus termőhelyek jellemzése – termőhelytípus-változatok és célállományok	171
3.3. <i>Az erdő állapotának értékelése</i>	174
3.3.1. Az erdő múltjának történelmi áttekintése	174
3.3.2. Az erdő állapotának értékelése	176
3.3.2.1. Faállományviszonyok	176
Korosztályviszonyok (2.3.1., 2.3.2. táblák)	176
Vágásérettségi viszonyok (2.3.4. - 2.3.6. és 2.3.12. táblák)	179
Faállománytípusok, fafajösszetétel (2.3.3. és 2.3.11. táblák)	183
Fakészlet adatok (2.3.1., 2.3.2. táblák)	187
3.3.2.2. Fatermőképesség (2.3.3. tábla)	189
3.3.2.3. Záródás minősítése (2.3.7. tábla)	191
3.3.2.4. Vadeltartó-képesség, vadállomány	193
3.3.2.5. Egészségi állapot (2.3.8. és 2.3.9. táblák)	194
3.3.3. Természetvédelem helyzete a körzetben	197
3.3.4. Közjóléti, turisztikai értékelés	198
3.3.5. Az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló területek	200
3.4. <i>Az elmúlt tervidőszak erdőállomány-gazdálkodásának elemzése</i>	202
3.4.1. Erdőtervezői értékelés a terepi felvételek alapján	202
3.4.2. Erdőfelügyeleti értékelés a tervek teljesítéséről	206
3.4.2.1. Fahasználati tervek teljesítése	206
3.4.2.2. Erdősítések teljesítése	206
3.5. <i>Átfogó tervezés</i>	207
3.5.1. Hosszú távú tervezés a körzet teljes területére	207
3.5.1.1. Távlati erdőkép, erdőprognózis (2.4.1.A-C. táblák)	207
3.5.1.2. Erdőtelepítések távlati lehetőségei	210
3.5.1.3. Tartamosság - hozamvizsgálat, hozamkiegyenlítés	210
Hozamvizsgálat táblázatai	211
3.5.2. Egyéb átfogó tervezés	213
3.5.2.1. Egyéb erdei haszonvételek tervezése	213
3.5.2.2. Természetvédelmi tervezés (természetvédelem kezelési tervei)	213
3.5.2.3. Egyéb szakhatóságok kezelési tervei	214
A körzet erdészet nélküli területére vonatkozó tervezés szöveges értékelése	215
3.5.3. Tízéves (középtávú) tervezés a körzet erdészet nélküli területére	215
3.5.3.1. Üzemmodok (2.4.2. tábla)	215
3.5.3.2. Erdőgazdálkodást korlátozó tényezők (2.4.2. tábla)	216
3.5.3.3. Előhasználatok - nevelővágások - tervezése (2.4.3.A. és 2.4.4.A. táblák)	216
3.5.3.4. Véghasználatok tervezése (2.4.3.B-C., 2.4.4.B. és 2.4.5. táblák)	218
Hozamvizsgálat táblázatai	221
3.5.3.5. Erdőfelújítások tervezése (2.4.6. - 2.4.8. táblák)	222
4. A körzet erdészet nélküli területére vonatkozó táblázatok, statisztikák	225
<i>Területi adatok</i>	226
2.1.1. Részletes területkimutatás	227
2.1.2. Helységhatáros területkimutatás	255
2.1.3. Rendeltetések kimutatása – elsődleges és további rendeltetések együtt (Halmazott terület)	256
2.1.4.A. Elsődleges rendeltetések területkimutatása	257
2.1.4.B. További rendeltetések területkimutatása I.	258
2.1.4.C. További rendeltetések területkimutatása II.	259
2.1.5. Egyéb részletek területkimutatása	260
2.1.7. Nem erdő művelési ágban nyilvántartott erdőrészek listája	261

2.1.8.	Az erdőtervezéssel nem érintett erdő művelési ágú területek listája	269
2.1.9.	Erdő és egyéb részlet jelének változása	284
2.1.10.	Talált erdők listája	303
<i>Termőhelyi adatok</i>		304
2.2.1.	Termőhelytípus-változatok megoszlása	305
2.2.2.	Faállománytípusok klímák szerint	306
<i>Állapot adatok</i>		307
2.3.1.	Korosztály táblázatok	308
2.3.2.A.	Vágásos erdők - korosztály táblázat fafajonként	314
2.3.2.D.	Faanyagtermelést nem szolgáló erdők - korosztály táblázat fafajonként	313
2.3.3.	Faállomány megoszlása fatermőképességi csoportok szerint	318
2.3.4.	Vágásérettségi korokhoz tartozó terület fajok szerint	319
2.3.5.	Vágásérettségi csoportok területe fajok szerint 100 évre	322
2.3.6.	Vágásérettségi csoportok terület és fakészlet adatai fajok szerint 30 évre	325
2.3.7.	Záródás minősítése faállománytípusonként	328
2.3.8.	Erdőterület megoszlása károsítók szerint (összesen)	329
2.3.9.	Egészségi állapot fajcsoportonként	332
2.3.11.	Fajok terület- és fakészlet adatainak változása	334
<i>Hosszú távú tervadatok</i>		335
2.4.1.A.	Távlati célállománytípusok – jelenlegi faállománytípusok mátrix	336
2.4.1.B.	Távlati célállománytípusok – erdősítési célállománytípusok (középtávú) mátrix	337
2.4.1.C.	Távlati célállománytípusok és a jelenlegi faállománytípusok részletező táblázata	338
<i>Tíz éves (középtávú) tervadatok</i>		340
2.4.2.	Korlátozások területkimutatása üzemmódonként	341
2.4.3.A.	Fakitermelési terv, mód és faj szerint – Előhasználatok	342
2.4.3.B.	Fakitermelési terv, mód és faj szerint – Véghasználatok	345
2.4.4.A.	Fakitermelési terv, mód és faállománytípus szerint – Előhasználatok	348
2.4.4.B.	Fakitermelési terv, mód és faállománytípus szerint – Véghasználatok	349
2.4.5.	Véghasználati fakészlet és terület, faj és fatermőképességi csoportok szerint	350
2.4.6.	Erdőfelújítási mátrix	351
2.4.7.	Alternatív erdősítési mátrix	352
2.4.8.	Erdőfelújítási terv célállománytípus szerint	353
5.	Mellékletek	355
5.1.	Egyéb statisztikai táblák	356
5.2.	Földnyilvántartási adatok részletszintű megfeleltetése	396
5.3.	Erdőrészlet lista	426
5.4.	Erdőrészlet lapok tartalomjegyzéke	454

Bevezető. A körzeti erdőtervezés

Ez a körzeti erdőterv átmeneti időben készült, mert a 2009. évi előzetes egyeztetések idején még a 1996. évi LIV. törvény (a továbbiakban: régi Evt.) volt hatályban. 2009. július 10-én hatályát veszítette a régi Evt. és az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: új Evt.) szabályozása lépett érvénybe. Az új Evt. 113. § (12) bekezdése alapján jelen erdőtervet még a régi Evt. alapján állapítottuk meg.

A 2009. július 10-én hatályát veszített régi Evt.-hez hasonlóan az új Evt. is elrendeli az erdőtervezési körzetek szerinti erdőtervezést. Az ország területe jelenleg 166 körzetre oszlik. Ennek értelmében az erdők felmérése, térbeli rendjének kialakítása, állapotának leírása és az erdőgazdálkodás erdőrésztlet szintű megtervezése a továbbiakban is erdőtervezési körzetekben történik.

Az erdőtervezési körzetek – a lehetőség határain belül – egyaránt igazodnak az erdészeti tájak, tájrészletek és a természetföldrajzi határokhoz, figyelembe véve a közigazgatási szempontokat is. A körzet erdőterületei **egy időben, egységes szemlélettel** kerülnek felvételre. Ez alól az erdőtervezés – az eltérő szabályozás miatt – az állami erdészetekre vonatkozóan kivételt tett, melyeknél a vonatkozó körzet felvételi évétől eltérő évben is elvégezhető volt az erdészeti felvétele, s az így készült erdőterv, a részletes terület-elszámolással és a hozamszabályozási résszel kiegészítve egyben az adott erdészeti üzemterve is. Az új jogi szabályozás szerint ez a kivétel megszűnik, és a jövőben a teljes körzet felvétele történik a körzet területén található erdészeti(ek)tel együtt.

A körzeti erdőterv **Területi adatok, Termőhelyi adatok, Állapot adatok és Hosszú távú tervezésről szóló fejezetei a teljes körzet statisztikáit, míg a középtávú (tízéves) tervezésről szóló fejezetei csak a körzet erdészeti nélküli területeinek statisztikáit tartalmazzák.** Az eddig elkészült körzeti erdőtervek a területileg illetékes erdészeti igazgatóságokon hozzáférhetőek.

Az új Evt. eltörli az üzemtervet, így a továbbiakban az erdőgazdálkodó jogait és kötelezettségeit a körzeti erdőterv alapján megállapított erdőterv határozat tartalmazza, amelyet a megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal (a továbbiakban MgSzH) illetékes erdészeti igazgatósága hivatalból, vagy az új. Evt. hatálybalépése előtt jóváhagyott körzeti erdőterv alapján az erdőgazdálkodó kérelemre állapít meg. Az erdőgazdálkodó az erdőterv határozat alapján, bejelentési kötelezettségének eleget téve végezhet erdőgazdálkodási tevékenységet. Az erdőterv határozat előírásai szerinti gazdálkodás betartásáért, az erdők védelméért, illetve fennmaradásuk biztosításáért az erdőgazdálkodó és a jogosult szakszemélyzet a felelős.

Az új Evt. bevezeti az alkalmazható erdőfelújítási eljárásokat és a fakitermelés módját meghatározó üzemmód fogalmát. Az egyre szélesebb körben terjedő természetközeli és folyamatos erdőborítást biztosító erdőkezelési módok – a vágásos üzemmódtól eltérő, ún. nem vágásos üzemmódok – gyakorlati alkalmazására a korábbi években már volt lehetőség, jogi háttere azonban csak az új Evt. hatálybalépésével rendeződött.

Az erdőtulajdonosok és erdőgazdálkodók jogait, kötelezettségeit és nyilvántartásba vételét az új Evt. 17-18. §-a tartalmazza. További rendelkezéseket tartalmaznak a közeljövőben kihirdetésre kerülő, az új Evt. végrehajtását biztosító és további rendeletek.

A körzeti erdőterv elsősorban az erdőgazdálkodónak és az erdőtulajdonosnak szolgál értékes információkkal. Ugyanakkor mindenki számára ajánljuk, aki az adott erdőterület sorsát szívében viseli, és az ott folyó erdészeti munkák okát és célját meg kívánja ismerni.

Minden további információ megtalálható az Erdészeti Igazgatóság honlapján:
http://www.mgszh.gov.hu/szakteruletek/szakteruletek/erdeszeti_igazgatosag/nyitolap
elérhetőségen.

Hajdú-Bihar Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal
Erdészeti Igazgatósága

1. Hatósági eljárások

1.1.Előzetes jegyzőkönyv

1.2.Zárójegyzőkönyv

1.3.Határozatok

Körzeti erdőtervet jóváhagyó határozat

Natura 2000 nyilatkozat

Natura 2000 tárgyalás jegyzőkönyve

Erdőfelújítási mátrix
Terület hektár

Nyomtatás ideje: 2010. 11. 24.

Erdőterv 2.4.6.

Püspökladányi körzet (4996/14/2009 sz. ügy)

Iroda: 8 Debreceni ETI

1. erdősítési célállománytípusai	J e l e n l e g i f a á l l o m á n y t í p u s o k																						Összesen
	Bükkös	Gy-tölgyes	Kt.tölgyes	Ks.tölgyes	Cseres	Mo.tölgyes	Akácós	Gyertyános	Juharos	Kőrises	Ek. lombos	N. nyár-n. fűz	Hazai nyáras	Fűzes	Égeres	Hársas	Nyíres	El. lombos	Erdelfenyves	Feketefenyves	Lucfenyves	Egyéb fenyves	
Bükkös																							
Gy-tölgyes																							
Kt.tölgyes																							
Ks.tölgyes	20,07 0,14 74,17 12,53 25,06 81,56 0,45																						213,98
Cseres	4,75																						4,75
Mo.tölgyes																							
Akácós	7,29																						7,29
Gyertyános																							
Juharos																							
Kőrises	0,03 4,17 2,42 5,63 4,40																						16,65
Ek.lombos	0,99																						0,99
N.nyár - n. fűz	3,16 69,43																						72,59
Hazai nyáras	6,99 2,10 1,96 58,25 8,85																						78,15
Fűzes	4,33 0,24																						4,57
Égeres																							
Hársas																							
Nyíres																							
El.lombos																							
Erdelfenyves																							
Feketefenyves																							
Lucfenyves																							
Egyéb fenyves																							
Összesen	27,09 0,14 95,64 2,42 12,53 33,64 217,97 8,85 0,69																						398,97

Nyomtatás ideje: 2010. 11. 24. **Alternatív erdőfelújítási mátrix** **Erdőterv 2.4.7.**
Terület hektár

Püspökladányi körzet (4996/14/2009 sz. ügy)

Iroda: 8 Debreceni ETI[illegible]

VIDÉKFEJLESZTÉSI MINISZTERIUM

DR. FAZEKAS SÁNDOR
Miniszter

Ügyiratszám: XXIV/1131/30/2010.

Előadó: Szalai Károly

Tárgy: Püspökladányi erdészeti
tervezési körzet körzeti erdőtervének
jóváhagyása

HATÁROZAT

A Hajdú-Bihar Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Erdészeti Igazgatósága által a **Püspökladányi erdészeti tervezési körzetbe** tartozó erdőkre 2009. évben készített körzeti erdőtervet

j ó v á h a g y o m,

egyben annak kiadását, valamint az Országos Erdőállomány Adattáron való átvezetését elrendelem.

A körzeti erdőterv érvényességi ideje: 2010. január 1-től 2019. december 31-ig terjed.

Határozatom ellen fellebbezésnek helye nincs. Jogszabálysértésre hivatkozással a határozat bírósági felülvizsgálata kérhető. A Fővárosi Bírósághoz címzett keresetlevelet személyesen vagy ajánlott postai küldeményként a Vidékfejlesztési Minisztérium Természeti Erőforrások Főosztályához (1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 11.) lehet benyújtani a határozatnak a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Kct.) 78. § (10) bekezdése szerinti közlésétől számított harminc napon belül. A keresetlevél benyújtásának a döntés végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresetlevélben azonban a döntés végrehajtásának felfüggesztése kérhető.

INDOKOLÁS

A körzeti erdőterv az erdőtervezési egység területén található erdő-, és az erdőgazdálkodás célját közvetlenül szolgáló földterületek, valamint erdőállományok adatait a felvétel, illetve az érvénybelépés időpontjára vonatkozóan az előírt pontossággal tartalmazza.

Tervjavaslatai és előírásai megfelelnek a hatályos jogszabályoknak, különösen az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Evt.), az annak végrehajtásáról szóló 153/2009. (XI. 13.) FVM rendelet, valamint az erdőterv rendelet előkészítésének, és a körzeti erdőterv készítésének szabályairól szóló 11/2010. (II. 4.) FVM rendelet előírásainak, és az érvényben lévő erdőtervezési irányelveknek.

Határozatomat az Evt. 113. § (12) bekezdésében foglalt átmeneti rendelkezés értelmében az erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LIV. törvény 24. § (4) bekezdésében, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § e) és l) pontjában, valamint a 105. § d) pontjában foglalt felelősségi körömben és hatáskörömben eljárva, a Ket. 72. § (1) bekezdésében foglaltak szerint hoztam meg. A jogorvoslati lehetőség tekintetében a Ket. 108. § (1) bekezdése alapján rendelkeztem.

Budapest, 2011. február "9"

Dr. Fazekas Sándor

Nyilatkozat

a körzeti erdőtervezés során az erdőgazdálkodásra vonatkozóan megállapított előírás-javaslatoknak a **Püspökladányi erdészeti tervezési körzet** területén található európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekre, valamint a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásainak vizsgálatáról.

Az erdészeti tervezési körzet területén található Natura 2000 terület vagy annak része:

Neve	Kódja	Területtípusa	Érintett területe (ha)	Illetékes Nemzeti Park Igazgatóság
Hortobágy	HUHN10002	különleges madárvédelmi	950,96	Hortobágyi NPI
Bihar	HUHN10003	különleges madárvédelmi	48,05	Hortobágyi NPI
Hortobágy	HUHN20002	kiemelt jelentőségű természetmegőrzési	940,43	Hortobágyi NPI
Hajdúszoboszlói szikes gyepek	HUHN20069	kiemelt jelentőségű természetmegőrzési	0,46	Hortobágyi NPI
Gatály	HUHN20100	kiemelt jelentőségű természetmegőrzési	-	Hortobágyi NPI
Kaba-földesi gyepek	HUHN20093	kiemelt jelentőségű természetmegőrzési	-	Hortobágyi NPI

A **Hortobágy** HUHN10002 Natura 2000 erdőterületen a Hortobágyi NPI által adott (TIR), és az erdészeti hatóság rendelkezésére álló információk szerint a kijelölés alapjául szolgáló fajok jegyzéke:

Jelölő fajok jegyzéke

Magyar név	Tudományos név
Rétisas	<i>Haliaeetus albicilla</i>
Kék vércse	<i>Falco vespertinus</i>
Túzok	<i>Otis tarda</i>
Bakcsó	<i>Nycticorax nycticorax</i>
Kis őrgébics	<i>Lanius minor</i>
Daru	<i>Grus grus</i>
Üstökösgém	<i>Ardeola ralloides</i>
Bölömbika	<i>Botaurus stellaris</i>
Törpegém	<i>Ixobrychus minutus</i>
Kis kócsag	<i>Egretta garzetta</i>
Nagy kócsag	<i>Egretta alba</i>

Magyar név	Tudományos név
Vörös gém	<i>Ardea purpurea</i>
Fekete gólya	<i>Ciconia nigra</i>
Fehér gólya	<i>Ciconia ciconia</i>
Batla	<i>Plegadis falcinellus</i>
Kanalasgém	<i>Platalea leucorodia</i>
Cigányréce	<i>Aythya nyroca</i>
Barna kánya	<i>Milvus migrans</i>
Kígyászölyv	<i>Circaetus gallicus</i>
Barna rétihéja	<i>Circus aeruginosus</i>
Hamvas rétihéja	<i>Circus pygargus</i>
Békászó sas	<i>Aquila pomarina</i>
Parlagi sas	<i>Aquila heliaca</i>
Kerecsensólyom	<i>Falco cherrug</i>
Gulipán	<i>Recurvirostra avosetta</i>
Ugartyúk	<i>Burhinus oedicnemus</i>
Küszvágó csér	<i>Sterna hirundo</i>
Fattyúszerkő	<i>Chlidonias hybridus</i>
Réti fülesbagoly	<i>Asio flammeus</i>
Szalakóta	<i>Coracias garrulus</i>
Kis bukó	<i>Mergus albellus</i>
Pajzsos cankó	<i>Philomachus pugnax</i>
Vékonycsőrű póling	<i>Numenius tenuirostris</i>
Kékes rétihéja	<i>Circus cyaneus</i>
Réti cankó	<i>Tringa glareola</i>
Pettyes vízicsibe	<i>Porzana porzana</i>
Aranylile	<i>Pluvialis apricaria</i>
Balkáni fakopáncs	<i>Dendrocopos syriacus</i>
Tövisszúró gébics	<i>Lanius collurio</i>
Halászsas	<i>Pandion haliaetus</i>
Kormos szerkő	<i>Chlidonias niger</i>
Kékbegy	<i>Luscinia svecica</i>
Csíkosfejű nádiposzáta	<i>Acrocephalus paludicola</i>
Fülemülesitke	<i>Acrocephalus melanopogon</i>
Kis lilik	<i>Anser erythropus</i>

Magyar név	Tudományos név
Parlagi pityer	Anthus campestris
Pusztai ölyv	Buteo rufinus
Vörösnyakú lúd	Branta ruficollis
Havasi lile	Charadrius morinellus
Darázsölyv	Pernis apivorus
Haris	Crex crex
Gólyatöcs	Himantopus himantopus
Fekete harkály	Dryocopus martius
Kis vízcicsibe	Porzana parva
Törpevízcicsibe	Porzana pusilla
Kis sólyom	Falco columbarius
Fakó rétihéja	Circus macrourus

A **Bihar** HUHN10003 Natura 2000 erdőterületen a Hortobágyi NPI által adott (TIR), és az erdészeti hatóság rendelkezésére álló információk szerint a kijelölés alapjául szolgáló fajok jegyzéke:

Jelölő fajok jegyzéke

Magyar név	Tudományos név
Rétisas	Haliaeetus albicilla
Kék vércse	Falco vespertinus
Túzok	Otis tarda
Gólyatöcs	Himantopus himantopus
Kis őrgébics	Lanius minor
Daru	Grus grus
Kis kárókatona	Phalacrocorax pygmeus
Bölömbika	Botaurus stellaris
Törpegém	Ixobrychus minutus
Kis kócsag	Egretta garzetta
Nagy kócsag	Egretta alba
Vörös gem	Ardea purpurea
Fekete gólya	Ciconia nigra
Fehér gólya	Ciconia ciconia
Batla	Plegadis falcinellus
Kanalasgem	Platalea leucorodia

Magyar név	Tudományos név
Cigányréce	Aythya nyroca
Barna kánya	Milvus migrans
Kígyászölyv	Circaetus gallicus
Barna rétihéja	Circus aeruginosus
Hamvas rétihéja	Circus pygargus
Békászó sas	Aquila pomarina
Parlagi sas	Aquila heliaca
Kerecsensólyom	Falco cherrug
Gulipán	Recurvirostra avosetta
Ugartyúk	Burhinus oedicnemus
Küszvágó csér	Sterna hirundo
Fattyúszerkő	Chlidonias hybridus
Réti fülesbagoly	Asio flammeus
Szalakóta	Coracias garrulus
Kis bukó	Mergus albellus
Pajzsos cankó	Philomachus pugnax
Vékonycsőrű póling	Numenius tenuirostris
Kékes rétihéja	Circus cyaneus
Réti cankó	Tringa glareola
Pettyes vízicsibe	Porzana porzana
Aranylile	Pluvialis apricaria
Balkáni fakopáncs	Dendrocopos syriacus
Tövisszúró gébics	Lanius collurio
Halászsas	Pandion haliaetus

A **Hortobágy** HUHN20002 Natura 2000 erdőterületen a Hortobágyi NPI által adott (TIR), és az erdészeti hatóság rendelkezésére álló információk szerint a kijelölés alapjául szolgáló élőhelytípusok és fajok jegyzéke:

Jelölő élőhelytípusok jegyzéke

Neve	Kódja
Pannon szikes sztyeppék és mocsarak	1530
Természetes eutróf tavak Magnopotamion vagy Hydrocharition növényzettel	3150
Síksági pannon löszgyepek	6250
Euro-szibériai erdősztyepp tölgyes	91I0

Jelölő fajok jegyzéke

Magyar név	Tudományos név
Csíkos szöcskeegér	<i>Sicista subtilis</i>
Molnárgörény	<i>Mustela eversmannii</i>
Vidra	<i>Lutra lutra</i>
Ürge	<i>Spermophilus citellus</i>
Közönséges tarajosgöte	<i>Triturus cristatus</i>
Mocsári teknős	<i>Emys orbicularis</i>
Vöröshasú unka	<i>Bombina bombina</i>
Halványfoltú küllő	<i>Gobio albipinnatus</i>
Réti csík	<i>Misgurnus fossilis</i>
Selymes durbincs	<i>Gymnocephalus schraetzer</i>
Szivárványos ökle	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>
Széles durbincs	<i>Gymnocephalus baloni</i>
Vágó csík	<i>Cobitis taenia</i>
Nagy höscincér	<i>Cerambyx cerdo</i>
Nagy szikibagoly	<i>Gortyna borelii lunata</i>
Nagy tűzlepke	<i>Lycaena dispar</i>
Szarvasbogár	<i>Lucanus cervus</i>
Sztyepplepke	<i>Catopta thripsr</i>
Kisfészkű aszat	<i>Cirsium brachycephalum</i>
Mételyfű	<i>Marsilea quadrifolia</i>

A **Hajdúszoboszlói szikes gyepek** HUHN20069 Natura 2000 erdőterületen a Hortobágyi NPI által adott (TIR), és az erdészeti hatóság rendelkezésére álló információk szerint a kijelölés alapjául szolgáló élőhelytípusok és fajok jegyzéke:

Jelölő élőhelytípusok jegyzéke

Neve	Kódja
Pannon szikes sztyeppék és mocsarak	1530
Síksági pannon löszgyepek	6250

Jelölő fajok jegyzéke

Magyar név	Tudományos név
Ürge	<i>Spermophilus citellus</i>

A **Gatály** HUHN20100 Natura 2000 erdőterületen a Hortobágyi NPI által adott (TIR), és az erdészeti hatóság rendelkezésére álló információk szerint a kijelölés alapjául szolgáló élőhelytípusok és fajok jegyzéke:

Jelölő élőhelytípusok jegyzéke

Neve	Kódja
Pannon szikes sztyeppék és mocsarak	1530

Jelölő fajok jegyzéke

Magyar név	Tudományos név
Ürge	Spermophilus citellus
Nagy szikibagoly	Gortyna borelii lunata
Nagy tűzlepke	Lycaena dispar

A **Kaba-földesi gyepek** HUHN20093 Natura 2000 erdőterületen a Hortobágyi NPI által adott (TIR), és az erdészeti hatóság rendelkezésére álló információk szerint a kijelölés alapjául szolgáló élőhelytípusok és fajok jegyzéke:

Jelölő élőhelytípusok jegyzéke

Neve	Kódja
Pannon szikes sztyeppék és mocsarak	1530
Síksági pannon löszgyepek	6250

Jelölő fajok jegyzéke

Magyar név	Tudományos név
Kisfészkü aszat	Cirsium brachycephalum

A 2010. október 28-ai erdőrésztlet-szintű egyeztetéseken meghatározottak alapján megállapítható, hogy a körzet területén található Natura 2000 területekre, valamint a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetére a körzeti erdőterv erdőgazdálkodásra vonatkozó előírás-javaslati **nem járnak kedvezőtlen hatással.**

Az erdőrésztlet-szintű előírások megállapításánál a **11/2010. (II.4.) FVM rendelet** (a továbbiakban: rendelet) **8. §** rendelkezései megfelelően alkalmazására kerültek. Az előírás-javaslatok hatásainak vizsgálatára a rendelet **4. számú mellékletében** szereplő szempontrendszer figyelembe vételével került sor.

A Natura 2000 terület élővilágára vonatkozó adatok közül a hatások vizsgálata során az alábbiak álltak az erdészeti hatóság rendelkezésére:

A Hortobágyi NPI által küldött

- az adott területekre vonatkozó jelölő élőhelyek és jelölő fajok listája,
- valamint az N2K_erdő_HNPI_10évesterv_Hort_tvte.xls,
az N2K_erdő_HNPI_10évesterv_Nagykun_tvte.xls,

Erdőrezlet szintű tárgyalásra előkészített tervezés

2010-10-28

a Hortobágy községben országosan védett, NATURA 2000 védettségű és HNPI saját kezelésében lévő területre

Hely	Tag	Részlet	Terület (ha)	Elsődleges rendeltetés	További rendeltetések I.	További rendeltetések II.	Vágás-érettségi kor	Természetesség	Fahasználat						Felújítás				Megjegyzés
									mód	sűrűség	mód	sűrűség	mód	sűrűség	módja	faállomány típusa	módja	faállomány típusa	
Hortobágy	1	C	1,12	TV	TAV	NAT	100	2											
Hortobágy	1	D	0,70	TV	NAT		100	4											
Hortobágy	2	E	0,77	TV	TAV	NAT	100	3											
Hortobágy	2	F	1,16	TV	TAV	NAT	100	2											
Hortobágy	5	A	1,66	TV	TAV	NAT	40	5	TRV	1					5	26			
Hortobágy	5	B	2,48	TV	TAV	NAT	40	5	TRV	1					5	26			
Hortobágy	5	C	4,22	TV	TAV	NAT	100	4											
Hortobágy	5	D	5,46	TV	NAT		60	2							2	70	5	27	
Hortobágy	5	E	2,11	TV	NAT		80	3											
Hortobágy	5	F	5,21	TV	NAT		90	2											
Hortobágy	7	E	3,78	TAV			100	3											
Hortobágy	7	F	2,88	TAV			100	3											
Hortobágy	15	A	3,14	TAV	MVE		80	5											
Hortobágy	16	A	1,26	TAV	MVE	NAT	40	5	TRV	1					5	30	5	66	
Hortobágy	16	B	1,86	TV	NAT		90	5	TKGY	2									
Hortobágy	17	A	1,84	FT			35	5	TRV	1					5	32	5	66	
Hortobágy	17	CE	1,53																
Hortobágy	18	A	1,35	TV	TAV	NAT	35	5	TRV	1					5	34			
Hortobágy	18	B	1,24	TV	TAV	NAT	50	3							5	70			
Hortobágy	18	CE	0,69																
Hortobágy	19	A	3,00	TV	TAV	NAT	80	5											
Hortobágy	19	B	4,16	TV	TAV	NAT	80	4	EÜ	1									
Hortobágy	19	C	2,25	TV	TAV	NAT	60	5	EÜ	1									
Hortobágy	19	D	3,79	TV	TAV	NAT	80	5	EÜ	1									
Hortobágy	20	A	1,27	TV			80	5											
Hortobágy	20	B	0,56	FT			80	3											
Hortobágy	20	C	2,68	TV			60	5	TRV	2					5	30			
Hortobágy	21	A	0,60	TAV			100	2							5	25			
Hortobágy	21	CE	6,12																
Hortobágy	22	A	4,32	FT			80	3											
Hortobágy	22	B	8,87	TAV			80	3											
Hortobágy	22	CE	6,84																
Hortobágy	23	A	2,36	TAV			80	2											
Hortobágy	24	A	3,84	TAV			40	6	TKGY	2									
Hortobágy	24	B	15,31	FT			80	3											
Hortobágy	25	A	13,07	TAV			80	5	EÜ	1									
Hortobágy	25	B	2,26	TAV			30	6	TRV	1					5	66			
Hortobágy	25	C	3,24	TAV			80	5	EÜ	1									
Hortobágy	25	CE	8,87																
Hortobágy	25	TN	1,01																
Hortobágy	27	A	1,68	FT			80	3											
Hortobágy	27	B	4,26	FT			80	5											
Hortobágy	27	C	0,37	FT			60	5	TI	1									
Hortobágy	27	D	9,08	TAV			90	4	EÜ	1									
Hortobágy	27	E	4,45	TAV			80	3	EÜ	1									
Hortobágy	27	F	0,25	FT			60	5	TKGY	1									
Hortobágy	27	G	2,54	TAV			60	3	TI	1	TKGY	3							
Hortobágy	27	H	3,98	FT			90	3	TKGY	2									
Hortobágy	27	I	2,66	TAV			30	5	TRV	1					5	30	5	32	
Hortobágy	27	J	4,31	FT			46	3	TKGY	2									
Hortobágy	28	A	2,82	TAV			80	3	TKGY	3									
Hortobágy	28	B	1,88	TAV			80	3	TKGY	3									
Hortobágy	28	D	1,11	TAV			60	5											
Hortobágy	29	A	2,22	TAV			80	5											
Hortobágy	29	B	6,60	TAV			70	5											
Hortobágy	29	C	9,69	TAV	PA		100	3											
Hortobágy	29	D	3,16	TAV			70	4	TKGY	2									
Hortobágy	29	E	0,63	TAV			40	5	TRV	1					5	26			
Hortobágy	29	CE	0,73																
Hortobágy	30	A	0,58	TV	TAV	NAT	80	3											
Hortobágy	30	B	1,18	TV	NAT		90	2							5	30			
Hortobágy	30	C	6,06	TV	MVE	NAT	55/10	5	TRV	1					5	25			
Hortobágy	30	D	2,30	TV	MVE	NAT	42	5	TRV	1					5	25	5	29	
Hortobágy	31	A	1,33	TV	NAT		35	5											
Hortobágy	32	A	1,52	TV	TAV	NAT	80	5	EÜ	1									
Hortobágy	32	B	0,44	TV	TAV	NAT	90	5							5	30			
Hortobágy	32	C	2,58	TV	NAT		90/70	3	TKGY	2									
Hortobágy	33	A	1,55	TV	NAT		40	5	TRV	1					5	32	5	30	
Hortobágy	33	B	3,18	TV	NAT		80	3											
Hortobágy	33	C	1,60	TV	TAV	NAT	80	4											
Hortobágy	33	D	2,49	TV	NAT		80	3	TKGY	2									
Hortobágy	33	E	2,39	TV	TAV	NAT	80	3	TKGY	2									
Hortobágy	33	F	6,41	TV	NAT		80	3	EÜ	1									
Hortobágy	33	G	8,05	TV	NAT		80	3	TKGY	2									

Handwritten signatures and notes at the bottom right of the page.

Hortobágy	33	H	0,82	TV	NAT		80	2										
Hortobágy	33	I	1,30	TV	TAV	NAT	80	3										
Hortobágy	34	A	1,20	TAV	NAT		40	5	TRV	1					5	30		
Hortobágy	35	A	0,68	TAV	TLV		90	3							5	29		
Hortobágy	35	B	1,69	TAV	TLV		90	3	NFGY	2								
Hortobágy	35	C	6,45	TAV	MVE		90	3	NFGY	1								
Hortobágy	35	D	3,70	TAV	MVE		90	4										
Hortobágy	37	A	5,35	TAV	NAT		90	3	EÜ	1								
Hortobágy	39	A	4,39	TV	NAT		40/134	5	TRV	1	TRV	2			5	25		
Hortobágy	39	B	11,29	TV	NAT		40	5	EÜ	1								
Hortobágy	39	C	7,02	TV	NAT		40	5	TRV	2	TRV	3			5	25		
Hortobágy	39	D	2,99	TV	NAT		90	4	EÜ	1								
Hortobágy	39	E	10,02	TV	VP	TAV	90	4										
Hortobágy	40	A	1,79	TV	NAT		95	3										
Hortobágy	41	A	2,76	TAV	NAT		60	5										
Hortobágy	41	B	9,82	TAV	NAT		80/40/37	2										
Hortobágy	41	C	3,78	TAV	NAT		60	5										
Hortobágy	42	A	1,30	MVE	NAT		90	3										
Hortobágy	42	B	1,00	MVE	NAT		80	2										
Hortobágy	42	C	1,10	TV	NAT		90	2	NFGY	1								
Hortobágy	43	A	1,54	TV	NAT		100	3										
Hortobágy	43	B	4,02	TV	NAT		100	3	EÜ	1								
Hortobágy	44	A	1,63	FT	NAT		40/50	5	TKGY	3								
Hortobágy	44	B	0,94	TAV	TLV	NAT	40	6	TKGY	2								
Hortobágy	44	C	0,84	TLV	NAT		90	2										
Hortobágy	45	A	0,61	TV	NAT		90	4										
Hortobágy	45	B	2,25	TV	NAT		40	4	TKGY	1								
Hortobágy	45	C	4,43	TV	NAT		40	5	TKGY	1								
Hortobágy	45	D	7,13	TV	NAT		90	3	EÜ	1								
Hortobágy	46	A	3,68	TV	NAT		35	6	TRV	1					5	29	5	66
Hortobágy	46	B	1,10	TV	NAT		80	3	TKGY	1								
Hortobágy	46	C	9,08	TV	NAT		90	3	TKGY	1								
Hortobágy	46	D	6,86	TV	NAT		90	3	EÜ	1								
Hortobágy	47	A	1,56	TAV	NAT		35	5	TRV	1					5	66		
Hortobágy	48	A	3,02	TAV	NAT		35	5	TI	1	TKGY	3						
Hortobágy	49	A	2,35	TV	TAV	NAT	50/10	5	TRV	3/0								
Hortobágy	50	A	3,55	TV	TAV	NAT	80	4										
Hortobágy	50	B	1,23	TV	TAV	NAT	80	4										
Hortobágy	50	C	2,33	TV	TAV	NAT	80	5										
Hortobágy	50	D	5,73	TV	TAV	NAT	80	3										
Hortobágy	51	A	2,26	TV	TAV	NAT	90	3										
Hortobágy	52	A	4,61	TV	TAV	NAT	90	3										
Hortobágy	52	B	3,34	TV	TAV	NAT	90	3										

 György Sallósi
 felp

2010-10-28

Erdőrezéslet szintű tárgyaláson véglegesített tervezés

az ERTI Pusztaközlöny országosan védett és Natura 2000 területére

Hely	Tag	Rész- let	Terület (ha)	Elsődleges rendeltetés és cél	További rendeltetés cél	További rendeltetés cél II.	Végleges terület sűrűsége	Termé- szeti sűrűsége	sűr- mód gősség	sűr- mód gősség	sűr- mód gősség	faáll- omány módja típusa	faáll- omány módja típusa	Megjegyzés
Pusztaközlöny	8A	2,58	TV	NAT			90	5						
Pusztaközlöny	8B	2,12	TV	KI	NAT		90	3	TKGY	1				AK elegy elavultsága 100%-ban
Pusztaközlöny	8C	1,69	TV	KI	NAT		90	4	TKGY	1				AK elegy elavultsága 100%-ban
Pusztaközlöny	8D	0,35	TV	KI	NAT		60	5						
Pusztaközlöny	8E	0,47	TV	NAT			999	3						
Pusztaközlöny	8F	1,56	TV	NAT			999	4						
Pusztaközlöny	8G	0,51	TV	NAT			999	4						
Pusztaközlöny	8H	2,71	TV	NAT			999	3						
Pusztaközlöny	8I	0,54	TV	NAT			999	3						
Pusztaközlöny	8J	0,52	TV	KI	NAT		60	5						
Pusztaközlöny	8K	2,07												
Pusztaközlöny	8L	4,77												
Pusztaközlöny	8M	1,45												
Pusztaközlöny	8N	1,02												
Pusztaközlöny	8O	0,42	TV	NAT			90	5						
Pusztaközlöny	8P	9,82	TV	NAT			999	3						
Pusztaközlöny	8Q	0,45	TV	KI	NAT		120	2	FVB	3				
Pusztaközlöny	8R	2,48	TV	KI	NAT		90	5						
Pusztaközlöny	8S	1,96	TV	KI	NAT		100	5						
Pusztaközlöny	8T	1,08	TV	KI	NAT		60	5						
Pusztaközlöny	8U	1,28	TV	KI	NAT		100	3						
Pusztaközlöny	8V	0,38												
Pusztaközlöny	8W	1,06	TV	KI	NAT		80	5						
Pusztaközlöny	8X	1,75	TV	NAT			999	3						
Pusztaközlöny	8Y	0,89	TV	KI	NAT		100	3						
Pusztaközlöny	8Z	1,84	TV	KI	NAT		90	5						
Pusztaközlöny	9A	1,26	TV	KI	NAT		100	4						
Pusztaközlöny	9B	1,1	TV	KI	NAT		65	5	TRV	1				KST hfa csoportok megfigyelések
Pusztaközlöny	9C	3,7	TV	KI	NAT		100	4						
Pusztaközlöny	9D	0,68	TV	KI	NAT		60	5	TI	1	0			
Pusztaközlöny	9E	1,24	TV	KI	NAT		60	5	TRV	1				
Pusztaközlöny	9F	0,93	TV	KI	NAT		60	5						
Pusztaközlöny	9G	2,73	TV	KI	NAT		60	5						
Pusztaközlöny	9H	2,73	TV	KI	NAT		60	5						
Pusztaközlöny	9I	0,85	TV	KI	NAT		60	5						
Pusztaközlöny	9J	0,89	TV	KI	NAT		100	3	TKGY	1	NFGY 3			
Pusztaközlöny	9K	3,48	TV	KI	NAT		20	6	TRV	2	TRV 3			
Pusztaközlöny	9L	1,48	TV	KI	NAT		100	3						
Pusztaközlöny	9M	0,45	TV	KI	NAT		20	4	TRV	2				
Pusztaközlöny	9N	1,27	TV	KI	NAT		100	3	FVB	3				
Pusztaközlöny	9O	0,65												
Pusztaközlöny	9P	1,11												
Pusztaközlöny	9Q	4,16												

Ch
M
K
György Székely
S

Hely	Tag	Rész- let	Térlet (ha)	Előző rendeltet- és	További ren- deltet- ések I.	További rendeltet- ések II.	Választási kör	Termé- szet- ség	sűr- mód	sűr- gőssé- g	sűr- gősség	mód- típusa	terület mód- típusa	Megjegyzés
Papókösdény	21A	1,1		TV	KI	NAT	90	4	TI	1				
Papókösdény	21B	0,78		TV	KI	NAT	90	4	TI	1				
Papókösdény	21C	1,57		TV	KI	NAT	90	4	TI	1				
Papókösdény	21D	1,57		TV	KI	NAT	100	3	PVB	3		6	30	szennyezett terület 0,19 ha-on
Papókösdény	21E	0,77		TV	KI	NAT	90	4	ET	1				FRNY elvárt 10%
Papókösdény	21F	2,94		TV	KI	NAT	120	3						
Papókösdény	21G	0,74		TV	KI	NAT	90	4						
Papókösdény	21H	2,05		TV	KI	NAT	90	3	TI	1		6	30	állománykezelés
Papókösdény	21I	2,03		TV	KI	NAT	90	3	NÖV	1				
Papókösdény	21J	1,2												
Papókösdény	21K	2,46												
Papókösdény	21L	0,33												
Papókösdény	21M	0,38												
Papókösdény	21N	0,41		TV	KI	NAT	80	5						
Papókösdény	21O	2,31		TV	KI	NAT	40	4	TKV	1		5	30	55
Papókösdény	21P	0,49		TV	NAT		90	2						
Papókösdény	21Q	0,66		TV	KI	NAT	70	4						
Papókösdény	21R	0,98		TV	KI	NAT	60	4						
Papókösdény	21S	0,89		TV	KI	NAT	60	4						
Papókösdény	21T	0,69		TV	KI	NAT	60	4						
Papókösdény	21U	0,43		TV	KI	NAT	90	4	TI	2				
Papókösdény	21V	1,73		TV	KI	NAT	60	5						
Papókösdény	21W	0,57												
Papókösdény	21X	1												
Papókösdény	21Y	0,45												
Papókösdény	21Z	0,05												
Papókösdény	22A	0,31		TV	KI	NAT	90	4						
Papókösdény	22B	0,62		TV	KI	NAT	100	3						
Papókösdény	22C	0,49		TV	KI	NAT	120	3						
Papókösdény	22D	0,49		TV	KI	NAT	120	3						
Papókösdény	22E	1,95		TV	KI	NAT	120	3	TKGY	1				NNY elvárt 10%
Papókösdény	22F	0,75		TV	KI	NAT	40	4	ET	1				NNY elvárt 10%
Papókösdény	22G	0,31		TV	KI	NAT	25	6						NNY elvárt 10%
Papókösdény	22H	0,31		TV	KI	NAT	100	3	NFGY	1				NNY elvárt 10%
Papókösdény	22I	2,01		TV	KI	NAT	100	3	NFGY	1				
Papókösdény	22J	0,72		TV	KI	NAT	60	3	ET	1				
Papókösdény	22K	1,41		TV	KI	NAT	100	3	NFGY	1				
Papókösdény	22L	0,65		TV	KI	NAT	100	3	TKGY	2				
Papókösdény	22M	1,41		TV	KI	NAT	100	3	TI	1				
Papókösdény	22N	0,3		TV	KI	NAT	100	3	PVB	3		6	30	állománykezelés
Papókösdény	22O	2,33		TV	KI	NAT	90	5	TI	1		6	30	állománykezelés
Papókösdény	22P	2,98		TV	KI	NAT	40	5						
Papókösdény	22Q	0,8		TV	KI	NAT								
Papókösdény	22R	3,6												
Papókösdény	22S	0,74												
Papókösdény	22T	0,68												
Papókösdény	22U													
Papókösdény	22V													
Papókösdény	22W													
Papókösdény	22X													
Papókösdény	22Y													
Papókösdény	22Z													

L.H.
 M.H.
 fop
 Grading Seabla
 [Signature]

Adelphi

Erdőrésztel szintű tárgyalásra véglegesített tervezés

2010-10-28

a Püspökladányi község országosan védett és Natura 2000 területére

Hely	Tag	Rész- let	Terü- let (ha)	Elsődi egés- rendelt etés	További ren- deltetés k. l.	További rendeltetés sek II.	Vágásér- tettségi kor	Termé- szetess- ég	Fahasználat				Felújítás				Megjegyzés		
									mód	sűr- gősség	mód	sűr- gősség	mód	sűr- gősség	mód	faáll- mány típusa		mód	faáll- mány típusa
Püspökladány	31 A		1,56	TV	GAT	NAT	35	4	TRV	1					5	66	5	29	
Püspökladány	31 VI		0,11																
Püspökladány	32 A		0,94	TV	NAT		90	2											
Püspökladány	32 B		6,44	TV	NAT		70	5											
Püspökladány	32 III		3,17																
Püspökladány	32 III2		5,17																
Püspökladány	33 A		8,60	TV	NAT		90	3											
Püspökladány	33 B		1,02	TV	NAT		25	5	TRV	3					5	30			
Püspökladány	33 TI		0,39																
Püspökladány	34 A		0,78	TV	NAT		30	5	TKGY	2									
Püspökladány	35 A		2,39	TV	NAT		100	2											
Püspökladány	36 A		1,28	TV	NAT		40	5	TRV	1					5	30	5	66	
Püspökladány	36 B		0,46	TV	NAT		70	5											
Püspökladány	36 C		3,46	TV	NAT		100	3											
Püspökladány	36 D		1,99	TV	NAT		90	5											
Püspökladány	36 E		3,66	TV	NAT		100	3	TKGY	3					5	32	5	66	
Püspökladány	36 F		2,97	TV	NAT		60	3	NFGY	3									
Püspökladány	37 A		1,45	TV	NAT		80	2											
Püspökladány	38 A		3,08	TV	NAT		90	3	TKGY	1									
Püspökladány	38 B		1,83	TV	NAT		60	4											
Püspökladány	38 C		0,47	TV	NAT		40	5	TRV	1					5	30	5	66	
Püspökladány	38 D		1,62	TV	NAT		90	3	NFGY	2									
Püspökladány	38 E		8,67	TV	NAT		80	4	TKGY	1									
Püspökladány	38 F		1,83	TV	NAT		40	5	TRV	1									

György Szabolcs
 [Signature]
 [Signature]
 [Signature]

Hely	Tag	Rész- let	Terü- let (ha)	Elsődi eges rendelt előter- etése	További ren- delte- se k l.	További rendeltet- sek II.	Vágásér- ettségi kor	Termé- szetess- ég	Felhasználás				Felújítás				Megjegyzés			
									mód	sűr- gősség	mód	sűr- gősség	mód	sűr- gősség	mód	faáll- mány típusa		mód	faáll- mány típusa	
Püspökladány	38 G		1,35 TV	NAT			100	3	ET	1								AK visszaszorítása		
Püspökladány	39 A		1,35 TV	NAT			45	4	TRV	1						5	30		5	66
Püspökladány	39 TI		1,92																	
Püspökladány	40 A		0,77 TV	NAT			100	4	NFGY	2										
Püspökladány	40 B		1,54 TV	NAT			60	4												
Püspökladány	40 C		1,35 TV	NAT			100	3												
Püspökladány	41 A		1,73 TV	NAT			90	3												
Püspökladány	42 A		0,55 TV	NAT			35	5	TRV	1						5	30		5	66
Püspökladány	43 A		1,46 TV	NAT			35	5	TRV	1						5	30		5	66
Püspökladány	43 TI1		0,61																	
Püspökladány	43 TI2		0,26																	
Püspökladány	44 A		0,67 TV	NAT			40	5	TRV	1						5	30	5	29	
Nádudvar	1 A		1,1 TV	NAT			50	6								5	66	5	29	
Nádudvar	2 A		1,48 TV	NAT			90	3								5	66	5	29	
Nádudvar	2 B		3,05 TV	NAT			60	6								5	66	5	29	
Nádudvar	2 C		3,34 TV	NAT			90	3								5	66	5	30	
Nádudvar	2 D		2,39 TV	NAT			25	6	TRV	1						5	66	5	29	
Nádudvar	2 E		2,7 TV	NAT			60	6								5	66	5	29	
Nádudvar	2 F		5,03 TV	NAT			90	6	TRV	1	TRV	2				5	66	5	29	
Nádudvar	2 TI1		2,76																	
Nádudvar	2 TI2		1,36																	
Nádudvar	3 A		2,81 TV	NAT			40	5	TRV	1						5	30	5	66	
Hajdúszoboszló	1 A		6,33 TV	NAT			90	4	NFGY	3										
Hajdúszoboszló	2 A		1,42 TV	NAT			40	5	TRV	1						5	30			
Hajdúszoboszló	2 B		2,98 TV	NAT			70	5												
Hajdúszoboszló	2 C		2,66 TV	NAT			40	5	TRV	1						5				
Hajdúszoboszló	3 A		10,34 TV	NAT			90	4	NFGY	1						5	30		KST hagyásfa csopo	
Hajdúszoboszló	20 A		1,65 TV	NAT			35	5	TRV	1						5	30			

Gyula Kádár
 KST
 KST
 KST

Erdőrézlet szintű tárgyalásra véglegesített tervezés

2010-10-28

a Püspökladányi körzet NATURA 2000 védettségű területére

Hely	Tag	Részlet	Terület (ha)	Elsődleges rendeltetés	További rendeltetés ek I.	További rendeltetés sek II.	Vágás-érettségi kor	Természetes ség	Fahasználat						Felújítás			Megjegyzés
									mód	sűr-gösség	mód	sűr-gösség	mód	sűr-gösség	mód	faállomány típusa	faállomány típusa	
Püspökladány	52 A		0,86	VV	NAT		100	2	TRV	1					5	29	5	66
Püspökladány	52 B		1,35	MVE	NAT		40	5	TRV	1					5	66	5	29
Püspökladány	59 A		1,56	FT	NAT		25	6	TRV	2					5	30	5	59
Püspökladány	59 B		1,14	FT	NAT		25	6	TRV	2					5	30	5	59
Püspökladány	60 A		0,62	TAV	NAT		90	3							5	30	5	59
Püspökladány	61 A		2,93	TAV	NAT		80	4	NFGY	2								
Püspökladány	62 A		1,5	TAV	NAT		60	5	TKGY	1								
Püspökladány	62 B		2,25	TAV	NAT		30	5	TRV	1					5	30	5	66
Püspökladány	62 C		2,65	FT	NAT		90	3										
Püspökladány	62 D		10,39	FT	NAT		35	5	TI	3								
Püspökladány	62 E		5,61	FT	NAT		90	3	TKGY	2								
Püspökladány	62 F		1,8	FT	NAT		35	5	TI	3								
Püspökladány	63 A		1,44	MVE	NAT		90	4										
Püspökladány	63 B		2,3	MVE	NAT		90	3	NFGY	3								
Püspökladány	63 C		1,46	MVE	NAT		90	3										
Püspökladány	63 D		0,53	MVE	NAT		60	5	ET	1					5	30	5	66
Püspökladány	63 E		1,11	TLV	NAT		45	4	TRV	1					5	30		
Püspökladány	64 A		0,86	MVE	NAT		90	3	TI	1								
Püspökladány	64 B		1,77	MVE	NAT		90	3	TKGY	1								
Püspökladány	65 A		1,98	MVE	NAT		35	5										
Püspökladány	66 A		2,57	MVE	NAT		90	3							2	44	5	30
Püspökladány	67 A		0,65	MVE	NAT		30	5	TKGY	2								
Püspökladány	68 A		0,72	MVE	NAT		70	5	ET	1								
Nádudvar	10 A		0,5	MVE	NAT		30	5	TKGY	1								
Nádudvar	11 A		3,16	TLV	NAT		25	5							5	59	5	30
Nádudvar	11 B		3,16	TLV	NAT		90	3	TI	3								

Gulyás István
Nádudvar
2010.10.28

Nádudvar	18 A	3,74	MVE	NAT		25	6	TRV	1				5	30	5	66
Nádudvar	18 B	1,81	MVE	NAT		90	3	TKGY	1							
Nádudvar	18 C	1,23	MVE	NAT		90	6							29		
Nádudvar	18 D	3,68	MVE	NAT		25	6	TRV	1				5	59	5	66
Hajdúszoboszló	28 A	0,46	TLV	NAT		100	3	TKGY	3							

Spending Seabellin
10/10/14
plb

Hajdú-Bihar Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal

Erdészeti Igazgatósága

4025 Debrecen, Bajcsy-Zs. u. 16., Levelezési cím: 4001 Debrecen, Pf.: 9.

tel.: 52/521-020, fax: 52/521-019.

Erdőfeltárási és Szabályozási Osztály
H-B M. Erdőfelügyeleti és Hatósági Osztály
SZ-SZ-B M. Erdőfelügyeleti és Hatósági Osztály
J-N-SZ M. Erdőfelügyeleti és Hatósági Osztály
Nyilvántartási és Térképészeti Osztály
Pályázatkezelési és Támogatási Osztály

4025 Debrecen, Bajcsy-Zs.u. 16.
4025 Debrecen, Bajcsy-Zs.u. 16.
4400 Nyíregyháza, Kótaji u. 35.
5000 Szolnok, József A. u. 40.
4025 Debrecen, Bajcsy-Zs.u. 16.
4025 Debrecen, Bajcsy-Zs.u. 16.

☎(52) 521-030, fax: 521-018
☎(52) 521-026
☎(42) 430-447, fax: 596-313
☎(56) 513-372, fax: 423-005
☎(52) 521-035
☎(52) 521-023

Ügyiratszám: 18.3/12845/8/2010.

Ügyintézőnk: Gazdag Izabella

Tárgy: Natura 2000 rendeltetés felülvizsgálata

Hivatkozási szám:-

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 24. § (5) és 27. § (1) bekezdésében, illetve a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal létrehozásáról szóló 274/2006. (XII.23.) Korm. rendelet 22. § (1) bekezdésében biztosított hatáskörben eljárva meghoztam a következő

HATÁROZATOT.

1.) Hivatalból indított eljárás keretében a **Püspökladányi Körzet** körzeti erdőtervezése során a 2.) pontban felsorolt erdőrészek esetében az alábbi **rendeltetés-változásokat** hajtottam végre.

2.) Az erdőterület adatai:

Erdőterület azonosítója			Erdőgazdálkodó	Régi rendeltetések			Új rendeltetések			
Község	Tag	Részlet		Rend1	Rend2	Rend3	Rend1	Rend2	Rend3	Rend4*
Balmazújváros	40	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	43	A	HNPI	TV	MVE		TV	MVE	NAT	
Balmazújváros	44	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	44	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	44	C	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	45	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	45	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	45	C	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	45	D	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	45	E	Rendezetlen	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	65	C	Rendezetlen	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	65	E	Rendezetlen	TAV			TAV	NAT		
Balmazújváros	65	F	Rendezetlen	TAV			TAV	NAT		
Balmazújváros	69	A	Rendezetlen	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	69	B	Rendezetlen	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	71	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	74	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	74	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	74	C	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	74	D	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	74	E	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	74	F	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	74	G	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	89	A	HNPI	TV	MŰV		TV	MŰV	NAT	
Balmazújváros	116	A	Számadó Imre	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	116	B	Posta Lajos	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	116	C	Posta Lajos	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	116	D	Posta Lajos	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	118	A	Rendezetlen	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	118	B	HNPI	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	118	C	Rendezetlen	FT			FT	NAT		

Balmazújváros	118	D	HNPI	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	121	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	121	B	HNPI	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	121	C	HNPI	TAV			TAV	NAT		
Balmazújváros	121	D	HNPI	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	121	E	Rendezetlen	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	121	F	Rendezetlen	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	122	A	HNPI	TV	MVE		TV	MVE	NAT	
Balmazújváros	122	B	HNPI	TV	MVE		TV	MVE	NAT	
Balmazújváros	122	C	HNPI	TV	MVE		TV	MVE	NAT	
Balmazújváros	122	D	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Balmazújváros	124	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	124	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	124	C	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	124	D	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	124	E	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	124	F	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Balmazújváros	127	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	127	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	128	A	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Balmazújváros	129	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	129	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	129	C	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	129	D	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	129	E	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	129	F	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	129	G	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	129	H	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	1	C	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	1	D	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	2	E	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	2	F	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	5	A	Rendezetlen	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	5	B	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	5	C	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	5	D	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	5	E	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	5	F	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	16	A	HNPI	TAV	MVE		TAV	MVE	NAT	
Hortobágy	18	A	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	18	B	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	19	A	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	19	B	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	19	C	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	19	D	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	30	A	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	30	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	30	C	HNPI	TV	MVE		TV	MVE	NAT	
Hortobágy	30	D	HNPI	TV	MVE		TV	MVE	NAT	
Hortobágy	32	A	Rendezetlen	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	32	B	Rendezetlen	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	32	C	Rendezetlen	TV			TV	NAT		
Hortobágy	33	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	33	B	HNPI	TV			TV	NAT		

Hortobágy	33	C	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	33	D	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	33	E	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	33	F	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	33	G	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	33	H	Rendezetlen	TV			TV	NAT		
Hortobágy	33	I	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	34	A	HNPI	TAV			TAV	NAT		
Hortobágy	37	A	HNPI	TAV			TAV	NAT		
Hortobágy	39	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	39	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	39	C	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	39	D	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	39	E	HNPI	TV	VP	TAV	TV	VP	TAV	NAT
Hortobágy	40	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	41	A	HNPI	TAV			TAV	NAT		
Hortobágy	41	B	HNPI	TAV			TAV	NAT		
Hortobágy	41	C	Rendezetlen	TAV			TAV	NAT		
Hortobágy	42	A	HNPI	MVE			MVE	NAT		
Hortobágy	42	B	HNPI	MVE			MVE	NAT		
Hortobágy	42	C	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	43	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	43	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	44	A	Rendezetlen	FT			FT	NAT		
Hortobágy	44	B	HNPI	TAV	TLV		TAV	TLV	NAT	
Hortobágy	44	C	HNPI	TLV			TLV	NAT		
Hortobágy	45	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	45	B	Rendezetlen	TV			TV	NAT		
Hortobágy	45	C	Rendezetlen	TV			TV	NAT		
Hortobágy	45	D	Rendezetlen	TV			TV	NAT		
Hortobágy	45	E	Rendezetlen	TV			TV	NAT		
Hortobágy	46	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	46	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	46	C	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	46	D	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	47	A	HNPI	TAV			TAV	NAT		
Hortobágy	48	A	HNPI	TAV			TAV	NAT		
Hortobágy	49	A	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	50	A	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	50	B	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	50	C	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	50	D	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	51	A	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	52	A	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	52	B	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hajdúszoboszló	1	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Hajdúszoboszló	2	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Hajdúszoboszló	2	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Hajdúszoboszló	2	C	HNPI	TV			TV	NAT		
Hajdúszoboszló	3	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Hajdúszoboszló	20	A	Rendezetlen	TV			TV	NAT		
Hajdúszoboszló	28	A	Rendezetlen	TLV			TLV	NAT		
Nagyhegyes	10	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Nagyhegyes	10	B	HNPI	TV			TV	NAT		

Nagyhegyes	10	C	HNPI	TV			TV	NAT		
Nagyhegyes	25	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Nagyhegyes	25	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Nagyhegyes	25	C	HNPI	TV			TV	NAT		
Nagyhegyes	25	D	HNPI	TV			TV	NAT		
Nagyhegyes	25	E	HNPI	TV			TV	NAT		
Nagyhegyes	25	F	HNPI	TV			TV	NAT		
Nagyhegyes	25	G	HNPI	TV			TV	NAT		
Nagyhegyes	25	H	HNPI	TV			TV	NAT		
Nagyhegyes	25	I	HNPI	TV			TV	NAT		
Nagyhegyes	25	J	HNPI	TV			TV	NAT		
Nagyhegyes	25	K	HNPI	TV			TV	NAT		
Nagyhegyes	26	A	HNPI	FT			FT	NAT		
Nagyhegyes	26	B	HNPI	FT			FT	NAT		
Nagyhegyes	26	C	HNPI	FT			FT	NAT		
Nagyhegyes	26	D	HNPI	FT			FT	NAT		
Nagyhegyes	28	A	HNPI	FT			FT	NAT		
Nagyhegyes	39	A	HNPI	FT			FT	NAT		
Nagyhegyes	41	A	HNPI	FT			FT	NAT		
Nagyhegyes	42	A	HNPI	FT			FT	NAT		
Nádudvar	1	A	TIKÖVIZIG	TV			TV	NAT		
Nádudvar	2	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Nádudvar	2	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Nádudvar	2	C	HNPI	TV			TV	NAT		
Nádudvar	2	D	HNPI	TV			TV	NAT		
Nádudvar	2	E	HNPI	TV			TV	NAT		
Nádudvar	2	F	HNPI	TV			TV	NAT		
Nádudvar	3	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Nádudvar	10	A	Nagisz Zrt.	MVE			MVE	NAT		
Nádudvar	11	A	Nagisz Zrt.	TLV			TLV	NAT		
Nádudvar	11	B	Nagisz Zrt.	TLV			TLV	NAT		
Nádudvar	18	A	Rendezetlen	MVE			MVE	NAT		
Nádudvar	18	B	Rendezetlen	MVE			MVE	NAT		
Nádudvar	18	C	Rendezetlen	MVE			MVE	NAT		
Nádudvar	18	D	Rendezetlen	MVE			MVE	NAT		
Püspökladány	8	A	ERTI	TV			TV	NAT		
Püspökladány	8	B	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	8	C	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	8	D	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	8	E	ERTI	TV			TV	NAT		
Püspökladány	8	F	ERTI	TV			TV	NAT		
Püspökladány	8	G	ERTI	TV			TV	NAT		
Püspökladány	8	H	ERTI	TV			TV	NAT		
Püspökladány	8	I	ERTI	TV			TV	NAT		
Püspökladány	8	J	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	9	A	ERTI	TV			TV	NAT		
Püspökladány	9	B	ERTI	TV			TV	NAT		
Püspökladány	9	C	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	9	D	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	9	E	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	9	F	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	9	G	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	10	A	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	10	B	ERTI	TV			TV	NAT		

Püspökladány	23	I	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	23	J	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	23	K	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	23	L	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	23	M	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	23	N	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	23	O	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	23	P	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	24	A	ERTI	TV			TV	NAT		
Püspökladány	24	B	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	24	C	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	24	D	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	24	E	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	24	F	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	24	G	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	24	H	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	24	I	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	24	J	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	25	A	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	25	B	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	25	C	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	25	D	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	25	E	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	25	F	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	25	G	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	25	H	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	25	I	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	25	J	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	25	K	ERTI	TV			TV	NAT		
Püspökladány	25	L	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	25	M	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	25	N	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	25	O	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	25	P	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	25	Q	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	26	A	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	26	B	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	26	C	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	26	D	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	26	E	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	26	F	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	26	G	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	26	H	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	26	I	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	26	J	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	26	K	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	26	L	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	27	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Püspökladány	31	A	TIKÖVIZIG	TV	GÁT		TV	GÁT	NAT	
Püspökladány	32	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Püspökladány	32	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Püspökladány	33	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Püspökladány	33	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Püspökladány	34	A	HNPI	TV			TV	NAT		

Püspökladány	35	A	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	36	A	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	36	B	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	36	C	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	36	D	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	36	E	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	36	F	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	37	A	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	38	A	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	38	B	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	38	C	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	38	D	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	38	E	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	38	F	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	38	G	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	39	A	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	40	A	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	40	B	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	40	C	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	41	A	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	42	A	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	43	A	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	44	A	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	52	A	Tőke Gyula	VV		TLV	NAT		
Püspökladány	52	B	Tőke Gyula	MVE		MVE	NAT		
Püspökladány	59	A	Rendezetlen	FT		FT	NAT		
Püspökladány	59	B	Rendezetlen	FT		FT	NAT		
Püspökladány	60	A	HAMVAS-TEJ Kft.	TAV		TAV	NAT		
Püspökladány	61	A	Rendezetlen	TAV		TAV	NAT		
Püspökladány	62	A	Rendezetlen	TAV		TAV	NAT		
Püspökladány	62	B	Rendezetlen	TAV		TAV	NAT		
Püspökladány	62	C	Molnár Lajos	FT		FT	NAT		
Püspökladány	62	D	Molnár Lajos	FT		FT	NAT		
Püspökladány	62	E	Molnár Lajos	FT		FT	NAT		
Püspökladány	62	F	Molnár Lajos	FT		FT	NAT		
Püspökladány	63	A	Rendezetlen	MVE		MVE	NAT		
Püspökladány	63	B	Rendezetlen	MVE		MVE	NAT		
Püspökladány	63	C	Rendezetlen	MVE		MVE	NAT		
Püspökladány	63	D	Rendezetlen	MVE		MVE	NAT		
Püspökladány	63	E	Rendezetlen	TLV		TLV	NAT		
Püspökladány	64	A	Rendezetlen	MVE		MVE	NAT		
Püspökladány	64	B	Rendezetlen	MVE		MVE	NAT		
Püspökladány	65	A	Szabó Imre	MVE		MVE	NAT		
Püspökladány	66	A	Vágó Miklós	MVE		MVE	NAT		
Püspökladány	67	A	Faragó József	MVE		MVE	NAT		
Püspökladány	68	A	Kösely Zrt.	MVE		MVE	NAT		

* A rendeltetés a szöveges megjegyzésben jelenik meg.

A 2.) pontban nem szereplő erdőrésztetek esetében a rendeltetéseket változatlanul meghagyom.

A fenti táblázatban szereplő erdőrésztetek azonosítója a körzeti tervezés során kialakított azonosító.

Ezen határozatom ellen a kézhezvétel utáni naptól számított 10 munkanapon belül a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központjához címzett, de Hajdú-Bihar Megyei MgSzH Erdészeti Igazgatóságához benyújtandó fellebbezéssel lehet élni. A fellebbezés eljárási díja az erdőszeti hatósági eljárásban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjakról szóló 40/2010. (IV. 15.) FVM rendelet 3. § (2) bekezdésének megfelelően 20.000 Ft, melyet a Hajdú-Bihar Megyei MgSzH

Erdészeti Igazgatóságánál (Debrecen, Bajcsy-Zs. u. 16.) beszerezhető csekken, vagy banki átutalással a Hajdú-Bihar Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal 10034002-00289706 megnevezésű számlára kell befizetni. A csekk, vagy az átutalási megbízás közlemény rovatában fel kell tüntetni az ügyiratszámot.

INDOKOLÁS

A Püspökladányi Körzet erdőterve készítése során Igazgatóságunk felülvizsgálta az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet alapján a Natura 2000 területeket.

A felülvizsgálat során a természetvédelmi kezelésért felelős szervekkel részlet szinten végigtárgyaltuk a hálózatba eső erdőrészeket. Ennek eredményeképp, figyelembe véve az Evt. 24. § (5) bekezdésében foglaltakat, a hálózatba eső erdőrészek rendeltetését a rendelkező rész 2.) pontja szerint állapítottam meg.

A Püspökladány 52 A erdőreszt vadvédelmi rendeltetését településvédelmi rendeltetésre módosítottam, mert az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény a vadvédelmi rendeltetést megszüntette.

A másodfokú eljárási díjat az erdészeti hatósági eljárásban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjakról szóló 40/2010. (IV. 15.) FVM rendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján határoztam meg.

Határozatomat a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL tv. 71.-72. §-ai szerint hoztam meg, a jogorvoslat lehetőségére a 98-99. §-ainak megfelelően hívtam fel a figyelmet.

Debrecen, 2010. november 29.

Kiss János
igazgató

Kapják:

- 1.) Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság – 4024 Debrecen, Sumen u. 2.
- 2.) Dr. Számadó Imre – 4032 Debrecen, Móricz Zs. körút 4.
- 3.) Posta Lajos – 4060 Balmazújváros, Bajcsy-Zs. u. 48.
- 4.) Nagisz Zrt. – 4181 Nádudvar, Fő u. 119.
- 5.) Tiszántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság – 4025 Debrecen, Hatvan u. 8-10.
- 6.) ERTI Püspökladányi Állomása – 4150 Püspökladány, Farkassziget
- 7.) Tőke Gyula – 4150 Püspökladány, Bethlen u. 20.
- 8.) HAMVAS-TEJ Kft. – 4162 Szerep, Hosszúhát
- 9.) Molnár Lajos – 4150 Püspökladány, Táncsics M. u. 21.
- 10.) Szabó Imre – 4150 Püspökladány, Toldi u. 36.
- 11.) Vágó Miklós – 4150 Püspökladány, Komáromi u. 5.
- 12.) Faragó József – 4150 Püspökladány, Katona J. u. 13.
- 13.) Köseley Zrt. – 4200 Hajdúszoboszló, Debreceni u. 11.
- 14.) Erdőleltározási és Szabályozási Osztály – Debrecen
- 15.) Erdőfelügyeleti és Hatósági Osztály – Debrecen
- 16.) Irattár

Hajdú-Bihar Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal

Erdészeti Igazgatósága

4025 Debrecen, Bajcsy-Zs. u. 16., Levelezési cím: 4001 Debrecen, Pf.: 9.
tel.: 52/521-020, fax: 52/521-019.

Erdőfeltárási és Szabályozási Osztály
H-B M. Erdőfelügyeleti és Hatósági Osztály
SZ-SZ-B M. Erdőfelügyeleti és Hatósági Osztály
J-N-SZ. M. Erdőfelügyeleti és Hatósági Osztály
Nyilvántartási és Térképészeti Osztály
Pályázatkezelési és Támogatási Osztály

4025 Debrecen, Bajcsy-Zs.u. 16.
4025 Debrecen, Bajcsy-Zs.u. 16.
4400 Nyíregyháza, Kótaji u. 35.
5000 Szolnok, József A. u. 40.
4025 Debrecen, Bajcsy-Zs.u. 16.
4025 Debrecen, Bajcsy-Zs.u. 16.

☎(52) 521-030, fax: 521-018
☎(52) 521-026
☎(42) 430-447, fax: 596-313
☎(56) 513-372, fax: 423-005
☎(52) 521-035
☎(52) 521-023

Ügyiratszám: 18.3/12845-2/8/2010.

Ügyintézőnk: Gazdag Izabella

Tárgy: Natura 2000 rendeltetés felülvizsgálata – határozat módosítása

Hivatkozási szám:-

A Hajdú-Bihar Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Erdészeti Igazgatósága 18.3/12845/8/2010. ikt. számú határozatát a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. tv. 103. § (2) bek. alapján az alábbiak szerint módosítom:

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 24. § (5) és 27. § (1) bekezdésében, illetve a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal létrehozásáról szóló 274/2006. (XII.23.) Korm. rendelet 22. § (1) bekezdésében biztosított hatáskörben eljárva meghoztam a következő

HATÁROZATOT.

1.) Hivatalból indított eljárás keretében a **Püspökladányi Körzet** körzeti erdőtervezése során a 2.) pontban felsorolt erdőrészek esetében az alábbi **rendeltetés-változásokat** hajtottam végre.

2.) Az erdőterület adatai:

Erdőterület azonosítója			Erdőgazdálkodó	Régi rendeltetések			Új rendeltetések			
Község	Tag	Részlet		Rend1	Rend2	Rend3	Rend1	Rend2	Rend3	Rend4*
Balmazújváros	40	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	43	A	HNPI	TV	MVE		TV	MVE	NAT	
Balmazújváros	44	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	44	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	44	C	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	45	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	45	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	45	C	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	45	D	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	45	E	Rendezetlen	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	65	C	Rendezetlen	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	65	E	Rendezetlen	TAV			TAV	NAT		
Balmazújváros	65	F	Rendezetlen	TAV			TAV	NAT		
Balmazújváros	69	A	Rendezetlen	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	69	B	Rendezetlen	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	71	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	74	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	74	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	74	C	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	74	D	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	74	E	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	74	F	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	74	G	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	89	A	HNPI	TV	MÚV		TV	MÚV	NAT	
Balmazújváros	116	A	Számadó Imre	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	116	B	Posta Lajos	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	116	C	Posta Lajos	FT			FT	NAT		

Balmazújváros	116	D	Posta Lajos	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	118	A	Rendezetlen	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	118	B	HNPI	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	118	C	Rendezetlen	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	118	D	HNPI	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	121	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	121	B	HNPI	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	121	C	HNPI	TAV			TAV	NAT		
Balmazújváros	121	D	HNPI	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	121	E	Rendezetlen	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	121	F	Rendezetlen	FT			FT	NAT		
Balmazújváros	122	A	HNPI	TV	MVE		TV	MVE	NAT	
Balmazújváros	122	B	HNPI	TV	MVE		TV	MVE	NAT	
Balmazújváros	122	C	HNPI	TV	MVE		TV	MVE	NAT	
Balmazújváros	122	D	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Balmazújváros	124	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	124	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	124	C	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	124	D	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	124	E	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	124	F	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Balmazújváros	127	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	127	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	128	A	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Balmazújváros	129	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	129	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	129	C	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	129	D	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	129	E	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	129	F	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	129	G	HNPI	TV			TV	NAT		
Balmazújváros	129	H	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	1	C	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	1	D	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	2	E	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	2	F	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	5	A	Rendezetlen	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	5	B	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	5	C	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	5	D	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	5	E	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	5	F	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	16	A	HNPI	TAV	MVE		TAV	MVE	NAT	
Hortobágy	18	A	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	18	B	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	19	A	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	19	B	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	19	C	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	19	D	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	30	A	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	30	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	30	C	HNPI	TV	MVE		TV	MVE	NAT	
Hortobágy	30	D	HNPI	TV	MVE		TV	MVE	NAT	
Hortobágy	32	A	Rendezetlen	TV	TAV		TV	TAV	NAT	

Hortobágy	32	B	Rendezetlen	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	32	C	Rendezetlen	TV			TV	NAT		
Hortobágy	33	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	33	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	33	C	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	33	D	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	33	E	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	33	F	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	33	G	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	33	H	Rendezetlen	TV			TV	NAT		
Hortobágy	33	I	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	34	A	HNPI	TAV			TAV	NAT		
Hortobágy	37	A	HNPI	TAV			TAV	NAT		
Hortobágy	39	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	39	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	39	C	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	39	D	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	39	E	HNPI	TV	VP	TAV	TV	VP	TAV	NAT
Hortobágy	40	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	41	A	HNPI	TAV			TAV	NAT		
Hortobágy	41	B	HNPI	TAV			TAV	NAT		
Hortobágy	41	C	Rendezetlen	TAV			TAV	NAT		
Hortobágy	42	A	HNPI	MVE			MVE	NAT		
Hortobágy	42	B	HNPI	MVE			MVE	NAT		
Hortobágy	42	C	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	43	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	43	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	44	A	Rendezetlen	FT			FT	NAT		
Hortobágy	44	B	HNPI	TAV	TLV		TAV	TLV	NAT	
Hortobágy	44	C	HNPI	TLV			TLV	NAT		
Hortobágy	45	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	45	B	Rendezetlen	TV			TV	NAT		
Hortobágy	45	C	Rendezetlen	TV			TV	NAT		
Hortobágy	45	D	Rendezetlen	TV			TV	NAT		
Hortobágy	45	E	Rendezetlen	TV			TV	NAT		
Hortobágy	46	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	46	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	46	C	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	46	D	HNPI	TV			TV	NAT		
Hortobágy	47	A	HNPI	TAV			TAV	NAT		
Hortobágy	48	A	HNPI	TAV			TAV	NAT		
Hortobágy	49	A	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	50	A	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	50	B	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	50	C	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	50	D	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	51	A	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	52	A	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hortobágy	52	B	HNPI	TV	TAV		TV	TAV	NAT	
Hajdúszoboszló	1	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Hajdúszoboszló	2	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Hajdúszoboszló	2	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Hajdúszoboszló	2	C	HNPI	TV			TV	NAT		
Hajdúszoboszló	3	A	HNPI	TV			TV	NAT		

Hajdúszoboszló	20	A	Rendezetlen	TV			TV	NAT		
Hajdúszoboszló	28	A	Rendezetlen	TLV			TLV	NAT		
Nagyhegyes	10	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Nagyhegyes	10	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Nagyhegyes	10	C	HNPI	TV			TV	NAT		
Nagyhegyes	25	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Nagyhegyes	25	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Nagyhegyes	25	C	HNPI	TV			TV	NAT		
Nagyhegyes	25	D	HNPI	TV			TV	NAT		
Nagyhegyes	25	E	HNPI	TV			TV	NAT		
Nagyhegyes	25	F	HNPI	TV			TV	NAT		
Nagyhegyes	25	G	HNPI	TV			TV	NAT		
Nagyhegyes	25	H	HNPI	TV			TV	NAT		
Nagyhegyes	25	I	HNPI	TV			TV	NAT		
Nagyhegyes	25	J	HNPI	TV			TV	NAT		
Nagyhegyes	25	K	HNPI	TV			TV	NAT		
Nagyhegyes	26	A	HNPI	FT			FT	NAT		
Nagyhegyes	26	B	HNPI	FT			FT	NAT		
Nagyhegyes	26	C	HNPI	FT			FT	NAT		
Nagyhegyes	26	D	HNPI	FT			FT	NAT		
Nagyhegyes	28	A	HNPI	FT			FT	NAT		
Nagyhegyes	39	A	HNPI	FT			FT	NAT		
Nagyhegyes	41	A	HNPI	FT			FT	NAT		
Nagyhegyes	42	A	HNPI	FT			FT	NAT		
Nádudvar	1	A	TIKÖVIZIG	TV			TV	NAT		
Nádudvar	2	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Nádudvar	2	B	HNPI	TV			TV	NAT		
Nádudvar	2	C	HNPI	TV			TV	NAT		
Nádudvar	2	D	HNPI	TV			TV	NAT		
Nádudvar	2	E	HNPI	TV			TV	NAT		
Nádudvar	2	F	HNPI	TV			TV	NAT		
Nádudvar	3	A	HNPI	TV			TV	NAT		
Nádudvar	10	A	Nagisz Zrt.	MVE			MVE	NAT		
Nádudvar	11	A	Nagisz Zrt.	TLV			TLV	NAT		
Nádudvar	11	B	Nagisz Zrt.	TLV			TLV	NAT		
Nádudvar	18	A	Rendezetlen	MVE			MVE	NAT		
Nádudvar	18	B	Rendezetlen	MVE			MVE	NAT		
Nádudvar	18	C	Rendezetlen	MVE			MVE	NAT		
Nádudvar	18	D	Rendezetlen	MVE			MVE	NAT		
Püspökladány	8	A	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	8	B	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	8	C	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	8	D	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	8	E	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	8	F	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	8	G	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	8	H	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	8	I	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	8	J	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	9	A	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	9	B	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	9	C	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	9	D	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	
Püspökladány	9	E	ERTI	TV	KÍ		TV	KÍ	NAT	

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Püspökladány	32	B	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	33	A	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	33	B	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	34	A	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	35	A	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	36	A	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	36	B	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	36	C	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	36	D	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	36	E	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	36	F	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	37	A	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	38	A	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	38	B	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	38	C	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	38	D	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	38	E	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	38	F	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	38	G	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	39	A	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	40	A	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	40	B	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	40	C	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	41	A	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	42	A	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	43	A	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	44	A	HNPI	TV		TV	NAT		
Püspökladány	52	A	Tőke Gyula	VV		TLV	NAT		
Püspökladány	52	B	Tőke Gyula	MVE		MVE	NAT		
Püspökladány	59	A	Rendezetlen	FT		FT	NAT		
Püspökladány	59	B	Rendezetlen	FT		FT	NAT		
Püspökladány	60	A	HAMVAS-TEJ Kft.	TAV		TAV	NAT		
Püspökladány	61	A	Rendezetlen	TAV		TAV	NAT		
Püspökladány	62	A	Rendezetlen	TAV		TAV	NAT		
Püspökladány	62	B	Rendezetlen	TAV		TAV	NAT		
Püspökladány	62	C	Molnár Lajos	FT		FT	NAT		
Püspökladány	62	D	Molnár Lajos	FT		FT	NAT		
Püspökladány	62	E	Molnár Lajos	FT		FT	NAT		
Püspökladány	62	F	Molnár Lajos	FT		FT	NAT		
Püspökladány	63	A	Rendezetlen	MVE		MVE	NAT		
Püspökladány	63	B	Rendezetlen	MVE		MVE	NAT		
Püspökladány	63	C	Rendezetlen	MVE		MVE	NAT		
Püspökladány	63	D	Rendezetlen	MVE		MVE	NAT		
Püspökladány	63	E	Rendezetlen	TLV		TLV	NAT		
Püspökladány	64	A	Rendezetlen	MVE		MVE	NAT		
Püspökladány	64	B	Rendezetlen	MVE		MVE	NAT		
Püspökladány	65	A	Szabó Imre	MVE		MVE	NAT		
Püspökladány	66	A	Vágó Miklós	MVE		MVE	NAT		
Püspökladány	67	A	Faragó József	MVE		MVE	NAT		
Püspökladány	68	A	Kösely Zrt.	MVE		MVE	NAT		

* A rendeltetés a szöveges megjegyzésben jelenik meg.

A 2.) pontban nem szereplő erdőrészek esetében a rendeltetéseket változatlanul meghagyom.
A fenti táblázatban szereplő erdőrészek azonosítója a körzeti tervezés során kialakított azonosító.

Kötelezem a HBM-i MgSzH Gazdasági és Informatikai Osztályát, hogy ezen határozat jogerőre emelkedését követő 22 munkanapon belül a jogorvoslati eljárásért befizetett 20.000 Ft-ot az ERTI Püspökladányi Kísérleti Állomás részére térítse vissza.

Ezen határozatom ellen a kézhezvétel utáni naptól számított 10 munkanapon belül a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központjához címzett, de Hajdú-Bihar Megyei MgSzH Erdészeti Igazgatóságához benyújtandó fellebbezéssel lehet élni. A fellebbezés eljárási díja az erdészeti hatósági eljárásban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjakról szóló 40/2010. (IV. 15.) FVM rendelet 3. § (2) bekezdésének megfelelően 20.000 Ft, melyet a Hajdú-Bihar Megyei MgSzH Erdészeti Igazgatóságánál (Debrecen, Bajcsy-Zs. u. 16.) beszerezhető csekkben, vagy banki átutalással a Hajdú-Bihar Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal 10034002-00289706 megnevezésű számlára kell befizetni. A csekk, vagy az átutalási megbízás közlemény rovatában fel kell tüntetni az ügyiratszámot.

INDOKOLÁS

Az ERTI Püspökladányi Kísérleti Állomása jogorvoslati kérelemmel fordult Igazgatóságunkhoz a Püspökladányi Körzet erdőterve készítése során meghozott 18.3/12845/8/2010. iktatószámú, az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészeletről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet alapján a Natura 2000 területek rendeltetését megállapító határozattal szemben. A fenti határozatban az ERTI Püspökladányi Kísérleti Állomása vagyongocslésében lévő 27 erdőreszlet esetében nem szerepelt a rendeltetések között a kísérleti rendeltetés.

A kérelem indoklásul felhozta, hogy 1924-ben lett a Farkassziget kísérleti területnek kijelölve, amit a védetté nyilvánítás és az erdőrezervátumok kijelölése nem szüntetett meg.

A 2000. január 1-én életbe lépő, 2009. december 31-én lejárt körzeti tervben az egész Farkassziget kísérleti rendeltetésű volt. Igazgatóságunk ezen területekre vonatkozóan az elmúlt 10 évben rendeltetés-változásról nem döntött.

Ezek alapján a rendelkező rész szerint a 18.3/12845/8/2010. iktatószámú határozatot módosítottam.

A másodfokú eljárási díjat az erdészeti hatósági eljárásban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjakról szóló 40/2010. (IV. 15.) FVM rendelet 5. § (4) bek. alapján intézkedtem a jogorvoslati díj visszatérítéséről.

A másodfokú eljárási díjat az erdészeti hatósági eljárásban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjakról szóló 40/2010. (IV. 15.) FVM rendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján határoztam meg.

Határozatomat a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. tv. 71.-72. §-ai szerint hoztam meg, a jogorvoslat lehetőségére a 98-99. §-ainak megfelelően hívtam fel a figyelmet.

Debrecen, 2010. december 16.

Kapják:

- 1.) ERTI Püspökladányi Állomása – 4150 Püspökladány, Farkassziget
- 2.) Erdőleltározási és Szabályozási Osztály – Debrecen
- 3.) Erdőfelügyeleti és Hatósági Osztály – Debrecen
- 4.) HBM MgSzH Gazdasági és Informatikai Osztály, Debrecen
- 5.) Irattár

2. Táblázatok, statisztikák a körzet teljes területére

2.1. Területi adatok

2.1.2. Helységhatáros területkimutatás

2.1.3. Rendeltetések kimutatása – elsődleges és további rendeltetések együtt (Halmazott terület)

2.1.4.A. Elsődleges rendeltetések területkimutatása

2.1.4.B. További rendeltetések területkimutatása I.

2.1.4.C. További rendeltetések területkimutatása II.

2.1.5. Egyéb részletek területkimutatása

2.1.6. Területváltozás a körzetben

Helységhatáros területkimutatás
(területek hektárban)

Erdőterv 2.1.2.

Nyomtatás ideje: 2010. 12. 13.

Halmaz neve: Pl-i_ETK_Teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Helység		E r d ő r é s z l e t e k					Egyéb részletek	Mind- összesen
		Elsődleges rendeltetés szerint						
Kód	Név	Védelmi	Gazdasági	Közjóléti	Összesen			
3500	Balmazújváros	337,70	183,84	15,59	537,13	53,99	591,12	
3503	Hortobágy	496,68	175,56		672,24	98,64	770,88	
3524	Ebes	30,73	32,99	2,42	66,14	99,88	166,02	
3529	Hajdúszoboszló	193,79	191,56		385,35	35,17	420,52	
3541	Nagyhegyes	218,14	24,64	2,47	245,25	31,60	276,85	
3544	Nádudvar	95,67	2,44		98,11	5,98	104,09	
3546	Püspökladány	588,94	28,20		617,14	201,04	818,18	
Össz: 8 HAJDÚ-BIHAR MEGYE		1.961,65	639,23	20,48	2.621,36	526,30	3.147,66	
Mindösszesen:		1.961,65	639,23	20,48	2.621,36	526,30	3.147,66	

Rendeltetések kimutatása – elsődleges és további rendeltetések együtt

Erdőterv 2.1.3.

Nyomtatás ideje: 2010. 12. 13.

(Halmozott terület hektárban)*

Halmaz neve: PI-i_ETK_Teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Rendeltetések	Terület (ha)
<i>Védelmi rendeltetésű erdők</i>	
TV Természetvédelmi	1.305,64
TAV Talajvédelmi	275,70
MVE Mezővédő	163,76
HON Honvédelmi	
HAT Határrendészeti - nemzetbiztonsági	
VÍZ Víztvédelmi	
GÁT Partvédelmi	167,37
VGA Vízgazdálkodási	
TLV Településvédelmi	149,38
TÁJ Tájképvédelmi	
MŰV Műtárgyvédelmi	8,77
GEN Erdészeti génrezervátum	
ÖRV Örökségvédelmi	
BA Bányászati	
NAT Natura 2000	863,26
ARB Erdészeti arborétum	3,27
Védelmi rendeltetésű erdők összesen:	2.937,15
<i>Gazdasági rendeltetésű erdők</i>	
FT Faanyagtermelő	655,66
SZA Szaporítóanyag termelő	
VK Vadaskert	
GOM Földalatti gomba termelő	
Gazdasági rendeltetésű erdők összesen:	655,66
<i>Közzóléti rendeltetésű erdők</i>	
GYE Gyógyerdő	
PA Parkerdő	14,58
TAN Tanerdő	
KÍ Kísérleti erdő	273,24
VP Vadaspark	10,02
Közzóléti rendeltetésű erdők összesen:	297,84
<i>1996. évi LIV. törvény szerint Faültetvényként nyilvántartott terület:</i>	<i>5,14</i>
Mindösszesen (halmozott erdőrészt terület):	3.895,79

* Az egyes szakhatóságok szakhatósági jogkörébe tartozó területek a három rendeltetés oszlopából összesítve.

Nyomtatás ideje: 2010. 12. 13.

Halmaz neve: PI-i_ETK_Teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Elsődleges rendeltetés*		Terület (ha)
<i>Védelmi rendeltetésű erdők</i>		
TV	Természetvédelmi	1.305,64
TAV	Talajvédelmi	209,33
MVE	Mezővédő	131,99
HON	Honvédelmi	
HAT	Határrendészeti - nemzetbiztonsági	
VÍZ	Vízvédelmi	
GÁT	Partvédelmi	165,81
VGA	Vízgazdálkodási	
TLV	Településvédelmi	140,57
TÁJ	Tájképvédelmi	
MŰV	Műtárgyvédelmi	5,04
GEN	Erdészeti génrezervátum	
ÖRV	Örökségvédelmi	
BA	Bányászati	
NAT	Natura 2000	
ARB	Erdészeti arborétum	3,27
Védelmi rendeltetésű erdők összesen:		1.961,65
<i>Gazdasági rendeltetésű erdők</i>		
FT	Faanyagtermelő	634,09
SZA	Szaporítóanyag termelő	
VK	Vadaskert	
GOM	Földalatti gomba termelő	
Gazdasági rendeltetésű erdők összesen:		634,09
<i>Közléti rendeltetésű erdők</i>		
GYE	Gyógyerdő	
PA	Parkerdő	4,89
TAN	Tanerdő	
KÍ	Kísérleti erdő	15,59
VP	Vadspark	
Közléti rendeltetésű erdők összesen:		20,48
<i>1996. évi LIV. törvény szerint Faültetvényként nyilvántartott terület:</i>		<i>5,14</i>
Mindösszesen (erdőrészlet):		2.621,36

* A táblázat csak az elsődleges rendeltetések szerinti csoportosítást tartalmazza, ezért tájékoztató jellegű!

Nyomtatás ideje: 2010. 12. 13.

Halmaz neve: Pl-i_ETK_Teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Második helyen álló rendeltetés***Terület (ha)*****Védelmi rendeltetésű erdők***

TV	Természetvédelmi	
TAV	Talajvédelmi	66,37
MVE	Mezővédő	31,77
HON	Honvédelmi	
HAT	Határrendészeti - nemzetbiztonsági	
VÍZ	Vízvédelmi	
GÁT	Partvédelmi	1,56
VGA	Vízgazdálkodási	
TLV	Településvédelmi	8,81
TÁJ	Tájképvédelmi	
MŰV	Műtárgyvédelmi	3,73
GEN	Erdészeti génrezervátum	
ÖRV	Örökségvédelmi	
BA	Bányászati	
NAT	Natura 2000	520,79
ARB	Erdészeti arborétum	

Védelmi rendeltetésű erdők összesen: 633,03***Gazdasági rendeltetésű erdők***

FT	Faanyagtermelő	21,57
SZA	Szaporítóanyag termelő	
VK	Vadaskert	
GOM	Földalatti gomba termelő	

Gazdasági rendeltetésű erdők összesen: 21,57***Közléti rendeltetésű erdők***

GYE	Gyógyerdő	
PA	Parkerdő	9,69
TAN	Tanerdő	
KÍ	Kísérleti erdő	257,65
VP	Vadspark	10,02

Közléti rendeltetésű erdők összesen: 277,36**Mindösszesen (erdőrészlet):****931,96**

* A táblázat csak a második helyen álló rendeltetések szerinti csoportosítást tartalmazza, ezért tájékoztató jellegű !

Nyomtatás ideje: 2010. 12. 13.

Halmaz neve: Pl-i_ETK_Teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Harmadik helyen álló rendeltetés***Terület (ha)*****Védelmi rendeltetésű erdők***

TV	Természetvédelmi	
TAV	Talajvédelmi	
MVE	Mezővédő	
HON	Honvédelmi	
HAT	Határrendészeti - nemzetbiztonsági	
VÍZ	Vízvédelmi	
GÁT	Partvédelmi	
VGA	Vízgazdálkodási	
TLV	Településvédelmi	
TÁJ	Tájképvédelmi	
MŰV	Műtárgyvédelmi	
GEN	Erdészeti génrezervátum	
ÖRV	Örökségvédelmi	
BA	Bányászati	
NAT	Natura 2000	342,47
ARB	Erdészeti arborétum	

Védelmi rendeltetésű erdők összesen: 342,47***Gazdasági rendeltetésű erdők***

FT	Faanyagtermelő
SZA	Szaporítóanyag termelő
VK	Vadaskert
GOM	Földalatti gomba termelő

Gazdasági rendeltetésű erdők összesen:***Közzóléti rendeltetésű erdők***

GYE	Gyógyerdő
PA	Parkerdő
TAN	Tanerdő
KÍ	Kísérleti erdő
VP	Vadspark

Közzóléti rendeltetésű erdők összesen:**Mindösszesen (erdőrészlet):****342,47**

* A táblázat csak a harmadik helyen álló rendeltetések szerinti csoportosítást tartalmazza, ezért tájékoztató jellegű !

Egyéb részletek területkimutatása

Erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló területek

Nyomtatás ideje: 2010. 12. 13.

Erdőterv 2.1.5.

Halmaz neve: Pl-i_ETK_Teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Térképi jel és megnevezés		Terület hektár
CS	Csemetekert, dugványtelep	93,60
BV	Bot, vessző és díszítőgally termelést szolgáló terület	
KT	Karácsonyfatelep	
KI	Kísérleti célú faállomány	
NY	Nyiladék és vezeték védősávja (ha 6 m-nél szélesebb)	18,89
TI	Erdei tisztás	286,89
TN	Kopár, terméketlen	21,38
RA	Rakodó és készletező hely	
VF	Vadfold	5,60
VI	Erdei vízfolyás és erdei tó	3,83
CE	Cserjés	34,83
Erdészeti létesítményhez tartozó területek összesen		57,11
ebből		
ÚT	Állandó jellegű erdészeti magánút	15,46
VA	Erdei vasút	
ÉP	Erdei épület	6,82
MV	Mesterségesen kialakított vízfelületek (tározó, csatorna)	
EY	Egyéb erdészeti létesítményhez tartozó terület	34,83
Egyéb részletek összesen:		526,30

2.1.6. Területváltozás a körzetben

Vonatkozás éve	Védelmi	Gazdasági	Eü. - Szoc. turisztikai	Oktatás kutatási	Összes erdőrészlet	Egyéb részletek területe	Összes terület
	elsődleges rendeltetésű erdők						
	h e k t á r						
2000. körzet erdőszet nélkül	1.292,8	446,0	2,7	190,6	1.932,1	177,5	2.109,6
2000. erdőszet	768,1	4,1	-	-	772,2	264,8	1.037,0
2000. Összes	2.060,9	450,1	2,7	190,6	2.704,3	442,3	3.146,6
2010. körzet erdőszet nélkül	1.345,49	504,49	4,89	15,59	1.870,46	237,18	2.107,64
2010. erdőszet	616,16	134,74	-	-	750,90	289,12	1.040,02
2010. Összes:	1.961,65	639,23	4,89	15,59	2.621,36	526,30	3.147,66

A táblázat csak az elsődleges rendeltetések szerinti csoportosítást tartalmazza.

A 2.1.7. és 2.1.8. sz. táblázat a 4. fejezetben, a részletes terület-elszámolás pedig a mellékletben található.

2.2. Termőhelyi adatok

2.2.1. Termőhelytípus-változatok megoszlása

2.2.2. Faállománytípusok klímák szerint

Nyomtatás ideje: 2010. 12. 13.

Halmaz neve: Pl-i_ETK_Teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Termőhelytípus-változatok megoszlása

Területhektár

Erdőterv 2.2.1.

		H i d r o l ó g i a i v i s z o n y o k															
Genetikai talajtípus		Termő-réteg mélység	Fizikai talaj-féleség	Többslet-vízhatástól független	Változó vízellátású	Szivárgó-vízű	Időszakos vízhatású	Állandó vízhatású	Felszínig nedves	Vízzel borított	Összesen						
Erdőssztyepp klíma																	
530	RCS	KMÉ	V	3,72	30,36		180,31	0,53			214,92						
			A	2,10							11,79	19,07	9,75	42,71			
		MÉ	V	5,35	3,51		47,65				53,00						
			A	1,78			27,93				33,22						
540	ÖCS	IMÉ	V								1,10						
			A								1,89	1,89					
		MÉ	V								1,89						
			A								1,04	77,62					
630	RSZC	SE	V	76,58			1,04				77,62						
			A	1,66							6,79	9,91	18,36				
		KMÉ	V	13,45	90,14		21,21				124,80						
			A	6,62			15,04				21,66						
640	SZRSZC	SE	V	15,75	325,26		56,70	13,33	0,86		411,90						
			A	5,41							24,69	58,24	88,34				
		KMÉ	V												3,64		
			A	18,61											257,56	352,74	8,66
		MÉ	V	0,85	2,93		44,54				48,32						
			A								8,90	8,90					
		AV	V	34,72	5,27											59,32	
			A													1,14	1,14
710	TR	SE	V	3,77			64,98	6,87			75,62						
			A	1,29							4,01	55,34	16,51	77,15			
		MÉ	V													68,95	
			A													2,43	2,43
713	MSR	KMÉ	V		17,70		80,02				97,72						
			A								0,94	3,01					
		MÉ	V													3,40	
			A														
740	SZCR	SE	V				0,81				0,81						
			A								3,32	68,61	71,93				
		KMÉ	V													42,71	
			A													96,81	35,10
		MÉ	V				44,83				44,83						
			A								31,13	9,51	2,97	43,61			
		SE	V	0,34												0,34	
			A														
750	ÖR	KMÉ	V				3,63	1,81			5,44						
			A								3,99	3,99					
		MÉ	V														28,94
			A														4,54
			V									30,87					
			A									39,29	39,29				
Klíma összesen:				115,08	994,56		1.426,03	84,83	0,86		2.621,36						
Összesen:				115,08	994,56		1.426,03	84,83	0,86		2.621,36						

Faállománytípusok klímák szerint

Nyomtatás ideje: 2010. 12. 13.

Terület hektár

Erdőterv 2.2.2.

Halmaz neve: Pl-i_ETK_Teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Fa állomány	Bükkös klíma	Gy-tölgyes klíma	K t t k l í m a	Erdőssztyepp klíma	Összesen		
típus	terület	%	terület	%	terület	%	
Bükkös							
Gy-tölgyes				0,30	0,30		
Kt.tölgyes							
Ks.tölgyes				1.615,51	61,6	1.615,51	61,6
Cseres				5,06	0,2	5,06	0,2
Mo.tölgyes							
Akácos				211,13	8,1	211,13	8,1
Gyertyános							
Juharos				20,01	0,8	20,01	0,8
Kőrises				74,70	2,8	74,70	2,8
Ek.lombos				270,91	10,3	270,91	10,3
N.nyár - n. fűz				351,58	13,4	351,58	13,4
Hazai nyáras				53,50	2,0	53,50	2,0
Fűzes				7,21	0,3	7,21	0,3
Égeres							
Hársas				3,58	0,1	3,58	0,1
Nyíres							
El.lombos							
Erdeifenyves							
Feketefenyves							
Lucfenyves							
Egyéb fenyves				7,87	0,3	7,87	0,3
Összesen:				2.621,36	100,0	2.621,36	100,0

2.3.Állapot adatok

2.3.1. Korosztály táblázatok

Korosztály táblázatok fafajonként terület hektárban

(faanyagtermelést szolgáló, különleges erdők és összesen bontásban)

Korosztály táblázatok fafajonként fakészlet köbméterben

(faanyagtermelést szolgáló, különleges erdők és összesen bontásban)

2.3.2.A. Vágásos erdők – korosztály táblázat fafajonként

(Terület hektárban és fakészlet köbméterben)

2.3.2.D. Faanyagtermelést nem szolgáló erdők – korosztály táblázat fafajonként

(Terület hektárban és fakészlet köbméterben)

2.3.3. Faállománytípusok megoszlása fatermőképességi csoportok szerint

2.3.4. Vágásérettségi korokhoz tartozó terület fajok szerint

(faanyagtermelést szolgáló, különleges erdők és összesen bontásban)

2.3.5. Vágásérettségi csoportok területe fajok szerint 100 évre

(faanyagtermelést szolgáló, különleges erdők és összesen bontásban)

2.3.6. Vágásérettségi csoportok terület és fakészlet adatai fajok szerint 30 évre

(faanyagtermelést szolgáló, különleges erdők és összesen bontásban)

2.3.7. Záródás minősítése faállománytípusonként

2.3.8. Erdőterület megoszlása károsítók szerint

2.3.10. Állapotadatok változásának áttekintő táblázata

2.3.11. Fajok terület- és fakészlet adatainak változása

2.3.12. Fajok átlagos vágásérettségi korának változása

Terület hektár

Halmaz neve: Pl-i ETK Teljes

Iroda: 8   Debreceni ETI

Erdőterv 2.3.1.

FAANYAGTERMELÉST SZOLGÁLÓ ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)[illegible]

Korosztály táblázat fafajonként

Nyomtatás ideje: 2010. 12. 13.

Halmaz neve: Pl-i_ETK_Teljes

Iroda: 8   Debreceni ETI

KÜLÖNLEGES ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)

Terület hektár

Erdőterv 2.3.1.

[illegible]

Terület hektár

Halmaz neve: Pl-i_ETK_Teljes

Erdőterv 2.3.1.

[illegible]

Korosztály táblázat fafajonként
Fakészlet köbméterben

Erdőterv 2.3.1.

Nyomtatás ideje: 2010. 12. 13.
Halmaz neve: Pl-i_ETK_Teljes
Iroda: 8   Debreceni ETI

FAANYAGTERMELÉSTSZOLGÁLÓ ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)

Fafaj	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-	Összesen	%
Kst m	50	616	2.828	9.685	20.069	39.596	406	987				74.237	70,8
Kst s													
Ktt m													
Ktt s													
Et		48		55								103	0,1
T össz	50	664	2.828	9.740	20.069	39.596	406	987				74.340	70,9
Cs m							125					125	0,1
Cs s													
Cs össz							125					125	0,1
Bükk m													
Bükk s													
B össz													
Gyertyán													
Akác m		16	112		347	258						733	0,7
Akác s	362	784	204	513								1.863	1,8
A össz	362	800	316	513	347	258						2.596	2,5
Juhar			635	147	1.117	134						2.033	1,9
Szil	22	7	148	23	138	51						389	0,4
Kőris	108	382	668	527	682	8.316	52	452				11.187	10,7
EKL	90	14	186	83	365	336						1.074	1,0
J-EKL össz	220	403	1.637	780	2.302	8.837	52	452				14.683	14,0
NNY	772	3.128	2.312	918	82	236						7.448	7,1
HNY	361	396	755	2.102		139						3.753	3,6
NY össz	1.133	3.524	3.067	3.020	82	375						11.201	10,7
Fűz			47	71								118	0,1
Éger													
Hárs					1.431	271						1.702	1,6
ELL		2	27	44								73	0,1
Fűz-ELL ö		2	74	115	1.431	271						1.893	1,8
EF													
FF													
LF													
VF													
EGYF													
F össz													
Összes	1.765	5.393	7.922	14.168	24.231	49.337	583	1.439				104.838	100,0

Korosztály táblázat fafajonként
Fakészlet köbméterben

Erdőterv 2.3.1.

Nyomtatás ideje: 2010. 12. 13.
Halmaz neve: Pl-i_ETK_Teljes
Iroda: 8   Debreceni ETI

KÜLÖNLEGES ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)													
Fafaj	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-	Összesen	%
Kst m	185	1.856	4.265	11.695	56.592	70.699	29.306	5.463	1.206	127		181.394	58,0
Kst s				95								95	
Ktt m													
Ktt s													
Et					263							263	0,1
T össz	185	1.856	4.265	11.790	56.855	70.699	29.306	5.463	1.206	127		181.752	58,1
Cs m	2	146			184			402				734	0,2
Cs s													
Cs össz	2	146			184			402				734	0,2
Bükk m													
Bükk s													
B össz													
Gyertyán								7				7	
Akác m	6	238	125	916	935	2.696	205			235		5.356	1,7
Akác s	172	2.991	2.182	1.048	601	672	140					7.806	2,5
A össz	178	3.229	2.307	1.964	1.536	3.368	345			235		13.162	4,2
Juhar		656	265	72	927	782	241	19				2.962	0,9
Szil	11	723	996	2.420	2.563	637	606	130				8.086	2,6
Kóris	824	1.425	948	3.524	6.682	15.846	5.230	1.211				35.690	11,4
EKL	12	586	666	1.838	2.162	2.682	182	278	9			8.415	2,7
J-EKL össz	847	3.390	2.875	7.854	12.334	19.947	6.259	1.638	9			55.153	17,6
NNY	956	25.123	16.667	604	7.895	679						51.924	16,6
HNY	248	640	98	1.683	2.395	1.710	108	55				6.937	2,2
NY össz	1.204	25.763	16.765	2.287	10.290	2.389	108	55				58.861	18,8
Fűz	21	141	127	692	438							1.419	0,5
Éger													
Hárs		95	156		135							386	0,1
ELL	15	243			307							565	0,2
Fűz-ELL ö	36	479	283	692	880							2.370	0,8
EF													
FF								53				53	
LF													
VF													
EGYF			92		438							530	0,2
F össz			92		438			53				583	0,2
Összes	2.452	34.863	26.587	24.587	82.517	96.403	36.018	7.618	1.215	362		312.622	100,0

Korosztály táblázat fafajonként
Fakészlet köbméterben

Erdőterv 2.3.1.

Nyomtatás ideje: 2010. 12. 13.
Halmaz neve: Pl-i_ETK_Teljes
Iroda: 8   Debreceni ETI

ÖSSZESEN													
Fafaj	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-	Összesen	%
Kst m	235	2.472	7.093	21.380	76.661	110.295	29.712	6.450	1.206	127		255.631	61,2
Kst s				95								95	
Ktt m													
Ktt s													
Et		48		55	263							366	0,1
T össz	235	2.520	7.093	21.530	76.924	110.295	29.712	6.450	1.206	127		256.092	61,3
Cs m	2	146			184		125	402				859	0,2
Cs s													
Cs össz	2	146			184		125	402				859	0,2
Bükk m													
Bükk s													
B össz													
Gyertyán								7				7	
Akác m	6	254	237	916	1.282	2.954	205			235		6.089	1,5
Akác s	534	3.775	2.386	1.561	601	672	140					9.669	2,3
A össz	540	4.029	2.623	2.477	1.883	3.626	345			235		15.758	3,8
Juhar		656	900	219	2.044	916	241	19				4.995	1,2
Szil	33	730	1.144	2.443	2.701	688	606	130				8.475	2,0
Kóris	932	1.807	1.616	4.051	7.364	24.162	5.282	1.663				46.877	11,2
EKL	102	600	852	1.921	2.527	3.018	182	278	9			9.489	2,3
J-EKL össz	1.067	3.793	4.512	8.634	14.636	28.784	6.311	2.090	9			69.836	16,7
NNY	1.728	28.251	18.979	1.522	7.977	915						59.372	14,2
HNY	609	1.036	853	3.785	2.395	1.849	108	55				10.690	2,6
NY össz	2.337	29.287	19.832	5.307	10.372	2.764	108	55				70.062	16,8
Fűz	21	141	174	763	438							1.537	0,4
Éger													
Hárs		95	156		1.566	271						2.088	0,5
ELL	15	245	27	44	307							638	0,2
Fűz-ELL ö	36	481	357	807	2.311	271						4.263	1,0
EF													
FF								53				53	
LF													
VF													
EGYF			92		438							530	0,1
F össz			92		438			53				583	0,1
Összes	4.217	40.256	34.509	38.755	106.748	145.740	36.601	9.057	1.215	362		417.460	100,0

Vágásos erdők
Korosztály táblázat fafajonként
Terület hektár

Nyomtatás ideje: 2010. 12. 13.

Halmaz neve: Pl-i_ETK_Teljes

Iroda: 8   Debreceni ETI

Erdőterv 2.3.2.A

[illegible]

Korosztály táblázat fafajonként

Halmaz neve: Pl-i_ETK_Teljes

Iroda: 8   Debreceni ETI**Terület hektár**

Erdőterv 2.3.2.D

[illegible]

Faanyagtermelést nem szolgáló erdők
Korosztály táblázat fafajonként
Fakészlet köbméterben

Nyomtatás ideje: 2010. 12. 13.
Halmaz neve: Pl-i_ETK_Teljes
Iroda: 8 Debreceni ETI

Erdőterv 2.3.2.D

Fafaj	1-40	41-60	61-80	81-100	101-120	121-140	141-160	161-	Összesen	%	Folyó- növedék m³/év	Átlagnö- vekmény m³/év
Kst m		386	5.661						6.047	76,8	118	93
Kst s	95								95	1,2	4	2
Ktt m												
Ktt s												
Et												
T össz	95	386	5.661						6.142	78,0	122	95
Cs m			178						178	2,3	1	3
Cs s												
Cs össz			178						178	2,3	1	3
Bükk m												
Bükk s												
B össz												
Gyertyán												
Akác m												
Akác s												
A össz												
Juhar												
Szil		222	7						229	2,9	9	5
Kóris	43	247	966						1.256	15,9	40	20
EKL		17							17	0,2	1	
J-EKL össz	43	486	973						1.502	19,1	50	25
NNY												
HNY												
NY össz												
Fűz												
Éger												
Hárs												
ELL												
Fűz-ELL ö												
EF												
FF			53						53	0,7		
LF												
VF												
EGYF												
F össz			53						53	0,7		
Összes	138	872	6.865						7.875	100,0	173	123

Faállománytípusok megoszlása fatermőképességi csoportok szerint

Nyomtatás ideje: 2010. 12. 13.

Terület hektár

Erdőterv 2.3.3.

Halmaz neve: Pl-i_ETK_Teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

E l s ő d l e g e s r e n d e l t e t é s													
Faállomány		Faanyagtermelést szolgáló erdőkben				Különleges erdőkben				Összes erdőkben			
típus		Jó	Közepes	Gyenge	Összes	Jó	Közepes	Gyenge	Összes	Jó	Közepes	Gyenge	Összes
Bükkös	ha												
	%												
Gy-Tölgyes	ha					0,30			0,30	0,30			0,30
	%					100,0			100,0	100,0			100,0
Kt.tölgyes	ha												
	%												
Ks.tölgyes	ha	207,09	210,08	3,39	420,56	219,73	736,84	222,85	1.179,42	426,82	946,92	226,24	1.599,98
	%	49,2	50,0	0,8	26,3	18,6	62,5	18,9	73,7	26,7	59,2	14,1	100,0
Cseres	ha						7,41		7,41		7,41		7,41
	%						100,0		100,0		100,0		100,0
Mo.tölgyes	ha												
	%												
Akácos	ha	2,88	43,21		46,09	5,22	104,60	40,67	150,49	8,10	147,81	40,67	196,58
	%	6,2	93,8		23,4	3,5	69,5	27,0	76,6	4,1	75,2	20,7	100,0
Gyertyános	ha												
	%												
Juharos	ha	3,50	2,36		5,86	4,34	9,81		14,15	7,84	12,17		20,01
	%	59,7	40,3		29,3	30,7	69,3		70,7	39,2	60,8		100,0
Kőrises	ha	12,40	11,09		23,49	15,06	23,99	0,51	39,56	27,46	35,08	0,51	63,05
	%	52,8	47,2		37,3	38,1	60,6	1,3	62,7	43,6	55,6	0,8	100,0
Ek.lombos	ha	2,27	20,47		22,74	24,51	131,30	77,50	233,31	26,78	151,77	77,50	256,05
	%	10,0	90,0		8,9	10,5	56,3	33,2	91,1	10,5	59,3	30,3	100,0
N.nyár-n.fűz	ha	9,36	57,66	1,63	68,65	105,71	143,99	9,90	259,60	115,07	201,65	11,53	328,25
	%	13,6	84,0	2,4	20,9	40,7	55,5	3,8	79,1	35,1	61,4	3,5	100,0
Hazai nyáras	ha		23,30		23,30	3,19	24,67	0,65	28,51	3,19	47,97	0,65	51,81
	%		100,0		45,0	11,2	86,5	2,3	55,0	6,2	92,6	1,3	100,0
Fűzes	ha						6,51		6,51		6,51		6,51
	%						100,0		100,0		100,0		100,0
Égeres	ha												
	%												
Hársas	ha					1,42	2,16		3,58	1,42	2,16		3,58
	%					39,7	60,3		100,0	39,7	60,3		100,0
Nyíres	ha												
	%												
El.lombos	ha												
	%												
Erdeifenyves	ha												
	%												
Feketefenyves	ha												
	%												
Lucfenyves	ha												
	%												
Egyéb fenyves	ha						7,87		7,87		7,87		7,87
	%						100,0		100,0		100,0		100,0
ÖSSZESEN	ha	237,50	368,17	5,02	610,69	379,48	1.199,15	352,08	1.930,71	616,98	1.567,32	357,10	2.541,40
	%	38,9	60,3	0,8	24,0	19,7	62,1	18,2	76,0	24,3	61,7	14,1	100,0
ÜRES	ha				28,54				51,42				79,96
MINDÖSSZES	ha				639,23				1.982,13				2.621,36
	%				24,4				75,6				100,0

Terület hektárban

Halmaz neve: Pl-i ETK Teljes

Iroda: 8   Debreceni ETI

Erdőterv 2.3.4.

FAANYAGTERMELÉSTSZOLGÁLÓ ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)

[illegible]

Terület hektárban

Halmaz neve: Pl-i ETK Teljes

Iroda: 8   Debreceni ETI

KÜLÖNLEGES ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)

Erdőterv 2.3.4.

[illegible]

Terület hektárban

Nyomtatás ideje: 2010. 12. 13.

Halmaz neve: Pl-i ETK Teljes

Iroda: 8   Debreceni ETI

ÖSSZESEN

Fafaj	V á g á s é r e t t s é g i k o r o k													Átl.	
	-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-	Összesen vékor	
Kst m	1,25	0,14	2,26	8,10	24,67	90,92	226,21	504,59	481,85	15,33	20,39		0,88	1.376,59	88
Kst s															
Ktt m															
Ktt s															
Et					0,73	0,25	0,57	0,30						1,85	71
T össz	1,25	0,14	2,26	8,10	25,40	91,17	226,78	504,89	481,85	15,33	20,39		0,88	1.378,44	88
Cs m						0,21	2,10	2,96	0,47		0,43			6,17	87
Cs s															
Cs össz						0,21	2,10	2,96	0,47		0,43			6,17	87
Bükk m															
Bükk s															
B össz															
Gyertyán									0,05					0,05	100
Akác m			46,39	0,50	2,92	1,84		3,91						55,56	42
Akác s	3,35	52,61	75,89	0,60	0,60	1,63	1,03	2,28	0,51		0,04			138,54	33
A össz	3,35	52,61	122,28	1,10	3,52	3,47	1,03	6,19	0,51		0,04			194,10	35
Juhar			4,82		6,12	1,84	5,21	8,48	2,56					29,03	66
Szil	1,31	0,15	2,41	4,39	16,95	7,48	5,13	11,19	2,90		1,11			53,02	63
Kőris	3,25	0,30	15,91	22,62	61,94	37,57	47,98	93,19	23,85	0,21	1,85			308,67	67
EKL	0,50	5,46	6,67	10,45	30,70	10,99	8,00	17,37	6,36		0,07			96,57	60
J-EKL össz	5,06	5,91	29,81	37,46	115,71	57,88	66,32	130,23	35,67	0,21	3,03			487,29	65
NNY	19,75	247,47	19,11	23,07	3,78	0,94	4,42	4,41	0,62					323,57	27
HNY		1,31	17,37	24,26	16,22	2,58	4,21	2,31	4,00		0,18			72,44	51
NY össz	19,75	248,78	36,48	47,33	20,00	3,52	8,63	6,72	4,62		0,18			396,01	30
Füz		0,19	1,63	2,42	2,97		0,75		0,51					8,47	53
Éger															
Hárs				1,49			0,57	6,33						8,39	78
ELL	0,09		2,32				0,23		1,31					3,95	45
Füz-ELL ö	0,09	0,19	3,95	3,91	2,97		1,55	6,33	1,82					20,81	58
EF															
FF															
LF															
VF															
EGYF									5,91					5,91	100
F össz									5,91					5,91	100
Összes Üres	29,50	307,63	194,78	97,90	167,60	156,25	306,41	657,32	530,90	15,54	24,07		0,88	2.488,78 99,78	59
Vágásos üzemmód teljes korlátozás	0,47			1,88			2,33	20,72						25,40	
Faanyagtermelést nem szolgáló és a nem vágásos (szálaló) üzemmódú erdők – részletes fafajbontást lásd a 2.3.2.C és D táblákban – összesen														27,22	
Mindösszes														2.641,18	

Terület hektárban

Halmaz neve: Pl-i_ETK_Teljes

Iroda: 8   Debreceni ETI

Erdőterv 2.3.5.

FAANYAGTERMELÉST SZOLGÁLÓ ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)[illegible]

Terület hektárban

Halmaz neve: Pl-i ETK Teljes

Erdőterv 2.3.5.

KÜLÖNLEGES ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)

[illegible]

Terület hektárban

Halmaz neve: Pl-i ETK Teljes

Erdőterv 2.3.5.

ÖSSZESEN

[illegible]

Vágásérettségi csoportok terület és fakészlet adatai fafajok szerint 30 évre

Nyomtatás ideje: 2010. 12. 13.

Erdőterv 2.3.6.

Halmaz neve: Pl-i_ETK_Teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

FAANYAGTERMELÉST SZOLGÁLÓ ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)

Faj	Vágásérettség terület		Fakészlet		Fakészlet		Fakészlet		Fakészlet		Folyónöv.	Átlagnöv.	Hozamt.
Faj	0-9 éven belül ha	Vágásérettség terület m³	10-19 éven belül ha	Fakészlet m³	20-29 éven belül ha	Fakészlet m³	30 év összesen ha	Fakészlet m³	30 év átlaga ha/év	Fakészlet m³/év	Folyónöv. m³/év	Átlagnöv. m³/év	Hozamt. ha
Kst m	4,88	632	9,96	1904	92,26	26653	107,10	29189	3,57	973	2488	1552	4,45
Kst s													
Ktt m													
Ktt s													
Et											13	5	0,01
T össz	4,88	632	9,96	1904	92,26	26653	107,10	29189	3,57	973	2501	1557	4,46
Cs m			0,73	145			0,73	145	0,02	5	2	2	0,01
Cs s													
Cs össz			0,73	145			0,73	145	0,02	5	2	2	0,01
Bükk m													
Bükk s													
B össz													
Gyertyán													
Akác m	4,45	621	0,73	135			5,18	756	0,17	25	13	18	0,13
Akác s	9,67	1194	8,22	1104	12,78	1366	30,67	3664	1,02	122	241	137	1,32
A össz	14,12	1815	8,95	1239	12,78	1366	35,85	4420	1,19	147	254	155	1,45
Juhar	0,53	101	1,41	448	0,43	60	2,37	609	0,08	20	90	52	0,14
Szil	0,26	58	0,19	73	0,65	235	1,10	366	0,04	12	26	11	0,02
Kőris	2,93	527	12,11	2310	14,42	5043	29,46	7880	0,98	263	467	242	0,83
EKL	0,55	37	2,91	411	0,67	168	4,13	616	0,14	21	72	36	0,18
J-EKL össz	4,27	723	16,62	3242	16,17	5506	37,06	9471	1,24	316	655	341	1,17
NNY	26,96	3849	30,43	5959	26,46	4031	83,85	13839	2,79	461	459	416	2,43
HNY	2,15	430	12,58	2858	2,21	643	16,94	3931	0,56	131	218	165	0,58
NY össz	29,11	4279	43,01	8817	28,67	4674	100,79	17770	3,36	592	677	581	3,01
Fűz	0,57	84					0,57	84	0,02	3	3	4	0,02
Éger													
Hárs											72	34	0,07
ELL	0,33	60	0,09	5			0,42	65	0,01	2	5	2	0,02
Fűz-ELL ö	0,90	144	0,09	5			0,99	149	0,03	5	80	40	0,11
EF													
FF													
LF													
VF													
EGYF													
F össz													
Összes	53,28	7593	79,36	15352	149,88	38199	282,52	61144	9,42	2.038	4169	2676	10,21

Vágásos erdők teljes korlátozással

Üres területből számított évi hozami terület

0,17

Vágásérettségi csoportok terület és fakészlet adatai fafajok szerint 30 évre

Nyomatatás ideje: 2010. 12. 13.

Erdőterv 2.3.6.

Halmaz neve: Pl-i_ETK_Teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

KÜLÖNLEGES ERDŐK (elsődleges rendeltetés szerint)

Fafaj	0-9 éven belül ha	Vágás 10-19 éven belül m³	10-19 éven belül ha	Vágás 20-29 éven belül m³	20-29 éven belül ha	20-29 éven belül m³	30 év összesen ha	30 év összesen m³	30 év átlaga ha/év	30 év átlaga m³/év	Folyónöv. m³/év	Átlagnöv. m³/év	Hozamt. ha
Kst m	23,70	4819	58,97	10974	129,86	29850	212,53	45643	7,08	1.521	5320	3536	11,31
Kst s													
Ktt m													
Ktt s													
Et					0,25	106	0,25	106	0,01	4	11	6	0,01
T össz	23,70	4819	58,97	10974	130,11	29956	212,78	45749	7,09	1.525	5331	3542	11,32
Cs m	0,21	28	0,59	165	0,15	57	0,95	250	0,03	8	43	17	0,05
Cs s													
Cs össz	0,21	28	0,59	165	0,15	57	0,95	250	0,03	8	43	17	0,05
Bükk m													
Bükk s													
B össz													
Gyertyán					0,05	8	0,05	8	0,00	0			
Akác m	41,00	4725	1,10	178	4,62	934	46,72	5837	1,56	195	86	120	1,18
Akác s	31,66	3338	42,58	5841	20,98	2828	95,22	12007	3,17	400	537	366	2,99
A össz	72,66	8063	43,68	6019	25,60	3762	141,94	17844	4,73	595	623	486	4,17
Juhar	1,89	330	1,23	324	8,24	2891	11,36	3545	0,38	118	173	106	0,29
Szil	2,70	410	8,72	2577	18,16	6451	29,58	9438	0,99	315	495	218	0,66
Kőris	30,24	4595	34,25	7511	64,94	14744	129,43	26850	4,31	895	1460	786	3,58
EKL	6,71	808	25,21	4081	17,80	3571	49,72	8460	1,66	282	460	211	1,36
J-EKL össz	41,54	6143	69,41	14493	109,14	27657	220,09	48293	7,34	1.610	2588	1321	5,89
NNY	167,81	45197	70,67	18107	77,09	18998	315,57	82302	10,52	2.743	1902	2520	9,39
HNY	8,89	2065	15,79	2959	5,20	1752	29,88	6776	1,00	226	230	219	0,80
NY össz	176,70	47262	86,46	21066	82,29	20750	345,45	89078	11,51	2.969	2132	2739	10,19
Fűz	1,27	443	0,30	75	4,33	1169	5,90	1687	0,20	56	62	46	0,14
Éger													
Hárs					0,67	369	0,67	369	0,02	12	41	17	0,04
ELL			1,32	606			1,32	606	0,04	20	43	23	0,07
Fűz-ELL ö	1,27	443	1,62	681	5,00	1538	7,89	2662	0,26	89	146	86	0,25
EF													
FF													
LF													
VF													
EGYF											18	12	0,06
F össz											18	12	0,06
Összes	316,08	66758	260,73	53398	352,34	83728	929,15	203884	30,97	6.796	10881	8203	31,93

Vágásos erdők teljes korlátozással

2926,000,32

Üres területből számított évi hozami terület

0,62

Vágásérettségi csoportok terület és fakészlet adatai fafajok szerint 30 évre

Nyomtatás ideje: 2010. 12. 13. Erdőterv 2.3.6.

Halmaz neve: Pl-i_ETK_Teljes

[illegible]

T össz	28,58	5451	68,93	12878	222,37	56609	319,88	74938	10,66	2.498	7832	5099	15,78
Cs m Cs s	0,21	28	1,32	310	0,15	57	1,68	395	0,06	13	45	19	0,06

Bükk m
Bükk s

A össz	86,78	9878	52,63	7258	38,38	5128	177,79	22264	5,93	742	877	641	5,62
Juhar	2,42	431	2,64	772	8,67	2951	13,73	4154	0,46	138	263	158	0,43
Szil	2,96	468	8,91	2650	18,81	6686	30,68	9804	1,02	327	521	229	0,68
Kóris	33,17	5122	46,36	9821	79,36	19787	158,89	34730	5,30	1.158	1927	1028	4,41
EKL	7,26	845	28,12	4492	18,47	3739	53,85	9076	1,79	303	532	247	1,54

NNY	194,77	49046	101,10	24066	103,55	23029	399,42	96141	13,31	3.205	2361	2936	11,82
HNY	11,04	2495	28,37	5817	7,41	2395	46,82	10707	1,56	357	448	384	1,38

Füz	1,84	527	0,30	75	4,33	1169	6,47	1771	0,22	59	65	50	0,16
Éger													
Hárs					0,67	369	0,67	369	0,02	12	113	51	0,11
ELL	0,33	60	1,41	611			1,74	671	0,06	22	48	25	0,09

EF			
FF			
LF			
VF			
EGYF	18	12	0,06

Faanyagtermelést nem szolgáló erdő – részletes fajbontást lásd a 2.3.2.A táblában	173	123
---	-----	-----

Üres területből számított évi hozami terület	0,79
--	------

Üres területből számított évi hozami terület	0,79
--	------

Záródás minősítése faállománytípusonként

Terület hektárban

Nyomtatás ideje: 2010. 12. 13.

Erdőterv 2.3.7.

Halmaz neve: Pl-i_ETK_Teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Z á r ó d á s m i n ő s í t é s e

	Zárt	Felújítandó üres vágásterület	Bontási záródás- hiány	Természetes záródás- hiány	Erdősítési záródás- hiány	Gazdálko- dási hibából eredő záródás- hiány	Károsítások miatt bekövetke- zett záródás- hiány	Túltartott erdők záródás- hiánya	Túlzott záródás	Összesen
Bükkös										
Gy-Tölgyes	0,30									0,30
Kt.tölgyes										
Ks.tölgyes	1.252,09	11,39	4,01	229,87	21,55	11,47	85,13			1.615,51
Cseres	5,06									5,06
Mo.tölgyes										
Akácos	126,55	8,76		14,45	22,25		19,67	16,42	3,03	211,13
Gyertyános										
Juharos	6,34			2,89		8,36	2,42			20,01
Kőrises	43,01	11,78		13,00	0,39	0,75	5,77			74,70
Ek.lombos	168,62	10,76	1,00	69,17	5,72	4,13	11,51			270,91
N.nyár - n. fűz	233,12	21,23		20,95	17,23	1,63	21,75	35,67		351,58
Hazai nyáras	24,85			20,25	8,40					53,50
Fűzes	4,65			1,86	0,70					7,21
Égeres										
Hársas	3,58									3,58
Nyíres										
El.lombos										
Erdeifenyves										
Feketefenyves										
Lucfenyves										
Egyéb fenyves	3,27					4,60				7,87
Összesen	1.871,44	63,92	5,01	372,44	76,24	30,94	146,25	52,09	3,03	2.621,36

Erdőterület megoszlása károsítók szerint*

Erdőterv 2.3.8.

Iroda: 8 Debreceni ETI

Károsító, kórokozó és kárkép megnevezése			Károsítással érintett terület megoszlása a károsodás mértéke szerint										Érintett terület		Károsodott terület(ha)
kódja			0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	ha	%	
Bekorhadt sarjtuskó, egyéb tuskó károsodás	1,3	ha	0,79	2,80	7,53	1,58							12,70	1,0	2,80
		%	6,2	22,0	59,3	12,4							100,0		
Fenyő rontó tapló	2	ha													
		%													
Törzstaplók, golyvák, rákos sebek, fekélyek	11-13	ha		2,08	0,14								2,22	0,2	0,30
		%		93,7	6,3								100,0		
Kéregtetűk, pajzstetűk, farontó bogarak	14-16	ha	2,22	5,38	1,43		2,21				9,09		20,33	1,7	10,00
		%	10,9	26,5	7,0		10,9				44,7		100,0		
Fagyléc, fagyrepedés	18	ha		6,18	8,53	2,03							16,74	1,4	3,80
		%		36,9	51,0	12,1							100,0		
Egyéb törzskárosodás	19	ha	3,15										3,15	0,3	0,20
		%	100,0										100,0		
Kéregsebzés	21,22	ha													
		%													
Csúcsszáradás	31	ha	423,52	272,02	105,62	89,07	24,50	21,54	9,75	0,93	9,67	4,08	960,70	78,9	158,30
		%	44,1	28,3	11,0	9,3	2,5	2,2	1,0	0,1	1,0	0,4	100,0		
Lomb- és hajtás károsító rovarok, gombák, fagyöngy	32-36	ha	11,33	4,89									16,22	1,3	1,30
		%	69,9	30,1									100,0		
Immiszió, koronatörés, egyéb károsítás	37-39	ha			0,36			2,88					3,24	0,3	1,60
		%			11,1			88,9					100,0		

* A táblázatban az utolsó oszlop kivételével nem a redukált (károsodott) terület, hanem az érintett terület szerepel!

Erdőterület megoszlása károsítók szerint*

Erdőterv 2.3.8.

Iroda: 8 Debreceni ETI

Károsító, kórokozó és kárkép megnevezése	kódja	Károsítással érintett terület megoszlása a károsodás mértéke szerint										Érintett terület		Károsodott terület(ha)
		0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	ha	%	
Magas talajvíz, pangó víz	41,42	ha %		31,23 51,2	14,85 24,4	12,52 20,5	2,34 3,8					60,94 100,0	5,0	20,00
Erózió	43	ha %												
Egyéb talajkárosodás (talajvíz süllyedés stb.)	44-47	ha %	1,09 6,4	6,42 37,9	4,63 27,3	1,86 11,0	2,38 14,0	0,57 3,4				16,95 100,0	1,4	4,80
Tűzkár	51	ha %		0,62 32,6	1,28 67,4							1,90 100,0	0,2	0,50
Hervadásos pusztulás	52	ha %												
Széldöntés, kidőlés, törzstörés	53	ha %		4,91 100,0								4,91 100,0	0,4	0,70
Aszály, hőség okozta kár	54	ha %												
Helytelen gazdálkodásból fakadó károsodás	55	ha	7,23 12,0	18,83 31,1	14,46 23,9	15,14 25,0	1,24 2,1	1,69 2,8		1,87 3,1		60,46 100,0	5,0	15,10
Egyéb károsodások	56	ha %					4,60 100,0					4,60 100,0	0,4	2,10
Vad által okozott kár	61-65	ha %		14,64 44,5	11,82 35,9	6,45 19,6						32,91 100,0	2,7	7,40

* A táblázatban az utolsó oszlop kivételével nem a redukált (károsodott) terület, hanem az érintett terület szerepel!

Erdőterület megoszlása károsítók szerint*

Erdőterv 2.3.8.

Iroda: 8 Debreceni ETI

Károsító, kórokozó és kárkép megnevezése	kódja	Károsítással érintett terület megoszlása a károsodás mértéke szerint										Érintett terület		Károsodott terület(ha)
		0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	ha	%	
Pajor és pocok által okozott kár	4	ha												
		%												
Összes érintett terület	1-64	449,33 36,9	338,77 27,8	185,75 15,3	130,40 10,7	46,93 3,9	29,14 2,4	12,01 1,0	0,93 0,1	20,63 1,7	4,08 0,3	1.217,97 100,0	100,0	228,90
Abiotikus károsodás 18, 22, 31, 38, 41-43, 47, 51, 53, 54	ha	423,52	283,73	145,74	107,23	37,02	26,76	9,75	0,93	9,67	4,08	1.048,43	86,1	184,90
Biotikus eredetű kár 1-4, 11-16, 19, 32-36, 39, 52, 61-65	ha	17,49	29,79	20,92	8,03	2,21				9,09		87,53	7,2	22,00
Emberi eredetű kár 21, 37, 44-46, 55, 56	ha	8,32	25,25	19,09	15,14	7,70	2,38	2,26		1,87		82,01	6,7	22,00

* A táblázatban az utolsó oszlop kivételével nem a redukált (károsodott) terület, hanem az érintett terület szerepel!

2.3.10.Állapotadatok változásának áttekintő táblázata

Erdőterv vonatkozósi éve	Erdőterület	Fakészlet		Folyónövedék		Átl. v.é. kor	Évi átlagos végh. ter.
	h a	1 ha-on m ³	összesen m ³	1 ha-on m ³	összesen m ³	é v	h a
2010. körzet erdőszet nélkül	1.870,46	154	288.352	6,1	11.421	52	34,31
2010. erdőszet	750,90	172	129.108	5,1	3.831	84	8,94
2010. KÖRZET ÖSSZES	2.621,36	159	417.460	5,8	15.252	59	43,25
2000. körzet erdőszet nélkül	1.932,1	127	246.739	6,7	13.010	49	38,9
2000. erdőszet	772,2	142	109.688	5,7	4.374	86	8,9
2000. KÖRZET ÖSSZES	2.704,3	132	356.427	6,4	17.384	54	47,8
2010-2000.* ÖSSZESEN VÁLTOZÁSA	-82,94	27	61.033	-0,6	-2.132	5	-13,39

* 2010-2000: **előjelhelyesen** tartalmazza a két év adatainak különbségét.

A Püspökladányi körzet főbb adatai az elmúlt ciklusban:

1990. körzet erdőszet nélkül	1.970,3	120	235.454	7,1	14.068	45	37,3
1990. erdőszet	861,0	173	148.671	8,5	7.304	68	12,7
1990. KÖRZET ÖSSZES	2.831,3	136	384.125	7,5	21.372	52	50,0
2000-1990.* ÖSSZESEN VÁLTOZÁSA	-127,0	-4	-27.698	-1,1	-3.988	2	-2,2

* 2000-1990: **előjelhelyesen** tartalmazza a két év adatainak különbségét.

2.3.11.Fafajok terület- és fakészlet adatainak változása

Fafaj	2000. évi állapot				2010. évi állapot			
	Terület		Fakészlet		Terület		Fakészlet	
	ha	%	m ³	%	ha	%	m ³	%
KST	1.491,1	57,9	223.005	62,6	1.418,83	55,8	255.726	61,2
KTT	-	-	-	-	-	-	-	-
ET	0,6	-	169	-	1,85	0,1	366	0,1
CS	6,3	0,2	767	0,2	6,75	0,3	859	0,2
B	-	-	-	-	-	-	-	-
GY	-	-	2	-	0,05	-	7	-
A	206,5	8,0	19.052	5,3	194,10	7,7	15.758	3,8
J	17,2	0,7	2.463	0,7	29,03	1,1	4.995	1,2
SZ	47,8	1,9	6.707	1,9	54,27	2,1	8.475	2,0
K	278,4	10,8	41.174	11,6	314,97	12,4	46.877	11,2
EKL	85,7	3,3	7.920	2,2	98,23	3,9	9.489	2,3
NNY	369,3	14,3	42.948	12,1	323,57	12,7	59.372	14,2
HNY	56,4	2,2	9.730	2,7	72,44	2,9	10.690	2,6
FÜ	10,4	0,4	1.751	0,5	8,47	0,3	1.537	0,4
É	-	-	-	-	-	-	-	-
H	1,3	0,1	355	0,1	8,39	0,3	2.088	0,5
ELL	0,7	-	31	-	4,42	0,2	638	0,2
EF	-	-	6	-	-	-	-	-
FF	0,4	-	97	-	0,12	-	53	-
LF	-	-	-	-	-	-	-	-
VF	-	-	-	-	-	-	-	-
EGYF	4,9	0,2	250	0,1	5,91	0,2	530	0,1
Összes:	2.577,0	100,0	356.427	100,0	2.541,40	100,0	417.460	100,0
Üres terület:	127,3				79,96			
Mind-össz.:	2.704,3		356.427		2.621,36		417.460	

2.3.12.Fafajok átlagos vágásérettségi korának változása

Fafaj	2000. évi állapot		2010. évi állapot	
	Terület (ha)	Vágásérettségi kor (év)	Terület (ha)	Vágásérettségi kor (év)
Kocsányos tölgy mag	1.470,6	76	1.376,59	88
Kocsányos tölgy sarj	0,5	50	-	-
Kocsánytalan tölgy mag	-	-	-	-
Kocsánytalan tölgy sarj	-	-	-	-
Egyéb tölgyek	0,6	65	1,85	71
Cser mag	5,8	76	6,17	87
Cser sarj	-	-	-	-
Bükk mag	-	-	-	-
Bükk sarj	-	-	-	-
Gyertyán	-	-	0,05	100
Akác mag	101,3	38	55,56	42
Akác sarj	105,2	36	138,54	33
Juharok	17,2	62	29,03	66
Szilek	46,3	54	53,02	63
Kőrisek	274,0	65	308,67	67
Egyéb kemény lombos fafajok	85,6	60	96,57	60
Nemes nyárok	369,3	27	323,57	27
Hazai nyárok	56,4	51	72,44	51
Fűzek	10,4	46	8,47	53
Égerek	-	-	-	-
Hársak	1,3	77	8,39	78
Egyéb lágy lombos fafajok	0,7	29	3,95	45
Erdeifenyő	-	-	-	-
Feketeenyő	0,3	55	-	-
Lucfenyő	-	-	--	-
Vörösfenyő	-	-	-	-
Egyéb fenyő	4,9	100	5,91	100
Összes terület* illetve átlagos vágásérettségi kor:	2.550,4	54	2.488,78	59

* A táblázat értelemszerűen a faanyagtermelést nem szolgáló erdőrészek területét, valamint a felújítandó üres vágásterületek, és az erdősítések záródáshiányos területeit nem tartalmazza.

2.4. Tervadatok

Hosszú távú tervadatok a körzet teljes területére

2.4.1. Távlati erdőkép táblák:

2.4.1.A. Távlati célállománytípusok – jelenlegi faállománytípusok mátrix

**2.4.1.B. Távlati célállománytípusok – erdősítési célállománytípusok
(középtávú) mátrix**

**2.4.1.C. Távlati célállománytípusok és a jelenlegi faállománytípusok
részletező táblázata**

2.4.2. Korlátozások területkimutatása üzemmódonként

2.4.6. Erdőfelújítási mátrix

Távlati célállománytípusok - jelenlegi faállománytípusok mátrix

Nyomtatás ideje: 2010. 12. 13.

Erdőterv 2.4.1.A.

Halmaz neve: Pl-i_ETK_Teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Jelenlegi faállománytípusok	T á v l a t i c é l á l l o m á n y t í p u s o k																							Jelenlegi összesen
	Bükkös	Gy-tölgyes	Kt.tölgyes	Ks.tölgyes	Cseres	Mo.tölgyes	Akácós	Gyertyános	Juharos	Kőrises	Ek. lombos	N. nyár-n. fűz	Hazai nyáras	Fűzes	Égeres	Hársas	Nyíres	El. lombos	Erdeifenyves	Feketefenyves	Lucfenyves	Egyéb fenyves		
Bükkös																								
Gy-tölgyes	0,30																							0,30
Kt.tölgyes																								
Ks.tölgyes	1.487,77 111,49																							

Távlati célállománytípusok - erdősítési célállománytípusok (középtávú) mátrix

Terület hektá

Erdőterv 2.4.1.B.

Nyomtatás ideje: 2010. 12. 13.

Halmaz neve: Pl-i_ETK_Teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Erdősítési célállomány- típusok	T á v l a t i c é l á l l o m á n y t í p u s o k																						Erdősítési cáősszesen
	Bükkös	Gy-tölgyes	Kt.tölgyes	Ks.tölgyes	Cseres	Mo.tölgyes	Akácos	Gyertyános	Juharos	Kőrises	Ek. lombos	N. nyár-n. fűz	Hazai nyáras	Fűzes	Égeres	Hársas	Nyíres	El. lombos	Erdeifenyves	Feketefenyves	Lucfenyves	Egyéb fenyves	
Bükkös																							
Gy-tölgyes																							
Kt.tölgyes																							
Ks.tölgyes	215,400,92																						216,32
Cseres	1,366,40																						7,76
Mo.tölgyes																							
Akácos	1,985,903,16																						11,04
Gyertyános																							
Juharos																							
Kőrises	0,9115,74																						16,65
Ek.lombos	0,99																						0,99
N.nyár - n. fűz	1,1068,33																						69,43
H.nyáras	11,0169,93																						80,94
Fűzes	4,57																						4,57
Égeres																							
Hársas																							
Nyíres																							
El.lombos																							
Erdeifenyves																							
Feketefenyves																							
Lucfenyves																							
Egyéb fenyves																							
Távlati összesen	231,766,405,9015,741,9171,4969,934,57																						407,70

Távlati célállománytípusok és a jelenlegi faállománytípusok részletező táblázata

Nyomtatás ideje: 2010. 12. 13.

Terület hektárban

Erdőterv 2.4.1.C.

Halmaz neve: Pl-i_ETK_Teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Távlati célállomány / faállománytípusok kód	T á v l a t i c é l á l l o m á n y			J e l e n l e g i f a á l l o m á n y t í p u s o k		
	Faanyag termelés	Különleges	Összesen	Faanyag termelés	Különleges	Összesen
15 GY-KST-EL					0,30	0,30
Gy-Ks. tölgyes					0,30	0,30
25 KST	196,94	564,95	761,89	215,22	615,87	831,09
26 KST-CS		181,11	181,11	4,32	3,78	8,10
27 KST-HNY		11,11	11,11	14,83	18,44	33,27
29 KST-K	159,17	234,46	393,63	63,74	122,90	186,64
30 KST-EL	203,40	542,31	745,71	122,45	418,43	540,88
Kocsányos tölgyes	559,51	1.533,94	2.093,45	420,56	1.179,42	1.599,98
32 CS	1,84	94,26	96,10		0,64	0,64
34 CS-KST		27,50	27,50		2,27	2,27
36 CS-EL					4,50	4,50
Cseres	1,84	121,76	123,60		7,41	7,41
44 A	13,88	17,68	31,56	37,78	108,02	145,80
45 A-NNY				1,66	3,86	5,52
46 A-HNY					4,39	4,39
47 A-EL				6,65	34,22	40,87
Akácos	13,88	17,68	31,56	46,09	150,49	196,58
51 J				0,92		0,92
52 J-E				4,94	14,15	19,09
53 K	4,20	19,43	23,63	3,85	4,51	8,36
54 K-T				16,07	26,66	42,73
55 K-E		55,56	55,56	3,57	8,39	11,96
56 VT				0,73		0,73
58 EKL	7,16	12,51	19,67	22,01	233,31	255,32
Egyéb kemény lombos	11,36	87,50	98,86	52,09	287,02	339,11
59 NNY	21,16	128,34	149,50	50,06	234,86	284,92
60 NNY-HNY				9,60	7,14	16,74
61 NNY-A					4,81	4,81
62 NNY-EL				8,99	12,79	21,78
N.nyáras és füzes	21,16	128,34	149,50	68,65	259,60	328,25
66 HNY	36,01	84,39	120,40	8,65	18,04	26,69
67 HNY-NNY	1,17		1,17			
69 HNY-KST	11,93		11,93	11,93	2,11	14,04
70 HNY-EL		1,24	1,24	2,72	8,36	11,08
Hazai nyáras	49,11	85,63	134,74	23,30	28,51	51,81
73 FÜ		8,61	8,61		4,40	4,40
74 FÜ-E		0,86	0,86		2,11	2,11
78 H-E					3,58	3,58
Egyéb lágy lombos		9,47	9,47		10,09	10,09
100 EGYF					4,60	4,60
101 EGYF-E					3,27	3,27
Egyéb fenyves					7,87	7,87

Távlati célállománytípusok és a jelenlegi faállománytípusok részletező táblázata

Nyomtatás ideje: 2010. 12. 13.

Terület hektárban

Erdőterv 2.4.1.C.

Halmaz neve: Pl-i_ETK_Teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Távlati célállomány / faállománytípusok kód	T á v l a t i c é l á l l o m á n y			J e l e n l e g i f a á l l o m á n y t í p u s o k		
	Faanyag termelés	Különleges	Összesen	Faanyag termelés	Különleges	Összesen
Összesen	656,86	1.984,32	2.641,18	610,69	1.930,71	2.541,40
Üres						99,78
Mindösszesen						2.641,18

Korlátozások területkimutatása üzemmódonként

Nyomtatás ideje: 2010. 12. 13.

Terület hektárban

Erdőterv 2.4.2.

Halmaz neve: Pl-i_ETK_Teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

VÁGÁSOS ÜZEMMÓDÚ ERDŐK

Megnevezés	Nincs k o r l á t o z á s	Részleges	Teljes
Természetvédelmi		1.253,02	25,40
Talajvédelmi		209,33	
Egyéb védelmi		446,68	
Faanyagtermelő	618,73	15,36	
Egyéb gazdasági	5,14		
Közzéléti		20,48	
Összesen: terület hektárban	623,87	1.944,87	25,40
részletek száma	193	762	8

ÁTALAKÍTÁS ALATT ÁLLÓ ERDŐK

Megnevezés	Nincs k o r l á t o z á s	Részleges	Teljes
Természetvédelmi			
Talajvédelmi			
Egyéb védelmi			
Faanyagtermelő			
Egyéb gazdasági			
Közzéléti			
Összesen: terület hektárban			
részletek száma			

NEM VÁGÁSOS (SZÁLALÓ) ÜZEMMÓDÚ ERDŐK

Megnevezés	Nincs k o r l á t o z á s	Részleges	Teljes
Természetvédelmi			
Talajvédelmi			
Egyéb védelmi			
Faanyagtermelő			
Egyéb gazdasági			
Közzéléti			
Összesen: terület hektárban			
részletek száma			

FAANYAGTERMELEST NEM SZOLGÁLÓ ERDŐK

Megnevezés	Nincs k o r l á t o z á s	Részleges	Teljes
Természetvédelmi			27,22
Talajvédelmi			
Egyéb védelmi			
Közzéléti			
Összesen: terület hektárban			27,22
részletek száma			18

Nyomtatás ideje: 2010. 12. 13.

Halmaz neve: Pl-i_ETK_Teljes

Iroda: 8 Debreceni ETI

Erdőfelújítási mátrix
Terület hektár

Erdőterv 2.4.6.

1. erdősítési előírás célállománytípusai	J e l e n l e g i f a á l l o m á n y t í p u s o k																					
	Bükkös	Gy-tölgyes	Kt.tölgyes	Ks.tölgyes	Cseres	Mo.tölgyes	Akácos	Gyertyános	Juharos	Kórises	Ek. lombos	N. nyár-n. fűz	Hazai nyáras	Fűzes	Égeres	Hársas	Nyíres	El.lombos	Erdeifenyves	Feketefenyves	Lucfenyves	Egyéb fenyves
Bükkös																						
Gy-tölgyes																						
Kt.tölgyes																						
Ks.tölgyes				20,07	0,14		74,17			12,53	27,40	81,56		0,45								216,32
Cseres							4,75				3,01											7,76
Mo.tölgyes																						
Akácos							11,04															11,04
Gyertyános																						
Juharos																						
Kórises				0,03			4,17		2,42		5,63	4,40										16,65
Ek.lombos											0,99											0,99
N.nyár - n. fűz												69,43										69,43
Hazai nyáras				6,99			2,10				1,96	60,36	9,53									80,94
Fűzes												4,33		0,24								4,57
Égeres																						
Hársas																						
Nyíres																						
El.lombos																						
Erdeifenyves																						
Feketefenyves																						
Lucfenyves																						
Egyéb fenyves																						
Összesen				27,09	0,14		96,23		2,42	12,53	38,99	220,08	9,53	0,69								407,70

3. Szöveges értékelés

3.1. Területi adatok

3.1.1. Területi adatok ismertetése

A Püspökladányi erdészeti tervezési körzet (a továbbiakban: ETK) Hajdú-Bihar megye észak-nyugati részén található, a megyeszékhelytől, Debrecentől nyugatra helyezkedik el. A körzetet hét helység határ alkotja, amelyek összes közigazgatási területe 135.162 ha. Az ETK teljes, az erdészeti területeket is magába foglaló területe: 3.147,66 ha, az erdőszültsége: 2,3 %-os.

Kód	Helység név	Közigazgatási Terület (ha)	Teljes ETK területe (ha)	erdőszültség (%)
3500	Balmazújváros	20.545	591,12	2,9
3503	Hortobágy	28.458	770,88	2,7
3524	Ebes	7.727	166,02	2,1
3529	Hajdúszoboszló	23.870	420,52	1,8
3541	Nagyhegyes	13.276	276,85	2,1
3544	Nádudvar	22.591	104,09	0,5
3546	Püspökladány	18.695	818,18	4,4
Összesen:		135.162	3.147,66	2,3

A közigazgatási terület adatok a www.takarnet.hu honlapról származnak.

A Püspökladányi ETK felvételével együtt került felvételre a NYÍRERDŐ Zrt. Debreceni Erdészet Ebes és Hajdúszoboszló helység határban lévő, összesen 106,67 ha területe. A NYÍRERDŐ Zrt. Hajdúhadházi Erdészet területét a 2006. január 1-én érvénybe lépett 21/2006. törzskönyvi számú NYÍRERDŐ Zrt. Hajdúhadházi Erdészet II. erdőgazdálkodási egység üzemterve tartalmazza. A négy helység határban található, összesen 933,35 ha üzemtervezett területet a körzeti tervezés nem érintette. Az erdészeti területek helység határonkénti súlyát a következő táblázat mutatja be:

Kód	Helység név	Erdészeti területe (ha)	ETK területe erdőszültség nélkül (ha)	Teljes ETK területe (ha)	Erdészeti aránya terület %
3500	Balmazújváros	168,86	442,26	591,12	28,6
3503	Hortobágy	369,29	401,59	770,88	47,9
3524	Ebes	100,29	65,73	166,02	60,4
3529	Hajdúszoboszló	6,38	414,14	420,52	1,5
3541	Nagyhegyes	165,43	111,42	276,85	59,8
3544	Nádudvar	-	104,09	104,09	0,0
3546	Püspökladány	229,77	588,41	818,18	28,1
Összesen:		1.040,02	2.107,64	3.147,66	33,0

A körzetben az erdészetek terület aránya még annak ellenére is jelentős (33,0 %), hogy a NYÍRERDŐ Zrt. jogelődje két ütemben az ERTI Püspökladányi Kísérleti Állomása (a továbbiakban: ERTI) használatába és kezelésébe átadta a kutatóállomás körüli területet, illetve az 1990-es években a Debreceni Erdészet jogelődje a Debreceni Parkerdő Igazgatóság területéből Balmazújváros és Hajdúszoboszló helységhatárokból a körzet területéhez viszonyítva jelentős terület került kárpótlásra.

A teljes körzet és a körzet erdészet nélküli területét összehasonlítva szembevetve, hogy az erdészetek kezelésében lévő 1.040,02 ha erdőterület nagyobb tömbökben helyezkedik el, és az erdőrészek területi nagyságai nagyobbak. A 289,12 ha összterületű erdészeti egyéb részek, az ebesi csemetekert kivételével ezen erdőtömbök közé ékelődve, illetve mellett helyezkednek el.

	terület (ha)		részletszám (db)		átlag (db/ha)	
	ETK	Teljes ETK	ETK	Teljes ETK	ETK	Teljes ETK
Erdőrészek	1.870,46	2.621,36	844	981	2,22	2,67
Egyéb részek	237,18	526,30	141	238	1,68	2,21
Összesen:	2.107,64	3.147,66	985	1.219	2,14	2,58

Az erdőtervezési körzetben lévő erdőtömbök közül kiemelkedik a Hajdúhadházi Erdészet kezelésében lévő *Darassai-, Dobi-* (más néven *Holtfenéki-*), *Fekete-réti-, Vókonyai-, Vajdalahosi-* és *Hídláb-erdő*. A körzet erdészet nélküli területére már az alföldi tájnak megfelelő széttagoltság a jellemző, a kis erdők (0,5-30 ha) súlya nagy. Az előző körzeti tervben a HNPI kérésére két természetvédelmi érdekeket szolgáló – kékvércse fészkelőhely – szórványerdő (Püspökladány 53 D 0,2 ha és 61 A 0,3 ha erdőrészek) is szerepelt. Jelen tervezéskor ezek az erdőrészek kikerültek az Adattárból és lecsökkent az erdősávok területe is. Az erdősávok jelentős része a körzet jobb termőképességű, mezőgazdasági (nagytablás) hasznosítású részein található, ezért társadalmi, illetve gazdasági jelentőségük felértékelődik. A legjelentősebb tömberdő az ERTI kezelésében lévő püspökladányi *Farkas-sziget*. A Püspökladányi Szikkísérleti Telepet Kaán Károly kezdeményezésére 1924-ben alapították. Napjainkra közel 400 ha-on alakult ki a mozaikos elrendeződésű, természetközelinek tekinthető sziki erdőterület. Jelentősége miatt a terepi állapotfelmérési adatok, illetve az ERTI számunkra biztosított dokumentumai alapján az erdőtömböt a körzeti terv több fejezetében is külön elemezzük. A hortobágyi erdők közül jelentős még a Hortobágy folyó partján húzódó *Hosszú- és Papere-erdő*, illetve a nagyhegyesi *Alföldi-erdő*.

Erdőterületek megoszlása erdőtest jellege szerint

A teljes körzetre:

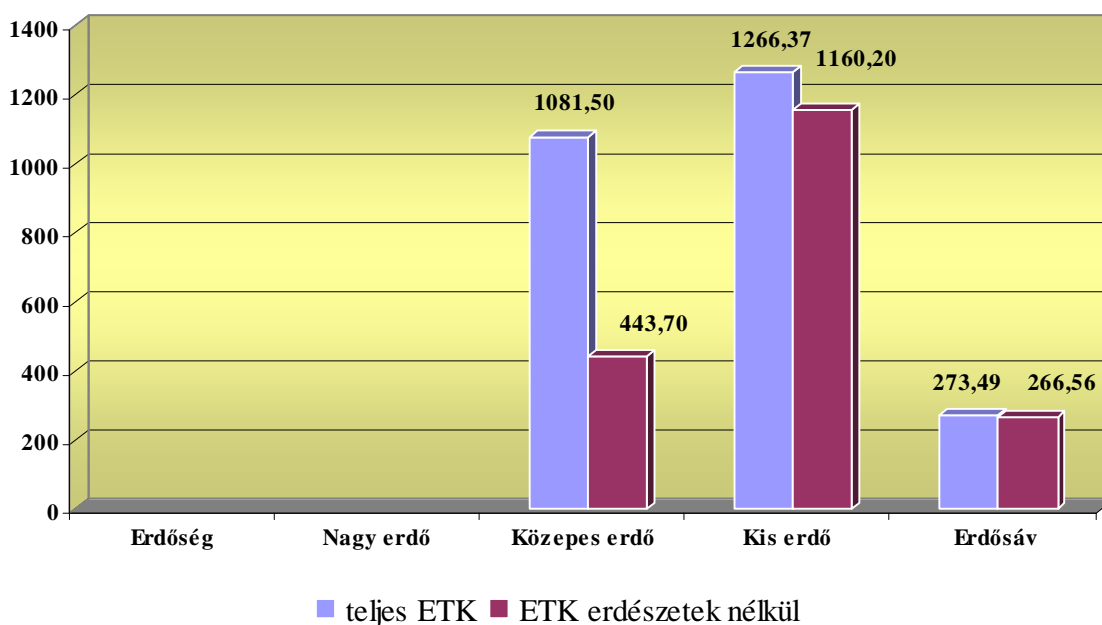
Erdőtest	Erdőség	Nagy erdő	Közepes e.	Kis erdő	Erdőfolt	Erdősáv	Összesen
Terület ha	-	-	1.081,50	1.266,37	-	273,49	2.621,36
Részlet db	-	-	374	487	-	120	981
Terület %	-	-	41,3	48,3	-	10,4	100,0

A körzet erdészet nélküli területére:

Erdőtest	Erdőség	Nagy erdő	Közepes e.	Kis erdő	Erdőfolt	Erdősáv	Összesen
Terület ha	-	-	443,70	1.160,20	-	266,56	1.870,46
Részlet db	-	-	269	459	-	116	844
Terület %	-	-	23,7	62,0	-	14,3	100,0

Erdőterületek megoszlása erdőtest jellege szerint

A körzeti tervezés során helységhatáronként, a vonatkozó előírások figyelembe vételével alakítottuk ki az erdők térbeli rendjét, amely hosszú távon (a jövőbeli telepítések figyelembe vételével) biztosítja az erdőben való tájékozódás megkönnyítését és tartós szerkezetbe foglalja a gazdálkodás alapegységeit. A körzeti tervezés során 260 tagot alakítottunk ki, lehetőség szerint az állami tulajdonban lévő területeket külön tagba soroltuk. A körzeti tervezés során elvégzett azonosító változásokat az erdőterv 2.1.9. Erdő és egyéb részlet jelének változása táblázatában szerepeltetjük.

	Tag	Erdőrészlet	Egyéb részlet	Átl. erdő részlet nagyság
	(db)	(db)	(db)	(ha)
Új erdőterv	260	844	141	2,22
Lejárt erdőterv	254	879	88	2,2

A körzet erdészeti területén is jelentős, 62,7 %-os (1.321,36 ha) az állami tulajdon aránya. Községi tulajdonban 28,14 ha (1,3 %), magán tulajdonban 754,87 ha (35,8 %), míg vegyes tulajdonban 3,27 ha (0,2 %) erdőtervezett terület van. A községi tulajdonban lévő erdőknél a hajdúszoboszlói (14,03 ha), és az ebesi Önkormányzat (11,24 ha), valamint a rendezetlen gazdálkodási viszonyú nagyhegyesi 32 tag területe (2,87 ha) osztozik, vegyes tulajdonban pedig a Kösely Zrt. Hajdúszoboszló 12 C erdő részlete (3,27 ha) van.

A körzetben jelentősebb magán erdőgazdálkodó nincs. Míg 2000-ben 81,5 ha-on 18, addig 2010-ben 176,66 ha-on 40 a nyilvántartásba vett magán erdőgazdálkodók száma. A tervidőszak elején egy erdőbirtokossági társulat működött, de 2005-ben az is megszűnt. Jelenleg a körzetben négy Kft. gazdálkodik, összesen 74,93 ha-on.

A körzetben összesen 498,39 ha rendezetlen gazdálkodási viszonyú terület került erdőtervezésre, ami a körzet összterületének 23,6 %-a! Bár ez az érték az előző körzeti tervezés óta (707,7 ha; 33,5 %) csökkent, de még mindig magas. A 2009. évi Püspökladányi körzeti erdőtervezéshez kapcsolódó gazdálkodói felülvizsgálat során az állami területek vagyonkezelésével megbízott szervezet, a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet, illetve jogelődje felszólítást kapott, hogy gondoskodik a közel 300 ha állami területen az erdőgazdálkodó kijelöléséről. Amennyiben ez a kijelölés megtörténik, úgy az erdőgazdálkodó nélküli, kezeletlen erdők aránya jelentősen csökkenni fog.

A nem erdészeti kezelésben lévő állami területen gazdálkodó szervezetek a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósága (a továbbiakban: HNPI), az ERTI, a TIKÖVIZIG és a Kösely Zrt. Hajdúszoboszló. 2000-ben a Hortobágyi ÁG állami területeinek vagyonkezelője – a Hortobágyi Kht. után – a HNPI lett. A megszűnt Állami Gazdaságok és a régi típusú MgTSz-ek védett természeti területein több lépésben szintén a HNPI lett – vagyonkezelési szerződéssel, vagy a földterületek állami megvásárlása után – a vagyonkezelő. Az előző ciklusban 81,7-ha-ral növekedett a HNPI kezelésében lévő terület.

A 2009. április 16-án megtartott előzetes jegyzőkönyvezés során jeleztük, hogy a NYÍRERDŐ Zrt. és a HNPI között akkor már folyamatban volt egy, a védett természeti területekre vonatkozó kezelői jog átadása, amely a Püspökladányi erdészeti tervezési körzetet közel 720 ha-on érintette. Mivel a vagyonkezelői jog átadása-átvétele a körzeti terv hatályba lépése előtt, 2009-ben nem zárult le, ezért ezek a területek a körzeti terv erdészet nélküli területében nem szerepelnek. A kezelői jog átadása a körzet állami tulajdon arányát nem befolyásolja.

3.1.2. Területváltozások értékelése

3.1.2.1. Területváltozás (2.1.6. tábla)

A Püspökladányi erdészeti tervezési körzetben az előző tervidőszakban végbement területváltozást a 2.1.6. táblázat szemlélteti. Az azt megelőző ciklust is vizsgálatba vonva a legfontosabb összegző adatok a következők:

1990 körzet erdészet nélkül	2.210,0 ha
1990 erdészet	1.171,4 ha
1990 összesen	3.381,4 ha
2000 körzet erdészet nélkül	2.109,6 ha
2000 erdészet	1.037,0 ha
2000 összesen	3.146,6 ha
2010 körzet erdészet nélkül	2.107,64 ha
2010 erdészet	1.040,02 ha
2010 összesen	3.147,66 ha

Az előző ciklusban a Püspökladányi ETK területe és az erdőtulajdonosi struktúra szinte változatlan maradt. A 2000 előtti, a körzet erdőterületéhez képest jelentős területmozgást elsődlegesen a következők okozták:

- A NYÍRERDŐ Zrt. jogelődje a FEFAG 1990-ben a volt Püspökladányi Erdészet területéből az ERTI használatára és kezelésére átadta a kutatóállomás körüli 388,0 ha-os területet (*Farkas-sziget*).
- A FEFAG 1994. október 26-án készült SZ-8-7/1994. számú vezérigazgatói utasítással elrendelt erdészetek közötti erdőterület átcsoportosítással egy időben, Püspökladány helységhatárban a *Farkas-sziget*hez ízesülő 17,1 ha terület az ERTI kezelésébe került.
- A volt Tiszacsegei Erdészet Balmazújváros, Hortobágy, Nagyhegyes és Püspökladány helységhatárában lévő területei az 1995. évi üzemtervezés során a kárpótlások átvezetése és az ingatlan-nyilvántartással való egyeztetés miatt módosultak.

- A kárpótlás során a Debreceni Parkerdő Igazgatóság kezelésében lévő összes balmazújvárosi (42,6 ha) és hajdúszoboszlói (219,7 ha) egyéb gazdálkodók tulajdonába került.
- Az Erdészetektől és az Állami Gazdaságoktól kikerültek az erdőtömbön kívüli, erdőgazdálkodást közvetlenül nem szolgáló területek.

A Püspökladányi ETK erdészet nélküli területe az elmúlt ciklusban – 2000 és 2010 között – szinte változatlan maradt. A területi adatok a körzeti tervezés folyamán felülvizsgálatra kerültek az érvényes földhivatali adatok alapján. A végbement területi változások (kivonás, erdőtervezési kötelezettség megszűnése, a pontosabb térképezésből adódó terület csökkenés, illetve növekedés, erdőtelepítés, talált erdők erdőtervezése) eredménye képpen összesen 1,96 ha-ral csökkent.

A területnövekedés főként az erdőtelepítésekből adódik, kisebb részt a beerdősült területek eredménye. A körzeti tervezés során összesen 66,49 ha talált erdőt vettünk nyilvántartásba. A talált erdők listája megtalálható a körzet erdészet nélküli területére vonatkozó 2.1.10. táblázatban. Csekély mértékben a körzeti tervbe került olyan idősebb erdő is, amely korábban nem esett erdőtervezési kötelezettség alá, most pedig igen. Ilyen eset fordul elő akkor, amikor a létrehozott erdőtelepítéssel szomszédos faállománnyal borított terület a telepítés következtében megszűnik önálló erdőfolt lenni és mint egy nagyobb terület része erdőtervezési kötelezettség alá kerül. Keletkezhetett erdőtervezési kötelezettség úgy is, hogy a ligetes erdőterület záródása az előző körzeti tervezéskor még nem, de a mostani körzeti tervezésre már elérte az új Evt. szerinti záródáshatárt; illetve ha a tervidőszakban az erdőtervezett erdő mellett erdősült be a termőföld.

A körzetben nagyobb területű kivonások nem történtek, viszont ahol az új Evt. alapján nem állt fent az erdőtervezési kötelezettség, azon erdőrészek a körzeti tervezés során törlésre kerültek az Adattárból. Ezek elsősorban a korábban erdőtervezett, keskeny erdősávok erdőrészei voltak.

A tervidőszakban az erdészetek és a körzet közötti területmozgás is minimális volt, az erdészetek összterülete 3,02 ha-ral növekedett. Balmazújváros, Hortobágy, Nagyhegyes és Püspökladány erdészeti területeiben bekövetkezett területváltozások a 2006. január 1-én életbe lépett új üzemterv terület pontosításaiból adódó változások. A Hajdúhadházi Erdészet területéből a körzetbe kerültek a Balmazújváros 95 A (1,40 ha) és a Hortobágy 20 B (0,80 ha) erdőrészek, amelyek az erdészet kezelésében lévő erdő művelési ágú területekhez csatlakozva már gyepterület művelési ágú területen vannak. A védett természeti területre eső gyepterületek vagyonkezelője, így az erdőgazdálkodó is a HNPI lett.

A kisebb területi korrekciók mellett mindössze a Debreceni Erdészet lett erdőgazdálkodóként nyilvántartásba véve egy rendezetlen gazdálkodói viszonyú állami területen (Hajdúszoboszló 32 A és ÚT; összesen 2,90 ha).

A következő táblázatban a NYÍRERDŐ Zrt. körzetbe eső területének elmúlt ciklusbeli változása látható:

Helység	NYÍRERDŐ Zrt. területe (ha)		Területváltozás (ha)
Név	2000	2009	
Balmazújváros	170,3	168,86	-1,44
Hortobágy	369,5	369,29	-0,21
Ebes	99,0	100,29	1,29
Hajdúszoboszló	3,3	6,38	3,08
Nagyhegyes	165,5	165,43	-0,07
Nádudvar	-	-	-
Püspökladány	229,4	229,77	0,37
Összesen:	1.037,0	1.040,02	3,02

3.1.2.2. Rendeltetések területi változásai (2.1.3. és 2.1.4. táblák)

A körzeti tervezés során az új Evt. előírásait vettük figyelembe. A 27. § (1) bekezdés szerint: „Az erdő rendeltetésének, illetve rendeltetéseinek megváltoztatását az erdőgazdálkodó kérelmére az erdészeti hatóság engedélyezheti, melyhez a tulajdonos, illetve közös tulajdon esetén a tulajdonostársak tulajdoni hányad alapján számított 2/3 részének hozzájárulása szükséges.” A körzeti tervezés során az erdőrészek rendeltetéseit csak jogerős rendeltetést megváltoztató határozat, illetve védetté nyilvánításról szóló jogszabály alapján változtattuk meg.

Az új Evt. az erdők rendeltetésére vonatkozóan változtatásokat hozott a régi szabályozáshoz képest. Az új erdőtörvény a nevének megfelelően kiemeli az elsődleges rendeltetést, így az elsődleges rendeltetése adja meg az erdőgazdálkodás hosszú távú célját. Többek között befolyásolja az erdők forgalomképességét, az előnyben részesített üzemmódokat, a fahasználati lehetőségeket, vagy a cserjeirtásra vonatkozó szabályokat is. Az erdő további rendeltetéseit, továbbra is figyelembe kell venni az elsődleges rendeltetések mellett.

Egyes régi rendeltetések összevonásra kerültek, mások megszűntek, illetve szükségessé vált új rendeltetés bevezetése is az átalakult szabályozás eredménye képpen. A rendeltetésekben történt változások nagy része, az új Evt. fő céljaként megfogalmazott, környezet- és természetvédelmi célok hatékony megvalósulását szolgálja. A következő táblázatban a körzetben előforduló, megváltozott rendeltetések régi és új Evt. szerinti megfeleltetését tüntetjük fel:

Régi (2009-ig)		Új (2010-től)	
megnevezés	kód	megnevezés	kód
Fokozottan védett természeti területen lévő erdő	121	Természetvédelmi	125
Védett természeti területen lévő erdő	122		
Erdőrezervátum	124		
-		Natura 2000	130
-		Erdészeti arborétum	129
Faanyagtermelő erdő	211	Faanyagtermelő	211
Ültetvény erdő	212		
Erdészeti emlékhely védelme	303	Parkerdő	302
-		Vadspark	403

Lényeges változás a régi Evt. szabályozásához képest, hogy a természetvédelmi rendeltetésű (mely a jelenlegi szabályozás szerint magába foglalja a korábbi fokozottan védett-, védett természeti területen lévő erdő és az erdőrezervátum rendeltetéseket) erdőnél további rendeltetésnek gazdasági –faanyagtermelő, szaporítóanyag-termelő, vadaskert, földalatti gomba termelő– rendeltetés nem adható. Természetvédelmi rendeltetés csak elsődleges rendeltetésként szerepelhet.

A régi erdőtörvényben szereplő vadvédelmi erdő rendeltetés megszűnt. Az érintett erdőrészek esetében (pl.: Nádudvar 12 A, 14 A, 15 A, Püspökladány 52 A) az erdészeti hatóság az új rendeltetéseket határozattal állapította meg.

Az erdőrészek esetében technikailag három különböző rendeltetést tudunk megjeleníteni. Háromnál több rendeltetés is adható, de ebben az esetben a 4. és a további rendeltetések az erdőrészlet „Megjegyzések és tervelőírások részletezése” rovatában tüntetendő fel. Ilyen a 10,02 ha területű Hortobágy 39 E erdőrészlet, ahol a természetvédelmi, a vadaspark és a Natura 2000 rendeltetések mellett a talajvédelmi rendeltetés a szöveges megjegyzésbe került.

A következő táblázat az ETK erdészet nélküli területén lévő erdőrészek rendeltetéseinek területi változását mutatja be a halmazott (elsődleges és további) rendeltetések alapján:

Rendeltetés	2000	Rendeltetés	2010
Talajvédelmi erdő	234,3	Talajvédelmi	247,00
Mezővédő erdő	263,1	Mezővédő	161,43
Vadvédelmi erdő	9,9	-	-
Gát-, partvédelmi erdő	186,1	Partvédelmi	167,37
Településvédelmi erdő	138,3	Településvédelmi	149,38
Műtárgyvédelmi erdő	11,3	Műtárgyvédelmi	8,77
-	-	Natura 2000	863,26
-	-	Erdészeti arborétum	3,27
Erdőrezervátum magterület	26,6	Természetvédelmi	715,92
Védett természeti területen lévő erdő	526,3		
Erdőrezervátum védőzóna	67,9		
Faanyagtermelő erdő	483,9	Faanyagtermelő	520,92
Faültetvény	-	Faültetvény	5,14
Parkerdő	12,2	Parkerdő	14,58
Kísérleti erdő	298,8	Kísérleti erdő	273,24
Vadaspark	-	Vadaspark	10,02
Összesen:	2.262,8	Összesen:	3.140,30

A természetvédelmi rendeltetés a Hortobágyi Nemzeti Park védettségének fenntartásáról szóló 131/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet értelmében növekedett. A körzeti tervezés során új rendeltetésként jelentkezett a Natura 2000 rendeltetés. Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet alapján, a kihirdetett helyrajzi számokon található erdőrészek Natura 2000 rendeltetést kaptak. Az Erdészeti Igazgatóság a körzeti tervezéshez tartozó Natura 2000 rendeltetéseket megállapító határozatát a 18.3/12845/8/2010. ügyiratszámom hozta meg. Szintén új rendeltetésként szerepel az erdészeti arborétum rendeltetés, illetve faültetvény és vadaspark rendeltetésű erdő 10 éve nem volt. Erdészeti arborétum rendeltetésű erdő a Kösely Zrt. központjában található Hajdúszoboszló 12 C erdőrészlet lett.

Faültetvényként a Hajdúszoboszló 58 B önerős erdőtelepítést tartjuk nyilván, vadasparkként pedig a Hortobágy 39 E erdőrészt, amely a HNPI által Európai Unió forrás bevonásával létesített Hortobágyi Vadspark területén belül található.

Jelentősen csökkent a mezővédő rendeltetések területe a keskeny fasorok erdőtervezési kötelezettségének megszűnése miatt.

Az ERTI Püspökladányi Kísérleti Állomása által kezelt püspökladányi *Farkas-sziget* teljes területe az ERTI kísérleti rendszerének része. Ezen a területen a szikfásítási kutatások mellett, attól eltérő kísérletek is folynak, mint a természetes szukcesszió és a természetes erdőfelújulások rendszerének vizsgálata, illetve nemes nyár klón-, valamint magas kőris és tölgy származási kísérlettel is találkozhatunk. Ezen kívül a *Farkas-szigeten* hazai nyár gégyűjtemény, kísérleti célú akác magtermő plantázs, pusztaszil nemesítő- és vadkörte gyűjtemény is található. Az Adattárban a *Farkas-szigeten* kívül azoknál az erdőknél szerepel még a kísérleti erdő rendeltetés, amelyeket az ERTI, vagy az MgSzH Központ Növénytermesztési és Kertészeti Igazgatóság Erdészeti Szaporítóanyag Felügyeleti Osztály kísérleti területként tart nyilván (Balmazújvárosban 100 C, E és 107 A, B, Hajdúszoboszló 51 A, D, 52 A). A kísérleti erdő rendeltetés kis mértékben csökkent, mivel az erdőrezervátumok magterületén a kísérleti rendeltetés további rendeltetésként nem szerepelhet.

Parkerdő (Egészségügyi-szociális, turisztikai) rendeltetésű a Nagyhegyes belterületén található Nagyhegyes 32 A, az Ebesen, a belterület közelében elhelyezkedő kis erdőtömbben található 32 B és a mátai lovarda melletti Hortobágy 29 C erdőrészt.

Az elsődleges rendeltetések területkimutatása az 2.1.4.A. táblázatban található. Az erdőrészt jelentős hányada, 71,9 %-a védelmi elsődleges rendeltetésű (1.345,49 ha). A védelmi elsődleges rendeltetésen belül a természetvédelmi rendeltetés a meghatározó, az összes védelmi elsődleges rendeltetésű erdő 53,2 %-a tartozik ide (715,92 ha). A védelmi elsődleges rendeltetésen belül még számottevő területtel a talajvédelmi (13,8 %), a partvédelmi (12,3 %), a településvédelmi (10,4 %) és a mezővédő erdők (9,6 %) rendelkeznek. Csekély területtel műtárgyvédelmi és erdészeti arborétum rendeltetésű erdő is előfordul.

A körzetben található gazdasági rendeltetésű erdők teljes egészében faanyagtermelő elsődleges rendeltetésűek. A faanyagtermelő elsődleges rendeltetésű erdők területe 499,35 ha, ami az összes erdőrészt területének 26,7 %-a.

Közjóléti elsődleges rendeltetésű erdő az erdőrészt 1,1 %-án (20,48 ha) található. A kísérleti elsődleges rendeltetésű erdők területe 15,59 ha, a parkerdőké 4,89 ha. Az ETK-ben a régi Evt. szerint faültetvényként 5,14 ha területtel (0,3 %), a Hajdúszoboszló 58 B erdőrészt tartjuk nyilván.

A körzetben jelentős a további rendeltetések területe. A második helyen 927,37 ha-on, harmadik helyen pedig 342,47 ha-on áll további rendeltetés. A további rendeltetések közül legjelentősebb a Natura 2000 (863,26 ha), a főleg védett természeti területen lévő kísérleti erdő (257,65 ha), a talajvédelmi (61,78 ha) és a mezővédő (31,77 ha) rendeltetés. A már említett **10,02 ha területű** Hortobágy 39 E erdőrészt esetében a talajvédelmi rendeltetés nincs bekódolva, az a szöveges megjegyzésben szerepel, így statisztikákban nem jelenik meg.

A Natura 2000 besorolású erdőrészt össztterülete 863,26 ha, ebből 520,79 ha-on a második, 342,47 ha-on pedig a harmadik helyen szerepel a rendeltetés.

Az ERTI kezelésében lévő *Farkas-sziget* teljes területe a szikfásítási kísérleti rendszer része, így a védett természeti területen található erdőrészt – az erdőrezervátumok területén lévők kivételével – második rendeltetése a kísérleti erdő rendeltetés.

3.1.3. Terület-elszámolás (2.1.7. és 2.1.8. táblák, a részletes terület-elszámolás)

A terület-elszámolás a földnyilvántartási adatok és az erdőtervi térképek összevetésével készült. A hiteles földnyilvántartási adatokat (az erdő művelési ágú helyrajzi számok listáját) az MgSzH Központ Erdészeti Igazgatóságán keresztül 2009 elején a FÖMI-től kaptuk meg, amit egybevetettünk a külterületi térképekkel. Az esetlegesen felmerülő ellentmondásokat TakarNet-es lekérdezéssel pontosítottunk. Az így aktualizált földnyilvántartás képezte a terület-elszámolás alapját. Az erdészeti területek részletes terület-elszámolását lásd a vonatkozó erdészeti üzemtervekben.

A körzet erdészet nélküli területére vonatkozó részletes terület-elszámolás az erdőterv mellékletében, az 5. fejezetben található. Az 5.2. táblázat a földnyilvántartási adatok részletszintű megfeleltetését tartalmazza a földnyilvántartási eltérésekkel és az eltéréseket magyarázó kódokkal. Az 5.3. táblázat az erdő- és egyéb részlet lista, ami részletenként felsorolja az adott részletbe eső helyrajzi számokat és az ehhez kapcsolódó, részletre eső területet, vagyis az úgynevezett elemi területet, 0,01 ha élességgel.

A 2.1.7. táblázat a nem erdő művelési ágban nyilvántartott erdőrészeket tartalmazza az erdészeti beosztás szerinti sorrendben, a 2.1.8. táblázat pedig az erdőtervezéssel nem érintett erdő művelési ágú területek listája helységenként, helyrajzi szám szerinti sorrendben. A 2.1.7. és 2.1.8. táblák a 4. fejezetben ("A körzet erdészet nélküli területére vonatkozó táblázatok, statisztikák") találhatóak.

A következő táblázat a körzet erdészet nélküli területére vonatkozóan a földnyilvántartásban lévő területek és az erdőtervezett területek helységhatáronkénti eltérését mutatja meg:

Földhasználat

Helység	Erdő művelési ágú terület (ha)	Erdőterület, körzet összesen (ha)	Eltérés (ha)
Balmazújváros	436,3349	422,26	-14,08
Hortobágy	552,3515	401,59	-150,76
Ebes	81,4045	65,73	-15,67
Hajdúszoboszló	460,5425	414,14	-46,40
Nagyhegyes	149,0528	111,42	-37,63
Nádudvar	176,1781	104,09	-72,09
Püspökladány	539,4462	588,41	48,96
Összesen:	2.395,3105	2.107,64	-287,67

A földnyilvántartási adatok részletszintű megfeleltetése táblázatokban az eltérés összesen értéke a kerekítések miatt kis mértékben eltér a fenti táblázatban közölt értéktől.

A körzet erdőtervezett területe 12,0 %-kal kisebb az erdő művelési ágú területek összterületénél. Az eltérés legfontosabb okai a következők:

- erdőtervezési kötelezettséggel nem rendelkező erdő művelési ágú területek.
- azok az erdő számára kedvezőtlen termőhelyű területek, amelyeken az Alföld-fásítás során erdőt telepítettek és a telepítés után a területet átvezették erdő művelési ágba, viszont az

állományok kipusztulását, a terület gyeppe, nádassá való visszaalakulását már nem követte az ingatlan-nyilvántartás.

- azok az erdő művelési ágú területek, amelyeket az erdészeti hatóság határozattal kiengedett (kivonás, csereerdősítés), de az erdőgazdálkodó nem gondoskodott a művelési ág földhasználatnak megfelelő megváltoztatásáról. (A legtöbb ilyen terület Hortobágy helységhatárban található.)
- Hajdúszoboszlón a Keleti főcsatorna mentén (4-es, 5-ös és 8-as tagok) EY egyéb részletnek lettek erdőtervezve azok az erdő művelési ágú földrészletek, amelyeken az 1970-es, 80-as években nyaralókat alakítottak ki. Ezen földrészletek valós művelési ágba történő átvezetése szintén az erdőgazdálkodó feladata.
- az erdő művelési ágban lévő földrészleten erdőtervezett Hajdúszoboszló 8 ÚT1 és ÚT2 részletek művelési ágának (kivett) korrigálásáról is gondoskodni kell, mivel a nevezett terület a 4. számú főközlekedési út része.

3.1.4. Geodéziai munkák és feldolgozásuk

Az erdőtervi térképeken az erdőtestek határait egyeztettük a földmérési térképekkel. A megengedettnél nagyobb eltéréseket a határazonosítás alkalmával ellenőriztük. Az erdő határait a valós állapotnak megfelelően térképeztük.

Az erdőtervezési körzet térképének alaplapjai digitális formában a DigiTerra MAP program alkalmazásával készültek el, majd ezt szelvényezve kinyomtattuk, és az erdőterv mellékletét képezik.

Az erdészeti térkép szerkesztéséhez használt alapadatok:

- földmérési digitális külterületi térképek,
- GPS mérések,
- belterületi térképkivágatok, töréspont koordináták,
- lejárt érvényességű üzemtervi térképek,
- földmérési topográfiai térképek,
- szakhatósági dokumentációk,
- ortofotók.

A földmérési digitális külterületi térképeket az MgSzH Központ Erdészeti Igazgatóság és a Nemzeti Kataszteri Program Kht. között létrejött szerződés értelmében kaptuk meg. A földmérési térképek EOVS rendszerben készültek. Az erdők belső vonalait, az állományhatárokat, az erdőrészlet határokat az ortofotók segítségével ellenőriztük. A kiegészítő földi mérések, műholdas helymeghatározó (GPS) műszer segítségével történtek. GPS méréseket ott kellett végezni, ahol az ortofotó az elavultsága (időközi véghasználatok, eltérő célállományú felújítások, erdőtelepítések), vagy az állományviszonyok miatt nem adott megfelelő támpontot a részlethatárok ábrázolásához.

A területszámítást is a DigiTerra MAP számítógépes programmal végeztük. Területszámítási egységenként az állami földnyilvántartás adataira történt a kiegyenlítés. Ennek mértéke nem haladta meg az 1 %-ot, vagy 0,1 ha-t. Ha a földmérési térképek felújítása során változott a földnyilvántartási terület, ennek megfelelően változtak az új erdőtervi területek is. Hasonlóan az új területmérésekkel kapcsolatosan is változhatott az egyes erdőrészletek és egyéb részletek korábbi területe.

Az erdőtervhez mellékelt térképek 1:10.000 méretarányúak, EOVS rendszerben készülnek, a szelvényezésük is ennek megfelelő. Az EOVS szelvények megjelenítése minden irányban 2 cm, azaz 200 m átfedéssel és tulajdonforma szerinti színezéssel történik.

Az erdőtervből készített erdőterv határozathoz mellékelt térkép kivágatok szintén 1:10.000 méretarányúak. Külön megrendelésre más méretarányú és tematikus (termőhelyi-, rendeltetésbeli-, használatok szerinti) csoportosításban is készítünk térképeket.

Az érintett térképszelvények

			78-424	79-313			
		78-441	78-442	79-331	79-332		
	78-434	78-443	78-444	79-333	79-334	79-343	
68-211	68-212	68-221	68-222	69-111	69-112	69-121	
68-213	68-214	68-223	68-224	69-113	69-114	69-123	
68-231	68-232	68-241	68-242	69-131	69-132	69-141	69-142
68-233	68-234	68-243	68-244	69-133	69-134	69-143	69-144
68-411	68-412	68-421	68-422	69-311	69-312	69-321	69-322
68-413	68-414	68-423	68-424	69-313	69-314	69-323	69-324
	68-432	68-441	68-442	69-331	69-332	69-341	69-342
	68-434	68-443	68-444		69-334		
	58-212	58-221	58-222				
	58-214	58-223	58-224				
58-231	58-232	58-241					
58-233	58-234						

A fenti táblázat a körzetet lefedő összes térképszelvényt tartalmazza, kiemelve azon térképszelvényeket, amelyeken erdő található.

A határállandósítás határoszlopokkal történt a körzetben. A határoszlopok az állami erdészeti területeken jó néhány esetben még fellelhetőek, de azok is karbantartásra, kiegészítésre szorulnak. A többi területen viszont a határoszlopok helyzete sajnos egységes, néhány, az Európai Unió által biztosított pénzügyi támogatás felhasználásával létesült erdőtelepítést leszámítva, sehol nem találni határoszlopot. Az erdőgazdálkodónak az erdőben végzett munkák során az esetleg elpusztult, hiányzó határjeleket pótolnia kell és gondoskodnia kell a folyamatos karbantartásukról is.

3.2.A termőhelyi viszonyok értékelése

3.2.1. Földrajzi fekvés, erdészeti táj

Az ETK Magyarország keleti részén, Hajdú-Bihar megyében található. A Magyarország kistájainak katasztere (MTA Földrajztudományi Kutató Intézet kiadványa) szerint, a körzetben lévő helységhatárok a Közép-Tiszavidék (1.7.), a Hajdúság (1.11.) és a Berettyó-Körösvidék (1.12.) középtájakba esnek. A körzetet érintő négy kistáj a következő helységeket érintik:

FÖLDRAJZI TÁJAK	
Kistájmegnevezése	Település
1.7.31. Hortobágy	Balmazújváros
	Hortobágy
	Hajdúszoboszló
	Nagyhegyes
	Nádudvar
	Püspökladány
1.11.11. Hajdúhát	Balmazújváros
	Ebes
	Nagyhegyes
1.11.12. Dél-Hajdúság	Ebes
	Hajdúszoboszló
	Nádudvar
	Püspökladány
	Püspökladány
1.12.12. Nagy-Sárrét	Püspökladány

A Püspökladányi ETK területe – az ÁESZ kiadásában 2006-ban megjelent: Magyarország Erdészeti Tájai c. könyv alapján – a Nagyalföld tájcsoporthoz három erdészeti tájába; a Hajdúság, a Berettyó-Körös-vidék és a Hortobágy erdészeti tájakba esik. Az erdészeti tájak közül a Hortobágyba eső területek a meghatározóak, ide tartoznak a Balmazújváros, Hajdúszoboszló, Hortobágy, Nagyhegyes, Nádudvar és Püspökladány nyugati részén lévő részletek, ami az összes részlet területének 71,5 %-a (1.508,13 ha). A Hajdúság erdészeti táj a körzet keleti részén található. Az erdészeti tájba Balmazújváros, Ebes, Hajdúszoboszló, Nagyhegyes, Nádudvar és Püspökladány helységek tartoznak, ahol összesen 543,20 ha (25,8 %) erdőtervezett terület található. A Berettyó-Körös-vidék erdészeti tájba Püspökladány külterületének délkeleti része tartozik, ahol összesen 56,31 ha (2,7 %) az erdőtervezett terület. (Az adatok a körzet erdészet nélküli területére vonatkoznak.)

A Hortobágy a Tisza-szabályozás előtt árterület volt, amely a folyószabályozás után elszikesedett. Egykori fás vegetációjának élettere jelentősen leszűkült. Jó minőségű erdőket a réti talajokon, a mély fekvésű érvonulatokon, az egykori vízfolyások helyén találunk. A Hajdúság löszös, termékeny mezőségi talajain jó minőségű szántók találhatók. A Hajdúságba és a Berettyó-Körös-vidékbe eső területen találjuk a kultúrerdők jelentős részét és itt találhatók a mezőgazdasági termelést segítő erdősávok, a még megmaradt erdősávrendszerek.

3.2.2. Geológiai és domborzati viszonyok

A Hajdúhátnál és a Nyírségnél alacsonyabban fekvő Hortobágyon még a pleisztocén időszak végén (a pleisztocén-holocén határa 10.200 évvel ezelőtt) is a folyóvízi felszínalakító tevékenység volt jellemző. A Sajó, Hernád és a Szerencs-patak a holocén (jelenkor) elejéig ezen a területen folyt keresztül, és áradásai alkalmával – különösen az előbbi két nagyobb folyó – sok finom szemű üledéket rakott le. A folyók feltöltő, felszínelegyengető munkája miatt a Hortobágy területe abban az időben is nagyon egyhangú lehetett. A Hortobágy délen szinte észrevétlenül ment át a Berettyó-Körös-vidékbe, amely a Hajdúhátnál, Nyírségnél, illetve a Nyírség déli peremét szegélyező löszfelszínnél alacsonyabb tengerszint feletti magasságú volt. Bár különösen a Tisza-Szamos és a Körösök nagyon sok hordalékot raktak le ezen a részen, a Berettyó-Körös-vidék mégis mélyebb fekvésű maradt, mert az Alföld egyéb területeinél gyorsabban süllyedt. Gyengén tagolt felszínén az ideérkező vízfolyások áradásaik alkalmával gyakran változtatták medrüket. Ezt jól tanúsítják a területen ma is sokfelé található elhagyott folyómedrek. A legnagyobbakat a pleisztocén végi Tisza hagyta hátra. Ezeket jól lehet tanulmányozni a Pocsaj-Hajdúszoboszló-Nádudvar-Mezőtúr-Szeghalom-Berettyóújfalu között fekvő felszíneken. Az erősen kanyargó, elhagyott medrek partjait környezetüknél 1-3 m-rel magasabb folyóhátak kísérik. Közöttük mindenütt rossz lefolyású, kisebb-nagyobb, lapos medencék fekszenek, amelyek az ármentesítések előtt a lápképződések helyei voltak.

A pleisztocén végén előbb a Tisza, majd később a Szamos is elhagyta az Ér-völgyet. Ez a változás teljesen átalakította az Alföld északkeleti részének korábbi vízrajzát, és egyes területeken a geológiai, domborzati viszonyokat is. A két folyó irányváltozását az idézte elő, hogy a Bodroghöz és a Bereg-Szatmári-síkság süllyedni kezdett, az Ér-völgy környéke pedig enyhén emelkedett. Mivel a Bereg-síkság valamivel erősebben süllyedt, mint déli szomszédja, a korábban délnyugatnak tartó Tisza és Szamos szükségképpen északnyugatnak fordult. A süllyedő Bodroghöz területén megjelenő Tisza magához ragadta az Északkeleti-Kárpátokból lefutó folyókat, és a Nyírség így élővizet tovább nem kaphatott. Ugyanakkor a Tisza mellékfolyóival együtt megkezdte a bodroghözi felszín nagyarányú átalakítását. Ennek egyik legfontosabb következménye az lett, hogy a Nyírség teljesen elkülönült a hordalékkúp északabbra fekvő területeitől, és most már észak felől is fiatalabb, alluviális képződményekkel fedett, mélyebb sík vette körül. A Bodroghözbe érkező Tisza a Tokaji-kapu áttörése után még nem folyt Szolnok irányába, hanem Tiszalök tájékán délnek fordulva a Hajdúhát nyugati pereménél haladt el. Ennek a lefutásnak egyik tanulságos emléke a Kadarcs-meder. A Tisza oldalazó eróziója több helyen is belevágott a hajdúhát felszínbe, és ezáltal a Hortobágy és a Hajdúhát közötti határvonalat élesebbé tette. A folyó oldalazó eróziója következtében az óholocéntól kezdve a Nyírség a Hajdúhátal együtt jellegzetes domborzati szigetként emelkedett ki az Alföld északkeleti részének alluviális felszíneiből, és mintegy 10-50 m-rel magasodott környezete fölé. Ez a szigetjelleg különösen az újholocén folyamán domborodott ki, amikor a Nyírség körül kiterjedésük maximumát érték el a lápos-mocsaras területek.

A Hortobágy a Tisza-szabályozás előtt árterület volt, amely a folyószabályozás után elszikesedett. Felszínén a pleisztocén képződményekből kevesebb maradt, az óholocén korúak (elsősorban folyóvízi homoklisztes és anélküli, szikesedő agyagok) dominálnak. A jellemző agyagásvány-társulás illites. Ennek szerepe van a talajok szikesedésében is.

A felszíni képződményeken kívül a Hajdúhátal és a Tisza mentétől a felszín alattiak is jól elkülönítik. Általában a Hortobágyon a felső 2-4 m-ben agyagféleségek, elsősorban homoklisztes és iszapos agyagok dominálnak. Lefelé haladva az iszapos és a homoklisztes

rétegek aránya már rohamosan nő. Mindezek elsősorban a Tisza késő-pleisztocén – holocén tevékenységére utalnak.

A Hortobágy, a Hajdúság, a Berettyó-Körös-vidék és a Nagy-Sárrét jellemzően sík, esetleg enyhén hullámos felszínű, a vegetáció struktúráldása szempontjából sok helyen nagy szerep jut a mikrodomborzati viszonyoknak. A mikrodomborzati viszonyok általában igen kismértékű, sokszor pár centiméteres szintkülönbségekben nyilvánulnak meg. Ezek a látszólag jelentéktelen szintkülönbségek döntő mértékben befolyásolják a terület vízgazdálkodását és vízellátottságát. A talajjelző növények jó támpontul szolgálnak a mikrodomborzati viszonyok elhatárolásához. Az átlagos tengerszint feletti magasság 80-95 m között változik.

(A fejezet a Szendrey István (szerk.) (1984) Debrecen Története 1963-ig 1. kötet, Alföldi Nyomda Debrecen, 13-21. oldalainak felhasználásával készült.)

3.2.3. Klíma (2.2.2. tábla)

A Hortobágy és térségének klímája hazai mércével szélsőségesen kontinentális, ami elsősorban a magas évi átlagos hőingásban (Tiszaörs: 24.6 °C, Karcag: 24.1 °C) nyilvánul meg. A magas évi hőingás elsősorban a tél viszonylagos zordságának köszönhető (januári középhőmérséklet Tiszaörsön: -3.1 °C, Karcagon: -2.2 °C). Ezzel összefüggésben a nagyon alacsony téli csapadékmennyiség ellenére a hóval borított napok száma 30-38 közötti, míg a hazai átlag is csak 35 körüli (érdekes módon, a Hortobágyon kelet felé nő és nem északi irányban, aminek oka a hegylábi területek klímahatása Tiszafüred térsége felé). Ráadásaként a hó a réteken és a legelőkön valamivel hosszabb ideig kitart, mint a szántásokon, vagy a lakott területeken. A hótakaró vastagsága országos összehasonlításban azonban vékonyknak számít, gyakoriak a hófúvások. (A hóréteg vastagsága makkvetések betakarására nem elég.)

Jellemző meteorológiai adatok

	Püspökladányi körzet*	Országos átlag adatok (1961-99)
átlagos évi csapadék	540 mm	612 mm
- a tenyészidőszak csapadéka	379 mm	450 mm
a hőmérséklet évi átlaga	9,81 °C	9,96 °C
a tenyészidőszak hőmérsékleti átlaga	15,14 °C	15 °C
a hőmérséklet téli átlaga	-0,87 °C	0,38 °C
az évi napsütéses órák száma	1.982 óra	2.107 óra
- ebből a tenyészidőszakban	1.570 óra	1.500 óra
a havas napok száma	41 nap	50 nap
jellemző szélirány	ÉK	ÉNY

*forrás: www.metnet.hu

A térségben az országos átlagnál kevesebb a csapadék, és a csapadék eloszlása is kedvezőtlen. Tenyészidőszakban is kevesebb csapadék van, mint az országos átlag. Ezt a kedvezőtlen csapadékeloszlást az átlagnál nagyobb tenyészidőszakban mért hőmérséklet csak még kedvezőtlenebbé teszi. A táblázatból jól megfigyelhető, hogy a téli hónapok hidegebbek

mint az országos átlag, ami a kevesebb hóval borított napokat is figyelembe véve elősegítheti a téli fagykarak kialakulását.

Erdőtenyészet szempontjából a kevés csapadék és a szélsőséges hőmérséklet az erdőssztyepp klíma, illetve a sztyepp vegetáció kialakulásához vezet. A klímátípuson belül a Hortobágy a meleg, száraz nyarú és a meleg, igen száraz nyarú altípusokba sorolható. A Hortobágy éghajlatának sokat emlegetett jellemvonása a csapadék és hőmérséklet járásának szeszélyessége. A valóságban a csapadék ingadozása sokkal kisebb, mint pl. a Nyírségben, mert a regionális (vagy nagyobb méreteken) csapadékos években is általában kevesebb a csapadék. A Walter-féle klímadiagram alapján Hortobágy nyugati szélén található Tiszaörs már átmeneti jelleget mutat a sztyeppklíma felé, míg keleten, Debrecen a zárt erdő klíma jellemvonásait mutatja.

Nem elhanyagolható különlegességei az éghajlatnak a forgószelek. Ezek jó része kisebb-nagyobb portölcsér, melyek javarészt derült időben, a nyár második felében jelentkeznek. A pusztai tüzek terjesztésében van jelentős szerepük. A legnagyobbak átmérője az 50 m-t, magassága a 300-400 m-t is meghaladhatja, ezek akár fél óráig, vagy hosszabb ideig is fennmaradhatnak, és több kilométert haladhatnak. Helyi neveik: "szélforgó, kuneső, sárkányfarok stb.". Másik fajtájuk zivatarokhoz, pontosabban mammatus felhőkhöz kötött. Ezek a tornádók, helyi nevük "vízforgó" vagy "sárkányfarok". Bár a térség nem tartozik a Kárpát-medence zivatargócái közé, az ezekhez kötődő tornádók száma mégis feltűnően magas: ebben a században legalább 7-8 fordult elő. (Egy rövidebb, vagy zivatartfelhőbe burkolózó szívótölcsér nyom és szemtanú nélküli elvonulásának az egész országban itt, az alig lakott területen van a legnagyobb esélye.) E relatív gyakoriság oka ismeretlen. 1996-ban és 1997-ben is volt egy-egy tornádó: az előbbi komoly, utóbbi kisebb anyagi károkat okozott az állattartó épületekben. Megfigyelt pályájuk hossza legalább 40, illetve 25 km volt.

3.2.4. Hidrológiai viszonyok, vízjárások (2.2.1. tábla)

Hajdú-Bihar megye legfontosabb vízfolyásai közül északnyugaton a megyehatáron DNY-i irányba, az ETK-et nem érintően a Tisza, délen DNY-i irányba a Berettyó és NY-i irányba a Sebes-Körös folyik. A Tiszát a Berettyóval az ETK-et keresztülszelő Keleti-főcsatorna köti össze, és ebből ágazik ki az ETK nyugati szélén húzódó Nyugati-főcsatorna, mely szintén dél felé folyik. Az erdészeti tervezési körzet legnagyobb természetes (napjainkban sok helyen már csak természetstzerű) vízfolyása a Hortobágy folyó. A Hortobágy hidrológiai tengelye a Hortobágy-Berettyó, és az ETK majdnem teljes egészében ennek vízgyűjtőjéhez tartozik. A térség további jelentősebb vízfolyásai a Nagykunsági-főcsatorna és az Ásott Kadarcs-csatorna. Az említett általában mesterségesen kialakított csatornák mellett a Hortobágyra a jórészt tiszai eredetű mocsaras folyómedrek (általában észak-déli lefutással) megléte volt a jellemző, mivel a Tisza a holocén folyamán a Hortobágyot teljesen bekalandozta. Ezek az árvizeket vezető erekkel (Selypes, Sárosér, Hollós, Szandalik, Kösely, Kadarcs stb.) alkottak hálózatot. Ez utóbbiak a Hortobággal együtt a korábbi, a középhegységből lefutó folyóvizekből, részben a Tiszától származtatják eredetüket. Napjainkra már nem sok maradt természetközeli állapotban a Hortobágy egykor nagyszámú ereiből. A vízügyi beavatkozások (melyek a Tisza-vízgyűjtőn a *Dobi-fok*nál Széchenyi történelmi kapavágásával, 1846. augusztus 23-án kezdődtek) eredményeképpen Tisza-Körös árvíz közvetlenül legutoljára a '40-es évek elején érintette a területet.

A Tisza szabályozása előtt a Hortobágy a Tisza árterületéhez tartozott. A rossz lefolyású mélyedések így mindig kaptak vízutánpótlást, és hatalmas ingoványos területek alakulhattak ki. Az ezeknél valamelyest magasabb szinteken szikes puszták, illetve foltokban ligeterdők helyezkedtek el. A tavasszal üde, a száraz nyáron kiégő, változatos szikes pusztagyeppek lehetővé tették a nagyobb mértékű extenzív állattenyésztést is.

A puszták jellegzetes formacsaládját a Hortobágy minden részében megfigyelhető elhagyott folyómedrek teszik ki. A kisebbek az árvizeket vezették, újabb keletű eróziós képződmények, de több közülük a Tisza laterális eróziójától megkímélt jobbparti mellékfolyómeder. Maga a Hortobágy folyó is kettős eredetű medret foglal: nagy kanyarívú, széles Tisza medret (pl.: *Kis-szeg*, *Máta*, *Malomháza*), részben saját (esetleg valamelyik északi folyótól megörökölt), majdnem nagyságrenddel kisebb ívű kanyarjaival, sokkal keskenyebb mederben. Néha utóbbi beágyazódik a régi Tisza mederbe, ekkor a térképen kirajzolódik a nagy Tisza, és a kisebb Hortobágy kanyarok együttes jelenléte (pl.: *Mihályhalma* fölött).

Az említett vízfolyások számos kisebb-nagyobb halastavat táplálnak. Ezek mérete a néhány száz négyzetmétertől az 1.000 hektárig is terjedhet. A körzetben igazi kuriózum a nagyhegyesi „krátertó”, amely az 1961. évi gázrobbanás során keletkezett kráterben jött létre.

A körzet gazdag kisebb-nagyobb állandó vagy időszakos vízállásokban és vizenyős területekben is. A Hortobágyra eredetileg is a nagyon rossz lefolyási viszonyok jellemzőek, de nem volt elmocsarasodott süllyedéktérület. Az első katonai felmérés térképlapjain feltűnő, hogy a legtöbb ott feltüntetett mocsár alakja majdnem egyezik a mai viszonyokkal (elsősorban *Zám*, *Pente-zug*, *Angyalháza* és *Szelencs* területén) annak ellenére, hogy több, mint 200 év telt el azóta. Ugyanilyen járhatatlan terület volt a korabeli felmérések készítésekor az *Ágotai-hídtól* déli irányban Püspökladány, de különösen Karcag felé legyezőszerűen szélesedő öblözete a Nagy-Sárrétnek.

Érdekes módon nem jelzik a legrégebbi térképek a Hajdúnánás és Balmazújváros között roncsaiban még mindig létező szikes tó láncolatot, noha a keletebbre, Újfehértó körül találhatók már akkor is nagy pontossággal tüntetik fel. A múlt századi alaposabb katonai térképek és helyi felmérések azonban már "felfedezték" ezeket az állóvizeket (*Kaján-szik*, *Nagy-szik* stb.). Meglétiüknek köszönheti elsősorban még mai, átalakított állapotában is a balmazújvárosi *Nagy-szik* botanikai gazdagságát, valószínűleg a széki lile területéhez a legutóbbi időkgi tartó nagyfokú ragaszkodását is.

A többi mocsár általában kisebb mederdarabokat jelent, amik alkothatnak hosszú füzért (*Beke-fenék* - *Nagyrét* - *Csíkos-ér* - *Ágeri* rendszere), lehetnek nagyobb, elszigeteltebb (teljesen nem elszigetelt) egységek (*Paperi*, *Zádor-lapos*, *zámi Halas*), vagy lehetnek domborzatilag viszonylag elszigetelt, markáns vízválasztókkal rendelkező kisebb medermaradványok (*Pente-zug* mocsarai, *Csirés*, *Kis-Borsós-rét*). Különösen ez utóbbiakra jellemző, hogy a Hortobágyba, vagy valamelyik egykori érbe vékony erecske szállította vízfeleslegüket, illetve táplálta őket a folyó felől.

Az 1965-ös kiadású nemzeti Hidrológiai Atlasz vizenyős terület katasztere 130-nál valamivel több sorszámozott "vizenyős terület"-et jegyez fel a jelenlegi védett területeken, ami az esetek jelentős részében különálló egységekből áll. Ez az akkor megkülönböztetett területeknek (összesen 3.771) viszonylag kis hányadát jelentette, különösen akkor, ha tekintetbe vesszük, hogy az összefüggő rendszert alkotó Kunkápolnást 21 sorszámozott területtel regisztrálja. Az, hogy napjainkban a Fertő-tót és a Balaton környékét leszámítva a Hortobágy ilyen jellegű élőhelyekben egyértelműen a leggazdagabb, az arra utal, hogy az elmúlt közel 60 év alatt Magyarországon ezek a vizenyős területek jelentős része megsemmisült.

Jellegét tekintve a vizenyős területek java része járható, dominánsan füves vegetációval borított terület volt. Az azonosított egységek többsége 10-50 ha kiterjedésű. Ha az 1965-ös felmérést összevetjük az 1951-53-as légifelvételekkel, láthatóvá válik, hogy mind nyílt vízből, mind nádasból jóval több lehetett a felmértnél. Az utóbbi vegetációtípus mennyisége azonban még meg sem közelítette a mai méreteket, a nyílt vizek viszont csak apró foltokban éltek túl máig (*Hagymás, Csat-tag, angyalházi Nagy-rét, Halas, Kis-Darvas* stb.), általában a mesterséges beavatkozásnak köszönhetően tartottuk fenn őket nagyobb területeken (*Nagy-Darvas, Csonkacsukás, Csíkos*), illetve az újabb keletű árasztás alakíthatta ki hálózatukat (*Kis-Jusztus, Fekete-rét*). Mind a nádasok, mind a nyílt vizek akkori állapota mögött a sokkal nagyobb létszámú jószággal, azt jobban mozgatva zajló legeltetés megléte húzódnak meg okként elsősorban.

A világháborút követő, hibát hibára halmozó vízrendezési beavatkozások emlékei a használaton kívüli csatornák, elhagyott rizsrendszerek, használaton kívüli öntözött legelők. Szerencsére az akkori ötletek felét sem tudták megvalósítani, de ezek a beavatkozások vették el a puszta területéből *Virágoskút, Borsós, Vókonya, Mihályhalom* térsége és a karcagi *Nagy-legelő* jó részét. Az elmúlt évek tájrehabilitációs munkái során, elsősorban a védett területeken jelentős mennyiségű használaton kívüli csatornát, csatornarendszert temettek be, állították vissza az eredeti állapotot. Elrettentő példaként esetleg megőrzendő néhány öntözőhajónak szánt csatorna, rizstermesztésre kialakított csatornarendszer.

Jóval ambivalensebb megítélhetőségük a háború után területükben megsokszorozódott halastavak. A mellett, hogy a Hortobágyi Halgazdaság Magyarország halpiacának egyik meghatározó szereplője (kb. 1/5 rész), az utóbbi években a halgazdálkodási és a természetvédelmi szempontok jól megfértek egymás mellett. Napjainkban a tavak túlnyomó része védett természeti terület és fontos szerepet töltenek be a vízi madarak vonulásában és költésében is. Másfelől viszont a *Csécs-mocsár* halastavasítása a Hortobágy legnagyobb összefüggő szódás szoloncsákjait szüntette meg. A Nagyhalastó helyén a "kevir" jellegű *Csúnyaföld* volt jellemző, talán az egész Hortobágy legnagyobb kopár területeként. A *Kungyörgy-tavának* halastavasítása pedig a Hortobágy legnagyobb (eredetileg is legalább 150 ha-os) és legszebb szikes tavának megsemmisítését eredményezte. Másfelől a pusztakócsi térség gyepei már csak Zám és Nagyiván felé függnek össze a Hortobágy többi legelőjével, miközben *Disznóföld, Hármás, Kékes, Nagykecskés* felé ez a kontinuitás csorbat szenvedett a *Csécs-mocsári-, Kunfényes-, Gyökérkúti- és Ohati-tavak* megléte miatt.

A talajvíz még az év szárazabb periódusaiban is a talajfelszínhez közeli néhány méteres zónában található. A mély fekvésű területek (főleg Hortobágy és Berettyó-Körös-vidék) magas talajvize a zárt, fás növénytakaró kialakulása szempontjából kedvezőtlen szikesedési folyamatokkal jár.

Az erdészeti tervezési körzet erdőtervezett területének 4,4 %-a (115,08 ha) többletvízhatástól független terület. A talajviszonyoknak megfelelően a körzetre a többletvízhatás jelenléte a jellemző. Változó 994,56 ha-on (38,0 %), időszakos 1.426,03 ha-on (54,4 %), állandó 84,43 ha-on (3,2 %) és felszínig nedves vízhatás 0,86 ha-on fordul elő.

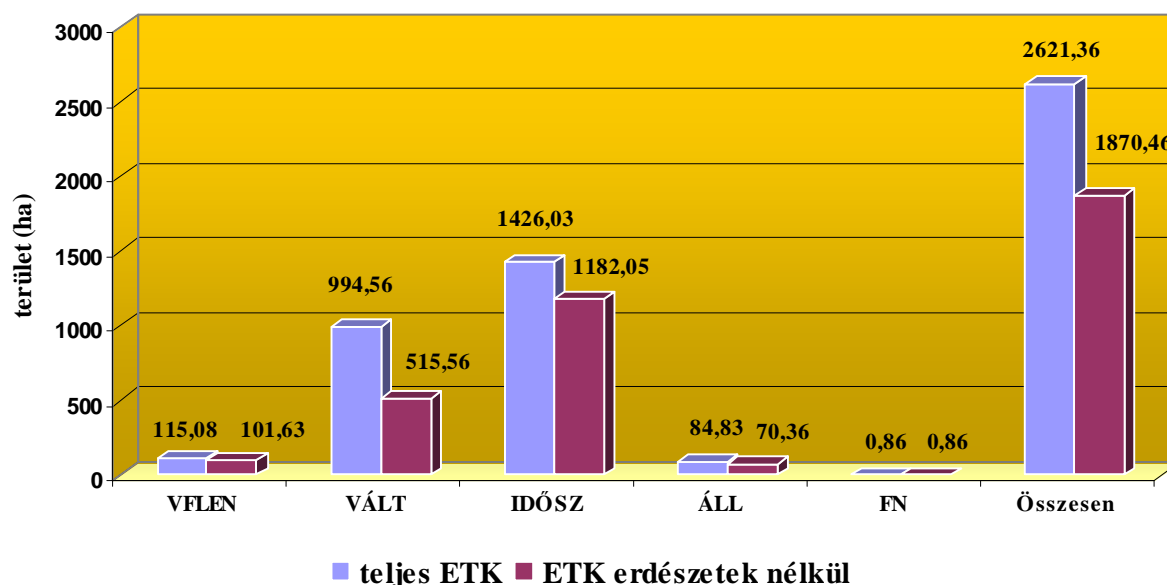
A körzet erdészet nélküli részén a többletvízhatástól független vízhatás 101,63 ha-on (5,4 %) fordul elő. Ezek az erdőterületek a körzet keleti, déli szélén, a főleg mezőgazdasági (nagytablás) hasznosítású területen találhatóak Balmazújváros, Hortobágy, Hajdúszoboszló, Nagyhegyes és Püspökladány helységhatárokon. (Az erdészetek kezelésében lévő 13,45 ha többletvízhatástól független terület is itt található.) Változó hidrológiai viszony 515,56 ha-on

(27,6 %), időszakos 1.182,05 ha-on (63,2 %), állandó 70,36 ha-on (3,8 %) és felszínig nedves vízhatás 0,86 ha-on fordul elő.

Az erdőgazdálkodást kedvezőtlenül befolyásoló változó hidrológiai viszonyú erdőrészek 51,8 %-a, az állandó vízhatású erdőrészek 82,9 %-a és az összes felszínig nedves vízhatású erdőrészlet a körzet erdészeti nélküli területén található.

A következő ábra a teljes erdészeti tervezési körzet és a körzet erdészeti nélküli területének hidrológiai viszonyát szemlélteti.

Hidraulikai viszonyok területei meoszlása

(Az előző fejezetekben felhasználásra került az 1999. évi körzeti erdőtervben részletesebben ismertetett, a HNPI mint természetvédelmi kezelésért felelős szerv Hortobágyra vonatkozó akkori nem hivatalos, de a gyakorlatban alkalmazott természetvédelmi kezelési terve.)

3.2.5. Talajviszonyok

Napjainkban a Hortobágnak, mint tájnak kb. 80 %-át borítják a szikes talajok, de egészen biztos, hogy már a folyószabályozások előtt is száz négyzetkilométerek lehettek ilyenek. Az akkor még magasabb talajvíz miatt azonban a szoloncsákos jelleg jobban jelen volt. Valószínű azonban, hogy akkor sem a szódás szoloncsákok domináltak (ezek csak egészen kis foltok lehettek), hanem a szoloncsák-szolonyecék aránya volt magas. A mai állapotban a Hortobágyon ezer négyzetkilométert halad meg az összefüggő szikes talajú terület. Kalmükföldtől nyugatra földrészünkön nincs hasonló méretű szikes talaj előfordulás. Természetesen ott, ahol ekkora területen fordul elő egy bizonyos talajtípus, annak altípusai, variánsai is nagy változatosságban találhatók. Ezek az eltérések részben a talajképző közet és az altalaj jellegzetességeiben keresendők (pl.: fizikai összetétel, talajvíz, illetve a talaj saját kémiai összetétele, stb.).

A szikes talajok jellemzője, hogy nyáron kiszáradnak, felszínük mélyen megrepedezik. A vízszintesen futó hajszálgökök elszakadnak, a fákat szomjhalál fenyegeti. Az erdőnevelés nagyon nehéz, nem látványos tevékenység a Hortobágyon. Gyakori a középkorú erdők 4-6 m-

es magassága, mely a fafajok növekedési sajátosságait ismerve igen alacsony.

Az erdőterületek legjellemzőbb talajtípusai az erdészetileg alig-közepesen hasznosítható talajok. Az előforduló talajtípusok a réti- és az öntés csernozjom talaj, valamint szikes talajok (a réti szolonyec és a sztyeppesedő réti szolonyec). A mélyebb fekvésű érvonulatokon – az egykori vízfolyások helyén – a réti talajok (a típusos réti talaj és kombinációi; a mélyben sós réti talaj; a szolonyeces réti talaj és az öntés réti talaj) fordulnak elő. A genetikai talajtípusok rövid bemutatása előtt a következő táblázatban a Püspökladányi ETK erdőállományainál előforduló genetikai talajtípusok területi megoszlását láthatjuk:

Genetikai talajtípus			Terület	
Kód	Rövidítés	Név	ha	%
530	RCS	Réti csernozjom talaj	344,95	13,2
540	ÖCS	Öntés csernozjom talaj	1,89	0,1
630	RSZC	Réti szolonyec talaj	242,44	9,2
640	SZRSZC	Sztyeppesedő réti szolonyec talaj	1257,99	48,0
710	TR	Típusos réti talaj	323,01	12,3
713	MSR	Mélyben sós réti talaj	6,41	0,2
740	SZCR	Szolonyeces réti talaj	335,80	12,8
750	ÖR	Öntés réti talaj	108,87	4,2

A csernozjom talajok hazánk erdős-sztyepp klímájának talajai, alföldi területeinken nagy kiterjedésben fordulnak elő. A csernozjom talajok erdőtelepítésre kevésbé alkalmasak, mivel erdőtenyészet számára már száraz klímaviszonyok között fordulnak elő, valamint a magas mésztartalom az erdő fái részére kedvezőtlen feltételt jelent. Ezekből következően az erdősítések elsősorban védelmi funkciók betöltésére szolgálnak. A **réti csernozjom** talajokon legnagyobb részben, 139,27 ha-on (38,9 %) nemes nyárasok állnak. 114,48 ha-on kocsányos tölgyesek (31,9 %), 71,13 ha-on akácok (19,9 %), 17,38 ha-on (4,9 %) pedig egyéb kemény lombos állományok találhatók. Jelentéktelen mértékben előfordulnak még cseres, juharos, kőrises, hazai nyáras és hársas állományok is.

Az **öntés csernozjom** talajokban a csernozjom-képződés, azaz a szerves anyag felhalmozódása társul azokhoz a tulajdonságokhoz, amelyek a talaj öntésjellegéből származnak. Öntés csernozjom talajon egy kocsányos tölgyes állomány (Balmazújváros 94 A; 1,89 ha) található a körzetben.

A **réti szolonyec** talajok jellemzője, hogy a feltalajban viszonylag kevés vízben oldható só található, néha teljesen hiányzik is belőle, a kicserélhető kationok között viszont a nátrium aránya igen magas (15 S%-ot meghaladja). A feltalaj alatt viszont már erőteljes a sófelhalmozódás. Az erdősítés nagyon bizonytalan kimenetelű, elsősorban védelmi funkciók betöltésére szolgálhatnak. A réti szolonyec talajokon legnagyobb arányban, 50,3 %-ban kocsányos tölgyesek (123,11 ha) és 36,5 %-ban egyéb kemény lombos állományok (89,19 ha) fordulnak elő. Ezen túlmenően nemes nyárasok (11,85 ha 4,8 %), akácok (10,06 ha 4,1 %) kőrisesek (6,14 ha 2,5 %) és hazai nyárasok (4,01 ha 1,6 %), valamint kisebb mértékben cseresek találhatók még.

Akkor alakul ki **sztyeppesedő réti szolonyec**, hogyha a talajvíz mélyebbre száll. Az erdősítés célja itt is inkább csak védelem. A sztyeppesedő réti szolonyec talajokon alapvetően (892,89 ha; 71,0 %) kocsányos tölgyeseket találunk. Továbbá 125,42 ha-on (10,0 %) egyéb kemény lombos, 92,24 ha-on (7,3 %) akác, 50,92 ha-on (4,0 %) nemes nyáras, 50,85 ha-on

(4,0 %) kőrises, 33,65 ha-on (2,7 %) hazai nyáras állományok találhatóak. Jelentéktelen mértékben előfordulnak még juharos, cseres és füzes állományok is.

A réti talajok kialakulásához mindig vízbőség szükséges, ez szabja meg a létrejött talajtípusok morfológiai bélyegeit is. A **típusos réti** talajokon legnagyobb arányban, 50,4 %-ban kocsányos tölgyesek fordulnak elő (162,71 ha). Ezen túlmenően nemes nyárasok találhatóak még jelentősebb arányban (100,01 ha 31,0 %), kisebb mértékben pedig akácok, egyéb kemény lombos állományok, kőrisesek, juharosok, hazai nyárasok, hársasok, füzesek valamint gyertyános-tölgyesek. A **mélyben sós réti** talajon 6,09 ha-on kocsányos tölgy, 0,32 ha-on pedig akác állományt találunk a körzetben.

Szolonyeces réti talajnak erdészeti jelentősége nincs, csak védelmi célú fásítás igénye merülhet fel rajta. Ezen a talajtípuson 267,28 ha-on kocsányos tölgyeseket találunk, ami 79,6 %-a az ezen a talajon lévő erdőállományoknak. 6,5 %-ban egyéb kemény lombos állományok (21,88 ha), 5,7 %-ban akác (19,15 ha), 4,3 %-ban nemes nyáras (14,59 ha) található, kisebb arányban előfordul még kőrises, füzes, hazai nyáras és cseres állomány is.

Az **öntés réti** talajokon legnagyobb arányban (51,8 %, 56,39 ha) kocsányos tölgyeseket és (35,8 %, 38,98 ha) nemes nyárasokat találunk. Ezekon kívül egyéb kemény lombos, hazai nyáras és akác állományok fordulnak még elő rajtuk. Az erdészeti hasznosítással kapcsolatban arra kell a figyelmet felhívni, hogy az öntés réti talajok többnyire mélyebb fekvésű teknőben alakulhatnak ki, ahol a kiöntések vize sokáig megáll, ezért a víz okozza az erdősisítés legnagyobb gondját.

A teljes erdészeti tervezési körzet termőhelyi adottsága átlagoson gyenge, közepes. Talajainak 21,5 %-a (563,74 ha) sekély, 57,2 %-a (1.499,11 ha) közép mély, 21,3 %-a (557,41 ha) mély és mindösszesen 1,10 ha az igen mély termőrétegű. A fizikai talajféleségek területi részesedését tekintve döntő az agyagos talajok részaránya: 72,6 %; 1.902,72 ha.

Az ETK egyik legnagyobb gazdálkodója az ERTI az egyik legnagyobb összefüggő terület kezelője. A nagy összefüggő terület alkalmas a termőhely mozaikosságának bemutatására. Az igen mozaikosan elhelyezkedő talajtípusokra ható mikrodomborzati befolyás is jól nyomon követhető. *„Különösen szembeűnően tanulmányozható a vízellátottsági viszonyok hatása a püspökladányi Szikfásító Kísérleti Állomás területein, ahol nagyjából azonos só- és szódataralom esetén is a mélyebb fekvésű, tavaszi belvizektől látogatott területeken szép állományok díszlenek, míg a magasabb felületi vizeket nélkülöző, szárazabb tereprészekeken esetleg nem is marad meg az állomány.” – Tóth Béla 1957.*

Ezen megfigyeléseket alapul véve az Állomás területén bakhátakat alakítottak ki, éppen a mikrodomborzati hatásokat felerősítendő, hiszen a bakhátak kialakítása miatt a tetején és az oldalán vastagabb és lazább a sómentes termőréteg. A bakhát aljánál összegyűlő víz, pedig javítja a vízellátást. Ilyen bakhátra ültetett állomány található a Püspökladány 13 B erdőrészletben.

A bakhátak kialakítása mellett számos más talajjavítási módszerrel is folytak kísérletek az Állomás területén. Különböző fizikai talajelőkészítéseket végeztek. A megfigyelések szerint a legjobb eredményt a különböző bakhátakkal lehet elérni, a mezőgazdasági köztes használatok csak a legjobb, vagy már más módon javított szikeseken hoztak eredményt, a többi módszer eredménytelennek bizonyult.

Kémiai talajjavítás során két módszert alkalmaztak:

- javítás mésziszappal: Az előzőleg megművelt talajra a szikesség fokának megfelelő, de átlagosan 30-100 tonna/ha mésziszapot terítettek el, majd tárcsával keverték be. A mésziszap helyett mészkőpor is használatos volt.
- digózás: ott gazdaságos, ahol a szikes terület közelében (vagy az altalajában) szénsavas meszet és gipszet bőven tartalmazó ún. sárgaföld van. Ezt a (valaha olasz kubikosokkal kitermeltetett és ezért digóföldnek is nevezett) réteget terítik el és keverik össze a szolonyeces feltalajjal.

Mindkét módszer esetén a talaj fizikai és kémiai tulajdonságai is javulnak. Folytak kísérletek biológiai talajelőkészítéssel is, de ezeknek sem volt számottevő eredménye.

Helyi kutatások alapján kijelenthető, hogy az erdőfelújítások alkalmával elvégzett teljes talajelőkészítések rontottak a termőhelyek értékén, felszínre kerültek olyan sós rétegek, amelyek foltokban (mérhetően) okoztak termőhely romlást, ám a kutatók a teljes erdőrészekben megfigyelhető növekedési erély csökkenést mérésekkel nem tudták bizonyítani.

A szikes termőhelyek a rajtuk található erdőállományok hatására lassú, de folyamatos fejlődésen mennek keresztül. Az ERTI munkatársai által a Püspökladányi Kísérleti Állomás kezelésében lévő területeken végzett folyamatos termőhelyfeltárások során számszerűen nem kimutatható, de szemmel látható pozitív változások figyelhetők meg a talaj szerkezetében, és a só-felhalmozódási szint elhelyezkedésében. Az 1987 óta tartó szervesanyag- és vízforgalmi vizsgálatok is pozitív, javuló tendenciát mutattak ki, így várható, hogy az erdőállományok javító hatása a termőhelyre, így a fatermőképességre is folyamatos lesz.

(A fejezetben felhasználásra került Dr. Szodfridt István (1993) Erdészeti termőhelyismeret-tan, Mezőgazdasági kiadó, Budapest vonatkozó részei.)

3.2.6. Természetes erdőtársulások

Az ETK teljes területe a magyar flóratartomány (*Pannonicum*) alföldi flóravidékének (*Eupannonicum*) tiszántúli flórajárásában (*Crisicum*) helyezkedik el. Területén hiányoznak a flórajárásra amúgy sem jellemző láprétek és homoki gyepek, valamint láperdők, homoki erdők és lösztölgyesek. Nem szikes rétek-mocsárrétek, keményfás ligeterdők stb. inkább csak a Tisza menti területeken fordulnak elő.

A társulások többsége intrazonális, erős edafikus hatás alatt áll, de –ha degradált állapotban is– a klimazonális (metaklimax állapotú) löszpusztagyepek részaránya sem csekély.

Erdőtenyészet szempontjából a kevés csapadék (átlagos évi csapadék 540 mm alatti) és a szélsőséges hőmérséklet a sztyepp-erdő, a sztyepp vegetáció kialakulásához vezet. A természetszerű erdőket elenyészően kis számban, csak a folyók mentén megmaradt füzesek és keményfás ligeterdők, továbbá a sziki tölgyesek képviselik. A körzetben található természetes erdőtársulások, szegélycserjések:

sziki tölgyes (*Festuco pseudovinae* - *Quercetum roboris*)
bokorfüzes (*Polygono hydropipero* - *Salicetum triandrae*)
füzliget (*Leucojo aestivo* - *Salicetum*)
töviskes (*Pruno spinosae* - *Crataegum*)

Az erdőgazdálkodás számára legfontosabb őshonos állományalkotó fafajok: *Lombfák közül* a kocsányos tölgy, a mezei és a tatár juhar, a mezei és a vénic szil, a magyar kőris, a vadkörte, a fehér és a fekete nyár, a fehér fűz, a kislevelű és az ezüst hárs, a közönséges nyír. *A fenyők közül* nincs őshonos fafaj.

A jelenlegi faállománytípusok túlnyomó részét a mesterségesen ültetett elegyetlen, vagy kevés kőris elegyű tölgyesek, illetve a betelepített idegenföldi fajok, fajták együttese (akác fajták, nemesített nyárfajták, kis területen fenyők és vörös tölgy) alkotják.

Az előforduló idegenföldi (nem őshonos), illetve nemesített fafajok: vörös tölgy, fehér akác, zöld és ezüst juhar, turkesztáni szil, amerikai kőris, fekete és közönséges dió, kései meggy, fehér eper, nyugati ostorfa, gledícsia, japánakác, keskenylevelű ezüstfa, nemes nyárok, nemes füzek és feketefenyő.

A kedvezőtlen termőhelyeken, amelyeken gazdaságosan fatermesztést folytatni nem lehet, önfenntartó erdei ökoszisztémák kialakítására kell törekedni, a természetvédelmi szervezet bevonásával.

3.2.7. Tipikus termőhelyek jellemzése – termőhelytípus-változatok és célállományok

A Püspökladányi erdészeti tervezési körzetben előforduló termőhelytípus-változatokat a 2.2.1.-es erdőtervi táblázat tartalmazza klímánként és genetikai talajtípusonként, azon belül termőréteg mélység, fizikai talajféleség és hidrológiai viszonyok szerinti bontásban. Az erdőssztyepp klímában található erdészeti körzetben 79 féle termőhelytípus-változat fordul elő. A leggyakoribb termőhelytípus-változat az ESZTY-IDŐSZ-SZRSZC-KMÉ-A, amely 352,74 ha-on, a legkisebb területű pedig az ESZTY-VÁLT-ÖR-SE-A, amely 0,34 ha-on fordul elő.

Összesen 25 termőhelytípus-változat éri el az 1 %-os, és 14 termőhelytípus-változat éri el a 2 %-os területarányt, melyek összterület aránya 69,7 %. Az egyes termőhelytípus-változatok arányát és azok főbb jellemzőit a következő oldalon található táblázatban foglaltuk össze. A táblázatban nem szereplő (65 db) 2 %-os területarálynál kisebb termőhelytípus-változat összterület aránya 30,3 %.

Termőhelytípus-változat	Vízgazd. fok	Területarány (%)	Célállomány	Elegyfajajok
ESZTY-IDŐSZ-RCS-KMÉ-V	fsz	6,8	KST, FRNY, A, NNY	CS, MJ, TJ, MSZ, KT
ESZTY-VÁLT-RSZC-SE-A	vált	2,9	TUSZ	-
ESZTY-VÁLT-RSZC-KMÉ-A	vált	3,4	KST, CS, TUSZ	MJ, TJ, MSZ, KT
ESZTY-VÁLT-SZRSZC-SE-A	vált	12,4	KST, CS, TUSZ	MJ, TJ, MSZ, KT
ESZTY-IDŐSZ-SZRSZC-SE-A	sz	2,2	KST, CS, TUSZ	MJ, TJ, MSZ, KT
ESZTY-IDŐSZ-SZRSZC-KMÉ-V	fsz	2,2	KST, CS, FRNY	MJ, TJ, MSZ, KT, TUSZ
ESZTY-VÁLT-SZRSZC-KMÉ-A	vált	9,8	KST, CS, TUSZ	MJ, TJ, MSZ, KT
ESZTY-IDŐSZ-SZRSZC-KMÉ-A	fsz	13,5	KST, CS, FRNY	MJ, TJ, MSZ, KT, TUSZ
ESZTY-IDŐSZ-TR-KMÉ-V	fsz	2,5	KST, FRNY, A, NNY	CS, MJ, TJ, MSZ, VSZ, MK, MAK, AL
ESZTY-IDŐSZ-TR-KMÉ-A	fsz	2,1	KST, FRNY	CS, MJ, TJ, MSZ, VSZ, MK, MAK, AL
ESZTY-IDŐSZ-TR-MÉLY-V	üde	2,5	KST, MK, MAK, FD, FRNY, NNY	MJ, TJ, MSZ, VSZ, AL
ESZTY-IDŐSZ-TR-MÉLY-A	üde	3,1	KST, MK, MAK, FRNY	MJ, TJ, MSZ, VSZ, AL
ESZTY-IDŐSZ-SZCR-SE-A	isz	2,6	KST, CS, FRNY	MJ, MSZ, TUSZ
ESZTY-VÁLT-SZCR-KMÉ-A	vált	3,7	KST, CS	MJ, MSZ, FRNY, TUSZ

A 10 %-ot elérő illetve meghaladó legfontosabb termőhelytípus-változatok a következők:

Az ESZTY-IDŐSZ-SZRSZC-KMÉ-A a leggyakoribb termőhelytípus-változat a körzetben, 352,74 ha-on (13,5 %) fordul elő. A gyenge-közepes termőhely ellenére a nagy területi előfordulása a szikfásítási program eredménye. Ezen a termőhelytípus-változaton túlnyomó részben 50-60 éves kocsányos tölgy állományok találhatók. Az állományok növekedése fiatal korban még jó, középkorban lelassul, majd megáll és megindul a kiligetesedési folyamat. Az állományok 6-16 méter magasságúak. Az erdősítés célja itt inkább csak mezővédelem, majorfásítás lehetne, semmiképpen sem a fatermesztés. Alkalmazható célállományként a kocsányos tölgy, a cser és a fehér nyár jöhet szóba.

Az ESZTY-VÁLT-SZRSZC-SE-A termőhelytípus-változat (12,4 %) változó vízgazdálkodású gyenge termőhely, a rajta álló döntően védelmi rendeltetésű állományok szintén az 50-60 éves korosztályba tartozó kocsányos tölgyesek, valamint akácos és egyéb kemény lombos állományok. Növekedésük jellemzően gyenge.

Az ESZTY-VÁLT-SZRSZC-KMÉ-A (9,8 %) a harmadik leggyakoribb termőhelytípus a körzetben. Az előzőtől kissé jobb adottságú a vastagabb termőréteg miatt, ami kis mértékben a vízgazdálkodásra is kedvezően kihat. Ezen a termőhely-típuson is döntően védelmi rendeltetésű, jellemzően kocsányos tölgyes, egyéb kemény lombos és körises állományokat találunk, az előzőekkel megegyező a szikfásításból adódó korosztály összetétellel. Kisebb előfordulással akác, juhar, valamint hazai és nemes nyár állományokat láthatunk még rajta.

A gyenge fatermőképességű termőhelytípus-változatokon (mint pl. a táblázatban szereplő ESZTY-VÁLT-RSZC-SE-A, ESZTY-VÁLT-RSZC-KMÉ-A, ESZTY-VÁLT-SZRSZC-SE-A ESZTY-IDŐSZ-SZRSZC-SE-A, ESZTY-VÁLT-SZRSZC-KMÉ-A és az ESZTY-IDŐSZ-SZCR-SE-A) található állományok általában az Alföld-fásítás során keletkeztek, hibás erdőszeti koncepció alapján. Ezeket a termőhelyeket csak védelmi céllal

szabad erdősíteni és a Hortobágyon a természetvédelmi cél az összefüggő, fátlan puszta megőrzése. Sajnos a gyenge termőhelyen álló Hortobágyi erdők – fafajtól függetlenül – pusztulása folyamatos, ezeken a termőhelyeken álló állományok a középkort elérve folyamatosan ligetesednek, pusztulnak. Kezelésük általában természetvédelmi célt szolgáló erdőkezelések, illetve a szükségessé váló egészségügyi gyérítések elvégzése. Az állományok elpusztulása, véghasználat után részletes termőhelyfeltárással kell megalapozni azt a döntést, hogy az adott terület felújítható-e, vagy nem.

Az új Evt. alapján az erdőgazdálkodónak egy új és szigorú szabályozásnak is eleget kell tenni, nevezetesen annak, hogy a csereerdősítést az adott erdő fekvése szerinti vagy az azzal szomszédos településen kell végrehajtani. Ugyanakkor nem kell erdővédelmi járulékot fizetni a védett természeti területen lévő faültetvény és kultúrerdő faállomány kipusztulását vagy erdőterv szerinti véghasználatát követő mezőgazdasági művelésbe vonásáért, ha a termőhelyi viszonyok az őshonos fafajokkal történő erdőfelújítást nem teszik lehetővé, melyet az erdőgazdálkodónak részletes termőhelyfeltárással kell bizonyítania.

A termőhelyfeltárás, illetve a genetikai talajtípusok meghatározása az erdőrészek többségében közvetett úton, kisebb részben közvetlenül is, a talajszelvény vizsgálatával egybekötve történt. A körzet erdészeti területén összesen 22 termőhelyfeltárásról van felhasználható adatsor (T-lap), amelyek az előző körzeti tervben megtalálhatók. Az erdészeti területére vonatkozó termőhelyfeltárások a megfelelő erdészeti erdőgazdálkodási tervében található.

A vizsgálatok átlagos sűrűsége alacsony: 119,15 ha-onként egy talajgödör. A 2009. évi felvétel során új termőhelyfeltárás nem készült.

Az ERTI Püspökladányi Kísérleti Állomása területén termőhelytérkép készült. A *Farkas-szigeten* a termőhelytérkép adatai alapján lett az egyes erdőrészekre jellemző termőhelytípus-változat megállapítva. Sajnos az ERTI által készített termőhelytérkép az Állomás költözése során elkallódott.

Az erdőrészenkénti termőhelyi adatok az előforduló termőhelytípus-változatok közül a legnagyobb területűt tartalmazzák.

3.3. Az erdő állapotának értékelése

3.3.1. Az erdő múltjának történelmi áttekintése

Valaha az egész Alföld, így a Hortobágy is, fákkal gazdagabb volt, hisz e terület a klimatikus erdőssztyepp zónában fekszik. A vízzel elöntött laposok közül kiemelkedő hátakon, gerendeken, telkeken – még II József korabeli katonai térképeken is ábrázolt – löszpusztaerdők tenyésztek az év túlnyomó részében nedves élőhelyek ligetei mellett. Ezek szinte kivétel nélkül megszűntek, csak a löszös magaslatok néhány lágyszárú növénye (tyúktaréj, apácavirág, csattanó eper, macskahere, kunkorgó árvalányhaj stb.) utal az egykori vegetációra.

Pusztává az Alföld az ősi táj pusztulásával, a kun telepítést követő erdőirtások és főleg a török kor nyomán változott. Sem szik, sem futóhomok, de a központi magtól eltekintve a „puszta mező” sem volt uralkodó. Az Alföldet pusztává csak a török hódítás tette, pusztai jellegét a XV. században mutatja először.

A régi természeti kép a vízszabályozások és ármentesítések megindulásával változott tovább. A folyók megzabolázása után a Hortobágy száradásnak, majd szikesedésnek indult. Elkezdődött egy vissza nem fordítható folyamat, mely a gazdasági fejlődés során következő irányát is kijelölte: a kultúrpuszta kialakulása. Jó példa erre az Ohati- és a Margitai-erdő, amelyek a vízszabályozás előtt gyakorta elöntött területek voltak, de a szabályozás után mindkettő egyre szárazabb körülmények közé került, talajuk azóta is átalakulóban van. A volt öntéstalajok foltokban szikesednek.

A Hortobágyon a fásítás a századfordulón kezdődött. A Hortobágyi Intéző Bizottság, melynek fő feladata volt a hortobágyi legeltetéssel és állattartással kapcsolatos tennivalók ellátása, a folyószabályozás miatt megváltozott vízviszonyok miatt kutak ásatása mellett a delelőhelyekre úgynevezett "szárnyékerdő"-ket telepítetett; pl.: *Juhosháti-, Kos-, Szásztelki-erdők* és szikesebb termőhelyen a *Kungyörgy-, Keserű-, Faluvéghalmi- és Papegyházi erdők*, vagy a hortobágyi kerekerdők. Ezek a foltszerű erdők tartozékai a hortobágyi tájnak. A Hortobágy végeláthatatlan fátlan szikes legelőinek fásítása az 1930-as években folytatódott kisebb erdők és erdősávok formájában az Alföld-fásítási törvény – az 1923. évi XIX. tc. hatására. Összefüggő erdők azonban nem létesültek, csupán facsoportok, dűlőút és tanyafásítások és helyel-közzel néhány holdnyi községi, vagy társulási erdők. A Hortobágy végeláthatatlan fátlan szikes legelőinek fásítása erdők és erdősávok formájában történt a század 30-as éveiben. A fásítást előkészítő munkálatok, melyek a szikes talajok tulajdonságainak a megjavítására szolgáltak, igen költségesek voltak.

Az Alföld-fásítási programhoz kapcsolódva jött létre a szikes talajok fásításának lehetőségeit konkrétan vizsgáló Püspökladányi Szikkísérleti Telep. Dr. Tuzson János az Erdészeti Lapok 1920-ik évi 21-22. füzetében megjelent „A püspökladányi vallásalapítványi uradalom egyes részeinek befásítása” című munkájában részletesen ismerteti Püspökladány erdősíthető területeit, és a jövőben elkészülő Szikkísérleti Telep területéről így ír: „Az uradalomnak a fővasútvonaltól északra eső, többé-kevésbé szikes legelőkből álló része mezőgazdaságilag kezelve aránylag kevés hasznót hoz és így kiválóan alkalmas arra, hogy befásítására kísérletek tétessenek. A területnek különösen szikesebb foltjai nem igen nyújtanak biztosítékot arra nézve, hogy a befásítás sikerre vezet, miért valóban csak kísérletekről van szó”

A földművelésügyi miniszter 149.424/1921. számú rendeletével megszervezett alföldi erdőtelepítési szaktanács harmadik, 1922. április 19-én Kaán Károly vezetésével megtartott ülése már elsősorban a központi erdészeti állomásnak az alföldi erdőtelepítés keretében, a szikes területek hasznosítása érdekében végzendő kísérletek munkatervével foglalkozott.

1924 nyarán Kaán Károly vezetésével bizottság érkezik Püspökladányba, kijelölik a kísérleti telep helyét, és még ugyanezen év októberében Magyar Pál rendkívül nehéz viszonyok között és minden segítség nélkül megindítja a szikesfásítási kísérleti munkát.

1925 novemberében Szij Ferenc erdész személyében újabb szakember érkezett a telepre, aki ezután még 20 évig dolgozott ott lelkiismeretesen.

1927 januárjában Magyar Pált áthelyezték a soproni Erdészeti Kísérleti Állomáshoz. Eddig az időpontig a Telep a Debreceni Erdőgazgatóság, majd innen kezdve a Soproni Erdészeti Kísérleti Állomás hatáskörébe tartozik és a kísérletek irányítása továbbra is Magyar Pál feladata volt. A Telep helyi vezetését ezután 1928 novemberéig Galambos József, majd 1943-ig Tury Elemér látta el. 1943-tól 10 éven át a Telep működése szünetelt és csak 1953-ban, Tóth Béla vezetésével indult újra.

A telepítések, kísérletek célja kezdetben nem a gazdasági erdők telepítésének módja, illetve legmegfelelőbb összetételének kipuhatolása volt, hanem egyszerűen csak annak a megállapítása, hogy az egyes szikes talajféléseken milyen fafajok, milyen talajelőkészítéssel, illetve talajjavítással telepíthetők eredményesen.

Az 1990-es éveket megelőzően a terület erdőgazdasági kezelésben volt, de az akkori „beavatkozások” az ott dolgozó kutatók elképzelései szerint folytak. Az erdőtömb ERTI kezelésbe kerülése után folytatódott a teljes talajelőkészítéssel történő erdőfelújítás, ám ekkor már megfigyelték, hogy bizonyos erdőrészletek esetén a felszín közelébe, vagy a felszínre kerültek szikes rétegek. Emiatt foltokban, esetleg egész erdőrészletre kiterjedően az utódállományban csökkent növekedési erély volt tapasztalható. E tapasztalatok birtokában 2002-től áttértek a tuskózás nélküli, minimális talajbolygatással járó felújítási módszerekre.

1949-ben az Erdőközpont a Földművelésügyi Miniszter megbízásából elkészítette az ország fásítási programját, melynek lényege, hogy az ország erdősültsége 12 %-ról 20 %-ra emelkedjen. A fásítási programból a Hortobágy sem maradt ki, a fő cél nem a faínség megszüntetése, hanem a hortobágyi klíma kedvezőbbé tétele volt. A fásítások helyei: a Hortobágy folyó mente, a régi vízfolyások medrei, mély fekvésű, mezőgazdaság által már nem hasznosítható egyéb területek. Ezek a II. világháborút követő erdőtelepítések jelentősen megnövelték a Hortobágy térségében az erdőterületeket. A fásítások eredményessége a talajok minőségétől függően változott. Sok helyen –néhol a telepítés arányát nézve igen jelentős területen–, az erősen szikes vagy vízállásos területeken, a puszták már visszafoglalta a tőle elvett területeket.

A hortobágyi erdők közül a Hortobágy folyó partján húzódó *Hosszú-erdő* és *Papere-erdő* telepítését 1950-ben kezdték. Ezek az erdők igen szemléletesen mutatják a talaj szikességének mozaikszerű változásait. A kocsányos tölgy fő fafajjal történt erdősítése, melybe elegyfaként amerikai kőriszt ültettek, kiligetesedett, és a 130 ha alapterületből ma csak 50-60 ha-on találunk erdőállományt, a terület többi része újra legelővé vált.

Hasonlóan nagy területen telepítették a *Darassai-erdőt* az 50-es évek elején. Balmazújváros külterületén 170 ha került beerdősítésre. A telepített fafajokból 80 % kocsányos tölgy, 10 % amerikai kőris, 10 % óriás nyár és ezüstfa. A fásítás itt sem volt nagyon sikeres, mert a beerdősített területből 70 ha-t a puszták visszahódított.

Hortobágy helység határában közvetlen a háború után indult nagyarányú fásítási munka, mely közel két évtizedig tartott. A szikhasznosítás eredménye 500 ha erdőtelepítés és fásítás. Ezekből a *Holtfenéki*-, *Feketeréti*- és *Vókonyai-erdőkből* az eltelt 40 év alatt közel 320

ha ligetes erdő maradt meg, 180 ha pedig legelővé vált. A megmaradt fafajok közül a kocsányos tölgy (60 %) és az amerikai kőris (20 %) dominál.

1947-ben kezdődött Nagyhegyes helység határában a 170 ha-os *Vajdalahosi-erdő* telepítése. A Kösely és a Kadarcs által határolt szikes laposokat erdősítették be. A telepítés 1949-ben volt a legnagyobb mértékű, ekkor közel 90 ha első kivitelű erdőt telepítettek.

Az erdőtelepítések mellett további jelentős csatorna-, legelő-, út-, vasútfásítások is történtek. A Keleti-főcsatorna menti fásítások mellett jelentősek még az mezővédő erdősávrendszerek is. A mai napig is funkcionáló sávrendszerek a balmazújvárosi *Magdolna-legelő*, a védettséget élvező *Hosszúhát*i mezővédő erdősávok, illetve a Hortobágy-Szásztelek, Hortobágy-Borsós védőfásításai. Az erdősávok közel 20 méter szélesek, keskenységük miatt (20 méter alatti) jelentős részük nem szerepel a körzeti tervben. A telepítésüket az uralkodó, ősszel délnyugati, nyáron északkeleti fő szélirányokra merőlegesen helyezték el. Az erdősávrendszerek a talajadottságok miatt ma már sok helyen kiligetesedtek, növekedésükben megtorpantak. A repülőgépes vegyszeres növényvédelem útjában álló erdősávok szintén kifoltosodtak.

A kedvezőtlen klimatológiai és termőhelyi adottságok csak ritka helyen teszik lehetővé nagyobb erdősítések létesítését. Hosszú évek tapasztalata alapján kialakult az erdőssztyepp adottságainak legjobban megfelelő kultúrerdő típus, az ún. "ligetes erdő".

Napjainkból visszatekintve a kultúrerdők telepítésének időszakára megállapítható, hogy természetvédelmi szempontból nem minden erdő helyét választották meg szerencsésen, több helyen a füves és vizenyős területek helyére ültették az erdőket. Ugyanakkor megállapítható, hogy a kultúrerdők számos természeti értéknek adhatnak otthont, illetve pihenő- és éjszakázó helyet biztosítanak például a vetési varjaknak, a kékvércséknek, a réti sasnak, a szalakótáknak, stb., ezért erdészeti kezelésük a bennük található természeti értékek függvénye.

(A fejezetben felhasználásra került Kovács Gergelyné és Salamon Ferenc (szerk.) (1976) Hortobágy, Natura kiadó, Budapest 178-194. o.)

3.3.2. Az erdő állapotának értékelése

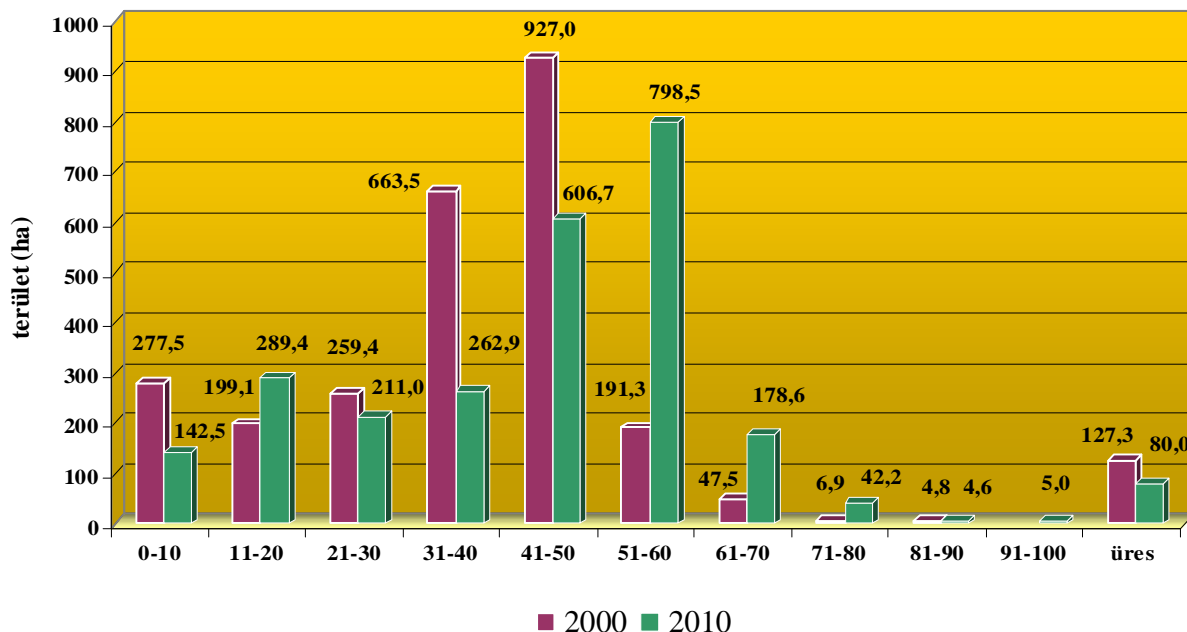
3.3.2.1. Faállományviszonyok

Korosztályviszonyok (2.3.1., 2.3.2. táblák)

A Püspökladányi erdészeti tervezési körzetben 2.541,40 ha a faállománnyal borított terület, 79,96 ha az üres terület, ahol az „üres” terület az üres vágásterületeket és a folyamatos felújítások záródáshiányos területeit foglalja magába. A következő ábra a körzet 2000. és 2010. évi korosztályviszonyait szemlélteti. Mivel a körzet erdőterületeiben a lassan növényző állományok dominálnak és az előző ciklusban viszonylag kevés volt a véghasználat, ezért az összefüggő korosztályok között nincs jelentős eltérés.

A faállománytípusok térfoglalását, a rendeltetéseket és a termőhelyi adottságokat figyelembe véve a korosztályviszonyok kedvezőtlen képet mutatnak. Az erdőterület jelentős része az 1940-es évek végén megindult szik- és csatornafásítás, illetve a II. világháborút követő erdőtelepítések során keletkezett. Ennek megfelelően a körzetben a 2010-es adatok esetében a 41-50 és az 51-60 éves korosztályok területei ugranak ki, a 41-60 év közötti

korosztályokban találjuk az erdők 53,6 %-át. Az idős, 70-100 év közötti erdők összterülete 51,78 ha, amely az összes erdőterületnek csupán 2,0 %-a.

A 40 év feletti korosztályokban a lassan növekvő fajok dominálnak, kivéve a 91-100 éves korosztályt, amelyben 4,14 ha összterülettel Mátán –a Hortobágy két legrégebbi ültetett eréje–, két akácos delelőerdő található (Hortobágy 5 A, B). Az első három korosztályra viszont a gyorsan növekvő fajok dominanciája jellemző.

Az első korosztály területe (142,54 ha) kicsit alacsony, a másodiké (289,40 ha) kicsit magas. Az üres területtel (79,96 ha) együtt az első korosztály 8,5 %-át adja az összes erdőterületnek (2.621,36 ha). Az idősebb korosztályok lefutása nem egyenletes, a 41-50 és az 51-60 éves korosztályok területei kiugranak. E két kiemelkedő korosztály után viszont a korosztályok területei jelentősen, szinte szakadékszerűen esnek vissza, a 61-70 éves korosztály területe közel negyede az 51-60 éves korosztály területének. A körzetben 100 évesnél idősebb erdőtervezett faállomány nincs, így összességében a korosztály grafikon azt is szemlélteti, hogy a Püspökladányi ETK az Alföld-fásítás beindulása előtt majdnem fátlan vidék volt.

A Püspökladányi ETK faállománnyal borított területének 88,6 %-át négy faj, illetve fajcsoport foglalja el (2.3.11. táblázat). Mindezek közül a legjelentősebb a lassan növekvő kocsányos tölgy (55,8 % területarány) és a kőris (12,4 %), illetve a gyorsan növekvő fajok közül a nemes nyár (12,7 %) és az akác (7,7 %), amelyek meghatározzák a körzet erdőállományának korosztályviszonyát. A két lassan növekvő faj korosztályainak területi megoszlását a következő táblázat tartalmazza.

	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	összesen	terület- arány
KST	16,58	37,19	61,78	129,31	417,25	579,68	141,61	30,08	4,49	0,86	1.418,83	55,8
K	21,93	20,19	13,74	40,00	50,50	135,45	26,18	6,98	-	-	314,97	12,4

Az összesen adatokkal összevetve a táblázat adatait jól látszik, hogy az 1940-es években elkezdődött erdőtelepítési hullám fő fajait a kocsányos tölgy és a kőrisek alkották. Ezen két faj(csoport) korosztály egyenetlensége, nagy területarányuk miatt meghatározza az egész erdőtervezési körzet korosztály viszonyának alakulását, annak kedvezőtlen

egyenetlenségét is. (A kőrisek összevont adatsora nem csak a magyar és a magas kőriseket, de az intenzíven terjedő amerikai kőrist is magába foglalja.) A kőris területeinek alakulása jól követi a tölgy adatsorát, mivel a kőrisek az esetek jelentős részében a tölgyesek elegy fafajai; a kőrises-kocsányos tölgyes állománytípus összterülete 186,64 ha.

A következő táblázat a két gyorsan növényöző fajok korosztályainak területi megoszlását tartalmazza:

	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	összesen	terület-arány
NNY	45,70	137,01	76,48	7,08	50,91	6,39	-	-	-	-	323,57	12,7
Am	0,44	2,29	2,55	5,68	13,89	24,48	2,09	-	-	4,14	55,56	2,2
As	33,33	53,49	23,50	13,90	5,06	7,57	1,69	-	-	-	138,54	5,5

A táblázatból látható az idős, túltartott akácosok nagy területaránya, amely adatok szinte megegyeznek az előző erdőtervben szereplő adatokkal. Ezek az erdők többnyire a Hortobágyon telepített szárnyékerdők, delelőerdők. A kedvezőtlen termőhelyük miatt ezen erdők felújítása általában nem biztosított. Jelenlegi funkciójuk a már említett természetvédelem mellett a külterjes állattartás elősegítése és a tájkép megőrzése. Fenntartásuk rossz egészségi állapotuk mellett is indokolt.

A nemes nyárasok túlnyomó része a főcsatornák mentén, a TIKÖVIZIG kezelésében találhatóak. Az előző ciklussal ellentétben jelentősen csökkent az 1-10 éves korosztály területe. Ez a csökkenés egyrészt a természetvédelmi előírásokkal, az őshonos fajok előtérbe kerülésével, másrészt azzal indokolható, hogy a nemes nyár, mint az akác sem szereti a kötött, rosszul szellőző talajokat, így sok esetben az erdőgazdálkodó nem védett természeti területen is fajokcserére kényszerül. A jelentős területű túltartott idős nemes nyárasok is elsősorban természetvédelmi területen állnak.

A körzet legjelentősebb erdőtömbjének, a püspökladányi *Farkas-sziget* állományainak koreloszlása a következő táblázatban látható. A korosztályviszonyok bár jóval kiegyenlítettebb, de a teljes körzet sajátosságait követi.

	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	üres	összesen
terület (ha)	8,52	21,52	11,10	49,35	47,14	42,81	58,20	27,91	4,57	4,97	276,09
%	3,09	7,79	4,02	17,87	17,07	15,51	21,08	10,11	1,66	1,80	100,00

A Püspökladányi Kísérleti Állomása indulásakor annak területén is jelentős tölgytelepítések zajlottak egészen az 1950-es évekig (az itt lévő állományok háromnegyed része a kocsányos tölgy és a kőris fajokból áll). Ezen állományok adják a kísérleti tömb 60 évesnél idősebb korosztályait. A kezdetben a tölgyvel együtt ültetett magas- és magyar kőrisek egyedei adják a kőris korosztályainak idősebb felét. A fiatalabb korosztályok zömét, a 41-50 év közötti korosztályig azonban már főleg az amerikai kőris alkotja. Ennek több oka is van. Kezdetben folytak kísérletek az amerikai kőris második lombkoronaszintben történő alkalmazására, illetve az 1950-es években a gyenge és csak időszakosan nedves területekre is telepítették. A faj jól „bevált” a kísérletekben, majd a ligetes területeken a szél segítségével, a zártabb részekben pedig a tavaszi belvizekkel terjedni kezdett, és szinte mindenhol megjelent. Minthogy alapvetően mégis kísérleti területről beszélünk, nem biztos, hogy a nem várt eredmény rossz eredmény, végül is erdőborítás jött létre az addig fátlan területen. Az egykori erdőborítás kialakítását célzó törekvések és a mai természetvédelmi érdekek azonban már nem egyeztetethetők össze.

A körzetben faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódú erdő 27,22 ha-on találunk. Ez teljes egészében a *Farkas-szigeten* kijelölt két (Farkas-sziget I. és II.) erdőrezervátum fokozottan védett magterülete. Ezek az állományok a Kísérleti Állomás legelsőnek telepített, és meglévő erdeit jelentik, amelyek mint azt a következő táblázat is mutatja, főleg kocsányos tölgyből és kőrisből állnak. A faanyagtermelést nem szolgáló erdőkben üres terület nincs.

Fafaj	1-40	41-60	61-80	Összesen	%
KST	0,38	1,92	17,91	20,21	74,3
CS			0,58	0,58	2,1
Szil		1,21	0,04	1,25	4,6
Kőris	0,16	1,53	3,28	4,97	18,3
EKL		0,09		0,09	0,3
FF			0,12	0,12	0,4
Összesen:	0,54	4,75	21,93	27,22	100,0

Vágásérettségi viszonyok (2.3.4. - 2.3.6. és 2.3.12. táblák)

A 2.3.4. táblázat a vágásérettségi korokhoz tartozó területet fafajok szerint tartalmazza. Az adatok alapján megállapítható, hogy az egyes fafajok vágásérettségi korcsoportokhoz tartozó területei jellemzően az előzetes jegyzőkönyvben megadott vágásérettségi szakaszok közé esnek. A vágásérettségi korok felülvizsgálatánál elsődleges szempont volt az erdőrésztlet rendeltetése, az állomány növekedése és egészségi állapota, és csak ezt követte a modell táblák adta lehetőségek, illetve a korlátok figyelembe vétele. Természetesen hatással van a vágásérettségi kor meghatározására az elegyesség módja és mértéke is. Az átlagos vágásérettségi korok a Püspökladányi körzetben:

	Teljes körzet (év)	Körzet erdőszet nélkül (év)
Faanyagtermelést szolgáló erdők	60 (53)	56 (53)
Különleges erdők	58 (55)	50 (48)
Összesen	59 (54)	52 (49)

Zárójelben a 10 évvel ezelőtti adatok.

A körzet erdőszet nélküli területén az átlagos vágásérettségi korok valamivel kisebbek a teljes körzet átlagos vágásérettségi korainál. Ennek legfontosabb okai, hogy az erdőszetek kezelésében lévő erdők nagyobb arányban állnak védett természeti területen, illetve arányaiban sokkal jelentősebb a magas vágáskorral kezelt fafajok arányai. Az átlagos vágásérettségi korok az előző erdőtervezéshez képest teljes körzetre nézve 9 %-kal, a körzet erdőszet nélküli területére nézve 6 %-kal emelkedtek. Ennek háttérében a védelmi rendeltetés arányának növekedése áll.

A különleges erdők átlagos vágásérettségi kora kisebb, mint a faanyagtermelést szolgáló (gazdasági) erdők átlagos vágásérettségi kora, aminek oka a védett természeti területen található alacsony vágáskorral kezelt akácosok (amelyek jelentős része delelőerdő) és az általában vízügyi kezelésben lévő, többnyire gát- és partvédő elsődleges rendeltetésű nemes nyárasok nagyobb területaránya.

Rendeltetés	Terület (ha)		Átlagos vágásérettségi kor (év)	
	Akác	Nemes nyár	Akác	Nemes nyár
Gazdasági	45,07 (37,2)	64,40 (63,1)	31 (35)	26 (23)
Különleges	149,03 (149,6)	259,17 (281,5)	36 (37)	28 (27)

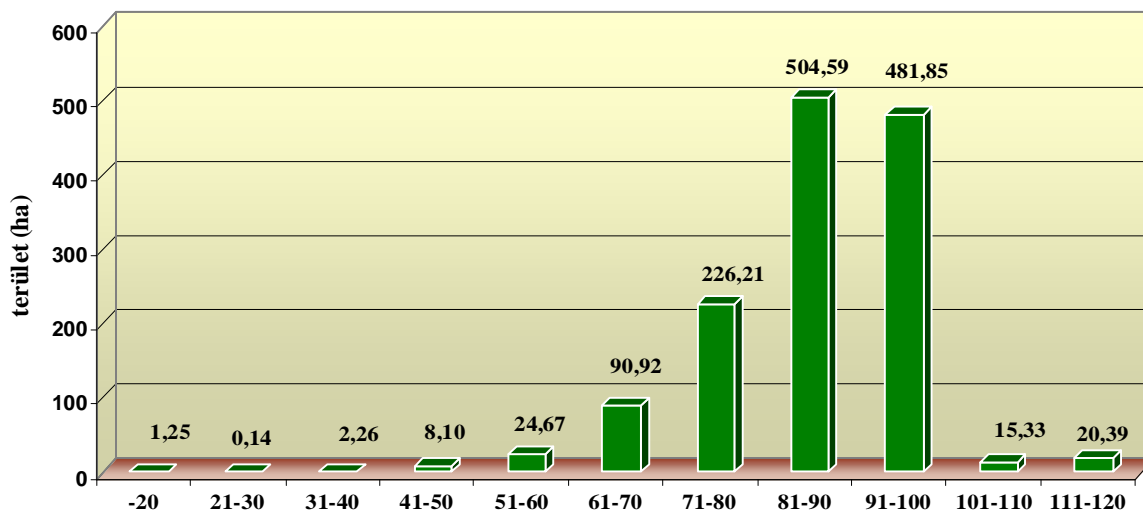
Zárójelben a 10 évvel ezelőtti adatok.

A szikfásítási kutatás részét képező püspökladányi *Farkas-szigeten* alkalmazott vágásérettségi korok általában kisebbek a szokásosnál, mivel a kísérleti rendeltetésű erdőrészek vágáskorát a kísérlet célja, az állományalkotó fafajok területaránya és a fenntarthatóság alapján határoztuk meg.

A vágásérettségi korok eloszlását célszerű a négy meghatározó fafajra, illetve fafajcsoportra, a kocsányos tölgyre, a kőrisre, a nemes nyárra és az akácra külön vizsgálni.

A kocsányos tölgy vágásérettségi kora a körzetben többnyire 70-100 év között változik. A kocsányos tölgnél a 90 év számít a jellemző értéknek, ami megfelel az előzetes jegyzőkönyv iránymutatásának. Az átlagos vágásérettségi kor 88 év. 80 évnél alacsonyabb vágásérettségi kor általában azokban az erdőrészekben szerepel, ahol a kocsányos tölgy kis elegyarányal előforduló elegyfaj és a főfaj vágásérettségi kora alacsonyabb, valamint a rontott erdőkben (pl.: Balmazújváros 116 D, Hortobágy 30 C). Természetvédelmi rendeltetés miatt pedig 110-120 éves vágásérettségi kort húsz erdőrészletben (Balmazújváros, Hortobágy és Püspökladány helységeiben HNPI, illetve ERTI kezelésű területeken) kapott.

Kocsányos tölgy vágásérettségi korának megoszlása

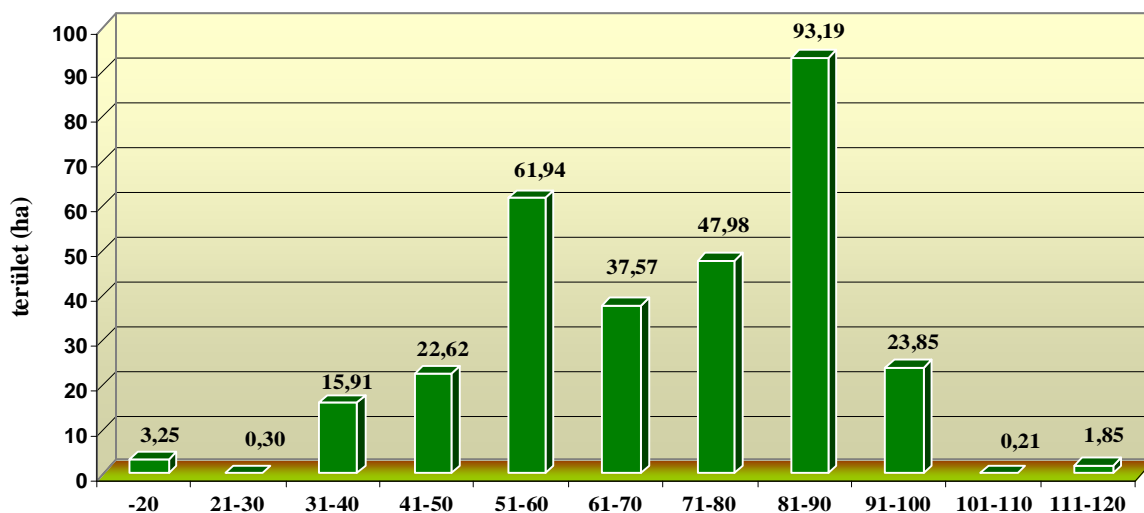

Az ERTI kezelésében lévő erdőkben nagy területen megtalálható kocsányos tölgy esetében az átlagos vágásérettségi kor 95 év. Az átlagos vágásérettségi kor az előző körzeti tervhez képest emelkedett, mivel korábban egyes esetekben jó termőhelyen és közepes, vagy jó fatermőképességű állományoknál is csak 70-80 év volt a vágásérettségi kor.

A kőrisek alapvetően a kocsányos tölgyek elegyeként szerepelnek, vágásérettségi koruk eloszlása is ahhoz kapcsolódik. A 81-90 éves csoportban szereplő nagyobb terület mutatja a tölgyekhez kapcsoltságát. Átlagos vágásérettségi koruk 67 év, a körzetben jellemzően 40-90 év között változik.

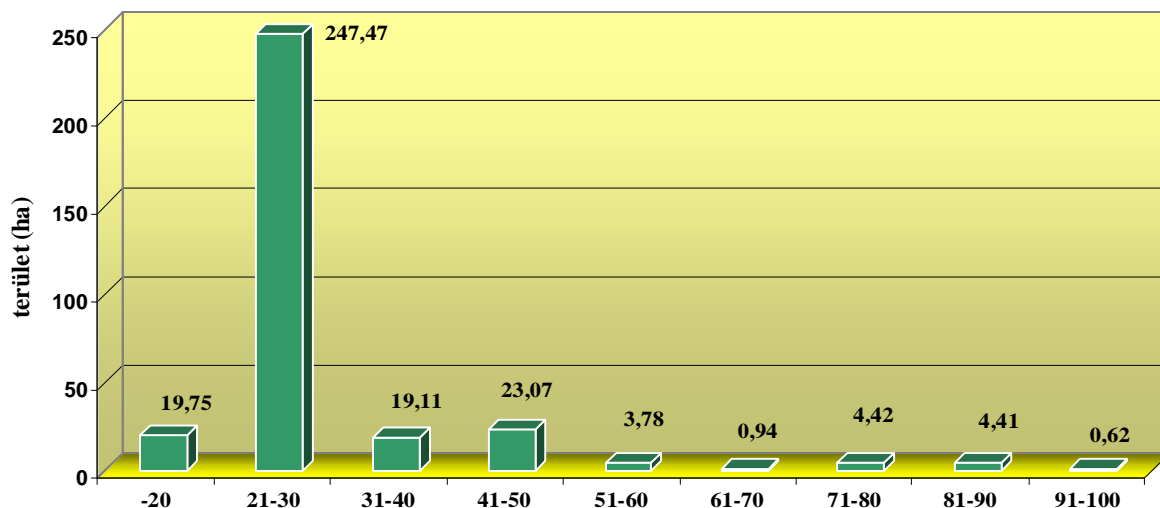
A kőrisek közül az amerikai kőris van jelen nagyobb (a fafajcsoport 67 %-a), a magas és a magyar kőris kisebb arányban. A magas és a magyar kőris magas vágáskorral kezelt fafajok, míg az amerikai kőris vágásérettségi kora alacsonyabb. A magasabb értékek a védett természeti területeken való előfordulás következménye, az alacsony vágásérettségi korok a gyenge, szikes termőhelyi előfordulásoknál, valamint a rontott erdőknél jelentkeznek.

Kőris vágásérettségi korának megoszlása

A nemes nyár a legalacsonyabb vágásfordulóval kezelt fafajcsoport, az átlagos vágásérettségi kora 27 év. A körzetben a vágásérettségi kora többnyire 20-30 év között változik, a 25 év számít a jellemző értéknek, ami megfelel az előzetes jegyzőkönyv iránymutatásának. Magasabb vágáskora az I 55/57 nyárnak van, jellemzően 30-35 éves kora között válik vágáséretté. Ezen nyárfajtán kívül a gyengébb növekedésű, védelmi, vagy védett természeti területen lévő, illetve elegyben előforduló nemes nyárakhoz tartozik magasabb vágásérettségi kor.

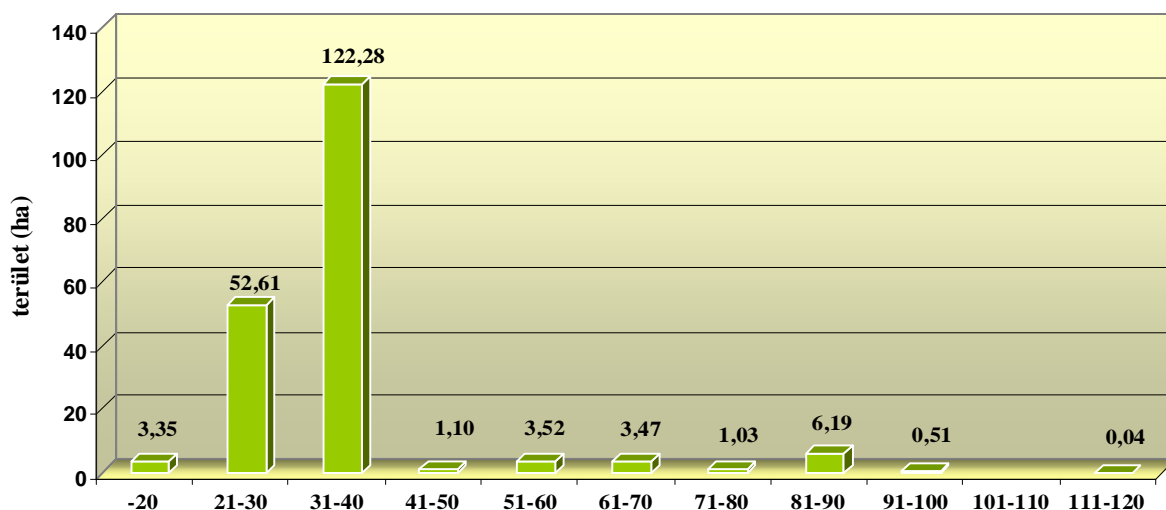
Nemes nyár vágásérettségi korának megoszlása

Az akác vágásérettségi kora a körzetben többnyire 30-40 év között változik, 35 év a jellemző érték, ami megegyezik a körzetben található állományok átlagos vágásérettségi korával. A mag és a sarj eredetű akácosok átlagos vágásérettségi kora kissé eltérő 42, illetve 33 év. Magasabb vágásérettségi kort az akác elegyfajként ott kapott, ahol a főfafaj vágásérettségi kora magasabb. Ezek az elsősorban az idősebb tölgyesekbe, hazai nyárasokba bevitt, vagy azokban felsarjadt akác egyedekből álló fafajsorok, illetve állományrészek. Elegyetlen állományaiban ott magasabb a vágásérettségi kora, ahol védett természeti területen delelőerdőként funkcionál, illetve a tájkép védelme céljából kívánatos ezek megőrzése. A HNPI kezelésében álló delelőerdőkben az akácosok mindaddig fenntarthatóak, amíg a funkciójukat betöltik, elősegítik a külterjes állattartást. Alacsonyabb vágásérettségi kort jellemzően a magas tuskósarj arányú állományoknál állapítottunk meg.

Akác vágásérettségi korának megoszlása

A Püspökladányi erdészeti tervezési körzetben található erdők fafajonkénti átlagos vágásérettségi korainak a 2000-es körzeti terv értékeihez képest bekövetkezett változását a 2.3.12. táblázat foglalja össze. A körzet átlagos vágásérettségi kora 54 évről 59-re növekedett. A fafajok közül csak az egyéb kemény lombos, a hazai és a nemes nyár fafajcsoportok vágásérettségi kora nem változott.

Az őshonos fafajok közül a kocsányos tölgy (76 évről 88 évre), a szilek (54-ről 63 évre) és a füzek (46 évről 53 évre) átlagos vágásérettségi kora erőteljesen megemelkedett, nemcsak a különleges, hanem a faanyagtermelést szolgáló erdők estében is, mivel a körzeti tervezés során az erdőrészek egészségi állapotának megfelelően lehetőleg az előzetes jegyzőkönyvezéskor megállapított vágásszakasz felső sávjában állapítottuk meg a vágásérettségi kort.

Szintén nőtt a juharok (62 évről 66 évre), a kőrisek (65 évről 67 évre) a hársak (77 évről 78 évre) és az egyéb lágylombos fajok (29 évről 45 évre) átlagos vágásérettségi kora. Míg a mag eredetű akác vágásérettségi kora négy évvel növekedett (38 évről 42 évre), addig a sarj eredetű akác állományok vágásérettségi kora egy évvel csökkent (36 évről 35 évre).

A „Vágásérettségi csoportok területe fafajok szerint 100 évre” című 2.3.5. számú táblázat 10 évenkénti csoportosításban mutatja meg azt, hogy a jelenlegi állományok hány év múlva válnak vágáséretté. (Ez a táblázat nem veszi figyelembe, hogy a véghasznált és felújított állományok 100 év alatt újra vágáséretté válhatnak.) Ebben a táblázatban szerepelnek a

túltartott erdők is, melyek területe a körzetben lévő vágásos üzem módú erdőkben 140,89 ha, ami az összes vágásérett állomány 38,0 %-a. Főként természetvédelmi (több üzem mód váltásra javasolt), vagy védelmi rendeltetésű, gyenge fatermőképességű állományok és a rendezetlen gazdálkodói viszonyú (sokszor rontott) erdők véghasználata maradt el. Egyes erdőrészeknél túltartottság keletkezhetett a vágáskor felülvizsgálatából is. Teljes korlátozással 2,35 ha vágásos üzem módú túltartott erdő érintett. A nem teljes korlátozással érintett túltartott erdők 43,7 %-át (61,59 ha) a nemes nyár és 38,9 %-át (54,87 ha) az akác alkotja.

A 2.3.6. táblázat az első három vágásérettségi csoport területét mutatja úgy, hogy figyelembe veszi, hogy a rövid vágásfordulóval kezelt állományok 30 év alatt újra vágáséretté válhatnak. A következő táblázatban a statisztika legfontosabb adatait foglaltuk össze a körzet összterületére vonatkozóan:

Vágásérettségi csoport (év)	Terület (ha)	Fatérfogat	
		m ³	m ³ /ha
0-9	369,36	74.351	201
10-19	340,09	68.750	202
20-29	502,22	121.927	243

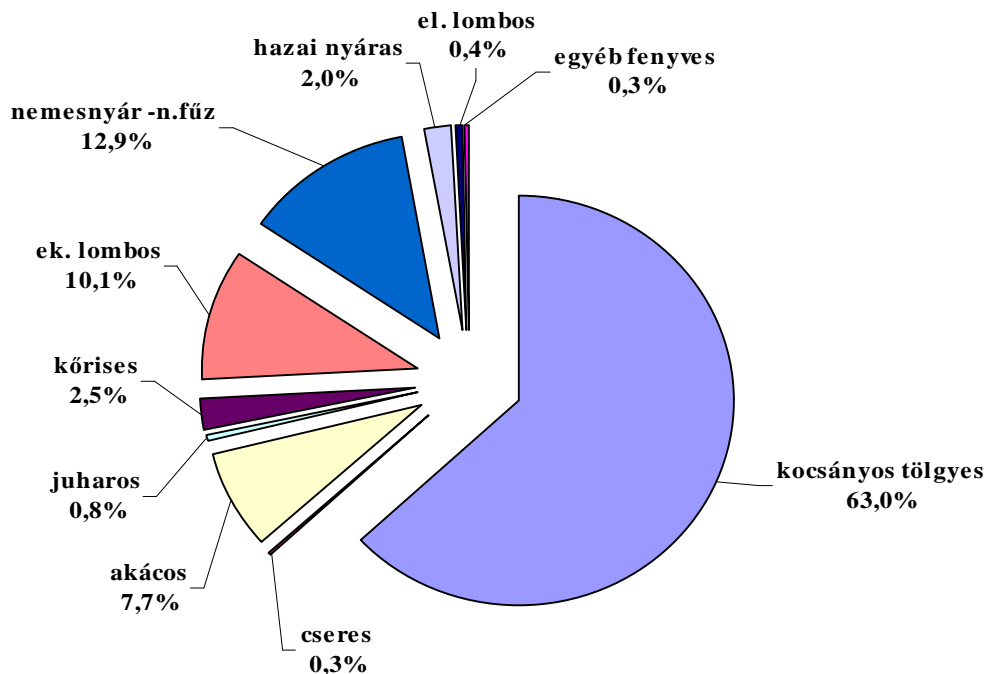
A táblázat adataiból látható, hogy a vágásérettségi csoportok területében hullámlás tapasztalható. Az első vágásérettségi csoport kicsit magasabb a második csoportnál, amit elsősorban a nagyarányú túltartott erdők okoznak. A harmadik vágásérettségi csoportban tapasztalható jelentős növekedés oka az, hogy itt már jelentkeznek az Alföld-fásítási program során létrehozott, jelenleg középkorú, főként tölgy főfafajú állományok.

A körzetben faanyagtermelést nem szolgáló üzem módú erdőt 27,22 ha-on találunk. Ez teljes egészében a *Farkas-sziget* erdőben kijelölt két (Farkas-sziget I. és II.) erdőrezervátum fokozottan védett magterülete.

Faállománytípusok, fafajösszetétel (2.3.3. és 2.3.11. táblák)

A Püspökladányi ETK faállománnyal borított területe 2.541,40 ha. Az összes erdőterülethez képest kicsi az üres területek aránya (79,96 ha, 3,1 %), amely a felújítandó üres vágásterületek (63,92 ha) és a folyamatban lévő erdőszítések záródásihiányos területeiből áll. A körzetben kiemelkedően magas az őshonos és a tájhozonyos állományok, illetve a lassan növény fafajok területaránya. Az állományok általában elegyesek, az elegyfajok aránya magas. Az elegyetlen monokultúrák az alföldi erőtelepítések későbbi fázisaiban létrehozott idegenhonos akácok, illetve nemes nyár állományokra jellemző. Az erdőrészek 41,2 %-ában egy fafajsort írtunk le, 20,3 %-ában alacsony elegyarányval fordul elő némi elegyfaj és 38,5 %-ában írtunk le jelentős arányú elegyfaj. Az elegyfajok megválasztásakor fontos szempont a hasonló növekedési erély és vágásérettségi kor. Az elegyfajok választásánál az eddigieknél jobban előtérbe kell helyezni a szárazságtűrőbb csert, hazai nyárt, vadkörte, vadalmát, fekete diót, szil és a kislevelű- valamint az ezüst hársat.

Az erdőterületek faállománytípusok szerinti megoszlását 2.3.3. táblázat alapján a következő oldalon található ábra szemlélteti. A könnyebb áttekinthetőség érdekében a kocsányos tölgyesek között szerepeltetjük a kis területarányú gyertyános-tölgyeseket, mivel ezekben a főfafaj szintén a kocsányos tölgy.

Az ábrából látható, hogy legnagyobb területarányal, 63,0 %-kal (1.600,28 ha) a kocsányos tölgyesek rendelkeznek, ez az érték a faj meghatározó szerepét is eredményezi. A kocsányos tölgyesek aránya 26,3-73,7 %-ban oszlik meg a faanyagtermelést szolgáló és a különleges erdők között. A második legjelentősebb területű faállomány csoport a nemes nyárasok, fűzesek (328,25 ha), de jelentős területarányal rendelkeznek még az egyéb kemény lombos (256,05 ha) és az akác (196,58 ha) állományok is. Az akácok 28,6 %-ban sarj eredetűek. Szerény nagyságrendű, de a természetvédelmi és az erdészeti jelentősége nagy a körzetben található kőriseknek (63,05 ha) és hazai nyárasoknak (51,81 ha).

A faállományok területe a nemes nyárasok, az akácok, a cserések az egyéb lágylombos és az egyéb fenyves állományok esetében közel azonosak a hozzá tartozó főfafajok területével. Ez azért van így, mert ezek a faállományok többnyire elegendően monokultúrák. A legkevésbé a nemes nyáras állományok elegyesek. Az elegyítések ezen állományokban többnyire csak rontanak az intenzív faanyagtermelésen.

A legfontosabb faállományok a kocsányos tölgyesek. A kocsányos tölgyesek 35,5 %-a elegyetlen, amit jól mutat az a tény is, hogy területük jóval meghaladja a főfafaj, a kocsányos tölgy területét. A területarányok közötti eltérés 7,2 %, ami nagyobb mértékű elegyességre utal. Ezzel ellentétes irányú, de jóval kisebb eltérés látható a kőris, a juhar és a hazai nyár állományok esetében, ami arra utal, hogy a kocsányos tölgyesekben a szil mellett főként ezen fafajok találhatók elegyfajként. Kisebb mértékben az akác, a nemes nyár fajták, a hárs és egész alacsony előfordulással a cser és a fűzfélék elegyedése is előfordul. A tájhonos elegyfajok mellett a szikfásítás során ültetett kocsányos tölgyesekben gyakran előfordul elegyfajként az amerikai kőris, a japán akác és az ezüstfa is. Nedves termőhelyen problémát jelent az intenzíven terjedő amerikai kőris folyamatos térnyerése az őshonos fafajok állományaiban.

Az akác állományok – megfelelő elegyfaj hiányában – jórészt elegyetlenek. Elegyes állományaiban alacsony elegyaránnyal kocsányos tölgy, kőrisek (leginkább amerikai kőris), juharok, vadvadkörte, valamint hazai és nemes nyáras fordulnak elő. Elegyítésre leginkább a hazai nyár alkalmazható.

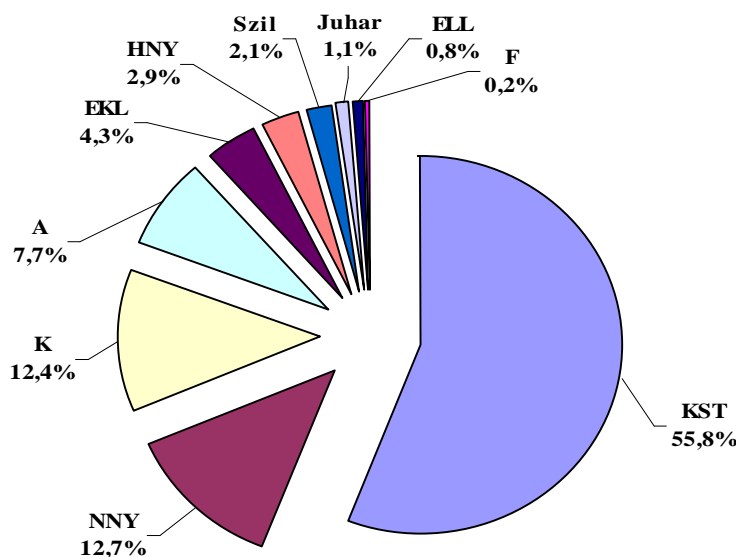
A nemes nyár állományok zöme az intenzív 'faanyagtermelés' miatt szintén elegyetlen.

A körzetben található 0,12 ha feketefenyves és az 5,91 ha területű arborétum jellegű egyéb fenyves az ERTI kezelésében lévő *Farkas-szigeten* található.

Az erdőterületek 24,4 %-a faanyagtermelést szolgál – faanyagtermelés elsődleges rendeltetésű –, melynek 95,5 %-át (610,69 ha) erdő borítja. A legnagyobb területet 62,4 %-kal a kocsányos tölgy foglalja el, a nemes nyárok területaránya 10,5 %, a kőriseké 10,0 %, az akácé 7,4 %, a hazai nyáráké pedig 4,5 %. A többi fafaj területaránya együttvéve 5,2 %.

Az összes erdőterület 75,6 %-át a különleges rendeltetésű erdők alkotják, amelyek 97,4 %-át (1.930,71 ha) borítja erdő. A legnagyobb területet (1.037,57 ha) itt is a kocsányos tölgy foglalja el, de jóval kisebb (53,7 %) területaránnal. A nemes nyárok területaránya 13,4 %, a kőriseké 13,2 %, az akácé 7,7 %, az egyéb kemény lombos állományoké 4,6 %, a sziléké 2,6 %, a hazai nyáráké 2,3 %. A többi fafaj együttes területaránya 2,5 %.

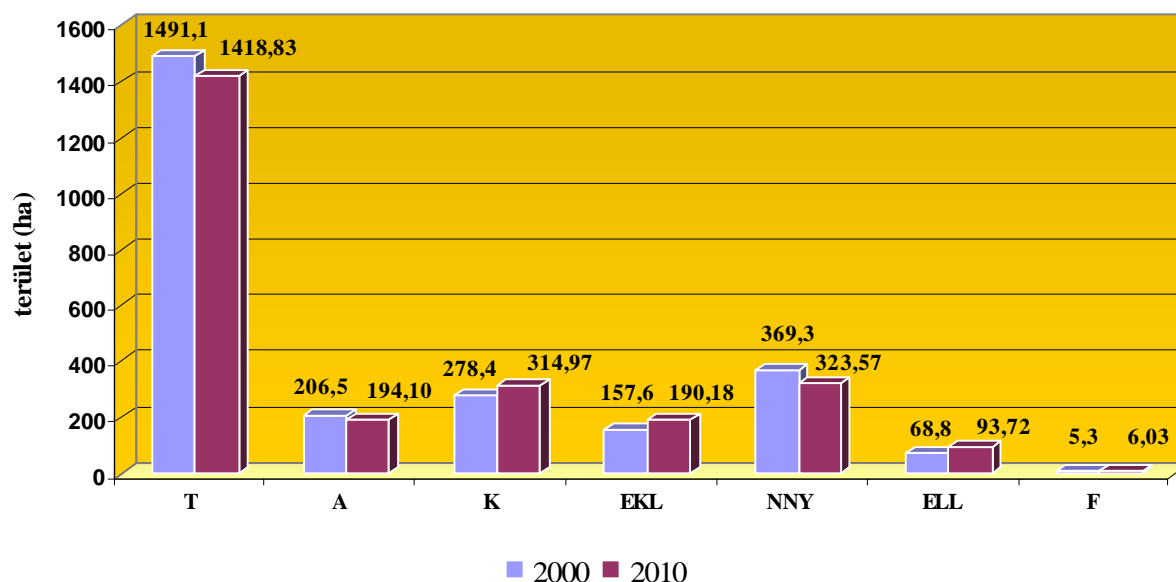
A következő ábra a körzetben található fontosabb fafajok arányát szemlélteti:

Az erdőtervezési körzetet a kocsányos tölgy dominanciája jellemzi, ezen túlmenően a nemes nyárodnak, a kőriseknek és az akácnak van nagyobb jelentősége. Ez a négy fafaj, illetve fafajcsoport az összes erdőterület 88,6 %-át teszik ki. Az egyéb kemény lombos fafajok 4,3 %-os és a hazai nyár 2,9 %-os aránya érdemel még említést, főleg ha arányának növekvő tendenciáját is figyelembe vesszük. Az egyéb kemény lombos fajok között a vörös tölgyet, a gyertyánt, a fekete és a közönséges diót, a kései meggyet, a vadkörte, a fehér epret, a nyugati ostorfát, a gledícsiát, a japán akácot és a keskenylevelű ezüsthát szerepeltetjük. A többi fafaj aránya elhanyagolható. A nemes nyárok térfoglalása nagyobb, mint azt a termőhely indokolná, bár az előző ciklushoz viszonyítva aránya némileg csökkent. A körzetben a Pannónia nyár (PANY; 140,75 ha) a legjellemzőbb nemes nyár fajta. Ezt követi az Óriás nyár (ÓNY; 63,62 ha), az egyéb nemes nyárok (ENNY; 28,02 ha), az I-58/57 nyár (ISNY; 25,80 ha), az OP-229 nyár (OPNY; 21,29 ha) az Olasz nyár (OLNY 17,68 ha), a Kopecky nyár (KYN; 10,79 ha) és a BL nyár (BLNY 6,37 ha). Kis területen megtalálható nyár fajták az I45/51 (IYNY), a Korai (KONY), a Beaupré (BENY) és a Koltay (KLYN) nyár.

A következő ábrán az előző és jelen erdőterv érvénybe lépésekor meglévő fafajcsoportok területének változását tanulmányozhatjuk.

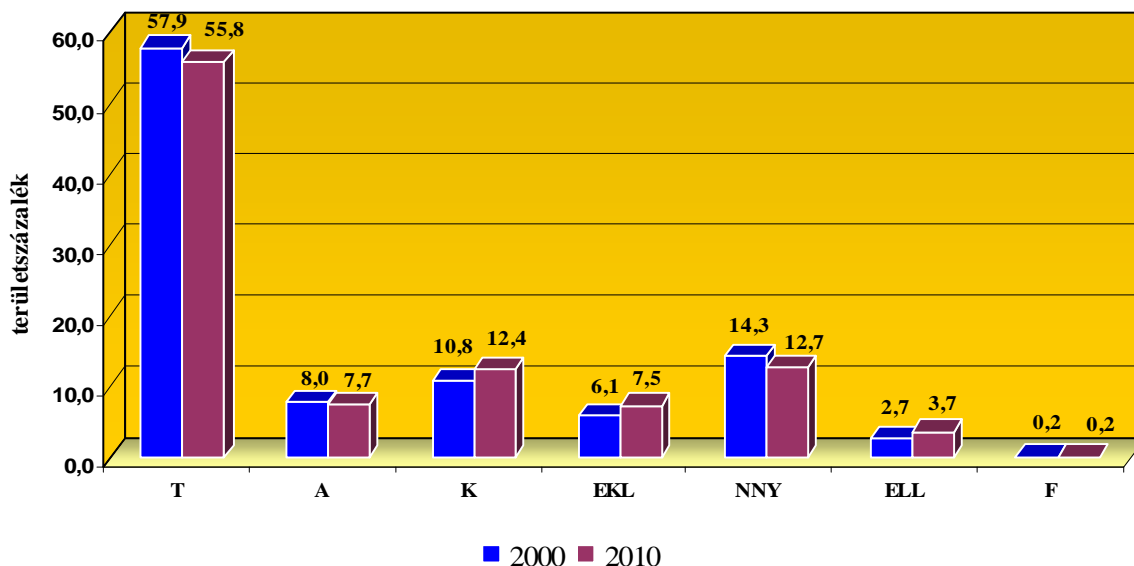
Fafajok területeinek változása

A 2.3.11. táblázat részletesebben mutatja be a fafajok területének változását. Lényegi, nagyságrendi változás egyetlen fafajnál, fafajcsoportnál sem történt. A meghatározó fafajok közül csak a kőris területe nőtt 13,1 %-kal, valamint az egyéb kemény és egyéb lágy lombos fajok gyűjtőkategóriába eső fafajok egyenként nem jelentős, de összesítésben már érzékelhetőbb növekedését láthatjuk. Ezen növekedési adatok az állományok elegyességének a növekedésére – az elegyfajok fafajsoros leírására, avagy a fafajcsoport területeiknek növekedésére – utalnak, ami együtt jár a meghatározó fafaj területének a szintén kismértékű csökkenésével. A kocsányos tölgy összterülete 4,8 %-kal csökkent. A nemes nyárasok összterülete már jelentősebben, 12,4 %-kal csökkent. Ha hozzávesszük azt, hogy összterületük csupán 14,1 %-a (45,70 ha) esik az első korosztályba, akkor a fafajcsoport szerepének igen erős visszaesését kell megállapítanunk. Kis mértékben, 6,0 %-kal az akác területe is csökkent. A tervidőszakban várhatóan tovább folytatódik majd a gyenge, nem megfelelő termőhelyre ültetett nemes nyárasok és akácok szerkezetátalakítása.

A fafajösszetétel tekintetében sincs lényegi változás az előző ciklus állapotához képest, vagyis a körzetet továbbra is alapvetően ugyanaz a négy fafaj, illetve fafajcsoport jellemzi.

Fafajok területarányának változása

A kőrisek területaránya 1,6 %-kal, az egyéb kemény lombos fafajok területaránya 1,4 %-kal, míg az egyéb lágy lombos fafajok területe 1,0 %-kal növekedett. A másik három meghatározó faj, a kocsányos tölgy, az akác és a nemes nyárak terület csökkenése mellett az arányuk is csökkent.

Árnyalja a képet, hogy a kőrisek 66,9 %-a (211,86 ha) amerikai kőris. A magas területarány az Alföld- és a szikfásítás következménye, hiszen zömében idősebb állományait találjuk a körzetben. (30 évnél idősebb amerikai kőrisesek összterülete 179,84 ha.) Jó példa az ERTI kísérleti tömbje a *Farkas-sziget*, ahol a kocsányos tölgy található a faállománnyal borított terület közel felén és 25,5 %-án (71 ha) kőris. Ám ez nem az őshonos magyar-, illetve magas kőris, hanem többségében a gyorsan terjedő amerikai kőris, amelynek területfoglalása eléri az 54 ha-t, ami a kísérleti terület közel ötödét jelenti.

A kezdeti kísérletek között szerepelt az amerikai kőris második lombkoronaszintben történő alkalmazása is, illetve az 50-es években a gyenge és időszakosan nedves területekre is telepítették. A kísérleti jelleggel ültetett amerikai kőris jobban bevált, mint az célszerű lett volna, sőt a ligetes területeken a szél segítségével, a zártabb részekben a tavaszi belvizekkel terjedni kezdett, és mára már szinte mindenhol megjelent.

Szintén a szikfásításoknak köszönhetően az körzetben viszonylag magas az ezüstfa (1,9 %) és a vadkörte (0,9 %) területaránya. A telepíthető fafajok útkeresésére utal, hogy az erdészeti tájra jellemző elegyfajok mellett, a 40 évnél idősebb korosztályokban található az összes gyertyán, ezüst juhar, közönséges dió, nyugati osterfa, japán akác és feketefenyő, illetve ezekben a korosztályokban van a fehér eper 60,0 %-a, a gledícsia 84,5 %-a, és a nagylevelű hárs 86,9 %-a,

Fakészlet adatok (2.3.1., 2.3.2. táblák)

A Püspökladányi erdészeti tervezési körzetben az erdőrészek összes területe 82,94 ha-ral csökkent a 2000-es erdőterülethez képest, míg az előző ciklus területcsökkenése 127,0 ha volt.

A vágásos erdők fakészlete 409.585 m³, a faanyagtermelést nem szolgáló erdők fakészlete 7.875 m³, az összefakészlet 417.460 m³. A vágásos erdők élőfakészletének 25,6 %-a

(104.838 m³; 172 m³/ha) a faanyagtermelést szolgáló erdőkben és 74,4 %-a (312,622 m³, 162 m³/ha) a különleges rendeltetésű erdőkben van.

A körzet erdőrészeinek összes területére (2.621,36 ha) vonatkoztatva az 1 ha-ra jutó fakészlet 159 m³. Ez lényegesen, 20,5 %-kal magasabb a 2000-ben megállapított 1 hektárra jutó 132 m³-es átlag fatömegnél. A növekedést elsősorban az okozza, hogy a körzetben magas a középkorú kocsányos tölgyesek aránya, amelyekben a tervidőszakban minimális előhasználat történt. A HNPI kezelésében lévő kocsányos tölgyesek esetében az előhasználatok túlnyomó része elmaradt.

A folyónövedék 15.252 m³ (5,8 m³/év/ha), az átlagnövedék 11.028 m³/év (4,2 m³/év/ha). Az 1 hektárra eső folyónövedék szemben a fatérfogat növekedésével, 10,3 %-kal (-0,6 m³/év/ha) csökkent.

Az erdészet területén az 1 ha-ra jutó fakészlet (172 m³/ha) 18 m³/ha-ral nagyobb, mint a körzet erdészet nélküli területén, a folyónövedék (5,1 m³/év/ha) pedig 1,0 m³/év/ha-ral kevesebb. A jelentős eltérés oka, hogy az erdészet kezelésében lévő erdők összességében jobb termőhelyi adottsággal rendelkeznek és a terület 85,7 %-át közepes-gyenge fatermőképességű, középkorú kocsányos tölgy állomány alkotja, míg a körzet erdészet nélküli területén találhatóak a gyors növekedésű nemes nyárasok, illetve akácosok. A körzet erdészet nélküli területén található erdők folyónövedéke úgy nagyobb, hogy a túltartott erdők (140,89 ha), csökkentik az 1 ha-ra jutó folyónövedék értékét.

Az átlagos folyónövedék a mageredetű akác és a nemes nyár kivételével minden fafajcsoportban magasabb az átlagnövedéknél. A mag eredetű akácnál az átlagos folyónövedék nagyon alacsony, 1,8 m³/év/ha, míg az átlagnövedék 2,5 m³/év/ha. A nemes nyárnál az átlagos folyónövedék 7,3 m³/év/ha, míg az átlagnövedék 9,1 m³/év/ha. Ezt az eltérést, minkét fafajnál az általában a védett természeti területen található túltartott erdők nagy aránya okozza. A mag eredetű akácnál a túltartott erdők (37,55 ha) aránya 67,6 %, a sarj eredetű akácnál (17,32 ha) 12,5 %, míg a nemes nyárnál ugyanez az arány 19,0 % (61,59 ha).

Fatérfogat-meghatározás módja, fatermési táblák:

A fatérfogat számításához a Sopp László féle fatömegszámítási táblázatokat, illetve az azokból készült fatérfogat függvényeket, és az 1971-72-es fatermési nomogramokból manuális leolvasással készített fatermési tábla-mátrixokat (tömböket) használjuk. Ezek utóbbiak a következők, illetve a következő fafajokra kerültek alkalmazásra:

1. KST (Kiss R.) kocsányos tölgy, juharok, magyar kőris, diók, bálványfa.
2. KTT_{mag} (Sopp) szilek, magas és amerikai kőris; vadgyümölcsök, EKEM, hársak.
3. KTT_{sarj} (Sopp) sarj eredet esetén a kocsánytalan tölgyhöz sorolt fafajok.
4. VT (Sopp) vörös tölgy.
5. Cser_{mag} (Sopp) cser.
6. GY (Birck) gyertyán.
7. Akác_{mag} (Sopp) akácok.
8. Akác_{sarj} (Sopp) sarj eredetű akácok.
9. ONY (Szodtfridt) összes nemes nyár.
10. NNY (Magyar J.) választott fatermési tábla=2 esetén egyenlő NNY.
11. FRNY (Szodtfridt) hazai nyáarak.
12. Füz (Palotás) fűzek.

13. Éger (Adorján) égerek.
14. Nyír (Greiner) nyírek.
15. LF (Solymos) egyéb fenyők.

A 2009. évi felvételű, a körzet erdészeten kívüli részén a következő arányban oszlanak meg a fakészlet felvételi módok:

Fakészletfelvétel		Erdőrészlet		Terület	
módja	rövidítése	db	%	ha	%
Fatérfogat nincs (üres vágás is)	FN	37	4,4	58,45	3,2
Törzsenkénti felvétel	TF	-	-	-	-
Egyszerű körlapösszeg mérés	EK	222	26,3	525,86	28,4
Fatermési táblás mérés	FT	517	61,3	1.091,04	59,0
Egyszerűsített átlagfás eljárás	EÁ	30	3,6	97,23	5,3
Egyéb becslés	EB	38	4,5	76,37	4,1
Összesen		844	100,0	1.848,95	100,0
Felújítások záródáshiánya:				21,51	

A körzet erdészeten kívüli gazdálkodóinak felvételekor a legáltalánosabb felvételi mód az erdőleltározás követelményeinek megfelelően, a kisebb pontosságot biztosító fatermési táblás mérés volt (61,3 %). A kocsányos tölgy állományokban a kétséges gyéritési előírások meghatározására egyszerű körlapösszeg mérést alkalmaztunk. Az egyszerű körlapösszeg mérés az erdőrésztetek 26,3 %-án történt.

A nagyobb pontosságot adó egyszerűsített átlagfás becslés (3,6 %) jellemzően nemes nyarasokban alkalmazott módszer volt, itt ugyanis a fatermési táblás becslés gyakran lényegesen nagyobb tőszámot ad meg, mint ami a nemes nyár állomány hálózatából következne. Az egyéb becslési módot (4,5 %) azoknál az erdőrészteteknél alkalmaztuk, ahol a 2009. évi jelentős esőzés miatt kialakult belvíz miatt az állományokat nem, vagy csak részben lehetett megközelíteni.

Az erdőtervezési körzetben alkalmazott becslési módszerek az erdőleltározási és szabályozási elvárásoknak megfelelőek, pontosságuk 20 % alatti. A terepi felvétel során a pontosabb fakészlet meghatározást biztosító törzsenkénti felvételt, körös mintavételt, szög számláló mintavétel a leszámolt törzsek átlalásával, sávós mintavétellel kombinált szög számláló felvétel, változó mintakörös becslés (Prodan módszer), illetve átlagfás becslés törzsszám meghatározással becslési eljárással fatömegfelvételek nem történtek.

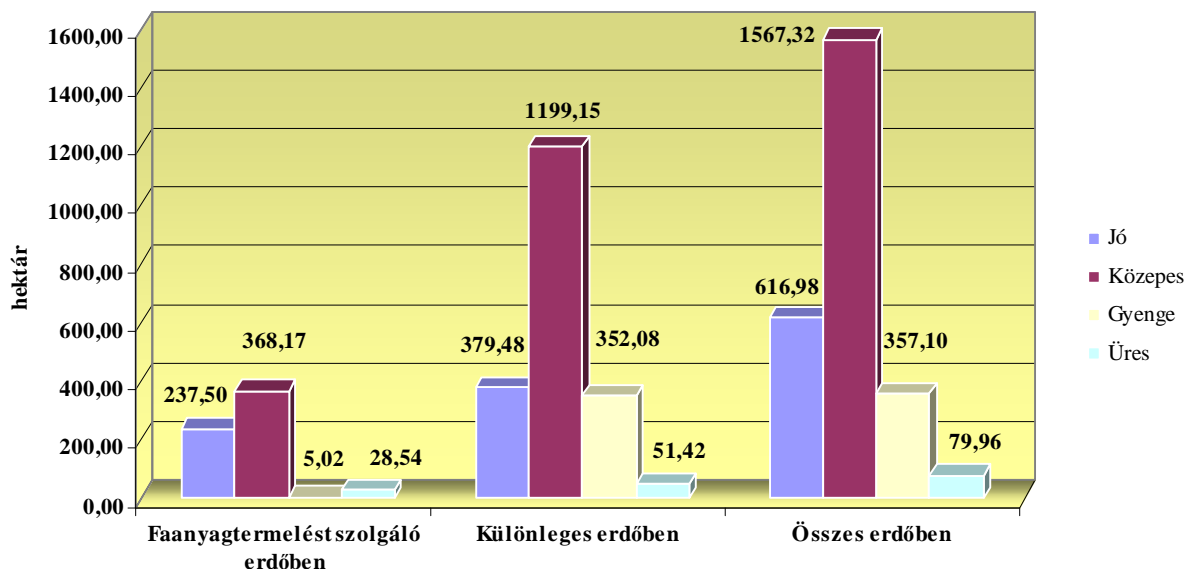
3.3.2.2. Fatermőképesség (2.3.3. tábla)

Fatermőképesség az összfatermés fatermési modell szerinti hektáronkénti átlagnövedéke 100% sűrűség és elegyarány feltételezésével, adott – fafajonként megállapított – korban. Meghatározása az állomány-összetevő fafajok kora és átlagmagassága alapján történik. Dimenziója: m³/év/ha.

A szikfásítás és az 50-es évektől elinduló erdőtelepítések –amely során sokszor a mezőgazdaságilag nem hasznosított, gyenge termőterületek beerdősítése valósult meg– következményeként a faállományok gyenge-közepes fatermőképességgel jellemezhetőek. A csatornafásítások és az elmúlt évtizedek csekély mértékű erdőtelepítései, amelyeknél már részletes termőhelyfeltárás alapján történt a célállomány választás, javítják az összképet.

A faállománnyal borított terület 24,3 %-a (616,98 ha) tartozik a jó, 61,7 %-a (1.567,32 ha) a közepes és 14,1 %-a (357,10 ha) a gyenge fatermőképességi csoportba. Elsődleges rendeltetések szerinti megoszlását a következő grafikon mutatja:

Faállományok megoszlása fatermőképességi csoportok szerint

A körzet gyenge fatermőképességű állományai a gyenge termőhelyi adottságú, szikes területeken találhatóak. Erre utal az a tény is, hogy magas a különleges rendeltetésű (elsősorban természetvédelmi) erdőkben a közepes (76,5 %) és a gyenge (98,6 %) fatermőképességű állományok aránya. Gyenge fatermőképességű területen 226,24 ha kocsányos tölgyes, 40,67 ha akác, 77,50 ha egyéb kemény lombos, 11,53 ha nemes nyár, 0,65 ha hazai nyár és 0,51 ha kőris állomány található.

A térség erdősítéseinek egyik jelentős faja a nemes nyár, ezért az erdőtelepítések során oda kell figyelni a túlzott nyárasítás veszélyére; a határtermőhelyeken rontott erdők, 'nyártemetők' alakulhatnak ki (pl.: az *Alföldi-erdő*). Figyelmeztető jel, hogy a nemes nyárasok 3,5 %-a (11,53 ha) gyenge, 61,4 %-a (201,65 ha) közepes fatermőképességű területen áll és csak 35,1 %-a (115,07 ha) áll jó fatermőképességű területen. A körzetben nyárfa termesztésére jó termőhelyet kevés helyen találunk, a kötött, rosszul szellőző talajokat a nemes nyárak nem szeretik. Intenzív nemes nyár termesztést csak jó fatermőképességű területeken szabad végezni.

Hasonló a helyzet az akácnál is. Az akácok 20,7 %-a (40,67 ha) gyenge, 75,2 %-a (147,81 ha) közepes fatermőképességű területen áll és csak 4,1 %-a (8,10 ha) áll jó fatermőképességű területen.

Kedvezőbb a kép a kocsányos tölgyesek esetében, ahol 14,1 %-os (226,24 ha) a gyenge, 59,2 %-os (946,92 ha) a közepes és 26,7 %-os (426,82 ha) a jó fatermőképességű állományok aránya. A jó fatermőképességű kocsányos tölgyesek általában a régi folyómedrekbe, morotvákba és a Hortobágy folyó mellé telepített tölgyesek. A jó

fatermőképességű kocsányos tölgyesekből csak 17,08 ha van az erdészeti kezelésében. Az erdészeti kezelésében lévő 571,61 ha közepes és 132,70 ha gyenge fatermőképességű kocsányos tölgyes jól mutatja, hogy az erdészeti kezelésébe lévő erdők a szikfásítás során keletkeztek.

A körzetben előforduló rontott erdők jellegzetes típusai a következők:

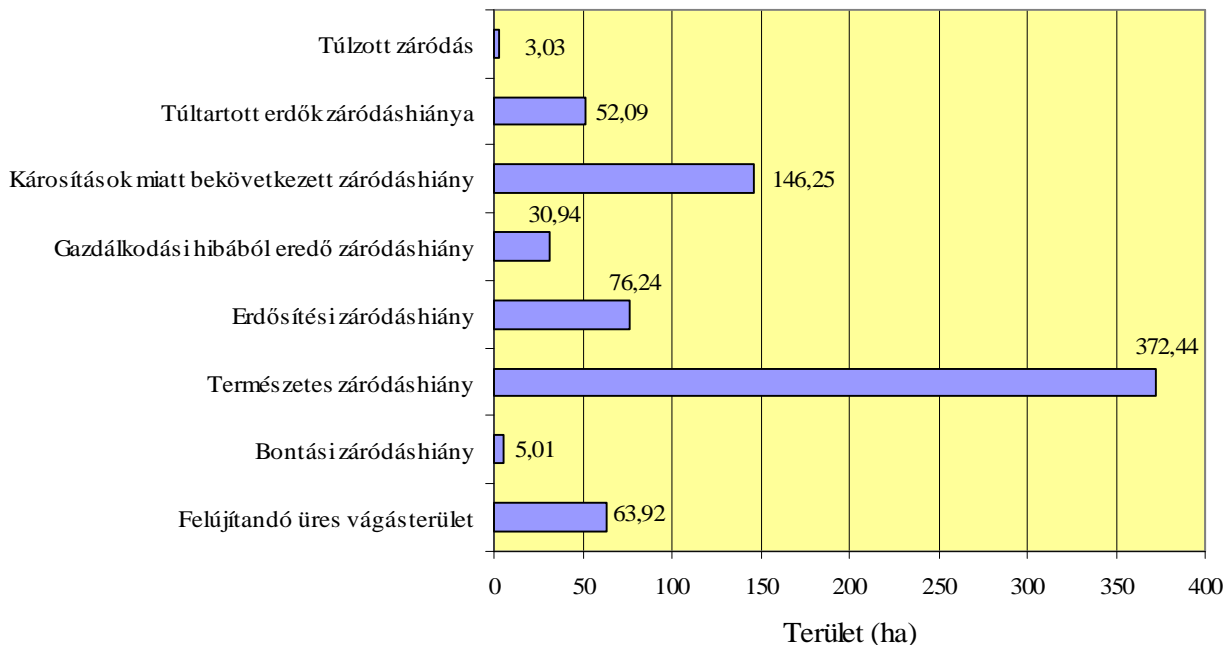
- 1 Az elmaradt véghasználat miatt túltartott, száradó erdő; pl.: Balmazújváros 21 B, 74 B, C, F, G, 111 A, 122 D, 124 B, 127 A, Hajdúszoboszló 15 A, 20 A, 25 B, Hortobágy 5 A, B, 17 A, 29 E, 34 A, 37 A, 47 A, Nádudvar 2 F, 3 A, Püspökladány 22 B, 36 A, 44 A.
- 2 A nem megfelelő fafajmegválasztás miatt sýnylódó állományok; pl.: Hajdúszoboszló 33 A, Püspökladány 56 A, és a réti csernozjomon talajon álló, gyenge-közepes növekedésű, alacsony záródású Püspökladány 25 B fenyő gyűjtemény. Az akác delelőerdők; pl.: Balmazújváros 74 B, C, F, 122 D, 124 B, 127 A és Hortobágy 5 A, B, 18 A, 34 A, 37 A, 47 A,
- 3 A túlzott előhasználat miatt kiligetesedett faállományok; pl.: Hortobágy 30 C, D, 50 A, B, C, D, 52 A.
- 4 Az engedély nélküli fakitermelések (falopás) miatt kiligetesedett faállományok; pl.: Balmazújváros 65 B, 88 E, 120 A, 121 C, 124 F, Hortobágy 18 B, 28 C, D, E és 29 A, B, D.
- 5 A folyamatos lakossági falopás miatt „visszafiatalodott” erdők; pl.: Hortobágy 41 A, B, C.
- 6 Az erdőrézlet fafajösszetétele és állományszerkezete olyan, hogy jelenlegi állapotában, hosszabb távon nem tudja betölteni állomány-átalakítás nélkül a rendeltetését, pl.: Hajdúszoboszló 2 A, C, Nádudvar 18 D, Püspökladány 33 B, 34 A.
- 7 Akác tuskósarjak; pl.: Balmazújváros 65 B, 107 C, 124 F, Hajdúszoboszló 34 A, B, 36 A, Püspökladány 25 Q, 34 A, 56 A.
- 8 A nem megfelelő erdőfelújítás, erdőnevelés miatt az invazív fafaj vált az erdőrézletek főfafajává (pl.: Hajdúszoboszló 2 B, 2 C, 47 B, Nádudvar 22 A, B), elnyomva ezzel az őshonos fafajokat. A folyamatban lévő Püspökladány 24 A erdőfelújítás jelenleg 80 %-ban amerikai kőrisből áll, de a felújítás célállománya cseres-kocsányos tölgyes.
- 9 Az elmaradt ápolások és a vadkár elleni megfelelő védekezés hiánya miatt kiritkult, fejlődésében visszamaradt erdősítések; pl.: Balmazújváros 22 B, 44 A, 129 G, Ebes 32 E, Hajdúszoboszló 27 B, Püspökladány 53 A.
- 10 Az intenzív legeltetés következményképp leromlott állományok; pl.: Balmazújváros 45 C, 69 A, B, a Hortobágy 28 E.

3.3.2.3. Záródás minősítése (2.3.7. tábla)

A Püspökladányi erdészeti tervezési körzetben a megfelelő záródású faállományok terület aránya 71,4 % (1.871,44 ha). Az erdőrézletek záródás minősítése alapján megállapíthatjuk, hogy a körzet területén az állományok záródása a termőhelyi viszonyokhoz képest annak ellenére kedvező, hogy az elmúlt ciklusban az ETK erdészeti nélküli területén az erdőgazdálkodók a betervezett előhasználatok jelentős részét nem hajtották végre. A túlzott

záródás kis mértékét a körzet gyenge termőhelyi adottságából adódó öngyérülés és a folyamatos száradék képződés indokolja. A nem megfelelő záródású területek (749,92 ha; 28,6 %) típus szerinti megoszlását a következő oldalon található ábra szemlélteti.

Záródás minősítési kategóriák területmegoszlása

Az ETK termőhelyi adottságának megfelelően a természetes záródáshiány a legjellemzőbb a körzetre, amely az összes nem megfelelő záródású terület 49,7 %-át teszi ki. Több erdőrészletben is jelen van a szikes határtermőhely miatt kialakult természetes záródáshiány (pl.: Balmazújváros 45 C, 56 A, C, 65 E, F, 88 C; Hortobágy 5 A, Hajdúszoboszló 25 B, C, Püspökladány 39 A, 40 B, 41 A). Jelentősebb területarányú még a károsítások miatt bekövetkezett záródáshiány (19,5 %), az erdősítési záródáshiány (10,2 %), a felújítandó üres vágásterület (8,5 %) és a túltartott erők záródáshiánya (6,9 %).

A károsítások miatt bekövetkezett záródáshiány legjellemzőbb formája a belterületek, állattartó telepek közelében számos helyen jelentkező falopás miatti záródás csökkenés (pl.: Nádudvar 16 A). Abiotikus károsítás miatti záródáshiány tapasztalható a Püspökladány 25 C erdőrészletben, ahol egy nagy erejű vihar tette tönkre az állományt.

A felújítandó, üres vágásterület nagysága továbbra is kedvezőtlen, hiszen 10 éve az üres vágásterület nagysága 68,0 ha volt és az elmúlt tervidőszakban a körzet hozami területe pedig 49,4 ha/év volt.

A túltartott erdők záródáshiányát elsősorban a körzetben található, túlnyomó részt akácos delelőerdők (Balmazújváros 21 B, 74 B, C, F, G, 111 A, 122 D, 124 B, 127 A, Hortobágy 16 A, 25 B, 46 A, Nagyhegyes 10 C, 28 A, 36 B) és a hazai nyár elegyes nemes nyáras *Alföldi-erdő* esetében regisztráltuk (Nagyhegyes 25 A-I; 35,67 ha).

A gazdálkodási hibából eredő záródáshiány (30,94 ha; 4,1 %) legjellemzőbb esete a túlgyérítés (pl.: Balmazújváros 84 B). A Püspökladány 25 B erdőrészlet esetén a nem megfelelő termőhelyre telepített fenyőgyűjtemény szárad és nagy foltokban már ki is pusztult.

Bontási záródáshiányt (5,01 ha; 0,7 %) Püspökladány 16 C, 20 A, E, J, K és 21 D erdőrészletekben regisztráltunk, ahol az ERTI kísérleti jelleggel fokozatos felújításokat indított el.

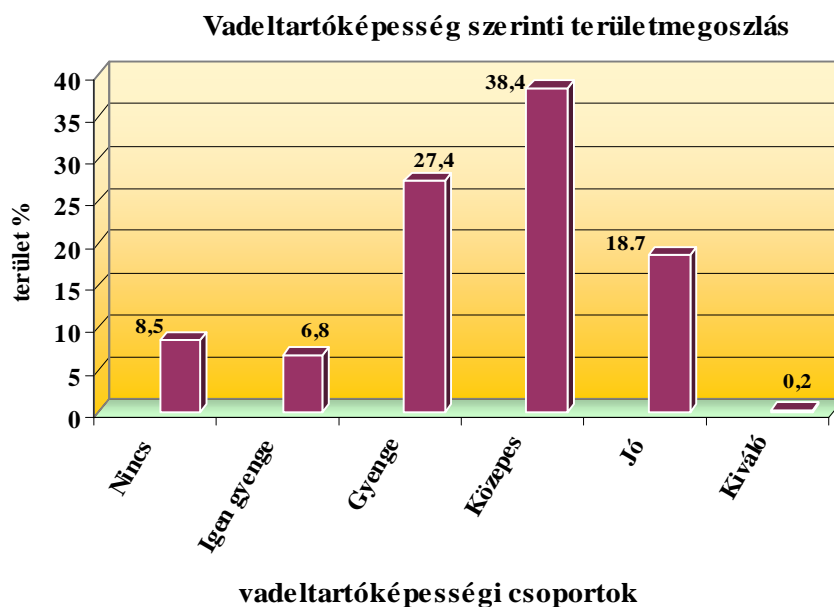
Túlzott záródást (3,03 ha; 0,4 %) a Hortobágy 48 A erdőrészletben észleltünk. Annak érdekében, hogy a túlzott záródást szakszerű erdőgazdálkodással helyre lehessen állítani, az akác állományba a tervidőszakban két óvatos előhasználatot is terveztünk.

A felújítandó, üres vágásterület, a bontási záródáshiány, a gazdálkodási hibából eredő záródáshiány, a túltartott erők záródáshiánya és a túlzott záródás kategóriák a körzet erdőszet nélküli területén fordulnak elő. Döntő részben a körzet erdőszet nélküli területén fordul elő a természetes záródáshiány (65,5 %), az erdősítések záródáshiánya (94,5 %) és a károsítások miatt bekövetkezett záródáshiány (82,2 %) is. A záródási adatokból is megállapítható, hogy az erdőszeti területeken szakszerűbb erdőgazdálkodás folyik.

3.3.2.4. Vadeltartó-képesség, vadállomány

A Püspökladányi ETK a Duna-Tisza-közi és Tiszántúli apróvadás vadgazdálkodási tájon belül a Hajdú-Bihar megyei vadgazdálkodási körzetbe esik, vadgazdálkodási jellegét az apróvadás területek határozzák meg. A terület apróvadás, legjellemzőbb vadfajai a nyúl, a fácán, a fogoly, az őz, a vaddisznó, a róka és a borz. Ezen kívül jelentős a költöző és átvonuló madarak fajtája és létszáma. A fácán és a mezei nyúl állománya a déli részeken jobb, észak felé haladva e két faj mennyisége csökken. A vaddisznó csaknem mindenütt előfordul, az utóbbi években állományuk jelentősen elszaporodott, ami vadgazdálkodási és természetvédelmi szempontból sem előnyös. Elszaporodásának az oka, hogy a Hortobágyon igen jelentős az emberek által nem járt, nem zavart terület és az elmúlt években a különböző környezetvédelmi programokkal jelentősen megnövekedett a vizes élőhelyek területe is. A körzetben jelentős még a jó minőségű őzállomány, de állományuk jellemzően alulhasznosított.

A körzeti tervezés során részletenként minősítésre kerül az erdő vadeltartóképessége egy 0-5 közötti érték megadásával, miszerint nincs vadeltartóképessége az erdőnek, illetve kiváló ez a tulajdonsága. A vadeltartóképesség fokozatait és százalékos megoszlását az alábbi diagram szemlélteti.

A grafikon jól szemlélteti, hogy a közepes vadeltartóképeségű erdők túlsúlya jellemzi a körzetet, de jelentős a gyenge vadeltartóképeségű erdők területe is. Számottevő területtel még a jó vadeltartóképeség rendelkezik, a többi vadeltartóképeségi foknak kicsi a területe. A vadeltartóképeség jól visszatükrözi a körzet faállományviszonyát, hiszen általában a gyenge termőhelyen álló erdők és a monokultúrák vadeltartóképesége alacsony, legfeljebb közepes.

A körzet erdősültsége alacsony, így a vadkár a szórványerdőkben koncentráltabban jelenhet meg. Elsősorban a már említett vaddisznó és az őz károsításával kell számolni. A kocsányos tölgy erdősítéseket vadvédelmi kerítés létesítésével célszerű kivitelezni.

A Püspökladányi erdészeti tervezési körzetben 2007. január 1-től az alábbi táblázatban szereplő 13 vadásztársaság gyakorolja a vadászati jogot.

Kód	Vadásztársaság neve
901610	Balmaz-Vad Vadgazdálkodási és Szolgáltató Kft.
901620	Balmazújvárosi Vadásztársaság
901630	Balmazújvárosi Földtulajdonosok Vadásztársaság
901710	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósága
902210	Hortobágyi Dolgozók Vadásztársaság
902310	Hortobágyi Lúdtenyésztő Zrt.
902410	AGROPOINT Kft.
902510	Hegyesi Szövetkezet, Nagyhegyes
902630	Ebesi Aranyfácán Vadásztársaság
903810	Hajdúszoboszlói Földgáz Vadásztársaság
903910	Nagisz Zrt.
903920	Nádudvari Vadásztársaság
904010	Püspökladányi Vadásztársaság

3.3.2.5. Egészségi állapot (2.3.8. és 2.3.9. táblák)

Az állományok egészségi állapotának ismerete igen fontos az erdőállomány-gazdálkodás során. Az erdőket ért jellemző károsításokat és kórokozókat erdőrészletenként és fafajonként 10 %-os kárfokozatos pontossággal vettük fel. Ez az információ az erdőrészlet lapon rövidnévvel és az erélyre utaló kóddal jelenik meg. Az egészségi állapotot leírni hivatott statisztikák hiányossága, hogy fafajsoronként csak egy (a legnagyobb erélyű) kár/károsítás kódolható, míg – főleg kárláncolatok esetében – gyakori, hogy akár három-négy kár/károsító figyelhető meg. Emiatt a statisztikák helyesebben úgy értelmezendők, hogy a legnagyobb eréllyel jelentkező egészségi 'gondok' kivonatai.

A kárfokozatok értékelésénél fontos mérlegelni, hogy az erdőállományok a faanyagtermelés mellett, a bennük élő növény és állatvilág életterét, táplálékát is jelentik, némelyek táplálkozása pedig kizárólagos módon a fához kötődik (fakín, tapló félek, lombrágó és farontó rovarok). Ezért az alig és a gyengén károsodott állapot (15 %-os kárfokozatig) a kárfajták többségében megengedhető fokozat és csak jelzésértékű.

Az erdészeti tervezési körzetben gazdálkodó Hajdúhadházi Erdészet erdőtervének felvételi éve 2005-ben volt. A négy éves terepi adatok az egészségi állapot értékelését nem teszik lehetővé, ezért a fejezet csak a 2009. évi terepi felvételű területek egészségi állapotának

vizsgálatával foglalkozik. A terepi felvétel alkalmával 850,55 ha területen regisztráltunk különféle típusú és fokozatú károsításokat, amelynek 19,3 %-a (164,20 ha) a károsodott (redukált) terület. A károsítással érintett terület az összes erdőrészlet területének 45,5 %-a, ami elég magas érték, a károsodott terület mértéke viszont alacsony, az összes erdőrészlet területének 8,8 %-a. A jelentős %-os arány eltérés arra utal, hogy a körzet területén sok a kis károsítási fokozattal érintett erdő. A kárfokozatok területei és százalékos aránya a következő táblázatban látható:

Fokozat	terület (ha)	%
0-10	319,71	37,6
11-20	211,39	24,9
21-30	120,96	14,2
31-40	114,73	13,5
41-50	30,42	3,6
51-60	26,80	3,2
61-70	12,01	1,4
71-80	0,93	0,1
81-90	9,52	0,1
90-100	4,08	0,5
Összesen:	850,55	100,0

Abiotikus károsítást 728,88 ha-on (redukált: 18,6 % 135,90 ha), biotikus károsítást 45,34 ha-on (redukált: 15,7 %, 7,10 ha), emberi eredetű kárt 76,33 ha-on (redukált: 27,8 %, 21,20 ha) észleltünk.

A körzeti tervezéskor 21 kárképet különítettünk el, amelyekből a terepi felvétel során 15 kárképben észleltünk károsítást. Ezek közül a *csúcsszáradás* mind a károsítás (695,92 ha), mind a károsodást (127,60 ha) figyelembe véve kiemelkedik és ez a kárkép jelenti az összes károsítással érintett terület 81,8 %-át. Említésre méltó még a *helytelen gazdálkodásból fakadó károsodás*, a *fagyléc*, *fagyrepedés* és a *lomb- és hajtás károsító rovarok*, *gombák*, *fagyöngy* kárképek 7,1 %-os, 2,0 %-os, illetve 1,9 %-os területaránya. Ez a négy kárkép együttesen a károsítással érintett területek 92,8 %-át (789,34 ha) adja. A következőkben ezek a károsítások kerülnek a károsodott területek nagyságrendje szerinti sorrendben ismertetésre.

A leggyakoribb kárkép tehát a *csúcsszáradás*. A károsítás erőssége jellemzően kismértékű, a 0-10 és 11-20 %-os erélyű károsítások nagysága (297,21 ha – 42,7 %, illetve 160,64 ha – 23,1 %) a meghatározó. Az érintett terület legnagyobb hányadán, 54 %-án kocsányos tölgyeket találunk, ezt a kőrisek területe követi 14 %-kal, majd az akác és a nemes nyárak következnek 9-9 %-kal. A száraz, szikes talajú termőhelyek kedvezőtlen tápanyag- és vízgazdálkodása, a hosszan tartó száraz időjárási periódusok következtében a csúcsszáradás már a fiatal állományokban is megjelenik. A kocsányos tölgyesekben már 25 éves kortól megjelenik, 40 év felett pedig gyakori. A tölgyet kísérő kőris fajok esetében lényegében ugyanezt tapasztalhatók. A nemes nyárasokban 10 évtől indulóan, de jellemzően 20 év fölött, az akácokban a 25 év feletti állományokban gyakori kárkép, nagyobb eréllyel a túltartott erdőkben jelentkezik. A csúcsszáradás kárkép jellemző azokra az állományokra is, amelyek fiatal, intenzív ápolást igénylő időszak a kárpótlási időszakokkal esett egybe. A hosszabb-rövidebb ideig erdőgazdálkodó nélküli (rendezetlen gazdálkodási viszonyban szereplő) erdőterületeknél éppen a legfontosabb periódusban maradtak el az erdőnevelési munkák.

A *helytelen gazdálkodásból fakadó károsítás* (60,46 ha) a következő leggyakoribb károsítási csoport a körzetben, ami mindenek előtt az engedély nélküli fakitermelés – falopás miatt bekövetkezett károkat takarja. A kárkép a fafaj arányokból adódóan tölgyeket és kőriseket érinti leginkább, de az akácokban és az elegyes állományokban is jelen van. Az érintett erdőrészek elsősorban Balmazújváros határában találhatók, néhány részlet Hortobágyon és Ebesen, egy-egy erdőrészlet pedig Nagyhegyes, Nádudvar és Püspökladány határában található, elsősorban lakott területek közelében. A legsúlyosabb mértékű károsodást Hortobágy 30 C, Balmazújváros 88 E és 120 A erdőrészekben regisztráltuk. Az első esetben 90 % fölötti, a másik két esetben 60 %-ban ellopott állománnyal találkoztunk. Az Adattárban szereplő középkorú-idős állomány helyén a természetben vegyes korú és magasságú, fiatalabb állományt találtunk, nem egyszer egy méter körüli tuskókról növő tuskósarj állományt. Ezen károsodás a kiváltó ok megszüntetése esetén nemegyszer csak maradandó záródáshiány keletkezése mellett, vagy súlyosabb esetben a rontott állomány véghasználatát követő erdőfelújítással szüntethető meg. A helytelen gazdálkodás néhány esetben még a külön problémát jelentő külterjes állattartás miatti legeltetés (Hortobágy 28 A, B, Ebes 32 F, Püspökladány 218 E), illetve az erdőben való szemétkerakás (Balmazújváros 24 B, 26 A, 107 E, 118 B) képében jelentkezik.

A körzetben a *fagyléc, fagyrepedés* kár csoport (16,74 ha) a nemes nyáras állományokban van jelen Balmazújváros, Hortobágy, Ebes, Nagyhegyes és Püspökladány helységhatárokon összesen nyolc erdőrészletben. A fagylécességet nagyságuk és nyitottságuk alapján soroljuk be. Jellemző a kis élettani hatású 0-20 %-os (6,18 ha, 36,9 %) és a közepes 21-40 %-os (10,56 ha, 63,1 %) erélyű fagylécesség. Erős, 40 % feletti fagyléc, fagyrepedés kárképet nem tapasztaltunk. A károsodás mértéke a 2,03 ha területű Nagyhegyes 34 A erdőrészletben található idős óriás nyár állomány esetében a legmagasabb, 31-40 %-os.

A *lomb- és hajtás károsító rovarok, gombák, fagyöngy* károsítás csoport károsítással érintett területe 16,22 ha. A kárkép kismértékű, a 0-10 %-os erélyű károsítás 69,9 %-on (11,33 ha), a 11-20 %-os erélyű károsítás 30,1 %-on (4,89 ha) éppen csak megfigyelhető kárkép. 20 %-osnál nagyobb erősségű kárképet nem regisztráltunk. A kárkép szinte minden fafajon előfordul, de alapvetően a fiatal, 1-20 éves kocsányos tölgyeseket jellemzi. A tölgyesek levélfelületén leginkább a tölgy földibolha és a tölgy lisztharmat károsítása figyelhető meg. Ezen kívül a gyapjaslepke, a nyár rozsdagomba, a nyárfalevélsodró, a kis és a nagy nyárfacincér, az akác aknázómoly, a hólyagos moly az akác gubacsatka és a fehér fagyöngy károsításával találkozhatunk leggyakrabban.

Ezen négy jelentősebb károsításon túl a következő károsítások kerültek még bekódolásra: *egyéb talajkárosodás (talajvíz süllyedés stb.)* 11,27 ha-on, *vad által okozott kár* 10,21 ha-on, *bekorhadt sarjtuskó, egyéb tuskó károsodás* 7,11 ha-on, *kéregtetők, pajzstetők, farontó bogarak* 6,81 ha-on, *magas talajvíz, pangó víz* 6,17 ha-on, *széldöntés, kidőlés, törzstörés* 4,91 ha-on, *egyéb károsodások* 4,60 ha-on, *immiszió, koronatörés, egyéb károsítás* 3,24 ha-on, *egyéb törzskárosodás* 3,15 ha-on, *tűzkár* 1,90 ha-on, és *törzstaplók, golyvák, rákos sebek, fekélyek* 1,84 ha-on.

Az Egészségi állapot fajokcsoportonként című (2.3.9. számú) táblázat a károsítás erélyét szintén 10 %-os csoportokban adja meg. Az öt legjelentősebb térfoglalású fafaj(csoport) károsítással érintett területének nagyságát és arányát a következő oldalon található táblázatban foglaltuk össze.

Fafajcsoport	Terület (ha)		Arány
	Károsítással érintett	Összesen	%
Tölgyek	401,27	777,29	51,6
Akácok	100,89	186,62	54,1
Kőrisek	38,34	82,12	46,7
Egyéb kemény lombosok	152,25	328,31	46,4
Nemes nyárok	123,53	321,46	38,4
Egyéb lágy lombosok	29,55	88,67	33,3
Fenyők	4,60	5,91	77,8

A károsodással érintett terület aránya valamennyi fafaj(csoport) esetében igen magas, de a körzetben lévő erdőállományok egészségi állapota ennél kedvezőbb, hiszen a kis mértékű károsítások vannak túlsúlyban.

3.3.3. Természetvédelem helyzete a körzetben

A Püspökladányi ETK területén található Magyarország első, 1973. január 1-én kihirdetett nemzeti parkja a Hortobágyi Nemzeti Park, amely 1999-ben a világörökség része lett. Az ETK a Nemzeti Park területét 1.492,11 ha erdőtervezett területtel érinti, ami a táj erdőtervezett területének 47,4 %-a. A fokozottan védett természeti területek (60,83 ha) az erdőrezervátumok magterületei és a Nemzeti Park I. vagy kezeletlen zónájában, a *Pente-zugon* található erdők, ahol az emberi beavatkozás általában tilos.

A 15/2000. (VI. 26.) KöM rendelet 1-2. §-a Farkas-sziget-1, illetve Farkas-sziget-2 elnevezéssel Püspökladány külterületén védett természeti területen két erdőrezervátumot jelölt ki. A Farkas-sziget-1 erdőrezervátum összesen 74,7 ha-on, 24,3 ha, a Farkas-sziget-2 erdőrezervátum pedig összesen 41,0 ha-on, 8,4 ha magterülettel létesült. Az erdőrezervátumok magterületeiből 27,20 ha, a védőzónáiból 65,40 ha esik erdőterületre. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 29. § (4) bekezdésében foglaltak alapján az erdőrezervátumok magterülete fokozottan védett természeti terület.

A *Farkas-szigeti* erdőrezervátumok 73,6 %-át kocsányos tölgyes, 20,1 %-át egyéb kemény lombos, 5,3 %-át kőrises és 1,0 %-át cseres állomány borítja. A fafajösszetétel már kedvezőtlenebb képet mutat, hiszen 65,4 % a kocsányos tölgy és csak 6,0 % a tájhonos elegyfajok (mezei juhar, mezei és vénic szil, magyar kőris, vadvadkörte és fehér nyár) területaránya. Igen magas a tájidegen kőris területaránya (23,4 %), amelyből 7,1 % a magas kőris és 16,3 % az intenzíven terjedő amerikai kőris területaránya. A cser elegyaránya 1,4 %, továbbá a turkesztáni szil 0,7, az ezüstfa 2,9 és a feketefenyő 0,2 %-ot foglal el. Az erdőrezervátumok magterületén csak 3 ha, míg a védőzónában 12 ha az amerikai kőris területfoglalása. Kiemelt feladat a védőzónában található intenzíven terjedő fafaj visszaszorítása.

A védett természeti területen lévő erdőknél a HNPI, mint a természetvédelmi kezelésért felelős szerv, valamint az erdészeti hatóság meghívásával tartott részletszintű egyeztetéseken külön megállapodás született az érintett erdőrészek kialakításáról, az alkalmazott vágásérettségi korról, a fahasználatok módjáról és sürgősségéről, valamint az erdőfelújítás módjáról és tervezett faállományáról.

Az erdészeti tervezési körzetben található különleges madárvédelmi területek közül a Hortobágy (területkódja: HUHN10002), a Bihar (HUHN10003), a kiemelt jelentőségű természet-megőrzési területek közül a Hortobágy (HUHN20002) és a Hajdúszoboszlói szikes gyepek (HUHN20069) Natura 2000 területeken található erdőtervezett részlet.

A Natura 2000 hálózatba tartozó területek esetében a HNP Igazgatósággal részlet szintű egyeztetést tartottunk az érintett területek fahasználati és erdőfelújítási tervezésére, valamint a természetvédelmi vonatkozású szöveges megjegyzésekre vonatkozóan. Az egyeztetés során eltérő vélemény nem alakult ki.

Az erdőterületeken az erdőgazdálkodás során biztosítani kell a Natura 2000 hálózat részét képező közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű jelölő élőhelyek és az erdőhöz kötődő fajok megőrzését, illetve fennmaradását. A Hortobágy kiemelt jelentőségű jelölő erdei élőhelye (91I0) az Euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek tölgyfajokkal (*Quercus spp.*). A Hortobágyon folytatott erdőgazdálkodási tevékenység során fokozott figyelemmel kell lenni a Pannon szikes sztyeppék és mocsarak (1530) jelölő élőhely kíméletére, illetve az erdőhöz köthető jelölő fajok, a nagy höscincér (*Cerambyx cerdo*) és a szarvasbogár (*Lucanus cervus*) életfeltételeinek megőrzésére, lehetőség szerinti fejlesztésére is.

A kiemelt jelentőségű jelölő erdei élőhelytípusba tartozó erdőkben a fakitermelések végrehajtása során megfelelő mennyiségben és eloszlásban idős, odvas faegyedeket és holt faanyagot kell visszahagyni a területen. A közösségi jelentőségű, fában fejlődő bogárfajok állományainak megőrzése érdekében egészségügyi fakitermelést csak böhöncös faegyedek és holtfa egyenletes térbeli eloszlásban történő visszahagyásával lehet végezni. Az erdőnevelések végrehajtása során az intenzíven terjedő fajokat vissza kell szorítani.

3.3.4. Közjóléti, turisztikai értékelés

Az ETK erdeinek közjóléti szerepe elhanyagolható, amit nem csak a közjóléti elsődleges rendeltetésű erdők minimális területe okozza, hanem az erdők szétszórtsága, nehéz megközelíthetősége és nem utolsósorban a védett természeti területek nagy aránya is, amelyeknél a látogathatóság részben vagy egészben korlátozott. A körzetben két erdőrészletnek van parkerdő elsődleges rendeltetése, az Ebes 32 B (önkormányzati kezelésű) és a Nagyhegyes 32 A (rendezetlen gazdálkodási viszonyú) erdőrészletnek. Második rendeltetesként a mátai lovarda melletti Hortobágy 29 C erdőrészletnek van még parkerdő rendeltetése, talajvédelmi elsődleges rendeltetés után. Ezek összterülete az összes erdőrészlet területének csupán 0,6 %-a, tehát elenyészően kevés.

Meg kell említeni a Hortobágy 39 E erdőrészletet, ahol a HNPI UNIO-s forrás bevonásával létesítette a Hortobágyi Vadasparkot. A természetvédelmi rendeltetés mellett az erdő további rendeltetése között szerepel a Natura 2000 és a vadaspark rendeltetés is, illetve negyedik rendeltetesként, a szöveges megjegyzésben a talajvédelmi rendeltetés.

Az erdészeti tervezési körzetben található közjóléti, turisztikai létesítmények döntő többsége a Hortobágyi Nemzeti Parkhoz köthetőek. Nagyobb túraútvonalak nem érintik a térséget, csak kisebb helyi túraútvonalak, ökotúrák, tanösvények találhatóak, amelyek azonban alapvetően nem az erdőkhöz kapcsolódnak. A központban, Hortobágy helységhatárban található a Hortobágyi Nemzeti Park Látogatóközpont és Kézművesudvar, a Pásztormúzeum és a Körszín bemutatóhely, a Megmaradásunk jelképe a magyar szürke (fajtatörténeti kiállítás),

a Pusztai Állatpark, a már említett Hortobágyi Vadaspark, a Hortobágy-Halastavi Kisvasút és Tanösvény kilátótoronnyal, illetve a Mátai ménes. A sóút menti körzetbe eső csárdák a Kadarcsi és a Hortobágyi csárda, amelyek közül a Hortobágyi csárda vendéglátóhelyként üzemel, a szintén közvetlenül a 33-as főút mentén fekvő Kadarcsi csárda felújítása után csárda-múzeumként fog működni.

Fontos megemlíteni még a *Góré-s-tanyai* gólyamentő állomást, a *Szálka-halmi* bemutató házat és tanösvényt, illetve a HNPI által üzemeltetett Mátai Fecskeház erdei iskolát is.

Kultúrtörténeti jelentőségű, az erdészeti tájban, Balmazújváros belterületén található Veres Péter Emlékház.

A helyi és a környező nagyvárosok lakosai számára a madármegfigyelés mellett a horgászati tevékenység jelent kikapcsolódási (rekreációs) lehetőséget. E mellett kellemes kikapcsolódást, szakmai élményt nyújthatnak a körzetben csekély számban található kastélyparkok és erdészeti nevezetességek:

Nagyhegyesi Kráter-tó

A körzetben igazi kuriózum a Nagyhegyesi *Kráter-tó*, amely az 1961. évi gázrobbanás során keletkezett kráterben jött létre. A kitörés helyén több mint 200 méter átmérőjű és igen mély krátert "keletkezett". A kitörés hordalékai 17 méter magas földsáncot "építettek", amelyen dús növényzet fejlődött. A területet a Nagyhegyes 34 A erdőrészlet öleli körbe.

A tó körül és a "földsánc" tetején séta utat alakítottak ki, padokkal, pihenőkkel. Megfelelő számú szeméthyűjtő is kihelyezésre került. A bejárat mellett az emlékhelytől jobbra és balra szalonnasütő helyet hoztak létre, ahol bográcsozás, grillezés közben lehet kellemesen időt eltölteni, pihenni.

Balmazújváros- Nagyhat park

A védett park Debrecen és Balmazújváros között (*Nagyhat*), a jelenleg szociális otthonnak helyt adó egykori Semsey-kastély 4 hektáros területen található. A park értékes fajai a vörös tölgy, a kocsányos tölgy, a mezei szil, a platán, a nyír, a különböző fenyőfélék, a vadgesztenye, a magas kőris és a mezei juhar. Érdekes színfolt a méretes fákból álló narancseper csoport. Említést érdemel még egy igen szép méretű tulipánfa is. A park felújítása a tájidegen fafajok (akác, amerikai kőris, gledícsia) kitermelésével 1994-ben kezdődött meg.

Hajdúszoboszló – Emlékkert

A hajdúszoboszlói emlékkert a város Debrecen felőli határában, a Kösely Zrt. központjában található. Az 1970-es évek elején létesített arborétum mára gazdag gyűjteménye több mint 200 fa- és cserjefajt, alfajt, változatot tartalmaz. Sok atlantikus, magashegységi, a száraz alföldi klímára érzékeny faj található a gyűjteményben.

Püspökladány – Hosszúhát mezővédő erdősávok

Püspökladány az Alföld középső részén, a három tájegység Hortobágy, Nagysárrét és Nagykunság találkozásánál, a hajdani mocsárvilágból kiemelkedő hátságra települt. A helyi védett mezővédő erdősávok a Püspökladányt Hosszúhátal összekötő 4211-es út mellett találhatóak. Az 1959-ben kiadott Erdősítési és fásítási útmutató alapján elkészült 25 hektáros erdősávrendszer közel 20 méter széles kocsányos tölgy főfajú sávokból áll, amelyekben megtalálhatók a tölgy természetes kísérő fa- és cserjefajai. Igen gazdag a sávok madárvilága és vadállománya.

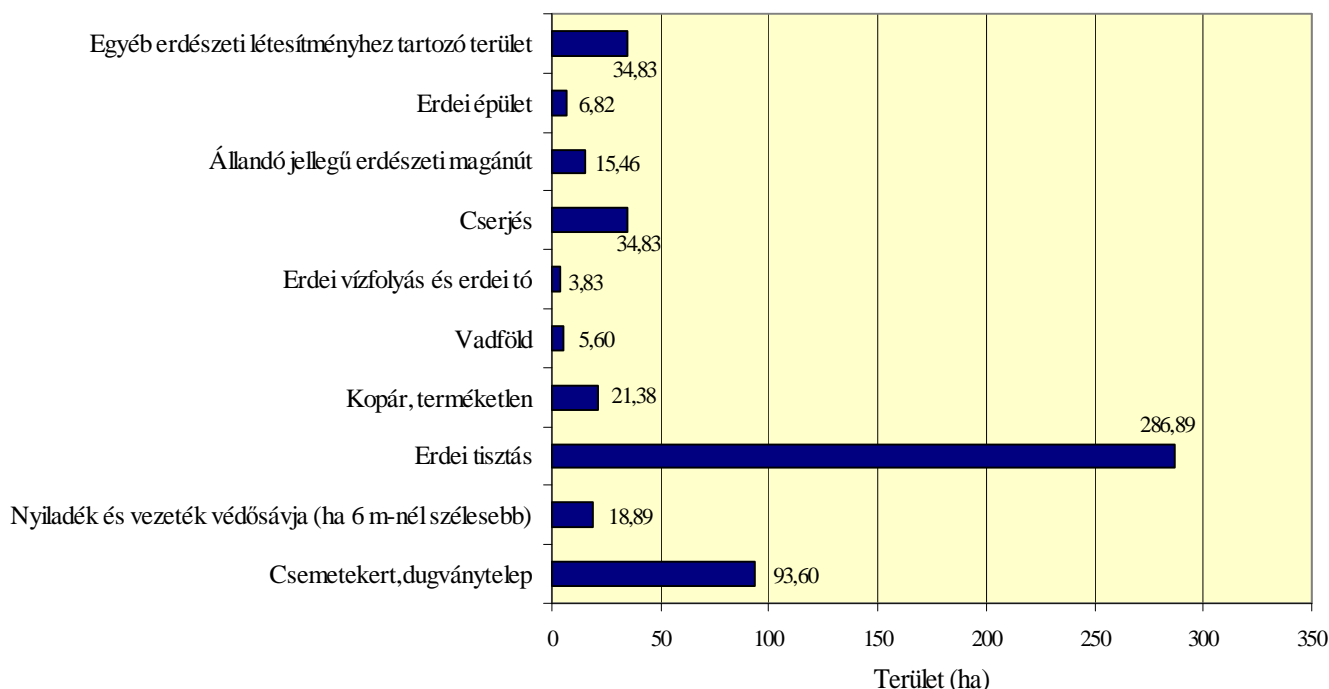
Püspökladány – Hamvas-csatorna melletti tölgyek

A város határában, a Hamvas-csatorna partján található hat, egy sorba ültetett idős kocsányos tölgy. A 100-120 éves fák az egykori *Gatály-tanyához* tartozó park fái voltak. A park területét felszántották, a park egykori létét csak ez a hat tölgyfa bizonyítja, melyeket ma szántó választ el a tanyáktól. A fák a korukhoz képest egészségesek bő magtermők, ezért nemcsak emlékfák, hanem erdészeti génalapanyagként is védeltséget érdemelnek.

3.3.5. Az erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló területek

Az egyéb részletek területkimutatását a 2.1.5. táblázat tartalmazza, amit az alábbi ábra szemléltet. Az erdőtervezett egyéb részletek 45,1 %-a, 237,18 ha a körzet erdészeti területén, 54,9 %-a 289,12 ha a körzetben található erdészeti területén vannak. Az elmúlt ciklusban az egyéb részletek területe 84,00 ha-ral növekedett.

Csemetekert: A NYÍRERDŐ Zrt. körzetben lévő ebesi (93,33 ha), a közelben található derecskei csemetekertje és a térségben megtalálható, engedélyezett magán csemetekertek jó minőségben biztosítják a felújítások és telepítések csemeteszükségletét. A szaporítóanyag-termelésben legjelentősebb a hagyományos akác (vegetatív akác termesztése) és nemes nyár előállítás. A *Farkas-sziget* területén található még 0,27 ha csemetekert (Püspökladány 25 CS), amely az ERTI speciális igényeit elégíti ki.

Nyiladékok: Rendeltetésük az erdőkezeléssel kapcsolatos közlekedés biztosítása, illetve a kísérleti területek megközelítésének elősegítése. A körzetben 18,89 ha, a körzet erdészeti területén összesen 11,87 ha nyiladékokat tartalmaz az Adattár.

A körzetben összesen 286,89 ha-on, a körzet erdészeti területén 137,25 ha-on terveztünk az erdőtümbökben található *erdei tisztást*. *Kopár, terméketlen* területet 21,38 ha-t, illetve 10,90 ha-t terveztünk.

A volt Püspökladányi Erdészet központjában, a *Farkas-szigeti* tömberdőben, ami jelenleg az ERTI Püspökladányi Kísérleti Állomásának a központja, található a körzetben erdőtervezett összes *vadföld* (23 VF – 5,60 ha).

Az erdészeti tervezési körzet erdészet nélküli területén az *állandó jellegű erdészeti magánút* (7,40 ha), az *erdei vízfolyás és erdei tó* (1,66 ha) és az *erdészeti létesítményhez tartozó terület* (34,83 ha) Hajdúszoboszlón és Püspökladányban az ERTI és a TIKÖVIZIG kezelésében található. Hajdúszoboszlón a Keleti-főcsatorna partján (4-es 5-ös és 8-as tagok) még mindig erdő művelési ágban vannak azok a TIKÖVIZIG kezelésében lévő földrészek, amelyeket az 1970-1980-as években felparcelláztak és nyaralókat építettek rájuk. Ezek a területek és a *Farkas-szigeti* 25 EY 1-3 (gazdasági és kutató épületek, lakások, illetve rakodó) alkotják a jelentős területű, az egyéb erdészeti létesítményhez tartozó területeket.

Míg az előző körzeti tervezés után csak a *Farkas-szigeti erdei épület* szerepelt a körzeti tervben, jelen erdőterv már öt erdei épületet tart nyilván (2,48 ha). Hajdúszoboszlón két erdőművelési ágú területre épített épület (Hajdúszoboszló 42 ÉP, 51 ÉP), Nádudvaron pedig kettő, a NAGISZ Zrt. kezelésében (Nádudvar 15 ÉP 1-2) lévő, erdőművelési ágú területen álló épület – volt fácántelep – került az Adattárba.

Balmazújváros, Hortobágy és Hajdúszoboszló helységhatárban 24,92 ha-on került *cserjés* (CE) tervezésre. Ezek a területek erdőművelési ágban vannak, üzemtervezett erdőkhöz csatlakoznak és igen gyenge a termőképességük. Általában szikes területek, ahol az előző állomány már kiligetesedett, vagy kipusztult. Záródásuk gyenge, dominál bennük a tamariska és a vadvörösmarty.

A teljes körzetben 15,46 ha az *állandó jellegű erdészeti magánút*, 3,83 ha az *erdei vízfolyás és erdei tó*, 57,11 ha az *erdészeti létesítményhez tartozó terület*, 6,82 ha az *erdei épület* és 34,83 ha a *cserjés* területe.

A legnagyobb erdőtömb, a *Farkas-sziget* szilárdburkolatú közlekedési úton megközelíthető. Feltártsága a nyíladákhálózatnak köszönhetően jó. A kisebb tömbök és a szórványerdők az esetek kisebb részében helyezkednek el burkolt út mentén. Ezekhez az erdőkhöz agyagos, vályogos lassan kiszáradó utak vezetnek. A puszta közepén található erdőfoltokat, szárnyékerdőket az utak híján sokszor nagyon nehezen lehet megközelíteni. Nehezíti még a közlekedést a felhagyott rizsföldek kis csatornái is. Esős időben, főleg a szikes terület nem járható.

2008 szeptemberétől a terepi munkák alatt a körzetben az éves csapadék kétszerese esett. Az igen csapadékos év jelentősen megnehezítette a közlekedésünket, időszakonként el is lehetetlenítette azt.

3.5. Átfogó tervezés

(A körzet teljes területére vonatkozóan)

Az átfogó tervezés, a körzet teljes területére vonatkozó műveletek és hozamok tervszámainak kialakítása, az erdőrészlet szintű tervezés alapján történt.

3.5.1. Hosszú távú tervezés a körzet teljes területére

3.5.1.1. Távlati erdőkép, erdőprognózis (2.4.1.A-C. táblák)

Az erdő állapotának értékelése alapján megállapíthatjuk, hogy a jelenlegi fafajmegoszlás főbb arányaiban megfelel a termőhelyi viszonyoknak és a jövőben a gazdasági és természetvédelmi célok alapján is csak kismértékű változás várható. Az erdőrészletek egy részén előfordul helytelen fafajmegválasztás, illetve olyan kedvezőtlen elegyítésű állományokkal is találkozhatunk, ahol az elegyfajok növekedési erélye erősen eltér a főfafajától. A helytelen fafajmegválasztás és elegyítés a rontott állományok kialakulásának egyik előidézője.

A távlati, az erdősítési célállománytípusok és a jelenlegi faállománytípusok közötti összefüggéseket a 2.4.1.A., B. és C. táblázatok tartalmazzák. Az erdőrészletek távlati célállománytípusát elsősorban a termőhely és a rendeltetés határozza meg. Az erdőfelújítások tervezésekor azonban figyelembe vettük az új Evt. 51. § (6) bekezdését is, mely szerint: „Származék-, természetes és természetyszerű erdővel közvetlenül határos erdőben idegenhonos fafajokkal az erdő mesterséges felújítása csak akkor végezhető, ha az a környező erdők természetességi állapotát nem rontja, nem veszélyezteti.” A jelenlegi felújítandó üres vágásterületeket (63,92 ha) úgy vettük számításba, mintha már megvalósult volna rajtuk a távlati célállománynak megfelelő erdőfelújítás.

A körzet teljes területén a termőhelynek megfelelő optimális célállományok kialakítása a távlati cél. Első lépésben a rontott erdők átalakítását és a nem a termőhelynek megfelelő vágásérett állományok fafajcseréjét terveztük be. Véghasználatra terveztük a természetvédelmi területen gyenge termőhelyen lévő, túltartott szárnyékerdőket azzal együtt, hogy a felújítás bizonytalansága mellett az erdőfoltok elsődleges célja a Hortobágyra jellemző külterjes állattartás segítése.

A rontott fiatalosok átalakítása a különböző károsítások (legeltetés, elfagyás, vadragás és falopás), az erdősítési technológia be nem tartása, kedvezőtlen termőhelyre történt erdőtelepítés és hibás fafajmegválasztás miatt szükséges.

A gazdasági rendeltetésű állományoknál fokozatosan visszaszorítandók:

- az akáccal és a nemes nyárral elegyes kocsányos tölgyes,
- a károsítások következtében leromlott állományok.

Ezen állományok lecserélhetők cser, egyéb kemény-, és egyéb lágy lombos fafajokkal elegyes kocsányos tölgyesre, akác és nemes nyár állományokra a termőhely és az erdőrészlet rendeltetésének függvényében.

A határtermőhelyekre telepített nemes nyárasok termőhelyvizsgálat és megfelelő talajelőkészítés után kocsányos tölgyes, fehér nyáras, kőrises, illetve fűzes állományokra cserélendők le.

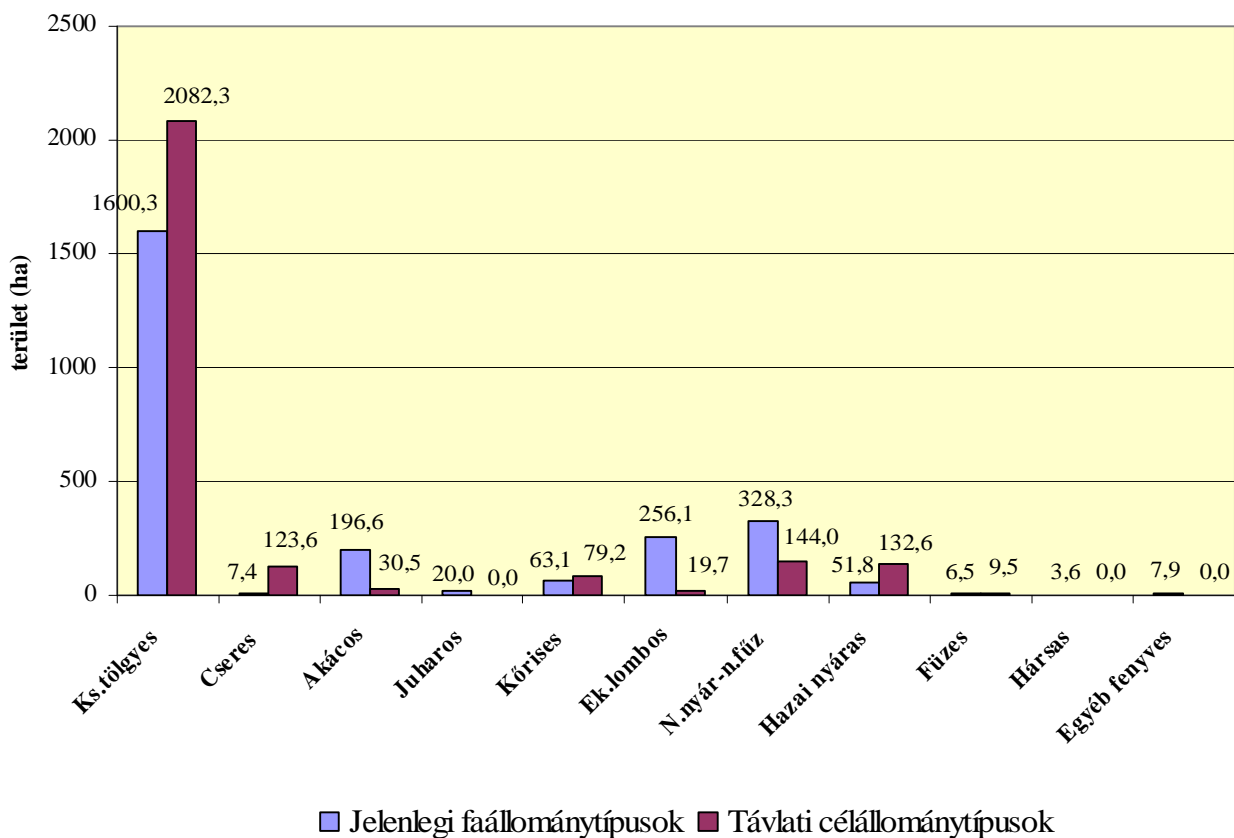
A természetvédelmi rendeltetésű állományokban visszaszorítandók:

- az akácosok,
- a nemes nyáras és az akácos nemes nyáras, illetve a nemes nyáras kocsányos tölgyesek,
- a nemes nyáras hazai nyárasok és a hazai nyáras nemes nyárasok,
- az amerikai kőrisesek,
- a károsítások következtében leromlott állományok.

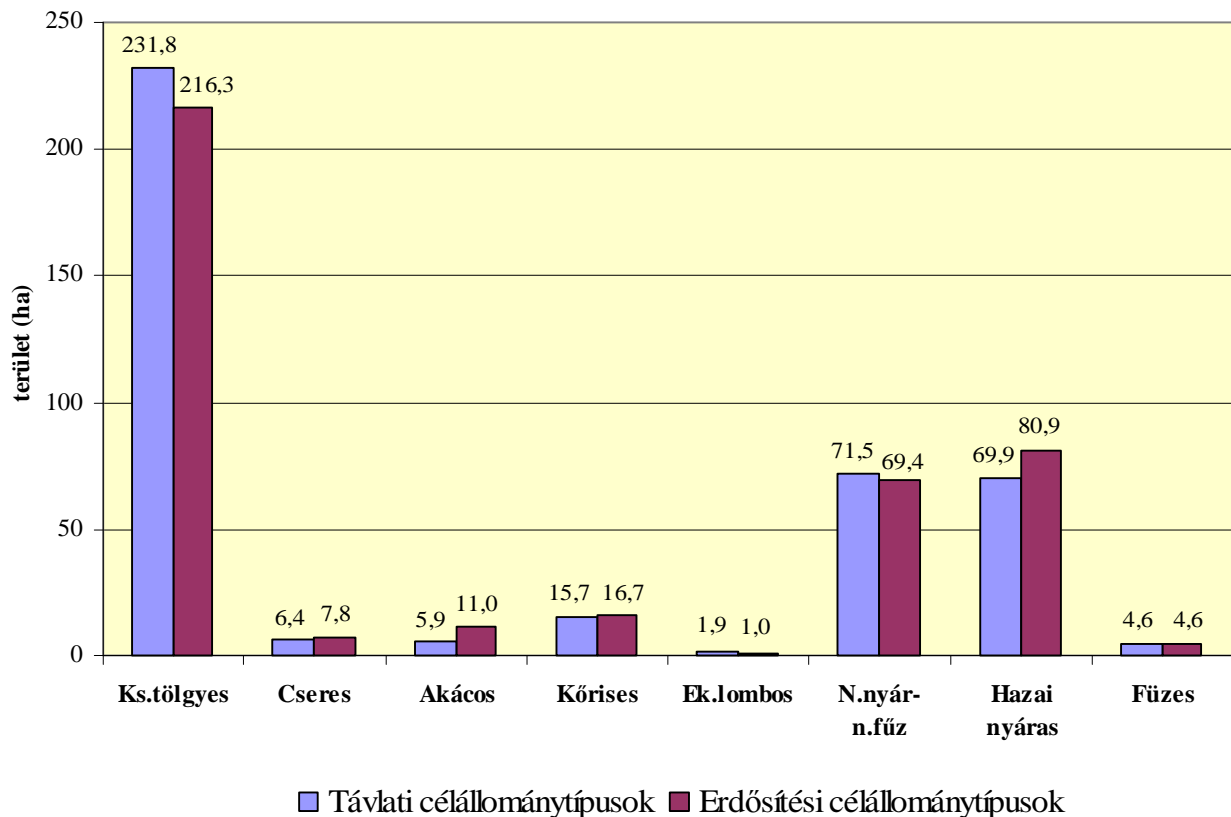
Ezen állományok helyett a termőhely függvényében előtérbe helyezendők:

- a cseres kocsányos tölgyes,
- a keményfa elegyes kocsányos tölgyes,
- a cseres, a kocsányos tölgyes cseres,
- a hazai nyáras állományok.

A 2.4.1.A. statisztika alapján a távlati célállománytípusok és a jelenlegi faállománytípusok összesítésének legfontosabb adatait a következő ábra mutatja be:

A 2.4.1.B. távlati célállományok és az erdősítési célállományok (középtávú) mátrixának összesítését a következő ábra mutatja be. A könnyebb áttekinthetőség érdekében a területi adatokat itt is csak egy tizedessel szerepeltetjük.

A 2.4.1.B. táblázat jól szemlélteti, hogy az erdősítéseket a távlati célállománytípusoknak megfelelően terveztük. Az erdősítési célállománytípus 9,0 %-ban tér el a távlati célállománytípustól. A véghasználatra tervezett gazdasági rendeltetésű akácoknál az első felújítási terv általában az akác sarjztatása, a célállomálynak megfelelő felújítást a második felújítási terv tartalmazza. (Az erdőfelújítások tervezése a 3.5.3.5. fejezetben található.)

A *Farkas-szigeten* hosszabb távon elsősorban az egykorú állomány vegyeskorúvá válása lesz a legfontosabb változás. Ezt mind a természetvédelmi érdekek, mind a már elkezdett és a következő ciklusra tervezett erdőművelési tevékenység várható hatására alapozva lehet kijelenteni. Ezek mellett bizonyos erdőterületek végleges pusztulása is bekövetkezhet a termőhelyi és a klimatikus viszonyok miatt, míg másik oldalról eddigi gyepterületek természetes beerdősülése már most is megfigyelhető. Ezeken a beerdősülő területeken elsősorban az amerikai kőris jelenik meg, szálankénti vagy csoportos elegyben vadkörte és kocsányos tölgy egyedekkel (például a Püspökladány 12 TI2, 13 TI3, 15 TI részletekben). A jelenlegi pénzügyi támogatási rendszerek azonban ezen önerdősülő tendencia ellen hatnak, mivel pályázati pénzek a gyepterület művelésére vannak. Így ezek a foltok várhatóan részben vagy teljesen el fognak tűnni. Így az erdőterület növekedésével nem számolhatunk hosszútávon.

3.5.1.2. Erdőtelepítések távlati lehetőségei

Az erdőtelepítések távlati lehetőségei a körzet és azon belül az egyes helységhatárok erdősültségétől és az erdősítésre alkalmas terület nagyságától függnnek. A körzetben található helységhatárok erdősültségét (az erdészetekkel együtt) a következő táblázat tartalmazza.

HELYSÉG	Közigazgatási terület (ha)	1963. évi erdőterület (ha)	1963. évi erdősültség (%)	2000. évi erdőterület (ha)	2000. évi erdősültség (%)	2010. évi erdőterület (ha)	2010. évi erdősültség (%)
Balmazújváros	20.545	2.089*	4,3	565,3	2,8	591,12	2,9
Hortobágy	28.458			768,3	2,7	770,88	2,7
Ebes	7.727	224	2,9	171,4	2,2	166,02	2,1
Hajdúszoboszló	23.870	392	1,6	414,3	1,7	420,52	1,8
Nagyhegyes	13.276	223	1,7	277,0	2,1	276,85	2,1
Nádudvar	22.591	53	0,2	103,7	0,5	104,09	0,5
Püspökladány	18.695	813	4,3	846,6	4,5	818,18	4,4
Összesen:	135.162	3.794	2,8	3.146,6	2,3	3.147,66	2,3

A közigazgatási terület adatok a www.takarnet.hu honlapról származnak.

* Hortobágy 1966-ban alakult önálló helységgé, közigazgatási területe addig Balmazújvároshoz tartozott.

Az erdészeti tervezési körzet erdősültsége 2,3 %. Összehasonlításként néhány statisztikai adat:

Magyarország erdősültsége:	20,6 %.
Az Alföld (6 megye) erdősültsége:	12,6 %.
Hajdú-Bihar megye erdősültsége:	10,9 %.
A körzet erdősültsége 1963-ban:	2,8 %.
A körzet erdősültsége 2000-ben:	2,3 %.

A körzetben az erdősültség az elmúlt 47 évben 2,8 %-ról 2,3 %-ra csökkent, amelynek a legfontosabb oka az Alföld-fásítás és a II. Világháború utáni fásítások során, az erdő számára kedvezőtlen termőhelyeken létrehozott erdők ligetesedése, illetve kipusztulása. Az elmúlt 10 évben a körzet erdősültsége változatlan maradt.

A Püspökladányi erdészeti tervezési körzet területén az aktuális Adattár szerint 10 darab telepítés típusú erdőrészlet található 19,45 ha összterülettel. Ezek a részletek mind a NYÍRERDŐ Zrt. által korábban beadott –a kedvezőtlen időjárás miatt elhalasztott első kivitelű–, erdőtelepítési tervek. További erdőtelepítés is csak a körzet déli (Püspökladány, Hajdúszoboszló, Ebes) és keleti részén (Balmazújváros, Ebes) várható. Azonban nagy volumenű erdőtelepítés az erdészeti tervezési körzetben továbbra sem várható az előbb említett területek jó mezőgazdasági hasznosíthatósága és a körzet további területének fatermesztés számára kedvezőtlen klimatikus és termőhelyi adottságai miatt.

3.5.1.3. Tartamosság - hozamvizsgálat, hozamkiegyenlítés

A hozamvizsgálat célja annak a megállapítása, hogy a körzetben az erdőállományok jelenlegi szerkezete, bennük rejlő távlati lehetőségek mennyiben biztosítják hosszú távon a tartamos erdőgazdálkodás feltételeit, az erdőben rejlő hozam egyenletes hasznosíthatóságát. Ebből fakadóan a körzeti erdőtervben a véghasználati előírások összesített terület és fatömeg

adatai, mint fahasználati lehetőség jelennek meg. A hozamvizsgálat eredménye az üzemtervekben a hozamszabályozás feltételrendszerében érvényesül.

A hozamszabályozás feladata a véghasználati előírásokban rejlő hozadék és a hozamvizsgálat során megfogalmazott korlátok, mutatók összehangolása. Eredménye az erdőrészlet szintű tervelőírásokban jelenik meg.

A hozadék megállapítása az erdőállomány gazdálkodás alapvető kérdése, megmutatja a jelenlegi – üzemtervben rögzített – lehetőségeket, s egyben előre vetíti – a hozamvizsgálat tükrében – a jövőben várható feladatokat.

A hozamszabályozás során vizsgált legfontosabb mutatók az évi átlagos véghasználati hozami terület, a folyónövedék és az átlagnövedék az előhasználati fatömeggel és 8 % mortalitással csökkentve, illetve ezek viszonya a véghasználati előírásokhoz.

A körzeti erdőtervezés során az erdőrészlet szintű szakmai elvárások megfogalmazására, illetve az erdőállományok hozamvizsgálatára van csak mód, a hozadékszabályozás és az ennek megfelelő tervelőírások adása már az erdőterv feladata.

Hozamvizsgálat táblázatai

	Egy évre eső átlagos T E R Ü L E T			
	ha/év			
	véghasználatra tervezett	0 - 9 éven belül vágásérett	30 éven belül vágásérett átlaga	hozami terület
fatermelés	5,33	5,33	9,42	10,38
különleges	29,08	31,61	30,97	32,87
összes	34,41	36,94	40,39	43,25

	Egy évre eső átlagos F A K É S Z L E T				
	m ³ /év				
	redukált folyónövedék	redukált átlagnövedék	véghasználatra tervezett fakészlet		
			mennyisége	a folyónöv. %-ában	az átlagnöv. %-ában
fatermelés	3.156	1.782	752	23,8	42,2
különleges*	8.590	6.078	5.965	69,4	98,1
összes	11.746	7.860	6.717	57,2	85,5

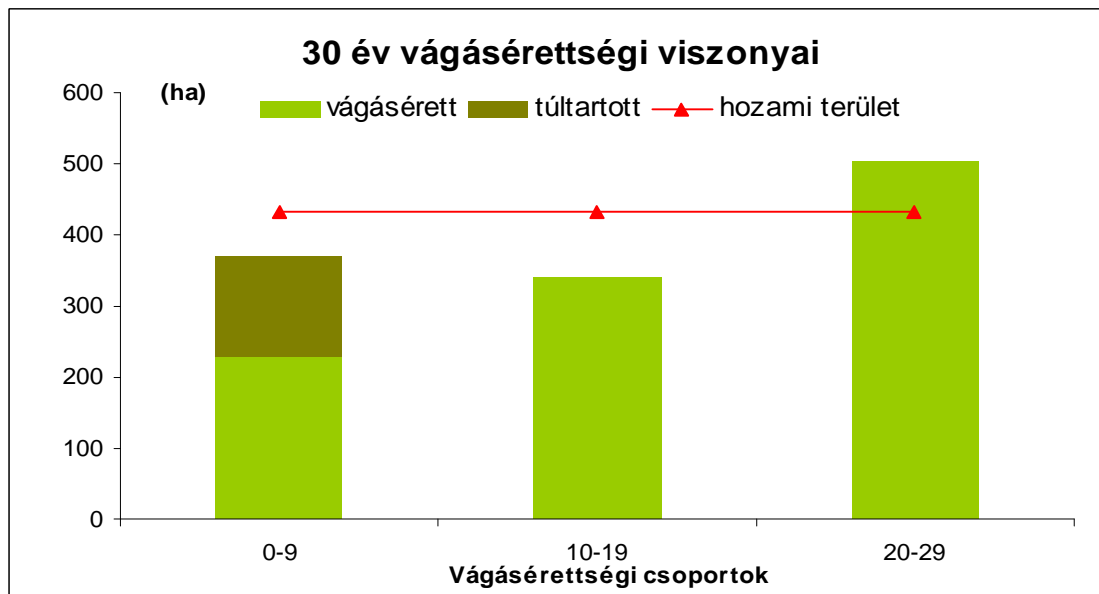
* Tartalmazza a faanyagtermelést nem szolgáló erdők növedékadatait is.

A táblázatokból megállapítható, hogy a tervidőszakban vágáséretté váló állományokból 25,3 ha (a vágásérett állományok 6,8 %-a) nincs véghasználatra tervezve. Ennek elsődleges oka az, hogy a 2005. évi felvételű Hajdúhadházi Erdészeti erdőtervében szereplő erdők egy részének a vágásérettségi mutatója 10 év alá csökkent, de mivel ezeket az erdőrészleteket nem érintette a 2009. évi körzeti tervezés, így sem a vágásérettségi koruk, sem a fahasználati tervezésük nem lett felülvizsgálva.

A véghasználatra tervezett állományok egy évre eső területe (34,41 ha) kissé elmarad a 30 éven belül vágásérett állományok átlag területétől (40,39 ha) – annak 85,2 %-a –, de még inkább elmarad a hozami területtől (43,25 ha), annak 79,6 %-a.

Az egy évre eső véghasználati fakészlet mennyisége ($6.717 \text{ m}^3/\text{év}$) kisebb a redukált folyónövedéknél ($11.746 \text{ m}^3/\text{év}$) és a redukált átlagnövedéknél ($7.860 \text{ m}^3/\text{év}$) is. Az ETK fahasználat szempontjából 'alul hasznosított'. A véghasználatra tervezett állományok egy hektárra jutó fakészlete ($194 \text{ m}^3/\text{ha}$) a túltartott erdők magas aránya (a tervidőszakban vágáséretté váló erdők 38,1 %-a; 140,89 ha), a delelőerdők és a határtermőhelyre ültetett nemes nyárasok miatt nem sokkal nagyobb, mint a körzet faállománnyal borított területének egy hektárra jutó fakészlete ($164 \text{ m}^3/\text{ha}$).

A 2.3.6. statisztika tartalmazza a vágásérettségi csoportok terület és fakészlet adatait 30 évre. A következő ábra az összesített területi adatokat mutatja be.

Annak ellenére, hogy a 30 év átlaga ($40,39 \text{ ha}/\text{év}$) a hozami terület közelében van (93,4 %-a), az ETK vágásérettségi viszonya rendkívül egyenlőtlen. Az ábra jól szemlélteti, hogy az első vágásérettségi csoport lehetősége ($369,36 \text{ ha}$) valamelyest közelíti (85,4 %-a) a hozami terület mértékét ($432,50 \text{ ha}$), de a második vágásérettségi csoport területe ($340,09 \text{ ha}$; 78,6 %) még ennél is alacsonyabb. A harmadik vágásérettségi csoport területe ($502,22 \text{ ha}$; 116,1 %) pedig már meghaladja a hozami területet annak ellenére, hogy az első vágásérettségi csoportban nagy területtel szerepelő, a vágásérettségi korát elérő akác és nemes nyár állományok a szerkezet-átalakítások következtében már jóval kisebb területtel szerepelnek ebben a csoportban. Viszont a harmadik vágásérettségi csoportban már nagy területtel jelennek meg az Alföld-fásítási program kocsányos tölgyesei, hiszen az egyszerre ültetett, azonos adottságú erdők egyszerre érik el a vágásérettségi korukat, ami ezen csoport ugrásszerű területnövekedését okozza. A következő évtizedek körzeti tervezéseinek fontos feladata lesz az egyszerre telepített erdőtömbökben a helyes, a gazdasági, társadalmi és természetvédelmi igényeknek is megfelelő vágásszakaszolás kialakítása.

3.5.2. Egyéb átfogó tervezés

3.5.2.1. Egyéb erdei haszonvételek tervezése

Az erdei haszonvételekkel az új Evt. VII. fejezete foglalkozik. A törvény értelmében – a fakitermelés és a vadászati jog hasznosítását kivéve – az erdei haszonvételek gyakorlásának feltételeit, amennyiben jogszabály másként nem rendelkezik, a gazdálkodó jogosult meghatározni.

Az új Evt. 68. § (7) bekezdése alapján az erdőgazdálkodó köteles tűrni – ha jogszabály máshogy nem rendelkezik – az egyéni szükségletet meg nem haladó gomba, vadgyümölcs, gyógynövény állami erdőben való gyűjtését. A végrehajtási rendelet értelmében az egyéni szükséglet 2 kg gomba, 2 kg vadgyümölcs, 2 kg gyógynövény személyenként és naponta. Az egyéni szükségletre gyűjtött erdei haszonvétel kereskedelmi forgalomba nem hozható!

A gomba, gyógynövény, vadgyümölcs és egyéb lakossági gyűjtögetés mellett, az elsődleges mellékhaszonvételi lehetőség az elhalt fekvő fa és gally gyűjtése. Az erdőgazdálkodásra alkalmatlan termőhelyeken álló erdők folyamatosan száradnak, ligetesednek ki. A folyamatos egészségügyi gyérítés mellett az elhalt fekvő fa és gally gyűjtése is fontos annak érdekében, hogy a gazdálkodó elkerülje a nagy tömegben fellépő károsítókat. A körzetben található erdőben a gomba gyűjtése csekély jelentőségű, az inkább a gyepterületekhez köthető (pl.: sziki csiperke, lila pereszke, stb.).

A szárnyékerdők fontos funkciója, a tájra jellemző külterjes állattartásból adódó deleltetés.

3.5.2.2. Természetvédelmi tervezés (természetvédelem kezelési tervei)

A 347/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet értelmében a természetvédelemért felelős miniszter körzeti erdőtervvel kapcsolatos jogkörét érintő előkészítő feladatokat ellátó HNPI által adott és az előzetes jegyzőkönyvhöz mellékelte állásfoglalása (ügyiratszám: 1735/2009.) alapján hajtottuk végre a Püspökladányi erdészeti tervezési körzet védett természeti területein a körzeti tervezést. Az érintett erdőrészek tervezését a HNPI illetékes munkatársaival erdőrészlet szinten egyeztetjük.

A körzetben fokozottan védett természeti terület Hortobágyon (49-52 tagok), valamint Püspökladányban az erdőrezervátumok magterületein található összesen 60,83 ha-on, 29 erdő és egyéb részletet érintően. Védett természeti terület 584 részletet érintően 1.431,28 ha-on fekszik Balmazújváros, Hortobágy, Hajdúszoboszló, Nagyhegyes, Nádudvar és Püspökladány településeken. Valamennyi részlet az 1850/1972. és 1851/1972. számú OTvH Közleményekkel, mint kihirdetési jogszabályokkal létrehozott és a 11/1993. KTM, a 6/1996. KTM és a 3/1998. KTM rendeletekkel módosított Hortobágyi Nemzeti Park területén található. A Hortobágyi Nemzeti Park védeltségének fenntartásáról a 131/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet rendelkezik.

Az 1.492,11 ha összterületű védett természeti terület nagy részén a NYÍRERDŐ Zrt., a HNPI és az ERTI az erdőgazdálkodó, rajtuk kívül kisebb területet a TIKÖVIZIG, valamint

Kun Sándor egyéni gazdálkodó kezel. A védett természeti területen 24,32 ha-on (Balmazújváros, Hortobágy és Hajdúszoboszló határában) nincs bejegyzett erdőgazdálkodó.

A Hortobágyi Nemzeti Park érvényes, jogszabályban megjelent kezelési tervvel nem rendelkezik. Az 1999-es körzeti erdőtervben ismertettük a HNPI, mint természetvédelmi kezelésért felelős szerv Hortobágyra vonatkozó nem hivatalos, de a gyakorlatban alkalmazott természetvédelmi kezelési tervének erdőgazdálkodással foglalkozó részeinek rövidített változatát. Tudomásunk szerint időközben a kezelési terv tervezet megújításra került. A körzeti tervezés során a megújított tervezet nem állt a rendelkezésünkre.

Az új Evt. 113. § (16) bekezdése alapján a HNPI az új Evt. 113. § (15) bekezdése szerinti felülvizsgálat lefolytatásához szükséges, az érintett Natura 2000 területeken előforduló élővilágra vonatkozó adatokat [11/2010. (II. 4.) FVM rendelet 8. § (2) a)-c)] a HBM-i MgSzH Erdészeti Igazgatóságnak átadta. Az Erdészeti Igazgatóság az országosan nem védett Natura 2000 területek vonatkozásában a Nemzeti Park Igazgatósággal erdőrésztlet szintű egyeztetést tartott az érintett területek fahasználati és erdőfelújítási tervezésére, valamint a természetvédelmi vonatkozású szöveges megjegyzésekre vonatkozóan. Az egyeztetés során eltérő vélemény nem alakult ki. Az egyeztetésről szóló jegyzőkönyv a zárójegyzőkönyv mellékletét képezi.

3.5.2.3. Egyéb szakhatóságok kezelési tervei

A körzeti tervezéshez egyéb szakhatóságoktól kezelési terveket nem kaptunk.

A körzet erdészet nélküli területére vonatkozó tervezés szöveges értékelése

(A körzet erdészet nélküli területére vonatkozó tervezés szöveges értékeléshez felhasznált táblák a 4. fejezetben találhatók.)

3.5.3. Tízéves (középtávú) tervezés a körzet erdészet nélküli területére

3.5.3.1. Üzemmodok (2.4.2. tábla)

A körzetben a vágásos üzemmod a meghatározó, 18 erdőrészlet kivételével az összes erdőrészletet ebben az üzemmodban kezelik. A 27,22 ha összterületű faanyagtermelést nem szolgáló erdő a Püspökladány külterületén található Farkas-sziget-1. és Farkas-sziget-2. erdőrezervátumok magterületei.

Üzemmod	Fatermelési	Különleges	Összesen (ha)
	elsődleges rendeltetés (%)		
Vágásos	27,0	71,5	98,5
Szálaló	-	-	-
Átalakító	-	-	-
Faanyagtermelést nem szolgáló	-	1,5	1,5

Az ERTI Püspökladányi Kísérleti Állomása a szikkísérleti területén átalakító üzemmodra szeretett volna áttérni néhány erdőrészlet esetében. A vagyonkezelő hozzájárulásának hiánya miatt az erdészeti hatósághoz benyújtott kérelmét a körzeti tervezés ideje alatt visszavonta. A körzeti tervezés során a már elindított – az Alföldi folyamatos erdőborításra vonatkozó – kísérletek folytatásaként az ERTI-vel egyeztetve, az arra alkalmas erdőrészletek esetében bontóvágásokat terveztünk.

Felhívjuk a gazdálkodó figyelmét, hogy az új Evt. 10. § (1) értelmében az első új típusú körzeti tervezéskor lehetőség nyílik üzemmod váltásra.

Azokat a szikes termőhelyen álló Hortobágyi akácos delelőerdőket, amelyek felújíthatósága erősen kérdéses, faanyagtermelést nem szolgáló üzemmodban lenne célszerű kezelni. Ezen delelőerdők egy részének nem csak kultúrtörténeti, hanem mivel gyakran varjú, illetve kékvércse telepeknek adnak otthont, jelentős természetvédelmi jelentőségük is van. Mivel ezek az erdők kultúrerdő természetességi kategóriába esnek, így nem vonatkozik rájuk az új Evt. 10. § (1) pontja, ezért az üzemmodváltás csak tulajdonosi hozzájárulás mellett, kérelemre induló eljárás során valósulhat meg. A körzeti tervezés során az erdészeti hatóság az erdőgazdálkodó figyelmét erdőrészlet szinten hívta fel a szükségesnek vélt üzemmod váltásra.

3.5.3.2. Erdőgazdálkodást korlátozó tényezők (2.4.2. tábla)

A korlátozások üzemmódonkénti területkimutatását az 2.4.2. táblázat tartalmazza. Teljes korlátozással érintett erdők a faanyagtermelést nem szolgáló erdők (27,22 ha) mellett, a fokozottan védett természeti területen található Hortobágy 49 A, 50 A-D, 51 A és 52 A, B, összesen 25,40 ha területű erdőrészek. Teljes korlátozásra ott kerül sor, ahol ideiglenesen, vagy véglegesen szüneteltetni kívánjuk a gazdálkodást. Amennyiben a korlátozás végleges, akkor az érintett erdőrészeknek nem adunk vágáskort, hiszen véghasználat sem tervezhető. Ilyen erdőrészek az erdőrezervátum magterületei, a faanyagtermelést nem szolgáló erdők. Teljes korlátozás az erdőrészek területének a 2,8 %-án van.

Részleges korlátozást kaptak a nem gazdasági elsődleges rendeltetésű erdők, valamint azok a faanyagtermelő elsődleges rendeltetésű erdők, amelyeknél a második helyen a Natura 2000 rendeltetés áll. Ez utóbbiaknál a korlátozást az indokolja, hogy a Balmazújváros 65 D, 121 B, D, E és F erdőrészek állományai (összterületük 15,36 ha) jelölő élőhelytípusok (erdősztyepp tölgyes), így az erdészeti beavatkozás, az erdőfelújítás csak ennek figyelembevételével történhet.

A részleges korlátozás természetvédelmi területen (663,30 ha) a szokásosnál magasabb (a biológiai vágásérettségi kort megközelítő) vágásérettségi korban, a távlati célállomány megállapításában, a modelltáblától eltérő előhasználatokban, a növedékfokozó- és az egészségügyi gyérítések elmaradásában valamint az erdőfelújításnál a célállomány választásában jelenik meg. A talajvédelmi, mezővédelmi, partvédelmi, településvédelmi, műtárgyvédelmi és kísérleti erdő rendeltetéseknél (645,16 ha) a korlátozás elsősorban a szokásosnál magasabb vágásérettségi kor alkalmazásában öltött testet. A parkerdőknek elsősorban a lakosság pihenését, rekreációs tevékenységét kell biztosítani. Parkerdő rendeltetésű erdők (4,89 ha) esetében az emberélet veszélyeztetésének elkerülése is fontos cél, ezért a szükséges erdészeti beavatkozásokat ennek megfelelően kell tervezni és elvégezni. (A korhadt, balesetveszélyessé váló fákat el kell távolítani.) A részleges korlátozású erdők az erdőrészek területének 71,0 %-át teszik ki.

Nincs korlátozás a gazdasági elsődleges rendeltetésű erdők közül összesen 489,13 ha-on, ami az erdőrészek területének a 26,2 %-a.

3.5.3.3. Előhasználatok - nevelővágások - tervezése (2.4.3.A. és 2.4.4.A. táblák)

Az előhasználatok tervezésének az optimális törzsszám fenntartása mellett, a faállományok megfelelő szerkezetének, elegyarányának kialakítása a fő cél; a faanyagnyerés csak másodlagos szempont. Az előírás szükségességét, erélyét és elvégzésének legkedvezőbb időpontját mindig szakmai, erdőművelési szempontok és a rendeltetések alapján döntöttük el. A nevelővágásokat és az egészségügyi termeléseket az előzetes jegyzőkönyv útmutatásai és az erdőállapot alapján terveztük, a hozamszabályozás nem befolyásolta azt.

Az egyes előhasználatokat az állománynevelési modelltáblák alapján írtuk elő, figyelembe véve az erdőrészlet töeloszlásában meglévő egyenetlenségeket is. Ettől eltérés csak az erdőrészlet rendeltetésének érvényesülése érdekében történt.

Az elegyes állományokban az előhasználatokat a főfafaj érdekében, illetve az értékes elegyfajok kímélésével, a megfelelő erdőszerkezet és elegyarány kialakítása érdekében kell elvégezni. Védett természeti területen az előhasználatok fontos feladata az invazív fafajok visszaszorítása, lehetőség szerinti végleges eltávolítása az állományból.

A tervelőírások részletesen az erdőrészlet-lapon, összesítve az egyes statisztikai lapokon jelennek meg. A 2.4.3.A. számú tábla az egyes előhasználatok területét és fatérfogatát fafaj bontásban tartalmazza, a 2.4.4.A. számú tábla ugyanezt faállománytípusok szerint részletezi.

Az előhasználatok mértéke minden fahasználati mód esetén kissé eltér az előzetes jegyzőkönyvben megadott értéktől, de a körzeti tervezés során betervezett előhasználatok – tisztítás, törzskiválasztó- és növedékfokozó gyérítés – összterülete (707,94 ha) sem tér el jelentősen az előzetes jegyzőkönyvben megadott összesen értéktől (770 ha).

A nevelővágás fajtája	Nevelővágás tervezett területe (ha)	
	Előzetes jegyzőkönyv szerinti	Erdőtervi
Tisztítás	150	167,78
Törzskiválasztó gyérítés	470	429,39
Növedékfokozó gyérítés	150	110,77
Összesen:	770	707,94

A helyszíni bejárás alapján az Adattári adatokból az előzetes jegyzőkönyvezéskor betervezett törzskiválasztó- és a növedékfokozó gyérítések csekély része maradt el, helyettük egészségügyi termeléseket kellett tervezni. Ennek oka az aszályos tervidőszak miatt a gyengébb termőhelyeken elindult száradási folyamat, ami az öngyérülés irányába hatott. Egészségügyi gyérítést viszonylag nagy területen, összesen 139,76 ha-on terveztünk, ami az összes előhasználat 16,5 %-a. Ez az érték azért is jelentős, mert egészségügyi termelést csak 1-es sürgősséggel, a tervidőszak első három évére terveztünk.

Tisztítást a faállománytípus és a korosztály eloszlásnak megfelelően leginkább akácokban (66,26 ha), tölgyesekben (45,49 ha) és egyéb kemény lombos állományokban (16,96 ha) terveztünk. Nemes nyárasok első nevelővágását akkor terveztük tisztításnak (8,68 ha), ha a növőtér 10 m²-nél kevesebb.

Törzskiválasztó gyérítést döntően tölgyesekben (150,71 ha), nemes nyárasokban (127,43 ha), akácokban (48,86 ha) és egyéb kemény lombos állományokban (40,91 ha) terveztünk.

Növedékfokozó gyérítést általában kocsányos tölgyes, illetve elegyes kocsányos tölgyes állományban terveztünk (75,37 ha). A gyérítést az amerikai kőris kárára terveztük a Balmazújváros 45 D, E, a Hajdúszoboszló 1 A, 3 A, a Püspökladány 11 C, 12 C, G, 17 E, 18 G, 20 P 40 A és 61 A erdőrészletben. A Hajdúszoboszló 53 D erdőrészletben található 60 éves kocsányos tölgy állományból és a Püspökladány 36 F középkorú füzes állományból az óriás nyár elegyet célszerű kitermelni annak érdekében, hogy az állományokat a vágásérettségi kor optimumáig fent lehessen tartani.

Az ERTI kezelésében lévő elegyes állományokba is a szokásos módon kerültek megtervezésre az előhasználatok. Minden előhasználat kiemelt fontosságú eleme viszont az invazív fafajok kiszorítása az őshonos állományokból azzal a feltétellel, hogy az állományok záródása ne csökkenjen le drasztikusan, mert ezzel az előhasználat ismét az invazív fa és cserjefajok terjedését segítené elő. A Püspökladány 8 B, C, 12 A, B, 13 A, 14 A, 17 A, E és 18 C erdőrészletek esetében az invazív amerikai kőris visszaszorítása a cél.

Sajnos a *Farkas-szigeten* az amerikai kőris jelentősen elterjedt – az erdőtömb kialakításánál, a telepítésnél is kedvelt fafaj volt – így a védett természeti területen a fő „ellenséggé” vált. Visszaszorítására két lehetőség nyílik. Az egyik a vegyszeres védekezés, ám ezt védett természeti területen engedélyhez kötötten és csak körültekintően lehet kivitelezni. A másik megoldás az élömunka ereje. Az amerikai kőrist – különösen a nőivarú egyedeit – a tömberdő teljes területén, sőt a későbbi fertőzések megakadályozása érdekében a tömberdő melletti csatorna szelvényekben is évenkénti visszatéréssel kellene irtani. Ez a megoldás a magas bérköltség, illetve a megfelelően oktatott, felelősségteljes munkaerő hiánya miatt nehezen kivitelezhető. Segítséget nyújthat az erdőpotenciál helyreállítására szolgáló pályázati lehetőség és a közmunka program.

Az erdészeti tervezési körzetben tervezett előhasználatok végrehajtása nagyban függ a HNPI gazdálkodásától és a rendezetlen erdőgazdálkodási viszonyú erdőterületeken a kezelői jogviszony minél hamarabbi és minél teljesebb körű rendeződésétől.

3.5.3.4. Véghasználatok tervezése (2.4.3.B-C., 2.4.4.B. és 2.4.5. táblák)

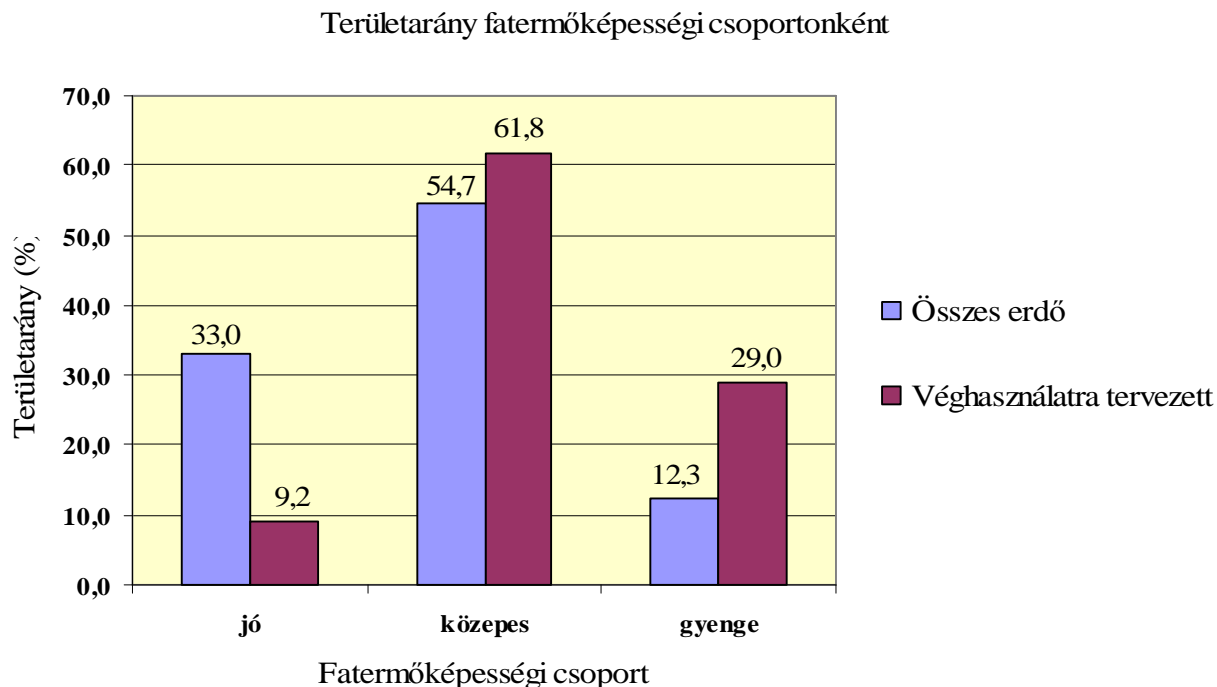
A körzeti tervezés során az előzetes jegyzőkönyvben megfogalmazott vágásérettségi szakaszok alkalmazása mellett véghasználatra a vágásérett állományokat terveztük összesen 335,38 ha-on, amely érték 9,5 %-kal kevesebb az előzetes jegyzőkönyvben, az Adattári hozami területből előrevetített értéknél (370,50 ha). Az első vágásérettségi csoportból (339,68 ha) nem terveztünk be 4,30 ha erdő véghasználatát, ami a Balmazújváros 74 D és G erdőrészek részterületes véghasználatából adódik. A véghasználat 331,66 ha-on tarvágással, a *Farkas-szigeten* a felújítási kísérlet folytatásaként harminchárom erdőrészletben, összesen 3,72 ha redukált területen fokozatos felújítógát bontóvágásaként kerültek előírásra.

A véghasználatra tervezett összes terület 15,9 %-a (53,28 ha), a fakészlet 11,4 %-a (7.521 m³) a faanyagtermelést szolgáló erdőkben, a terület 84,1 %-a (282,10 ha), a fakészlet 88,6 %-a (58.444 m³) a különleges rendeltetésű állományokban található. A tervezett véghasználati terület 82,5 %-át (276,73 ha) gyorsan növény fafajok alkotják, amelyből az akác (84,07 ha) területi aránya 25,1 %, a nemes nyáré (192,66 ha) 57,4 %.

A faanyagtermelést szolgáló erdőkben valamennyi véghasználatot tarvágással terveztünk. A tervezett véghasználatok 1 ha-ra eső véghasználati fatömege 141 m³/ha. A különleges erdőkben 278,38 ha-t tarvágással, 3,72 ha-nyi redukált területnyi erdőt bontóvágással terveztünk. A tervezett tarvágások összes fakészlete 57.357 m³, az 1 ha-ra eső véghasználati fatömeg 206 m³/ha, ami kicsit csúszka, mert terhelt a delelőerdők kis véghasználati fatömegével. A véghasználatra tervezett nemes nyárasok (165,70 ha; 42.922 m³) 1 ha-ra eső véghasználati fatömege 259 m³/ha, az akácoké (69,95 ha; 7.830 m³) 112 m³/ha. A bontóvágások összes fakészlete 1.087 m³, az 1 ha-ra eső véghasználati fatömeg 292 m³/ha.

A 2.4.3.B. számú tábla az egyes véghasználatok területét és fatérfogatát fafaj bontásban tartalmazza, a 2.4.4.B. számú tábla ugyanezt faállománytípusok szerint részletezi. A 2.4.5. tábla a véghasználati fakészlet és terület, fafajcsoportok és fatermőképességi csoportok szerinti megoszlását mutatja. A véghasználatra tervezett erdőrészek (2.4.5. tábla) és az összes erdőrészlet fatermőképességi csoportok szerinti százalékos megoszlását (2.3.3. tábla) a következő ábra segítségével hasonlíthatjuk össze. Az ábra jól szemlélteti, hogy a véghasználatra tervezett erdők között az összes erdőhöz viszonyítottan lényegesen nagyobb

arányban található a gyenge és jóval kisebb arányban található a jó fatermőképességi csoportba tartozó erdő.

A véghasználatra tervezett terület és fakészlet fatermőképességi csoportok szerinti százalékos megoszlása az összes erdőben:

fatermőképesség	terület		fakészlet	
• jó	30,89 ha	9,2 %	6.030 m ³	9,2 %,
• közepes	207,41 ha	61,8 %	49.817 m ³	75,5 %,
• gyenge	97,08 ha	29,0 %	10.118 m ³	15,3 %.

A véghasználatra tervezett 97,08 ha összterületű gyenge fatermőképességű erdőből 47,66 ha akácös és 43,04 ha nemes nyáras. Az akácösök jelentős része delelőerdő, vagy a Hortobágyon, gyenge termőhelyen található erdő. A nemes nyárasok több mint felét a már említett *Alföldi-erdő* adja. Az akácösök és a nemes nyárasok túlnyomó része túltartott, véghasználatukat és felújításukat az erdőgazdálkodó (a legtöbb esetben a HNPI) a kedvezőtlen termőhelyi viszonyok, az esetleges cserefelújítási, vagy kivonási kötelezettség miatt nem szorgalmazta.

A körzeti tervezés során megvalósult az előzetes jegyzőkönyvben lefektetett cél, miszerint a véghasználatra besorolt erdőterületet lehetőség szerint a hozami területhez célszerű igazítani. Az eltérés csak 7,72 ha, mivel az előzetes jegyzőkönyvezéskor a véghasználati lehetőségek és a hozami terület csökkenésére is számítottunk. A jegyzőkönyvben felsorolt okok a körzeti erdőtervezés adatai szerint reálisak voltak. A terület kiegyenlítődés legfontosabb okai:

- az előző tervidőszakban tovább folytatódott a védett természeti területek kijelölése, ami az erdőterületet is érintette.
- az előző tervidőszakban kijelölt fokozottan védett természeti területen lévő állományok vágásérettségi korát a biológiai vágásérettségi kor felé közelítettük.

- a különleges rendeltetésű állományok zöme természetvédelmi célt szolgál, ezért a vágásérettségi korokat az állományok egészségi állapotának figyelembe vételével, a körzetben alkalmazandó vágásérettségi szakasznak megfelelően adtuk meg, ami általában magasabb az előző körzeti tervezéskor alkalmazott vágásérettségi koroknál.
- Az előző ciklusban a HNPI kezelésében lévő terület több mint 90 ha-ral növekedett.

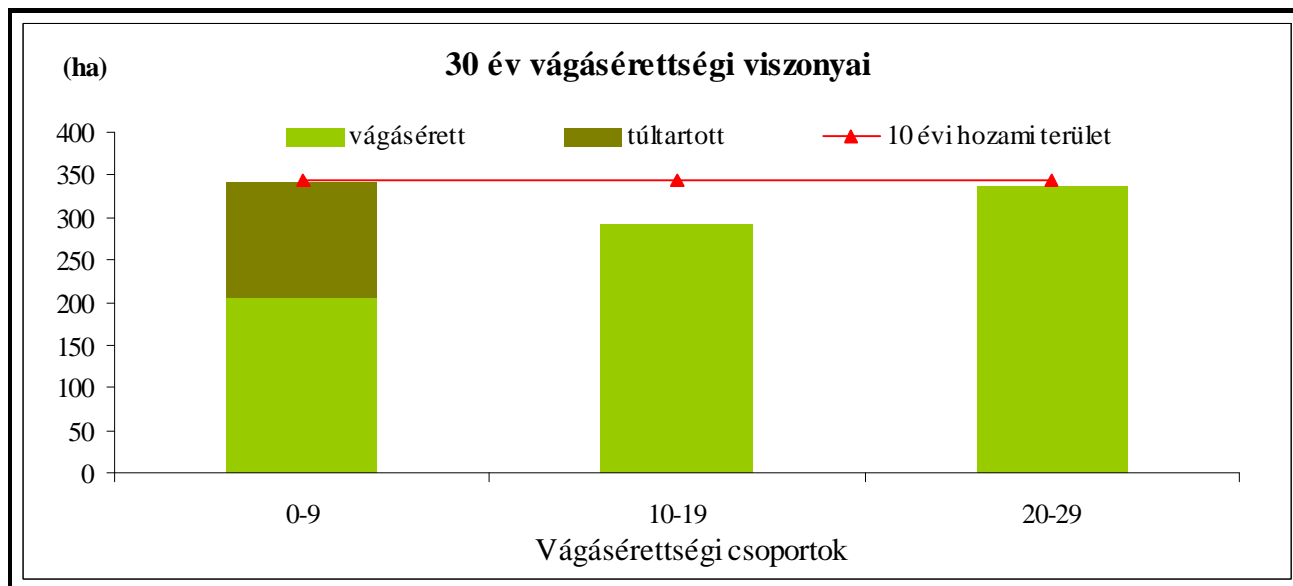
A körzeti tervezés során a véghasználati lehetőségek az előzetes jegyzőkönyvvel összhangban csökkentek és kiegyenlítődték:

	előzetes jegyzőkönyv adatai	körzeti tervezés adatai
Az 1. vágásérettségi csoport (0-9 év) területe	420,70 ha	339,68
Az 1.-3. vágásérettségi csoportok átlaga	417,80 ha	322,80
A körzet véghasználati hozami területe	370,50 ha	343,10

Az első három vágásérettségi csoport:

1. vágásérettségi mutatójú (0-9 év) erdők összterülete: 339,68 ha
2. vágásérettségi mutatójú (10-19 év) erdők összterülete: 291,38 ha
3. vágásérettségi mutatójú (20-29 év) erdők összterülete: 337,29 ha

Az ismertett adatokat a következő ábra szemlélteti:

A 0-9 éven és a 20-29 éven belül vágásérett állományok területe közel azonos és megközelítik a 10 évre eső hozami területet, míg a 10-19 éven belül vágásérett állományok területe kissé alacsonyabb. Ennek következtében a 30 éven belül vágásérett állományok egy évre eső területe (32,28 ha/év), kicsit kisebb, mint a hozami terület (34,31 ha/év). Ezek az adatok azt mutatják, hogy az erdészeti tervezési körzet erdészet nélküli területén a vágásérettségi csoportok 30 évre kiegyenlítettek.

Ellentétben a teljes körzettel, a körzet erdészet nélküli területén a harmadik vágásérettségi csoportnak csak a 22,6 %-át (76,29 ha) adja a kocsányos tölgy. (Az első vágásérettségi csoportban 12,48 ha, a másodikban pedig 28,76 ha kocsányos tölgy van.) A kisebb mértékű területnövekedés szintén az Alföld-fásításhoz köthető.

A hozamvizsgálatot célszerű a 2009-ben tervezett, megbízhatóbb adatokkal rendelkező erdészeti tervezési körzet erdészet nélküli területére is elvégezni.

Hozamvizsgálat táblázatai

	Egy évre eső átlagos TERÜLET			
	ha/év			
	véghasználatra tervezett	0 - 9 éven belül vágásérett	30 éven belül vágásérett átlaga	hozami terület
fatermelés	5,33	5,33	6,19	8,71
különleges	28,21	28,64	26,08	25,60
összes	33,54	33,97	32,28	34,31

A faanyagtermelést szolgáló erdők összesített adatai azt mutatják, hogy az erdők hozami területe lényegesen magasabb, a vágásérett állományok, illetve a 30 éven belül vágáséretté váló állományok átlagos területénél. Az eltérést leginkább a körzetben található középkorú kocsányos tölgyesek nagy aránya okozza. A védett természeti területen álló túltartott állományok nagy aránya miatt a különleges rendeltetésű állományok hozami területe kisebb, mint a vágásérett, illetve a 30 éven belül vágáséretté váló állományok átlagos területe. Az eltérések az összes adatoknál kiegyenlítődnek.

	Egy évre eső átlagos FAKÉSZLET				
	m ³ /év				
	redukált* folyónövedék	redukált* átlagnövedék	véghasználatra tervezett fakészlet		
			mennyisége	a folyónöv. %-ában	az átlagnöv. %-ában
fatermelés	2.572	1.413	752	29,2	53,2
különleges	5.833	4.286	5.845	100,2	136,4
összes**	8.405	5.699	6.597	78,5	115,8

* A helyi erdőtenyészeti viszonyok és a túltartott, illetve túltartottá váló idős állományok nagy arányát figyelembe véve 8 %-os mortalitással számolva.

** A faanyagtermelést nem szolgáló erdők adatait nem tartalmazza.

A véghasználatra tervezett fakészlet a folyónövedék %-ában és az átlagnövedék %-ában értékei magasabbak, mint a teljes körzet adatai, aminek az az oka, hogy a középkorú lassan növekvő állományok jelentős része a NYÍRERDŐ Zrt. kezelésében van.

Az egy évre eső véghasználatra tervezett fakészlet (6.597 m³/év) kisebb, mint a redukált folyónövedék (8.405 m³/év) és nagyobb a redukált átlagnövedéknél (5.699 m³/év). A túltartott állományok nagy súlya miatt a különleges rendeltetésű erdőknél a redukált folyónövedék (5.833 m³/év) kisebb a tervidőszakban kitermelésre tervezett fakészlet mennyiségénél (5.845 m³/év).

Az első vágásérettségi csoport területének 39,7 %-a (134,95 ha) túltartott állomány, amelyeket a tervidőszakban általában véghasználatra terveztük. A túltartott erdők közül 121,56 ha különleges erdő és csak 13,39 ha a faanyagtermelést szolgáló erdő. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 33. § (5) bekezdése értelmében 3,00 ha-os

részterületes véghasználatot terveztünk a Balmazújváros 74 D (5,93 ha) és G (4,47 ha) erdőrészekbe. A fokozottan védett természeti területen lévő, teljes korlátozású Hortobágy 49 A (2,35 ha) erdőrészletbe elhagyható (3-0 sürgősségű) véghasználatot terveztünk. Az erdőrészlet véghasználatát és szerkezetátalakítását az intenzíven terjedő amerikai kőris és bálványfa magas, 50 %-os területaránya miatt célszerű elvégezni.

A túltartott állományokból 90,60 ha védett, vagy fokozottan védett természeti területen áll. Meglepően magas az akácok (33,96 ha) és a nemes nyárasok (36,38 ha) területaránya, az összes védett természeti területen található túltartott erdő 77,6 %-át teszik ki. Ezek jelenléte természetvédelmi szempontból általánosságban kedvezőtlen, de itt a Hortobágyon a jelenlétük, ha nem is ekkora mértékben, de indokolt. A túltartott, idős akácok zöme delelőerdő. A nemes nyárasokból 24,66 ha pedig a nagyhegyesi *Alföldi-erdő*, ahol a fokozottan védett madár fészkelése miatt a HNPI már két ciklus óta halogatja az erdőfelújítást. Az előző körzeti tervezés során a változó elegyarányú hazai nyár elegyes nemes nyáras erdőtömböt a könnyebb kezelhetőség érdekében kilenc erdőrészletre bontottuk meg a természetes terepalakulatok és annak figyelembe vételével, hogy a részletnagyság ne legyen nagyobb 3,00 hektárnál. Két éve az erdőtömb északi és déli szélén, összesen 0,93 ha-on éppen csak elkezdődött a 41-50 éves korosztályban lévő erdőtömb felújítása. Ha az erdőgazdálkodó természetvédelmi célra hivatkozva továbbra se kezdi el az erdőtömb fokozatos felújítását, akkor az össze fog omlani. Az erdőfelújítást nehezíti, hogy olyan mélyebb fekvésű területről van szó, amelynek rossz a vízelvezetése, csapadékos időszakban évekig is állhat a területen a víz.

Megjegyzendő, hogy az *Alföldi-erdő* pusztuló képet mutató további fennmaradása tájlesztésként se kedvező, hiszen az erdőtömb északi része a 33-as főúttal határos, így a Hortobágyon átutazók, illetve a turisták elé fokozatosan romló, pusztuló egészségi állapotú erdőkép tárul.

A túltartott állományokból 89,71 ha a HNPI kezelésében van –amelyből 80,42 ha védett, vagy fokozottan védett természeti területen áll– és 35,48 ha a rendezetlen gazdálkodási viszonyú erdők területe. Ezekből az adatokból az prognosztizálható, hogy a tervidőszakban a körzeti tervezés előírásai ellenére a túltartott erdők véghasználatai, a szükségesnek ítélt szerkezetátalakítások, illetve cserefelújítások ebben a ciklusban sem fognak teljes körben megvalósulni. A fahasználatok végrehajtása nagyban függ a HNPI gazdálkodásától és a rendezetlen gazdálkodási viszonyú erdőterületeken a szakszerű erdőgazdálkodás minél hamarabbi és minél teljesebb körű beindulásától.

3.5.3.5. Erdőfelújítások tervezése (2.4.6. - 2.4.8. táblák)

Erdősítésre terveztük a jelenleg üres vágásterületeket (amelynek egy része a tulajdonviszonyok rendezetlensége miatt régóta megvan, felújítása húzódik), valamint a véghasználatra tervezett állományok területét. Az erdőfelújítások tervezésénél a termőhelynek és a rendeltetésnek legmegfelelőbb célállomány kiválasztását, a körzet kedvező fafajösszetételének megtartását, kis mértékű javítását, az őshonos fafajok előtérbe állítását, a természetvédelmi és a gazdálkodói érdeket vettük figyelembe.

Az erdőfelújítások tervezésénél az új Evt. 51. § (6) bekezdését is alkalmaztuk, mely szerint „Származék-, természetes és természetyszerű erdővel közvetlenül határos erdőben idegenhonos fafajokkal az erdő mesterséges felújítása csak akkor végezhető, ha az a környező erdők természetességi állapotát nem rontja, nem veszélyezteti.”

A felújítandó üres vágásterület 37 erdőrészen található, összesen 63,92 ha-on. A jelenlegi felújítandó üres vágásterület 186,3 %-a az erdőrészek évi véghasználati hozami területének (34,31 ha). Az előzetes jegyzőkönyvezéskor az Adattár alapján a felújítandó üres vágásterület 37,90 ha volt, területük a terepi felvételek során jelentősen, 26,02 ha-ral növekedett. Az erdőfelújítások elmaradását a tulajdonviszonyok rendezetlensége is okozza, de a rendezetlen gazdálkodási viszonyú felújítandó üres vágásterület összterülete csak 12,91 ha.

Az erdőfelújítások 391,88 ha-on tarvágás után, a *Farkas-szigeten* a felújítási kísérlet folytatásaként összesen 4,39 ha redukált területen fokozatos felújítóvágáshoz kapcsolódóan mesterséges alátelepítéssel terveztük. A körzeti tervezés messzemenőig igyekezett figyelembe venni az ERTI előzetes jegyzőkönyvezéskor megfogalmazott kérését, ami szerint a *Farkas-szigeten* az őshonos állományok véghasználata esetében, a körzeti tervezés során erdőreszt szinten meg kell vizsgálni a folyamatos erdőborítás lehetőségét. Reményeink szerint a már elindított és a közeljövőben elindításra kerülő felújítási kísérletek választ adnak arra a kérdésre, hogy hogyan lehet biztosítani a folyamatos erdőborítást az Alföldi erdők esetében.

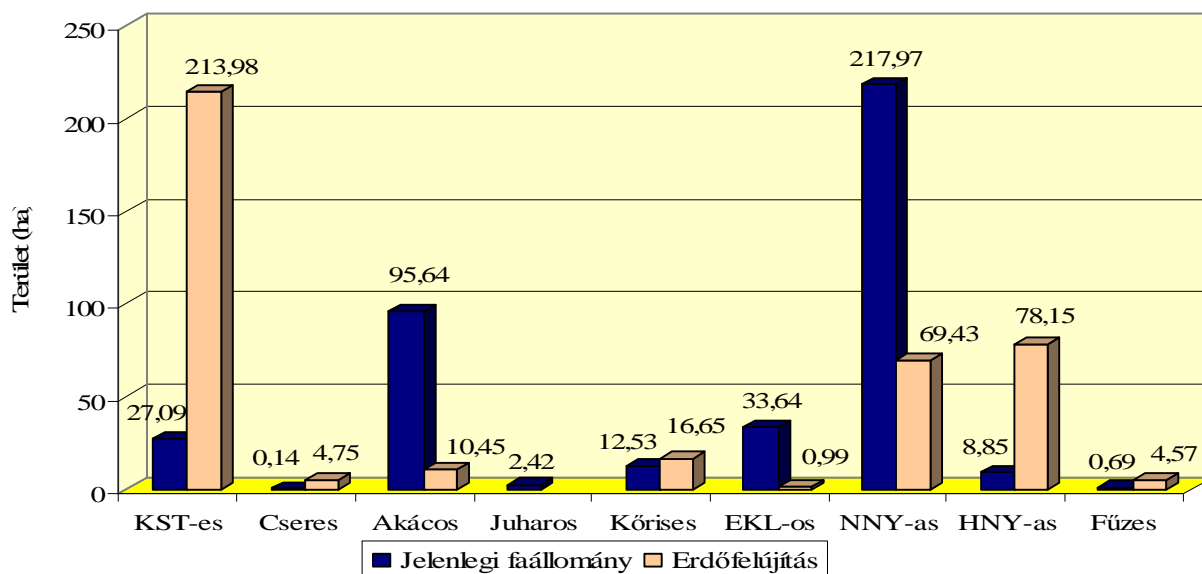
Tarvágásos jellegű fahasználat után a legjellemzőbb erdősírtési mód a mesterséges erdőfelújítás (378,04 ha). Sarjztatás akácos (8,16 ha) és hazai nyáras (5,68 ha) állományokban került tervezésre.

A felújítások során a megfelelő állományszerkezet elérése szempontjából fontos az elegyfajok lehetséges mértékig történő állományba bevitele. Az elegyítésre a pótlás jó lehetőséget ad.

A faállományok területe az erdőfelújításra tervezett részleteknél, az első felújítási terv adatai alapján a következő oldalon látható ábra szerint változik. Az egyes faállományok területének változását szemléltető ábrán látható, hogy az erdőfelújítások tervezett végrehajtásával főként a nemes nyárasok és az akácosok rovására nő a kocsányos tölgyesek és a hazai nyárasok területe. Azoknál a nemes nyár, illetve akác állományoknál ahol a termőhelyi viszonyok lehetővé teszik, valamint ahol jogszabályi körtmek előírják, a felújítások előírásakor az őshonos célállományokat helyeztük előtérbe. Kismértékben nő a cseresek, a kőrisesek és a füzesek területe is. A kőrisek esetében feltétlenül megjegyzendő, hogy véghasználatra az amerikai kőrises állományok, állományrészek kerülnek és a felújítási tervben a magas, illetve a magyar kőris szerepel. Akác felújítást a jelenlegi akácosok helyén, nemes nyár felújítást általában a csatornák partján terveztünk.

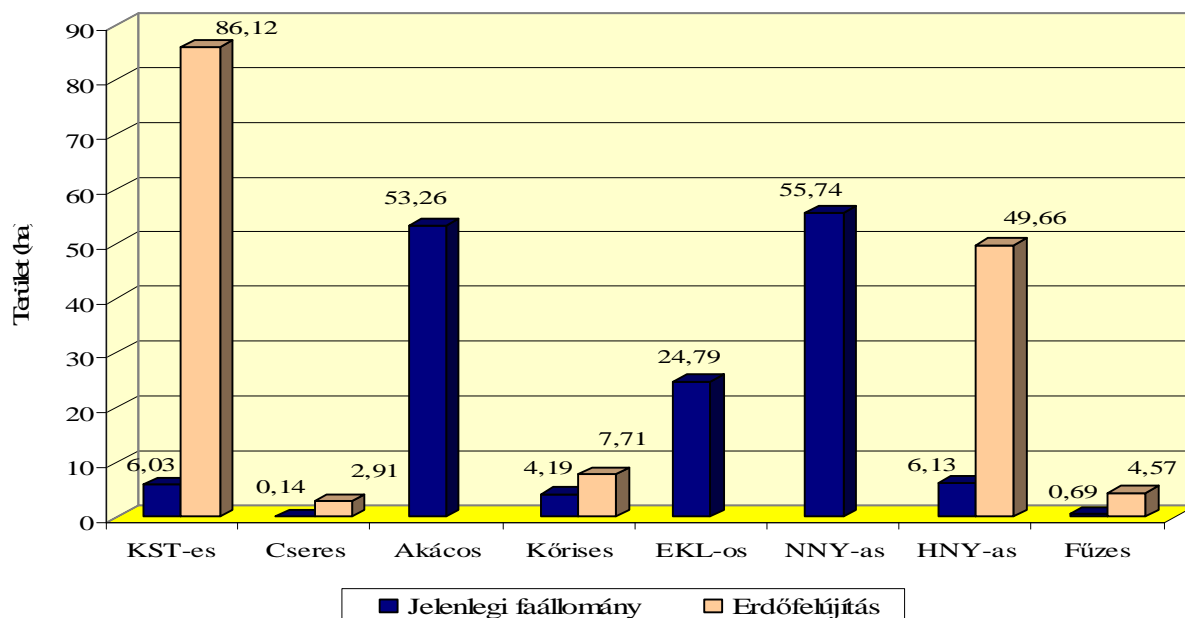
Jelentősebb eltérések a jelenlegi faállománytípusok és az 1. erdősírtési előírás célállománytípusai között:

- az akácosok helyett 74,17 ha-on kocsányos tölgyest, 4,75 ha-on cserest, 4,17 ha-on kőrisest;
- a nemes nyárasok helyett 81,56 ha-on kocsányos tölgyest, 58,25 ha-on hazai nyáras, 4,40 ha-on kőrisest és 4,33 ha-on füzeset;
- az egyéb kemény lombos állomány helyett 25,06 ha-on kocsányos tölgyest, 5,63 ha-on kőrisest;
- a kedvezőtlenebb (bő vízellátottságú) termőhelyen a kocsányos tölgyes helyett 6,99 ha-on hazai nyáras terveztünk.

Ott, ahol a termőhely lehetővé tette, az előzetes jegyzőkönyvvel összhangban 290,60 ha-on alternatív célállományt is terveztünk. A legjelentősebb célállományok a hazai nyáras (120,76 ha), a kocsányos tölgyes (85,08 ha), a nemes nyáras (37,85 ha) és a fűz (26,42 ha).

Védett természeti területen a felújításokat (150,97 ha) a következő ábrán szemléltetett módon tájehonos állománytípussal terveztük, kivéve a Hortobágy 18 A és 33 A erdőrészeket, ahol a szélsőséges termőhelyen kocsányos tölgyes-cseres, illetve cseres állományokat terveztünk.

Védett természeti területen, a természetvédelmi rendeltetésű erdőrészek esetében visszaszorítandók az intenzíven terjedő állományok –az akácok és az amerikai kőrisesek–, valamint a nemes nyárasok és a nemes nyáras kocsányos tölgyesek, illetve hazai nyárasok, és a károsítások következtében leromlott állományok. Helyettük a termőhelynek megfelelő tájehonos állományt kell alkalmazni, a szárazabb termőhelyeken a tájidegen, de szárazságtűrő cser alkalmazásával.

A *Farkas-szigeten* a következő ciklus erdőfelújításainak tervezése során elsősorban az egykorú állományok változatos korúvá és elegyessé tétele volt a fő szempont a vonatkozó

4. A körzet erdészet nélküli területére vonatkozó táblázatok, statisztikák